H2

128 **EARLY PRINTING.** — BRANDT (Sebastian) VARIA CARMINA: the Text printed with ROMAN TYPE, and the Title of each poem in large **Gothic Type**, and illustrated with 8 FINE WOOD ENGRAVINGS: *full bound in the original stout oak boards, covered with stamped leather*, NICE STATE, £7 10s, *Printed at Basle by J. Bergman de Olpe*, 1498 small 4to

Size of full page 8 in. by $5\frac{1}{2}$ in.
See No. 128.

FIRST EDITION of this most interesting book—interesting as a specimen of the early printer's and the early engraver's art, and doubly interesting as a piece of 15th century literature. It was published when title-pages for books were novelties and most uncommon: yet it has a very nice title page which we reproduce in miniature here. The paper and ink are fine, and the type well formed and clear cut; and though the volume is not paged, nor even folioed (for the former was not then invented, and the latter was still very uncommon), it is properly signatured. The printing has evidently been a careful and thoughtful piece of work, and after the title-page follows a long address by the printer (who was Archdeacon of Basle) to Wymmaro de Erkles, dated The Ides of March, 1498. After that follows a long Latin Verse dedication by Brandt to Adelberus de Rotperg, Dean of Basle; and after that the Latin Odes, on a great variety of subjects, addressed to various important men, whose names, titles, virtues, and other claims to distinction are fully set out. The wood engravings on the title-page consist of a portrait of the author, kneeling and reciting his verses to Heaven; a figure of St. Sebastian (his patron Saint); and a picture of the Adoration of the Magi—probably symbolic of the author's adoration of his theme and the people whom he addresses. Another engraving fills the whole page, and is very curious. In one corner of it is a horoscope, predicting an event which was to turn the world upside down on the 2nd day of October, 1503, at 9 o'clock at night; and the effect of the disturbance is indicated by a cart before the horse, the driver (a fool in cap and bells) following instead of leading, and a passenger standing on his head instead of his feet in the cart. Another engraving (also a large one) represents the Emperor Maximilian, at Jerusalem, receiving from Heaven a sword and olive branch. Another engraving represents the Emperor Maximilian driving the Sultan of Turkey and his army out of his dominions. The large woodcut trade-device of the printer is also a fine piece of work, well worthy of the attention of the student of early engraving. The binding of this copy is the original one in which it was issued; the impressions of the floral stamps are sharp and clear, and it is completely intact, except as regards the strip down the back, which is modern.

Digitized by the Internet Archive
in 2018 with funding from
Getty Research Institute

https://archive.org/details/variasebastianib00bran

132 **EARLY VOYAGES.**—HAKLUYT (R.) THE PRINCIPAL NAVIGATIONS, VOIAGES, TRAFFIQUES and DISCOVERIES of the ENGLISH NATION, made by Sea or Over-land, to the remote and farthest distant quarters of the Earth, at any time within the compasse of these 1600 yeeres: THE NEW, COMPLETE, and ELEGANT LIBRARY EDITION, accurately printed from the edition of 1598-1600, as revised by Hakluyt himself, including the RARE SUPPRESSED 'VOYAGE TO CADIZ'; *illustrated with portrait of Q. Elizabeth, facsimiles of the title-pages to the original editions, and a series of portraits and maps from contemporary prints;* 12 vols, excellently printed on a specially made antique paper, furnished with a full General Index, and appropriately bound in dark blue art cloth, with gilt tops, almost EQUAL TO NEW, £8 10s, 1903 8vo

133 **IDEM.**—THE SPECIAL EDITION, printed throughout on the finest ENGLISH HAND-MADE PAPER with PROOFS of the engravings on JAPANESE VELLUM, 12 vols, half bound in vellum, gilt tops, other edges uncut, Only 100 copies so done, this one being No. 48, RARE, £18, 1903 8vo

This beautiful edition of this great work—'the prose epic of the modern English nation'—was strictly limited to 1000 copies on small paper, and 100 copies on Large Paper. The edition contains also an interesting Essay on the Life and Work of Hakluyt, written by Prof. Walter Raleigh; a full general index, and altogether it is "A Worthy Edition of one of the noblest monuments of the sea power of England." The entire edition was quickly absorbed, and in all probability copies will become very scarce and expensive, as the work will never be reprinted in this sumptuous manner.

134 **EARLY VOYAGES.**—PURCHAS (SAMUEL) HAKLUYTUS POSTHUMUS, or PURCHAS HIS PILGRIMES, contayning a history of the World in Sea Voyages and Lande Travells by Englishmen and others: THE NEW, COMPLETE, AND ELEGANT LIBRARY EDITION, accurately printed in full from the original edition of 1625, *illustrated with all the original maps (over 70), and curious engravings,* 20 vols, excellently printed on a specially made antique paper, furnished with a full GENERAL INDEX, and appropriately bound in dark blue art cloth, with gilt tops, EQUAL TO NEW, £10 (pub £12 10s net), 1905-7 8vo

This great collection is a continuation and enlargement of Hakluyt's Principall Navigations, etc.; and this beautiful edition, issued by Maclehose and Sons, was published as a companion to, and is uniform with their edition of Hakluyt published in 1903, now out of print and scarce *(see above item)*. Only 1000 sets were printed; no more will ever be reprinted, and like its predecessor—Hakluyt—it will in all probability become scarce.

"We owe to the zeal and vast erudition of this laborious man, one of the most celebrated collections of voyages which have ever appeared; valuable alike for the abundance of its materials and its importance in the history of early discoveries, especially those of the English."—*Biograph. Universelle.*

steel engravings, and 250 excellent wood engrav- various issues, and the prices at which they were published.

Varia Sebastiani Brant Carmina.

Quę tibi diua miſer chriſti para/carmina luſi
Cęlicoliſq; aliis: ſuſcipe grata velim.
Et mihi pro reliquis erratibus optima virgo
Exores veniã: criminibuſq; precor.
Nam pro laude tui nati/ſuperiq; tonantis:
Cuncta hec concinui que liber iſte tenet.

.1498.

NIHIL SINE CAVSA.

Olpe.

Preclaro magnarūq; virtu-

tū viro: dño Wymmaro de Ercklēs philoſophię magiſtro: glorioſęq; virgīs marię eccl'ię Aquēſis decano: ſibi plurimū obſeruādo: Iohannes Bergman de Olpe Archidiaconus Grandiſvallis cū obſequio. Salutem.

Qz te ſūma virtute virū/ ſingl'ari quodā atq; ꝑpemodū innato amore ſp ꝓſequutus fuerī: vel ex hoc cognoſcere licebit: q; a ꝑmis nr̄ę adoleſcētię vnguicul': cōib⁹ nos apud Baſileorū gymnaſiū eruditos fuiſſe lr̄is nō ignoras. Neq; rurſus tuā latere poterit hūanitatē: quāta inter nos ea tē-peſtate fraterna fuerit conſuetudo atq; familiaritas: vſq; adeo/vt qſq; nr̄m fere alter eſſe exiſtimaret. Id q d' longo etiā tēporis poſtea intercidēte curriculo: a venerāda tua reminiſcentia minime excidiſſe/certo certi⁹ cōperi. qppe qui me nup in vrbe tua Aquenſi: hoſpitē; tū & aduenā de gentē: tua hūanitate: munificētia/ māſuetudine & beniuolentia ita fouiſti. exornaſti: refeciſti & ꝓſequutus fuiſti: vt ingratus iure meritiſſimo iudicer: ni te obſeruē ac venerer plurimū. ꝓinde vt aliq d ꝓ tā inumeris tuis in me collatis tū officiis: tū bn̄ficiis: gratię rependere videar: Memor. ſū te crebro verbis q̄ honeſtiſſimis: me cū corā eſſē: nōnunq; etiā abſentē ſcriptis ſollicitaſſe: q̄tenus ſingl'a. Sebaſtiani Brant. quōdā nr̄i cōſcholaſtici carmīa: lucubrationeſq;: tibi/ pręq; oībus vni trāſmitterē: q d' eo lībēti⁹ me facturū pollicebar: quo & tui & illi⁹ optimi viri ſū obſeruātiſſim⁹ penituſq; dicatus. Et vt añea ab illo precibus impetrauī: quatenus tuo iuſſu atq; ꝑcatu: ad reliquiaꝝ eccl'ie veſtrę Aquēſis theſaurū ſacratiſſimū: aliq; cōmēdaticia cōderet carmīa; ita & nūc tuo amore ꝓſuaſioneq; ductus: oīa illi⁹

que ſaltē ad p̄ſens edere publicariq̄ voluit tam religioſa q̄ pphana carmīa: in vnū cōpegi volumen: impreſſioniq̄ mandauí: tuoq̄ p̄ſtantiſſimo nomini dedicaui: vt ſicut te hoīs illius integerrimi/amātiſſimum eſſe certo ſcio: ita ex ſcriptis ſuis ornatiſſimis: tuęq̄ preſtātię auſpicatis: cōem illū nr̄m amicū obſeruare/colere/& amare nō ceſſes. Nec tn̄ te lateat velím/quoniā pluríma p̄terea iucunda & lectōe dígna: ís apud ſe abſtruſa adhuc & ſecreta continet: q̄ ob inuidię ęmulatōnē editurus nō ē: neq̄ diuulgarí niſi poſt ſua fata ſínet: q̄lia nō nulla hís oculís vídí atq̄ cū admíratione & ſtupore perlegí. Dígnus quí ſolis muſís operam dare: ſanctiſq̄ lucubratōíbus ínuígilare & incūbere poſſet Cogitur at iurí nímís índulgere: ſcholíſq̄/atq̄ fori ſtrepitus ſurgía vana ſequí. Sic víſum eſt ſupís: nullí deus oía ſolí Contribuit: fati durus vbiq̄ tenor. Hęc ſunt ornatiſſí me p̄ceptor q̄ de cōís nr̄í amící fortuna & labore tíbí ſignificare volui. Relíqua tu vt es vír ingenío & prudētía ſíngularí non difficile cōſíderabis. Te tn̄ poſtremo vehemēter etiā atq̄ etiā oro: vt que verbís abs tua hūanitate prę-ſens expetíí: abſens meminíſſe velís: effectuiq̄ cum cōmodítas acceſſerít demandare. Et iuxta polícitatíones tuas dudū míhí fcās: vetuſtos tuos amícos & cōſocios/ínuíſere dígneris: quod tū facile feceris: cū heluecíorū heremū/locū deo dícatiſſimū applícueris. Intea díuq̄ vale: noſq̄ vt facís ames. Tibiq̄ p̄ſuadeas: neminē eſſe ex amícis oībus te míhí charíorē Ex Baſilea altríce educatriceq̄ iuuentę: ſtudíorumq̄ nr̄oꝝ Idíbus Marcíis Anno dñí. 1498.

Ad magnificū ꝛ nobilem

virum dominū Adelberū de Rotperg: insignis ecclesię Basilieñ. Decanū: pro virginalis concep tionis defensione: contraq; maculistaꝝ virginis marię/furorem: Inuectio. Sebastiani Brant.

Q; te cultorē scio virginis intemeratę
(Huius enim laudes multiplicare studes.)
Decane o pręstans: de Rotperg mitis Adelberg:
Qui decus es patrię: prędiuiq; meum:
Hinc tibi quę nuper ꝑ virgine sumpsimus arma
Offerre instituí: dedico & illa tibí.
Vt plane: indoluí q̄ nuꝑ: noscere possis
Cum maculistaꝝ mentio nostra foret
Quęq; ex ore tuo ꝑter o celeberrime sumpsí
Hęc repetita/meo carmine/verba cape.
Da veniā: furiis nunq̄ maioribus acto:
Sed tamen: vt iustis: sic quoq; perpetuis.
Tuq; molestus eras (meminí) cōtra hos maculistas.
Hostem affirmabas te fore semper eis.
At nunc/auscultes tranquilla mentę/canentí.
Sít satis: insana me modo naue vehí.
SEntibus/vrticis/spinis/tribulis/ & achantis
Imprecor horrescas improba lingua velim:
Quę temere hoc audes: concęptū dicere mīs.
Christiferę: macula non caruisse sua.
Dícito quadrupedās heus bęstia: quur sapere ausis
Plus/q̄ doctoꝝ tam veneranda cohors?

Anne putans/Thomã (doctus licet) anteferendũ
Eccleſię? aut tantis patribus omnigenis?
Ille quidẽ id tenuit: ſed non temerare putabat
Virgineũ (errabat vir bonus ille) decus.
Erratiq; ſui veniã (ſic credimus) inde
Obtinet: & meruit tantũ abolere nefas.
Hunc tamen & Thomã quodã dixiſſe libello
Comperio. ſcripti parte priore ſui:
Q; deus: haud mrem poſſet feciſſe Mariã
Quo melior fieret: clarior atq; foret.
Tanto etenī decuit mrem eſſe nitore ſerenã:
Quo fulgere magis ſub deitate nequit.
Ferre creaturę quicq; deus vſq; valebat
Purę: hoc in mrem cõtulit ipſe ſuam.
Quis potuiſſe deũ/niſi tu maculiſta/negauit?
Sic deus omnipotens/non erit omne potens.
Tu decreta patrũ cõtra: Synodũ & generalem
Pollutis blactras/verba nefanda/genis.
Multo; extollis ſtolido; dicta viro;
Qui tibi ſint habitu/ſtultitiaq; pares.
At bñ ſi memoras alios: dic/quis tamen vnq;
Dixerit hoc doctus: ſiue homo catholicus?
An vobis fidei plus ſit/q; pariſienſi
Gymnaſio? doctis mille aliiſq; viris?
Eccleſia hoc Romana tenet/celebratq; p orbis
Climata: quãq; ſequi membra minora decet.
Hoc tenet (exceptis maculiſtis) rellgio omnis:
Prębiteri/atq; ſenes: hoc pia turba tenet.
Hoc ſacra pontificum deuotio laudat: & auget
His meritũ/& veniã/qui ſimul illa tenent.

Hoc oriens tenet: auster item: septemq; triones:
Hoc tenet occiduę lector vbiq; scholę.
Nostra vel hinc meruit famam Basilea pħennē
Concępte matris quę bene clausit opus.
Quo fit: vt haud matrē lędas modo: sed Basileam
Polluis: & laudē subtrahis inde bonam.
Pontificem nescis Nicolaū cuncta ꝓbasse
In Synodo expediit quę Basilea prius?
Sed facile hoc nescis/qui nil didicisse videris
Quā stloppo matrē cōmaculare piam.
Rubra vtinā hiesy lępra maculeris: ea ve
Quā moysi temero ꝓtulit ore soror.
Quid iuuat intactę cōcęptū ab origine matris
Fędare: & macula polluere (oro) graui?
Cur maculista placet tibi & hęc tam sęua libido
Impetere/hanc verbis garrule parthenicen?
Crede mihi/expectat tandem vindicta tonantis:
Suppliciūq; decens/teq; tibiq; pares.
Si nescis q̄ sit durū contēnere diuos:
Tantalus/Ixion/Sisyphus illa docent.
Addo alios: quorū malesuada audacia/pęnas
Hac illa ꝓ re/sensérat esse graues.
Si nihil exhorres: Salmoneus fulmine flagrans
Te moueat saltē: fata vel Enceladi.
Pęnaq; si desit: rogo quę tam dira voluptas:
Velle tuis verbis cōmaculare deum?
Asserere attemtans/quē nō potuisse parentē
A scelere inmunem cōtinuisse suam.
Esto etiā vt reris: sint argumenta ꝓbata
Vel tua: cōcludant: soluere nemo queat:

Quid tñ ędificat nodos ſtrixiſſe popello?
Solis cõueniunt garrula verba ſcholis.
Luget ad hęc populus: cuius ꝑs: vero fatendo:
Mendacẽ & vanũ/te ſtolidũq; vocat.
Nonne omni creſcet maior deuotio plębi:
Si (velut eſt/virgo hęc) non maculata manet?
Sed ſcio quid lateat: tibi mens eſt/velle videri
Perfidię ſemen ſpargere in eccleſia.
Forte putas ſolio matrẽ pepuliſſe ſacrato
Hucq; aliquẽ ex monachis ponere poſſe tuis.
Aut igitur ſolus ſapis: & gens omnis aberrat.
Aut tu ſolus (vt es) ſtultior illa facis.
Nimirũ/hic ferus eſt/vuas depaſtus amęnas
Eccleſię: dum vult ſingula vota ſequi.
Proh pudeat ſolos miſeros vos ſcindere veſtem
Eccleſię: atq; illi figere velle rugam.
Gręcia in exemplũ veniat: quę multa ſeorſum
Dum ſeruare cupit: funditus interiit.
Fama eſt/ſaluifici templi periiſſe magiſtros:
Dum noua ſectantur: ſcindere ſeq; parant.
Vnde ordo e medio is/ceſſat ſublatus. at olim
Poſſe etiã fieri/vel tibi & iſta/time.
An te cucculla deus induit: vt genitricẽ
Spurcidico lędas ore ꝑterua pecus?
An ne ideo cellam ingreſſus: tamínator vt eſſes:
Virgineę & laudis verſor/aſelle miſer?
Huc ꝑperate cito pueri: decet hos maculiſtas
Virginis/a cathedra deiicere: inq; lutum.
Quos maculam/intactę iuuat impinxiſſe parenti:
Fecibus hi digni: ſunt macula/atq; luto:

fo. 5c

Zelotę o matris: exta/intestina/lyenes/
Poriicite in rabidos/putridaq; oua/canes.
Quid tñ a stolidis fieri hęc patiemur inulta?
Primipylus matris nemo vel esse volet?
Quī agite o ciues/tantum defendete honorem
Concęptę mris/vulnera ad vsq; decet.
Quí temere hanc tangit cęlestē furcifer archam:
Par Ozę/atq; abyron/fiat & allophylis.
Siue igitur monachus: seu sis latrator anubis:
Sit tibi cerbereus/tēpus in omne/cibus.
Queq; promethęo volucris: Tytio ve coheret:
Hęc laceret rostro/labra ꝑterua/suo.
I cubitū: in cella sordes defleto paternas
Et ꝓprium crimen/ꝑfidiamq; gemas.
Cunq; tibi subeat castę cōceptio matris:
Continuo/sceleris mentio nulla/velim.
Velle dei/& meritū/sit pro ratione/parentis:
Si nulla esse satis par tibi causa potest.
Cum tñ & subsit mihi demonstratio pregnans
Et ratio: q̄ non carmina sola ferunt.
Hanc tñ ex Slettstat doctissimus ille Iacobus
Carmine depromsit iam satis atq; sup.
Ft Lapidanus item doctor venerandus in ęuum
Chartusię: expressit hasq; aliasq; prosa.
Hos lege: & ex illis disce o maculista: vereri
Concęptū matris: pęniteatq; precor.
Post modo (ni cesses) ni te mihi ęuus Iambus
Ibit: & Archilocho/me experiere parem.

Glorioſe virginis Marie

intra ſe admiratio/ingrediẽte Angelo.
Sebaſtiani Brant.

QVid tibi vis paribus veniens caducifer alis:
Qui ſubito noſtri clauſtra cubilis adis?
Quid tuus aduẽtus? quid vult tua candida imago
Et tua quę niueo palla decore nitet?
Quid ſibi tanta ſalus? quid vult ſibi gratia tanta?
Quis mihi mittit Aue? tu ne? vel alter herus?
Proh miſearm exterret tua me p̃ſentia quantum?
Cor mihi confuſum eſt: ſum quoq; mẽtis inops.
Stare vides ſtupidã: tua vox mihi faucibus obſtat
Vt ſileam: poſſit nec mea lingua loqui.
Angelus? an ne aliquis iuuenũ? pacẽ ne reportas?
An magis inſideas. fallere me ne venis?
An neſcis vni q̃ ſim ſponſata marito?
Nec decet alterius ſuſcipere ora viri?
Nulla ſalutandi mihi conſuetudo virorum.
Nec volo: nec quẽquã noſcere anhelo virum.
At dñi: tua nõ: mihi te mandata referre
Audio: quiſquis is eſt: gratia magna ſua eſt.
Illius vt mihi ſit venerabile nomen in ęuum
Sic propere horreſco cũ ſua verba refers.
Pectoris interiora ligat pudor ille vetuſtus
Virgineus: trepidant en mea mẽbra metu.
Palpitat & pauidi pars integra corporis: in me
Viſcera cuncta timent: corq; manuſq; tremũt.
Nec mihi ſuccenſe: merito (quia virgo) timebo.
Angele/quiſquis eris mens mihi fœminea ẽ.

Turbor: & attonitę mea ſentío vulnera mētís:
Spíritus & flagrat noſter ab igne nouo.
Membra gelu títubāt: coít & formídíne ſanguís.
Quod tímeo: íllud amo: q d tremo: habere velí.
Tu ne ílle es fortís Gabríel: vírtuſq ſuperní
Conſilíí: magní nuncíus atq deí?
Atq vtínā vídeant mea ſęcula: gentíbus olím
Promíſſum: pariet quē pía vírgo deum.
Sí venturus ades: cęlí perrumpe feneſtras:
Vírgínís inq vterum labere ſancte puer.
Quícquid erít: clemēs humílem deus aſpíce ſeruā:
Fíat & ancillę/quod placet vſq/tuę.
Neſcío quíd certe eſt: anímus pręſagus: adornem
Vt thalamū ſuadet/hoſpícíumq deo.
Attamē auſcultē: neq ením ſíne numíne díuum
Affore te credam: nuncía lęta refer.
Incípe: turbatos anímos ſolare puellę:
Et loquere/& benedíc: mollía verba ferens.

Verba angeli ad Mariam

Míſſus ab excelſo: thalamū pía vírgo pudícū:
Vírgíneūq tuū pacífer íngredíor.
Plena quídē es donís: cęleſtí & munere habūdans:
Et tecū dñs: regía mater Aue.
Nec tímeas: placuít tua forma María/potentí
Crede deo: paríes quem vocat ípſe Ieſum.
Quíppe Dauít patrís/regnoq & ſede gubernans:
Inq domo Iacob perpetuo ílle reget.
Neu turbere anímo: neue exhorreſce ſalutem:
Te quía delegít: rexq deuſq polí.

Nec tibi sit mirum: si nuncio te fore matrē:
Cognita cū nulli sis pia virgo viro:
Gratia nempe dei tua viscera sancta replebit:
Teq; superueniet spiritus ipse dei.
Te vel inumbrabit diuino numine: virtus
Pneumatis: & mater diceris esse dei.
Nascetur pulchra de te vel origine magnus
Filius: hic patrem nescíet esse solo:
Sed patre ab ęterno q; ante omnia sęcula natus
In tua delapsus viscera: fiet homo.
Ille hominū varios discet sufferre dolores.
Desinet & per eum fons & origo mali.
Ecce etiā Elizabeth cognata/ętate senili
Concępit: sterilis cum tamē illa fuit:
Hic quoq; sextus adest mensis/quo tpe primū:
Insignē puerum semine patris habet.
Non equidē graue erit/supo verbum omne tonāti
Quin cito pficiet quicquid vbiq; volet.
Ecce ancilla dei si dixeris: & mihi fiat
Quicquid ais: clauso corpore/mater eris.
Deinde deum pariterq; hominē/pducere in orbē:
Mensibus exactis. te deus ipse iubet.
Iamq; Vale: & sicut mater dilecta vocaris:
Sponsaq;/tu templū/consiliumq; dei:
Sic miseris patrona reis: sic redde benignū
Filiolum miseris propiciumq; tuum.

Virginis effigiem qui transis forte viator:
Non dedigneris dicere mater Aue.

fol. 9

Contra iudeos hereticos.

Conceptionem virginalem fuisse possibilem Argumentatio. Sebastiani Brant.

HVc ades o lepidum caput: inueterate malorũ
Impurũq; pecus: carmina nostra legas:
His veterẽ errorẽ tibi de pulmone reuellam:
Huc ades hęc nostra & scripta Sabelle vide.
Qui temere hoc audes/non concepisse Mariam
Dicere(verbigenam sed reperisse suum.
Huc recutite veni canis/erubeasq; tuendo
Iudęe infelix: tuq; Fotine miser.
Asserere audetis/christum de semine natum
Esse Ioseph/sancti/cęlibis atq; viri.
Quid fuit inuento? quid opus/genitum esse virili
Semine? qui semen format/& esse viri?
Debuit hoc partu deus ipse e virgine nasci.
Et decuit/pariat sic quoq; virgo deum.
I miser//& quid te doceat natura require:
Credulus vt fias: te docet illa: vide.
Si potuit sterilis/prope centenaria Sara:
Et parere Anna triplex: & vetus Elizabeth?
Num mage/naturę: pariat virgunçula prolem
Congruit: effœto/quã vetula vlla/viro?
Quid mirum: deus in multis cum mira peregit:
Exhibuit matri si quoq; mira suę?
Aemilia peplo flagrare incendia fecit.
Tuscia num cribro virgo ferebat aquas?
Indiciũ vt faceret sibi virginitatis honestę:
Num trahit imotam Claudia casta ratem?

Concipere intacto potuitq; quoq; corpore virgo:
Filiolum: per quem signa pudoris habet.
Mēnonis: & Diomedis aues/mutasse figuram
Quippe legis: veteres Archadieq; lupos:
Fecit aues Circe/& variarū monstra ferarum.
Cur non: natura virgo volente/parit?
Concipitq; absq; viri si semine vultur auara:
Esse potest mater cęlibe virgo thoro.
Vnica semper auis Fœnix reparatur in igne:
Sic vitam miseris vnica virgo parit.
Pennigeras volucres arbor producit Ibera.
Quis vetat vt virgo parturit absq; viro?
Igne Caristia lauat plumas/neq; lęditur illo:
Igne puerperii se pia virgo lauat.
Cappodocas vento si concępisse fateris
Nuper equas: num ne & flamine virgo parit?
Impluuio danę potuit num ventre grauari?
Et non cęlesti mater ab imbre parit?
Nempe seras cunctas legis apperuisse gemellos:
Nec fregisse tamen: sed tetigisse manu:
Et nō ille pater rerum: sua claustra serata
Linquere: & integro ventre subire potest?
Sic tamen hęc clausa est: sic mansit virgo serata:
Vt sit carnigero preuia porta deo.
Rhinoceros gremiū ceu quęrit adire puellę:
Sic quoq; virgineo vult deus esse sinu.
Fœmina fonte potest fieri fęcunda Sicano:
Concipere irriguo fonte Maria potest.
Terrigenam Tagen: pater inuenit sub aratro:
Insuit & femori Iupiter ignigenam:

Cur non cęligenam potuit tellus veneranda
Viscere vigineo suscipere: absq; mare?
Et saluatorem cur non benedicta virago
Germinet: & tellus semen operta ferat?
Lac/calibem/& lanam narrant pluitasse libelli.
Desuper & iustum compluere aura potest.
Et vitulam cecidisse legis de nube serena.
Sic cadit ęthereo missus ab imbre puer.
Nonne & florilegis apibus generatio casta est?
Concipiet/veram non quoq; mater apim?
Concipiunt conchę fęcundę rore superno:
Sic grauida ęthereo fœmina rore madet.
Lędere nulla potest speçies adamanta metallí:
Nec fracta a viuo virgo adamante parit.
Concipit e patrio pelicanus sanguine vitam:
Et leo rugitu: parturit vrsa nare:
Strutio num phębo prolem excubat: oscula fígens
Bonapha: non alio concipit illa modo.
Concipit ore suo coluber mala semina prolis:
Cur bonus angelico non datur ore puer?
Non timet ardentes turris laurícia flãmas:
Ardet/inextinctus Gaurus & Aethna manens.
Qui struxit pręneste? focis fuit ille repęrtus:
Pneumatis igne Ioseph inuenit esse satum.
Pascitur igne iugi/nec enim salamandra cremat:
Sic manet hęc mater libera ab igne viri.
Cum semel Asbestus succenditur: igne tenetur:
Sic manet hęc virgo ceu modo virgo fuit.
Nec Veneris pluuia aut ventis extincta lucerna ẽ:
Nescia sic veneris/virgo lucerna dei est.

Flagrat & intactum permanſit ab igne rubetum?
Vrit amor matrem nec tamen igne perit.
Flumen vt e dura Moyſen elicuiſſe fateris
Rupe: ita & integro corpore virgo parit.
Area ſicca manet/rorat quoq; ſuccida lana: &
Vellere non riguo proxima terra madet:
Virginis intactę ſic pneumate concipit aluus:
Sic pluuia in matrē non nocitura cadit.
Arida quę fuerat Aaron dat amigdala virga.
Sicq; nouos fructus fert ſine virgo viro.
Vt manet integrum phœbo penetrabile vitrum.
Virgo etiā clauſo corpore mater erit.
Cur ſibi iuſticię ſol non penetrare pudicam:
Dulcibus & radiis congrauidare poteſt?
Sí dedit/& potuit/naturę conditor illis
Quę natura pauet: quę quoq; monſtra vocat:
Omnipotens genitor dignatus virgine naſci:
Cur ſibi naſcēdi iura nouare nequit?
Peccat Adam virgo/natus de virgine terra:
Fas fuit hęc reparet virginis alter Adam.
Nēpe ſup terram deus hęc noua mira creauit:
Quod pia circūdet fœmina virgo virum.
Hęc inquam eſt fortis Salomonis fœmina: terris
Cuius ab extremis eſt precium: atq; procul.
Qui vera illa putas: igitur/quia carmina narrant:
Hiſtorięq; tenor: famaq;/voxq; frequens:
Credere & iſta velis: niſi & arbiter eſſe negetur
Naturę genitor & pater omnigenę:
Quod ſi cuncta neges: ſubeas mala cūcta neceſſe ē:
Nos certe hanc matrem dicimus eſſe dei.

Quę fuit ante ſuum partum/partuq; ſub ipſo:
Poſt partumq; manens neſcia virgo viri.
Credimus hunc matris clauſum ſubiiſſe cubile:
Qui pedibus ſiccis per mare fecit iter.
Cuius/aqua/arbitrio vinum fit:lepra fugatur:
Surgit & ad cuius verba ſepultus humi.
Deniq; qui verbo virtutis cuncta creauit:
Hic potuit ventri ſe dare virgineo.

Querimonia ꝟginis ī paſſionem chriſti. S.Brant.

O Nate patris ſummi:mi dilectiſſime nate:
Cura/ſalus matris/vnice nate tuę!
Quis tam crudeles de te ſibi ſumere pœnas!
In te quis voluit tam ferus eſſe mihi!
Cui licuit de te tantum patrare reatum!
Vulnera quis fecit tam truculenta meo!
Squallentē barbam/& concretos ſanguine crines/
Et lacerum video corpus vbiq; tuum.
O lux ſola tuę:ſpes o fidiſſima matris:
Quę nam te talem dilaniare manus!
Heu quā perturbat tua me tua triſtis imago:
Et penetrat ſæuus pectora noſtra dolor.
Paſſa fui(memini)gladios iam nuper amaros.
Vlnis cum Symeon te tulit ille ſenex.
Et cum te amiſſum triduo ſynagoga tenebat.
Te captū & mihi cum nuncia fama refert.
Ac cum te clauis tenſum cruce vidimus:at nunc
Exanimū corpus/heu mihi/cerno tuum.

Talem ego te fili aſpicio? quí ſola ſenectę
Matris eras requies: perfugiumq; tuę
Parcere ſí nolles tibí: quominus iſta víderem:
At poteras matrí parcere nate tuę.
Non lachrymas modo/nec largos effũdere fletus
Sat matri eſt: tecũ perplacet vſq; morí.
Aſpícite o matres: ſí vos dolor vrſerat vnquã
Huíc noſtro aſſímulís: vel memorate parem.
Non vocer vlterius Noemí/quaſi lęta: ſed ex hoc
Tempore Mara vocar. ſum quía amara nímís
Me deus ímpleuit penítus/torſitq; dolore:
Compatíor nato ſolí/ego ſola/meo.
Et dolet hoc vnum: q; noſtrí íníuría natí/
Morſq;/parum míſeros ímprobuloſq; mouet.
Compatere o ſaltem noſtro gens chara dolorí:
Ne pereat natí morſq;/laborq; meí.

Cõſolatõ chriſti ad matrẽ

QVíd gemís o genítrix? q̃s te dolor vrget amarus?
Et q̃teris pœna mater amata graui?
Cum tíbí pręſertím mea ſit bene nota voluntas:
Me voluiſſe patí: pro míſeríſq; morí.
Scís q; ab excelſis humanã ſumere carnem
Aduení: vt fragílí corpore cínctus eram.
Pauper ín externa patría vt ſum natus/& algu:
Exílíum Aegypti vt rege fugante tulí.
Nec mora/nec requíes mihí quũ foret vlla laborís:
Feſſa ſití/atq; fame membra fuere íugí.

fol. 15.

Quũq; mihi cordi fuerat curare miſellos:
Humanũq; genus: quod ſcelere interiit:
Probra mihi dantur: conuicia: meq; ferebant
Potorem: plenũ dęmonis/atq; meri.
Milite ab indigno cędor colaphiſq; alapiſq;:
Hinc ſputo & virgis ſqualida mẽbra gero.
Pręterea e ſpinis quã contexere coronam
Hanc capiti imponũt/cocutiũtq; meo:
In cruce me clauis tendunt: latronibus addunt.
Atq; aperit noſtrum lancea dira latus.
Mater habes: quis me percuſſerit: at tamen audi:
Vna ſalus hominũ: me iubet iſta pati.
Sed dolet in primis tę męſtam cernere matrem:
Et tibi q; fuerit tam mea pœna grauis.
Ergo pati chriſtum: regnũq; ita inire paternũ
Si decuit: matrẽ te mihi conq; pati:
Si proprio nato: tibi nec/pater ipſe pepercit:
An ne hominũ parcet: illius ira malis?
Diſce homo/ nõ ſomno: mollive libidinis vſu:
Nec ſcelere: in patriã poſſe venire meam.
Per mille ęrũnas: varia & tormenta laborũ
Itur: vbi ęterna eſt gloria parta bonis.
Partícipem nullum regni facio eſſe beati:
Si non & conſors ſit crucis ille męę.

Rosariũ ex floribus vite.

passionisq; dñi nr̃i Iesu christi consertum : sanguinolẽtis quoq; rosis cõpassionis/ quiq; gladiorũ virginis intemeratę/intertextum: cum singulis angelicis salutationibus cõtinuandũ.

Carmẽ Dicolõ Tetrastrophon. Ex saphico Endecasyllabo. & Adonio dimetro

STirpis humanę sator/& redemptor:
Lapsus in terras deus ex olympo:
Virginis quẽ mox/Gabriele missso:
Venter inumbrat. Aue

Sanguinem prębes veneranda mater
Filio Iesu: paris atq; eundem:
Lacte profundens genitrix alumnũ
Vbere sacro. Aue

Gaudium lęto cecinere cantu
Angeli: turmę volitant sacratę
Dulce cantantes: penetrat suprema
Clamor ad astra. Aue

Gloriam celso resonant tonanti:
Pax sit in terris homini benigno:
Omnis hoc hymno pauet/atq; gaudet
Pastor in aruis. Aue

Inuicem dicunt pecoris magistri:
Bethleem nobis peperit salutem:
Vadimus/verbum speculemur omnes
Carne creatum. Aue.

Buculam iuxta/positum atq; asellum
Fęna gestabant: breuis & pusillus

fol. 17.

Pannus inuoluit/puerum ſacratum:
Frígoraq; vrunt. Aue
Carne pręcíſum veniunt adorant
Reguli: mírrhas/arabumq; thura/
Pondus atq; aurí/puero ferentes
Munera regum. Aue
QVem manus matris/Symeonís vlnis
Ponit ín templo: ſimul & doloris
Accipit vocem: gladiuſq; tranſit
Cor genitrícis. Aue.
Voce díuina/monita es pudíca
Mater: Aegyptum/fugiens Herodem/
Aduenís: ſeptem hic hyemes moraris
Aduena/& hoſpes/ Aue.
Patríam tandem Nazaret reuiſís:
Angelus ſanctus tibí cum ferebat/
Mortuí nam ſunt/puerum volentes
Perdere morte. Aue. Pater noſter.
ANſe perſtríngit duodenus annus
Vírgo te: perdís/quía quem dolebas
Perdítum: doctus ſtupet hunc ſacerdos
In ſynagoga. Aue.
Subdítus ſemper puer hic parenti:
Iordanís donec petiit fluenta:
Hic herum ſanctus lauat ís miníſter
Crímínís expers. Bue.
Quattuordenís macerat diebus
Líberum corpus ſcelere/& ſolutum:
Ah famem díram/patítur ſítímq;
Conditor orbís. Rue.

Temptat hic iuſtum/ſathanas prophanus:
Spretus at cędit humili ſuperbus:
Nec doli/chriſtum latuere/frauſq;
Dęmonis ingens. Aue
Prędicans omni populo/ſalutis
Tramitem monſtrat: vigilans fatigat
Corpus/& laſſat tenerum/labore
Irrequieto. Aue
Lazarum marthę precibus ſororis
Suſcitat: ſtratum fetido ſepulchro:
Quem dies vidit/quater orta cęlo/
Morte peremptum. Aue
Per pedes fundit mulier ſacratos
Balſamum nardi/caſias olentem:
Et lauans vnctos lachrymis abortis
Crine reterſit. Aue
Fur tamen Iudas tulit ęgre factum:
Nam dolet lucrum periiſſe: pro quo
Cogitat venundare mox/ſceleſtis
Hoſtibus vnctum. Aue
Reprobat iuſtum phariſęa turba:
Iurgium dicunt ſcelerum cateruę:
Innocens agnus/ſine fine ſuffert
Probra moleſta. Aue.
Vnus ex ipſis Cayphas vocatus
Qui fuit prędul volitantis anni:
Hic ait: preſtat/moriatur omni
Pro populo vnus. Aue. Pater noſter
Turba quem feſtis iuuenum ſenumq;
Suſcipit palmis: recinunt pet vrbem:

Filium ſummi patris hunc ferentes:
Laus/honor illi.
Qui ſequebantur pueri/aut preibant
Voce iucunda reſonant oſanna
Filio dauid: benedictus adſis
Iſrael o rex. Aue
Pridie mortem ſubiturus acrem
Conuocat caros/hilarans miniſtros
In cibum corpus/dedit hiſq; potum
Sanguinis vndas. Aue
Hinc pauens purus homo ceu necandus/
Cum pati tempus celerare ſenſit/
Tedet/& meſtos gemitus trahebat
Pectore ab imo. Aue
Triſtis eſt inquit/vel aduſq; mortem
Spiritus: ſufferte parum/rogabo
Si licet/patrem: calicem vt ſeorſum
Tollere curet. Aue
Ter cadens pronis genibus precatur:
Sanguinis ſudor fluitat cruore/
Et ſolum tabo maculat: perhennis
Fluminis inſtar. Aue.
Immemor Iudas proprię ſalutis:
Tradidit vendens dominũ benignum:
Oſculo ſignum dedit & nephandis
Hic ait/hic eſt.
Impetu diro ſceleratus hoſtis Aue.
Irruit: gaudens ſpolio cupito:
Et manu ſęua lacerans prehenſum
More leęnę. Aue.

QVis putas mater pia/tum premebat
Cor tuum tristis gladius doloris:
Cum tibi captum tulit esse natum
Nuncia fama? Aue.
Sępe qui multis comitatus heros
Seruulis/notis/sociis/amicis:
Solus hic inter reprobos ligatur:
Captus ab hoste. Aue. Pater noster
Nexibus diris trahitur plicatus:
Verritur latro veluti pudendus:
At metu cędunt toniti ministri/
Discipulicq. Aue.
A lupis tractus/rapidum per amnem:
Cui pedes lassant silices acuti
Per vias sparsi/tabulęcq nexę
Vestis ad oras. Aue.
Heu nephas quantum patitur misellus
Agnus: in terram totiens retractus/
Magna pars donec gelidę ruisset
Noctis & vmbrę. Aue.
Quęrit ambages sceleris satelles:
Circuit vicos/triuium/plateas:
In domum donec rediisse visum est
Principis Annę. Aue
Alapam passus famulo ferente/
Missus est vinctus Cayphę sub ora/
Cęsus est palmis/colaphis/saliuis/
Obprobriisq. Aue.
Morte damnatus: ob eam Pylato
Traditus causam: stetit ampla tur ma

Pone ſcribarum: vatio laceſſens
Crimine iuſtum. Aue.
Miſſus Herodi/comitante ſęuo
Hoſte: culpatus totiens ab illo.
Rex eum ſpernit/quia non videbat
Signa petita. Aue.
Induit Chriſtum legio prophana
Veſte candenti/fatuum putando:
Preſidi rurſus ab eo remiſſus:
Fabula factus. Aue
Poncii iuſſu ligat ad columnam
Miles exutum/lacerans flagellis/
Scorpiis/loris: plicat & coronam: &
Sceptra ſalutat.
BAiulat pondus crucis: huic ligatur
Nectitur clauis: laceratur omni
Corporis neruo: phramea hic penetrat
Pectora matris. Aue. Paternũ
Inter inſignes poſitus latrones:
Deputatur cum ſociis iniquis:
Scandalum paſſus/quia ſic pependit.
Conſpiciendus. Aue.
Pręterit quiſquis/ſtetit eminus vel/
Seu procul/ludibria conferebat.
In Ieſum: blaſphemia nulla deerat/
In cruce fixo. Aue.
Quid deus linquis meus oro: quid me
Deſeris natum pater? en relictus
Hoſtibus: mortem patior ſeueram:
Lamazabathni. Aue.

Insuper matrem dederat ministro:
Pro deo vero datus est homullus:
Virgini virgo: mulier cum inquit
Respice natum. Aue
Hinc sciens Iesus/quia nam peracta
Cuncta: compleri cupiens prophetas:
Voce clamabat/sitio/potenti:
Potus aceto. Aue.
Pectus in sacrum capite inclinato:
In manus patris animam remisit.
Perforant Christi latus/& cruentant
Militis arma. Aue.
Visitat patres herebi sub vmbris
Spiritus: corpus tegitur sepulchro
Enis heu quantus pupugit dolendę
Viscera matris. Aue.
Tertio surgit leo sole Iuda
Cōligens sparsos: dubios amicos
In fide/firmat: totiens reuisus
Scandit ad astra. Aue.
Pneuma dehinc sacrum/digitum paternum
In suos mittit socios relictos/
Singulos supra stetit/& quieuit
Ignea lingua. Aue
Dextera patris residens supremi:
Te suam tandem vocat/& coronat
Inde venturus homo iudicare:
Sęcla per ignem. Aue. pater noster

Elegiaca exhortatio In cõ-

passionem virginis Marię. S. Brant.

QVisquis es obsequio dulci cumulare Mariam
Qui cupis: aut laudis munia ferre sibi:
Fac age quottidie serta hęc contexe roseti:
Crede mihi dignas pensitat illa vices.
Nempe potes matrona: sacri patris inclyta mater
Quę passa ex nati multa dolore tulit.
Ac veram ostentans se matrem: cuncta ferenti
Condoluit nato: mortis aduscp gradum.
Sępe mori voluit ne quicq̃ tale videret:
Fili olũ incolumẽ posse videre volens.
Velle sed hoc pressum est/ac suppositum rationi:
Et genito & matri/mens erat vna/pati.
Quantũcp hinc nati torsit dolor: inde salutis
Humanę/mat rem gaudia tanta tenent.
O quotiens subitus miserę calor ossa reliquit
Matris: & excusso poplite pene ruit.
O quotiens gladii ancipites sacra pectora rumpũt
Atcp adigunt costas vulnera mille pias.
Quę rogo: quę tantos queat explicare dolores
Lingua? vel ingeniũ concipere: adde pium?
Quisnam igitur/quẽ nõ moueat dolor iste parẽtis?
Quis non condoleat luctibus atcp suis?
Cũ sacro illius/gentescp hominescp misselli
Viuimus officio: & quod sumus/vscp sumus
Flectere sola potest iustam hęc prece vindicis irã:
Atcp indignantis vertere tela dei.

Huic cane vota libẽs: supplexq; ad sydera palmas
Tende: & Aue dicas: terq; quaterq; Vale.
Vnica lapsorum reparans medicina Maria:
Vna salus mundi: quã petimus fer opem.
Diua precor roseas memori cape mente tabellas
Brant tibi quas lyrico pectine virgo canit.

Jnlaudem deifere vginis

Marię Hecatostichon. S. Brant.

QVę paris/indutum carnem/sine semine solem
Iusticię: & verbum/prægenitumq; deo:
Salue ancilla dei: salue o pia sponsa/sacrati
Pneumatis: & domini mater amata Iesu.
Luminis ęterni iubar es: decus ętheris: orta
Gentibus in lucem splendida stella maris.
Pullulat ab radice sua te Iesse: paterna
Sed tamen imunis/& sine labe/manes.
Sic tua concępit genitrix: sic credere dignum est:
Hęreat vt sceleris nil tibi prorsus Adę:
Nil tibi flãma nocet: quãuis rubus vndiq; flagret:
Nec lęsus casti est corporis ille pudor.
Quin & peccati sit mentio nulla per ęuum:
Cum memor est quisquã virgo beata tui.
Tota quidẽ pulchra es mea dulcis amica: nec in te
Est macula: vngenti fragrat aroma tui.
Te pater æternus sponsam sibi legit ab ęuo:
Et matrem: cum nec sęcula facta forent.
Cuncta chaos fuerant/nec dum primordia rerum
Quando ex ore dei candida prodieras.

Aętherei facta es prędara feneſtra palati.
Qua miſeris aditus introituſq; patet.
O regina poli: decus o terręq; mariſq:
Spiritibus ſuperis regia virgo ſoror:
En tua mirantur prędonia digna/ſuperni
Indigenę: inſiſtunt laudibus atq; tuis.
Martyribus palma es: tu gloria ciuibus altis.
Laureola/& ſanctę virginitatis honos.
Sydera bis ſena/tua tempora virgo coronant:
Sub pedibus luna eſt: vndiq; ſole micas
Tu poſita es pacti ſignum thaumantias iris:
Quod noſtri īmemorem non ſinit eſſe deum.
Credidit ipſe deo/te propter/maximus Abram:
Et multis meruit gentibus eſſe pater.
Tu medium per quod aries datur hoſtia patri:
Lanigeras genito tu facis eſſe manus.
Terribilemq; locum tua tum prędentia fecit
Cum cęli ſcalas te vidit eſſe Iacob.
Tu mare/iordanēq; retro fluere in mare cogis:
Iſrahel vt montem migret aduſq; dei.
Tu ſimulacra Laban rapis/Aegyptiq; penates.
Hęreſis &/ſola te duce/cuncta cadit.
Tu vitę lignum quo ſerpens pēdet ænea:
Tu colubri antiqui guttura torta premis.
More facis Ioſue properantē ſiſtere ſolem.
Deiicis horriſonis mœnia ſacra tubis.
Cędis holofernis caput o celeberrima Iudith:
Funda tua anguipedem/centimanūq; ferit.
Malleus es Syſarę. tu prouida Delbora. pacis
Te ſtruit in templum Beſelehel/& hyram.

Aſuerum placas/humili prece/virgo furentem:
Et populum ſaluas Heſter amicta tuum.
Abbigail prudens: Aaron flos: fœderis archa.
Auri candelabrum: Rachel amata viro.
Milia te ſignant ęnigmata: mille figurę:
Plena quibus tota eſt pagina ſancta patrum.
Tu vetus illa Syon de qua memoranda feruntur
Quam ſibi delegit rex hominū atq; deus.
Pſalterio aurato vates te regius ornat:
Perſonat extenſas & tibi virgo fides.
Tu lapidem excíſum manibus ſine/parturis: & quē
Reprobat artificū/comprobat atq; manus.
Numiue diuino Salomon tibi canticat promit.
Teq; pphetarum concinit vſq; chorus.
Igneus Helyę currus: vel abinde relapſum
Palliolum candens: ſpiritus atq; duplex.
Tu turris clypeata: nitens pellis Salomonis:
Hynnulus/& ſaltans per iuga capreolus.
Certe columbarū tibi ſunt ſine turbine ocelli:
Colla tibi barrhi: turturis atq; genę.
En tuus emittit paradiſus punica mala.
Nectare lingua madet: lac mel ab ore fluit.
Tu fons ſigna gerens: ortus concluſus ab omni
Parte: ſerata manes peruia porta dei.
Tu fons hortorum libano fluis impete viuo.
Tu facis e petra currere dulcis aquas.
Tu genitrix veri Salomonis/vellus inundans
Rore: ſub Engadi botrus: & vua Soreth.
Tu libani platanus: in Cades florida cędrus.
Floſculus in campis: mollis oliua vię.

Tu crocus/atq; aloe: tu palma: & ſuccus amomí:
Tu bene ſpirantís copía larga roſę
Tu caſía/& coſtus/tu gutta/& vírgula thurís:
Mandragora: & mirrhę ſyluula/lecta deo.
Balſama tu redoles: tu cyñama: tuq; cup̄ſſum:
Suaue rubent in te roſmarís/atq; thymum.
Tu roſa ſub ſpínis: tuq; ín cõualle vírentí
Lilíolum: nardus: tu víolę omnís odor.
Sed quorſum hęc? cítius pónti nũeremus harenas.
Et lybící quę ſit meſſís habunda ſolí:
Quã tibí vel mímas recitent mea carmína laudes
Chriſtifera o genitríx: ſed cape grata/velím.
Me rege depulſís vitę pía vírgo procellís:
Dextra ſalutaris ſít tua tenſa reo.
Aurea mater ades: votís ſimul annue noſtrís
Vt tibí complaceant: aurea mater ades:
Noſce precor plębem quę te colít ínclyta vírgo:
Et peragas matrís parte ab vtraq; víces.
Fílíus ípſe negat tíbí nil: quí fecít aſylum
Te míſeris: tutũq; p̄fugíumq; reís.

De locis mirificis beate virginis. Marię S. Brant.

SI tua vírgo míſer prędonía promere nítar:
Stult⁹ ego: ínſanus ſím vel Horeſte magís
Nam qs ego? aut qualís ſophię me vmbella p̄errat
Qua facere íd temptē: tanta vel aggrediar?
Cum tíbí mortalís ne dum: ſed & ípſe píorum
Spírituum/laudes: turba referre nequít.

Maior es o dulcis nempe omni laude virago
Nostra tibi laus est: non potuisse magis.
At quia/sancta parens: nullius spreueris vnquã
Quę tibi/corde data verba fuere pio:
A te nullus enim discessit virgo precator:
Qui queritur q̃ se destituisse voles.
Immo age/quisquis eris: cesses laudare Mariam
Si tibi non clemens: si tibi dura fuit:
Ipse ego peccator: scelerum quoq̃ mole grauatus
Te quotiens sensi mater adesse mihi.
O quotiens tua per prę̃sentia numina virgo
Solatus: misero spesq̃ salutis erat.
Ingenue id fateor: herebi iam nuper ad vmbras
Mergerer: ah luerem (ni tua dextra) scelus.
Nec foret vlla salus mundo: quin funditus illum
Prauatum: sęui perderet ira dei:
Si tua sancta manus: tua si non protegat orbem
Insignis pietas: atq̃ patrocinium.
Quis nam igitur mater bona/te non iure veretur?
Quis tibi non merito munia laudis aget?
Et quia mira facis: miro celebraris honore:
Et tibi per mundi clymata solus honos.
Vtq̃ alia obtæam varium quę sparsa per orbem.
Sunt loca sancta tibi: templa: sacella: domus:
Qualis in ę̃de niuis? quam te latialibus aruis
Loręum probat: & mira decora refert?
Tuq̃ in naue sedens Bolonia templa Picardis
Protegis: Aurelijs te Cleriacon habet.
Te colit in Dolis Burgundia: te veneratur
Pons Ayze in francis/Ambianiq̃ locus.

Te celebrat Montfort Normãní gloría regní:
Tẽ vel Aquíſgranũ regía mater habet.
Illíc pannículí: & veſtís tua ſancta vídetur:
Turba igítur colít hunc relígioſa locum.
Conſtat & ín varía tua ſancta oracula quercu
Culta: Dodonęí quę Iouís ínſtar habent.
Alpibus in noſtrís Heremí loca ſancta: frequẽtant
Sępe peregrínì: magnaq; turba vírũ.
Angelícus labor eſt: quí conſecraſſe ſacellum
Dícitur: íd ſũmí pontífíceſq; probant.
Quęrít ab extremís Europę fínibus íllud
Et voto / & precíbus aduena quíſq; ſuís.
Addo alías: aliaſq; vrbes: atq; oppída mũdí
Que tua proclamant vírgo benefícía.
Nam ſub rupe colít Iuraſſí montis opaca:
In lapíde: ante ſuas te Baſílea/fores.
Te ſíbí qua íuncta eſt Alemannis gallía. Sewen
Percolít: & matrem ſentít adeſſe píam.
Nanq; íllíc clemens exaudís vírgo precantes.
Et facís vt petat hũc ſędula turba locum.
Cõfluit huc Rhenus Metis: & Lothoríngica tellus
Huc coít & quíquí rura propínqua colunt.
Aduena longínqua veníens regione víator
Híc fínem votí percípít: índe: redít.
Ergo tíbí grates agímus pía vírgo benígnas
Quod míſerís confers díua ſalutís opem
Tu facís omnígenã gentem: populũq; per orbem.
Quod prece concelebrent numína ſola tua.
Per te ſola ſalus: per te ſpes ſola míſellís:
Et ſíne te pareſt vítaq; morſq; reís.

Quod te per ſobolemq; tuam: ſoboliſq; parentē
Comprecor: ah pigeat ne meminiſſe mei.
Brant tuus hoc offert donū ribi virgo miniſter:
Qui te dum ſupereſt carmine vita canit.

De numero ⁊ ordine feſtiui

tatum glorioſę virginis Marię. S. Brant.

MOre maritarū purgas te innoxia mater.
Et capis a ſūmo nuncia lęta deo.
Viſere anū ꝓperas: dehinc ſcādis ad ęthera: toto
Corpore: quę dudū naſceris ipſa ſolo.
Te genitrix templis greſſu prędentat anili
Concępit tantam quę ſine labe deam
Hinc tu diua parens: magnū (mirabile dictu)
Enixa ex ſacro es flamine / virgo deum.
Et qui te genitor / cęlumq; / ſolumq; creauit
Hunc paris: intacto corpore virgo manens.
Quem precibus mitem fac o pia: crimine ab omni
Noſq; laues miſeros: ſordidulosq; reos.

Elegia chriſti collaphis ceſi

REſpice quę tulerim pro te mihi care viator
Verbera: quas vultu cernis & ore notas.
Aſpice quāta / manu ſęua / mihi liuida dant
Figunturq; meis vulnera quanta genis.
Cur eadem paterer / nulla eſt mea culpa: nec vlla
Cauſa: niſi vt medica ſanus homo eſſes ope

Languores ego amore tuo: tua crímina geſſí:
Et líuore meo vulnera ſícca tenes:
Nempe ego vellenti faciem ſíne murmure ſacram:
Atq; alapę hoſtílí/colla benígna dedí.
Cum male tractarer/línguam ſímul ora retenta
Contínuí: haud placuít illa vel ílla loqui.
Vt ſolet agnellus coram tondente ſílebam:
Et quaſí quę ducta eſt ad loca mortís ouís.
Quíd potuí o mea gens facere vlteríus? neq; feci?
Fare age ſí quíd habes cur merito íſta feram?
Num ſatís: ex límo q̄ te produxímus olím?
Fecímus eſſe alíquíd cum níhíl ante fores.
Et tíbí contulímus p̄rtem deítatís habendā:
Inq; voluptatís iuſſímus eſſe loco.
Hínc tíbí mellífluum totíens promíſímus aruum.
Idq; datum eſt Abrahę/ſemínibuſq; ſuís.
Num ſatís e dura te ſeruitute Canopí
Ducere: ſíccatum per mare: perq; ſolum?
Quando quater decíes/Arabum deſerta/q̄ annos
Luſtrabas: grandí murmure manna legens.
Te míhí fructíferam vítem plantare íuuabat:
At modo/amara nímís: tu míhí díra paras.
Haſcíne pro merítis grates/torménta rependís?
Daſq; creatorí vulnera/probra/crucem?
En meus ílle facer vultus/ deítatís ímago:
Spírítíbus ſuperís gaudía ſūma ferens:
Illa ínquā facíes ín qua ſíta gloría cęlí:
Sanctorum requíes: atq; hominū vna ſalus:
Turpíter aſputa eſt: vetulentís plena ſalíuís
Squallet: & a pugnís aſpíce cęſa tumet.

Ecce ego prę natis hominū formosior vnus:
Nec formā/aut ſpecimē/nec decus omne gero.
Pręla ego calcaui ſolus: cruor vndiq; fluxit:
Nec mecū ex cūctis gentibus vllus adeſt.
Dulcis amice vides q̄ ſim miſerandus/& hoſti:
Et mea q̄ poſſit forma mouere feras.
Ah quanto potius/mea gens/mi care popelle
Funera noſtra gemas: & miſerare necē.
Cōmoueat te noſter amor: nāq; arce paterna
Lapſus amore tui: mille pericla tuli:
Atq; libens: quid enim limo vel puluere egebam?
At volui: vt nolles īmemor eſſe mei.
Cor mihi nate tuū prębe: cui pectus apertū:
Et manibus paſſis brachia tenſa dedi.
Certe ego cui referas grates ſum dignus amator:
Me ſequere: atq; tuam/fer quoq;/tolle crucem.
Diſce meo exemplo patienter ferre dolores:
Et dare in aduerſis pectora tota deo.
Nemo coronatur niſi quē patiētia laudat:
Ergo boni pugnans militis inſtar age.

Brant qui chriſte tuo defleuit noīe plagas
Atq; alapas: conſors ſit necis ille tuę.

De māna celeſti: & de ingratitudine omniū illud edētium. S. Brant.

SOrte ſub hac populi/iuſtus deus/& miſerator
Credit: & cūctis gētibus eſſe patet.

Aſpice preclarũ populũ/quondãq; beatum:
Quem deus æthereo pauerat ecce cibo.
Hic tamen amiſit nomen vetus/atq; benignum
Paſtorem: ignauũ factus vbiq; pecus.
Vtq; tibi veterum iamiam monimenta reuoluam
Orſus & a primo progenitore canam.
Primus homo ingratus peccauit/inutilis & fit:
Nos ſua progenies quo moreremur agit.
Num data de cunctis paradyſi fructibus/omnis
Copia huic: fructus perdidit atq; locum?
Ah nimis ingratus/cui cum viridaria tota
Prona forent/vetitum q; terit ore cibum.
Noſtro/ita deiectus primus pater ille periclo:
Cum placet vxori/deſerit atq; deum.
Iuſſus ob id/panem ſibi colligat ipſe labore
Vultus: aſſidua & vertat aratra manu.
Proq; cibo vetito/panem ſibi terra miniſtrat
Sentibus & ſpinis culta labore iugi.
Pabula num ne Cayn poterant ſatiare malignum?
Quodq; ſua coleret pinguia rura manu?
Gratus vt auctori foret/& pia dona litaret:
Quo minus inuidia mortificetur Abel?
Num grata omnis erat caro/que corruperat e heu
Cuncta viam/magni nec memor illa dei.
Quam tamen ira dei/pluuiaq; vndiſq; peremit.
Inq; furore graui corpora ſubdit aquis.
Cham quoq; nõ gratus/patris pudibũda reuelat:
Nec memor ereptum ſe fore diluuio.
Adde alios/quorũ erexit ſimulacra libido:
Et ſtulta coluit religione deos.

Qui ſcelerę/& vitiis plenos ſculpſere penates.
Idola & in templis hęc poſuere ſuis.
Linquit (ah miſerũ) deus: & dii templa ſubintrant
Obſcęni: colitur ſolq́/elementa/ferę.
Nec deus integro fuit vſquã cultus in orbe:
Sed paſſim elegit gens ſibi quęq́ deos.
Quanto rectius: hic qui credidit optimus Abram
Verba dei: factus gentibus inde pater.
Legit ob id ſemẽ deus/& benedixit in ęuum
Illius: & populum iuſſerat eſſe ſuum.
Illum etiam eripuit Chaldęis ignibus: & Loth
Propter eum/Sodomę liber ab igne fuit.
Huic fert Melchiſedech panemq́/& vina ſacerdos
Signet/vt hac ſpecie/Manna ſalutiferum.
Ariete ſuppoſito natum ſubduxit ab ara
Ille deus: patris cum pia vota videt.
Hoc duce tutus erat Iacob cũ Meſopotamis:
Et meruit ſęui fratris abire manus.
Quid iuſtum memorem Ioſeph? qui multa ferẽdo
Quippe redemptoris pertulit ipſe typum?
Nonne per inuidiã hũc/fratrũ male grata caterua
Tradere ſeruitio cogitat/atq́ neci?
Perdere quẽq́ putant/deus hũc (pia corda tuẽdo)
Fecit ab Aegypti rege ſecundus erat.
Hunc dñm effecit panis/frugũq́ ſuarum:
Quas ab eo eſuriens/cum prece/ mundus emat.
Nempe ſuper terrã panes contriuerat omnes.
Immiſitq́ famem per loca cuncta deus.
Quare/& in Aegyptum/penuria/adegit edendi
Iſrahel: vt poſſet vincere pane famem.

Linquere fatalem terram/lareſq; paternos:
Cũq; domo/& natis: huc deus ire iubet.
Quid plura? ingrati/fratrẽ inuenire benignũ.
Immemoremq; mali: prętereaq; bonũ:
Cuius ob intuitũ terra potiunrur opima:
Dantur & hebręis/pinguia rura nimis.
Donec longa dies: veteriſq; obliuio facti
Nequiter impoſuit vincła dura viris.
Quare etiam eduxit deus hos: Moyſenq; magiſtrũ
Addidit: & Chanaan iuſſit adire ſolum.
Affícit Aegyptum plaga innũera/atq; tyrannũ:
Et gentem forti liberat inde manu.
At concluſa tamen pręrupto monte/mariq;
Erythreo: fidit non ſatis illa deo.
Obruere & Moyſen ſaxis: ſe tradere regi
Cogitat: & mortis plurima forma fuit.
Sed deus ipſe viam ponto patefecit in alto:
Nube die/flãmis nocte miniſtrat iter.
Et mare parietibus fixis/dat iter trepidanti
Iſrahel: at regem cũ grege merſit aquis.
Inſuper hębreos dites furto/ſpoliiſq;
Armorum: lętos exuuiiſq; facit.
Hic ſimul inſtituit celebrari paſchu quot annis:
Et memores typicam cędere iuſſit ouem.
Scilicet officii quo filius eſſet auiti
Conſcius: & gratus diſceret eſſe deo:
Et comedens azymos/lactucam/hędũq; tenellum
Noſcat in hac vmbra paſcha latere nouum.
Sed ſublata nimis rebus gens iſta ſecundis.
(Vt ſolet) exacuit murmure ſtulta deum.

Mellitum licet his/niue candidiusq; pluebat
Manna deus/roris instar ab hymhre cadens.
Hunc tñ oblitus panem vr manducet amęnũ
Israhel: hoc manna voluit esse dei:
Vile putans (fastidit enim) cũ nauseat inquit
Mens super hoc vili nostra/leuiq; cibo.
Rursus in Aegyptum deliberat ire: lebetes
Quęrere carnutos/alia/cępe petens.
Turba cothurnicũ zephyro collecta marino
Mox datur/ in castris pernitiosa suis.
His sed adhuc erat ore cibus/miserũq;) repente
Desuper in cunctos concidit ira dei.
Preterea petram Moyses percussit: & inde
Eliciuntur aquę: flumina larga fluunt.
Ingrati sed adhuc/tot murmura/totq; querelas
Ingeminant: vitulum constituuntq; deum.
Et passim exclamant: deus hic mare fecit apertum
Israhel/hi tibi sunt quos venerere deos.
Duxit ab Aegypto deus ille per inuia rura:
Perq; Arabum petras: per loca dura heremi.
O populę/o demens/iuuat o quid ad aspera quęuis
Irritare bonũ/temnere & vsq; deum?
Quę miraris/adhuc oculus tuus illa videbat:
Es tamen oblitus munera tanta dei:
Ire palęstinam stulta formidine abhorres:
Cum tamen hanc terram/& sis speculata cibũ.
Pro quibus iratus deus/in deserta reducit:
Iurat: & in requiem te vetat ire suam.
Cura dei/pro te facit ingens/sollicitã omnẽ
Esse creaturam: gratus vt esses ei.

Tradita nonne tibi noua sunt/mirandaq; cunctis
Preq; aliis/vitę dogmata sancta tuę?
Nonne etiã medium dat iter siccũ mare: & in quo
Est tibi tuta salus/hostis ibi interiit?
Quadraginta annis peragras deserta: nec vlla
Sentit aratra solum: semina nulla seris:
Nec labor vsq; molę: nec panis cura coquendi:
Fœmina nec texit: nec tua fila trahit.
Non tibi mercandi fuit vsquã causa: Macellũ
Nemo requisiuit/nec tibi carne opus est.
Cuncta/dei verbũ/hęc tibi p̃stitit: atq; laboris
Expertem/mensam nectare/melle parat.
Quottidie tibi manna recens datur: atq; alimentũ
Pro desyderio: cui sapor omnis adest.
Corpora naturę tua sunt oblita: nec ęger
Nec fuit infirmus/tempus in omne/tuus.
Nemo petit medicũ: nulli est attritus amictus:
Vsu nec teritur calceus assiduo.
Pręterea & solis/ne te calor acrior vrat
Desuper obtexit nubilis vmbra diem.
Et quocũq; loco circum deserta vagaris:
Tecum abeunt vmbrę: dant tibi tecta poli.
Nec tñ aut tenebrę noctis/solamine egebant:
Lucet enĩ lampas quę tibi monstrat iter.
Bellaq; quid memorẽ: verbo & virtute superna:
Quę prece/victrici sunt tibi parta manu?
Nec quasi pugnanti: sed carmina lęta canenti:
Ducentiq; chorum: magna trophęa cadũt.
Deiicis & gentes: sternis Ierichonta/tubarũ
Psalmorũq; sono: rura cupita tenes.

Rex tibi ſit propríus: regem cũ murmure poſcís:
Faſtídíſq; pío rege ſubeſſe deo:
Rex datur: hic dura ímponit tibí frena/premítq;/
Et facit vt pecces pręuarícando deum.
Cęlſa petís/lucos colís/atq; ſub arbore díuos
Factícios: mactas hís pueroſq; tuos:
Sparſít ın Aegyptũ/Mędos/babylonaq;/perſas
Te deus: omnígenis es data pręda víris:
Cum ſatís afflíxit/totã neq; perdídít: hínc te
Collígít ín patríam/cũ pía vota vídet.
Congregat vt pullos mater críſtata ſub alas:
Síc deus o quotíens te vocat? íre negas.
Opprímís & lapídas quí te docuere prophetas:
Atq; deum fígís ín cruce carnígerum:
Occídís dñí ſabaoth natum/atq; mínıſtros:
Quo ſterílís maneat vínea: lege carens.
Iure ígítur durę populũ ceruícís/abegít
Te deus: ínuítus quí paterere íugum.
Manna prius tibí vile fuít: modo Manna ſalutís
Reſpuís: ętternam íure ſubíto famem.
Immemor es regís ſancti/qui pane ſacrato
Veſcítur: & grates pane cibatus agít.
Quem deus elegit regem pecuaría íuxta:
Fecít & íllíus germíne Manna nouum.
Illíus e lumbís panís cínerícíus exít:
Quí vita eſt & lux/duxq; comeſq; vię.
At puer o Ionatha quem íure gemít cytharędus:
Pro modíco mortem melle/cíboq; ſubís.
Vtq; alíos ſileam quorũ me turba fatigat:
Coníuraſſe homines ín mala cuncta putes.

Nempe creaturas fecit ratione vigẽtes
Ipſe deus/cęli participeſq;/duas:
Neutra tñ grata eſt: perit vtraq;: dum cupit eſſe
Cogitat & fieri quod ſuus auctor erat.
Illa quidem partim/ſed non reparabilis vnquã:
Tota ſed hęc periit/at miſeranda deo.
Temporis ergo ſacri cũ plenitudo veniret:
Miſſus ab arce patris vnicus ille dei:
Vt genus humanũ redimat: perſoluat & ipſe
Quę minime arripuit: crimina noſtra luat.
Inq; domo panis genitus de virgine: viuus
Hic panis/mundo ſe dedit eſſe cibum.
Quẽ primũ ingrate Iudas maledictus edendo:
Prodit eum cuius corpore paſtus erat.
Proditus in mortem (voluit quia) vadit amarã:
In laqueũ & foueam proditor ille ruit.
Proditus/hunc nobis panẽ: hęc monimẽta reliquit
It miſer ad ſtygias proditor ille dapes.
Proditus in cęlis dextram tenet ille parentis.
Cũ Sathana in barathro proditor ille ſedet.
En preſente deo cadit angelus: in paradyſo
Primus homo: inq; ſchola proditor ille Ieſu.
Quẽq; tñ ſua pęna manet: ſua culpa reiecit:
Quiſq; (nefas) dulci de ſtatione ruit.
Nos quoq; quã tandẽ pęnã expectabimus e heu
Qui minus hoc digne veſcimur vſq; cibo.
Viuimus abſq; deo: ſed & hũc cõtẽnimus: & quod
Peius erit: cõtra nitimur eſſe deum.
Natio nulla fuit: cui talia fecerit vnquã
Ipſe deus: nobis qualia multa facit

Nobiſcum quia magnificat facere: elígit & nos
Inſtar amicorũ: filioloſq; facit:
Et mandata dedit operemur non periturũ
Forte cibum: ſed qui viuere ſemper habet.
Ad menſam inuitat deus omnes mitis herilem:
Participeſq; ſuo præcipit eſſe cibo.
Terribilis menſa hęc/paniſq; horrendus: & iſtum
Non ſumat Iudas/nemo malignus edat.
Nec memor inuidię: ſua quẽq; venena laceſcunt:
Seu cuius ficto verbula ab ore fluunt.
Nõ edat hũc panẽ titubãs/qui murmurat/aut qui
Ad vomitũ/inq; lutũ cogitat ire retro.
Hos maleſuada fames Aegyptum cogit adire:
Et ſiliquis veſci/paſcere ibiq; ſues.
Hi procul a patria/procul atq; a pane paterno:
Cuius adeſt ſeruis copia lęta ſuis.
Se probet ergo prius quiſquis ſibi ſumere panem
Hunc volet: atq; illo pane/probatus edat.
Quiſquis enĩ indigne manducat & accipit: ille
Iudicat & damnat ſeq; ſuũq; nephas.
Non tñ aut dñi corpus diiudicat: aut hunc
Polluit ore cibum: ſed ſua facta luet.
Hic panis/capo viua dei/dans viuere mundo:
Qualẽ non Moyſes legifer ille dedit.
Dat miſerator/eũ deus ipſe timẽtibus/eſcã hãc
Qua memores miri nos iubet eſſe ſui.
Pauperibus parat hanc deus in dulcedine menſam
Aduerſum hos qui nos contribulare petunt.
Dat deus hunc nobis panẽ fore quottidianũ:
Donantem miſeris debita cuncta reis.

Quem qui manducat/ qui digne assumit in ore:
Propter eũ viuit quẽ gerit ore cibum.
Illum quisquis edit non esurit: aut sitit vnquã
Qui bibit: o dulcem mellifluumq; cibum.
Israhel hoc oleum est/ tibi quod durissima petrę
Sudant saxa: illo nectare mella sugis.
Hoc pater oĩpotens/ hoc Manna absc̃odit in agro
Virgineo: hinc panis prodiit ille sacer.
O mater benedicta: sacro sub viscere cuius
Hic coquitur panis: pneumatis igne calens.
Hic cibus angelicus: panis celeberrimus ille:
Ille hominũ firmat pectora: corda cibat.
Frange tuum panẽ deus o deus esurienti:
Et fine/ vt hunc humilis/ seruus/ egenus edam.
Filius vt fierem tua me clęmentia fecit:
Ne patere vt fiam seruus/ aper/ ve canis.
Quę pietas Aaron post Idola culta recepit:
Deq; lupo Saulus fecit vt esset ouis:
Quãq; homicida dauid meruit: Petrusq; negator:
Et mulier peccans: latroq; fera timens:
Hęc me prçueniat tua gratia: prępareat atq;
Dignus vt inueniar hoc quoq; pane frui.
Nempe deus mihi semper eris: tua gratia dignũ
Me facere: & miserũ perdere meq; potest.
Est aliquid/ seruasse tamen: neq; tradere morti:
Quos proprio redimis sanguine/ morte/ cruce.

Ad diuñ Sebastianũ martyrẽ militemq; glorioſum: de ipſius fide: conſtãtia pręconiis & meritis: Ode dicolos tetraſtrophos Ex ſapphico endecaſyllabo & adonio dimetro Sebaſtiani Brant.

QVid tuas coner puer imperitus/
Et parum prudens/reſonare laudes
Miles o chriſti: fidei columen:
Splendide martyr?
Exigit ſancti titulus triumphi
Et tuę vitę ſeries ſacratę:
Pindarum vatem: & tragicos cothurnos:
Sapphica plectra &
Teſtor excelſi ſuperos olympi:
Et tuum numen: mihi nil adeſſe
Virium/promam tibi quo cupita.
Aſpice velle.
Te tulit Narbon teneris ab annis:
Factus in ſubrum es procul inde ciuis:
Cęſari charus: prior & cohortis
Imperialis.
Lectus et maior: procerum potentum:
Iuſſus es ſummis vigilare ſemper
Principum rebus/Dyocleciani &
Maximiani.
Quin & totius fueras virilis
Glorię exemplar: ſpecimen decorum
Militum: qui te patris inſtar omnes
Conuenerantur.

Sedulum chriſto / ſimul & diurnũ
(Quãuis occulte) peragis laborẽ:
Non quidẽ mortis latitans pauore /
Supplicii ve.
Carceri ſed quo deditos frequẽtes:
Atq; confortes animas piorum:
Quas metu tortas / variis flagellis
Deſicere audis.
Motus hac cauſa chlamidem gerebas
Purpurę: collum redimitus auro:
Militis poſſes habitu / vt fideles
Fidere chriſto.
Nec ſalutares monitus ſilebo:
Cũ quibus fratres poſitos cathenis
Diue ſolaris: animũ miniſtrans
Temnere pœnas.
Muta te / Zoe / probat eſſe ſanctum:
Cuius / ob ſacras / adaperta labra
Sunt preces: linguę datur impeditę:
Famínis vſus.
Se palam narrat mulier videre
Angelum: librum manibus tenentẽ
Ante te: clamans: benedictus oris
Sermo beati.
Te Nicoſtrati domus: & Cromatus /
Cũ Tiburtino / pueriſq; Claudi
Prędicant: fonti bonus hos ſacrato
Dat polycarpus.
Frangis aſtrorum ſimulacra vana:
Edoces falſos coluiſſe diuos

Prę ſidẽ: pro quo furit & fremebat
Induperator.
Qui iubens campo medio ſeorſum
Te ſuis ſignũ ſtatui ſagittis:
In tuũ corpus lacerum ſubegit
Tendier arcus.
Spiculis/telis/iaculis acutis:
Figitur corpus: foditur/repletur:
Sętiger delphin veluti rigeſcens:
Hęricius ve:
Sauciũ linquunt ſceleris miniſtri:
Arboris trunco prope te necatum:
Mortuũ credunt: modicis diębus
Conualuiſti.
Cęſares/ aulę gradibus/malignos
Conuenis: pœnas quibus aſſolebant
Perſequi chriſti famulos/ſeuero
Arguis ore.
Fuſtibus cędi/baculiſq; duris:
Perfidi mandant veneranda membra
Polluunt/ſpargunt/cerebro/cruore
Limina cuncta.
Donec expiraſs animã vomebas:
Mortuũ probris temere hinc laceſcunt
Nam ſacrum corpus iacitur/cloacę
Sorde lauandum.
Chriſtus at (quondã tibi qui ſpoſpondit:
Mecũ eris mi chare Sebaſtiane
Semper): is ſanctum tenuit cadauer
Stercoris expers.

Sancta te donec mulier ſepulchro:
Quam mones inter tenebrę quietem
Cõdidit Lucina loco decenti:
Ad cathacumbas.
Hinc tuis dignum meritis redemptor
Inuicem patrocinium rependens:
Contulit/poſſis celeri vt mederi
Arte miſellis.
Itala quondam regione/crebra
Pęſtis exedens populos/docebat
Quod tua ceſſat prece perfideli:
Lœtifera aura.
Tu potes morbum procul effugare:
Aetheris: vel quem peperit putredo:
Quem vel offenſi iaculatur equi
Iudicis ira.
En vides quanta rabie fatigans
Sęua graſſatur ſine more tabes:
Et facit tetram populi ruinam
Lurida pęſtis
En viri/matres/iuuenes/puellę
Concidunt: dira ſanie peruncti:
Quos fero torquens perimit veneno
Pęſtifer aer.
Aura corruptas nebulas anhelat:
Et ſolum ructat calidos tepores:
Morbifer ſpirat/penetratq; neruos
Turbidus auſter.
Igneus venas liquor intus vrget:
Aridas torquet ſitis ęgra fauces:

Frígidus ſudor cutís: illa tactu
Dura reſiſtit.
Inficit cunís pueros iacentes:
Lacte quos mulcet genitrix in vlnís:
Et ſenes tollit graue olentis aſtri
Liuída tabo.
Nil paleſtritę releuant lacertí:
Oblítum pectus pugilís toroſum:
Nec puer pernix pedíbus iuuentę
Tranſuolat íllam.
Aegra contíngit potuiſſe paucís
Corpora infeſto trahere a calore:
Quos nec abſumat grauiter gementes
Arída fębrís.
Ah cadunt primís alíquí diebus:
Terciís quidam: modíci quaternis:
Síue ſextenis: ſubitus quibuſdam
Exítus inſtat.
Vix patres natos tumulare curant:
Fratrís exhorret ſoror ipſa funus:
Nam timent paſſim / fera ne procul cõ-
tagia ſerpant.
Longius temptant fugere: & receſſu
Abdito: cęlí meliore tractu:
Rentur íncretum ſceleris reatum
Vertere curſu.
Id quod íratos ſuperos / deumqꝫ
Indicat noſtro ſceleri moleſtum.
Crímen horrendum nihílí putamus:
Ergo perímus.

Fac tibi deuotos ſerues: ſacer ignis abeſto
Ne perimat fragiles peſtis amara reos.
Neu miſeros feriat iuſti patris igneus enſis.
Quas potes o ſenior porrige queſo preces.

De ſancto Quiriaco. &. f. Panthaleone.

O Quiriace/feri qui calles demonis/artes:
Et ſuper hunc vis eſt tradita magna tibi:
Illius ingenium/diras fugiamus & artes
Effice: ne iuſti nos premat irat dei.
Panthaleon pellis morbos/& dira venena.
Peſtem pelle precor/& mala cuncta procul.

Vita ſanctiſſimi Onofrii

Monocolon ex Coryambico gliconio trimetro.

NOſtris carminibus precor
Adſit mitis Onofryus:
Quem greco cecinit prius
Cum ſermone Paphnucius.

Paphnucius queṛit heremitas in deſerto.
Monocolon Aſclepiadeũ tetrametrum.
Is cum Thebaidos accoleret nemus.
Et luſtrare volens/que monachis foret
Per montes heremi vita ſacratior:
Curſu corripiens hinc procul/hinc iter:
Mox ſaltus tetigit/ſaxaq; ſancta Oreb.
Onofrius reperit̃ in cõualle mõtis Synai & Oreb.
Monocolon ex Coryambico pẽtametro Alcayco

Hic dum fessus/humi corrueret mellifluus senex:
Cernens ecce virum terribilem/persimilem feris:
Circumseptus erat nempe pilis vndiq; & horridis:
Ac totam opperiens crinibus obtexerat hinc cutẽ.
Cinctus sed femora & subteriora vmbilicotenus
Palmarũ foliis/frondibus/atq; arboreis comis.
Quẽ cũ forte senex contuitus pertimuit virum:
Et montem peteret concitus horroribus in fugam.
Dicolon ex gliconio iuncto Asclepiadeo.
Densa delituit vepre
Absconsus: prope formidine mortuus.
Illius nimium timens
Accessum: vario cum gemitu ruit:
Defectus senio & fame.
Donec voce veni personuit/dei
Cultor: mox ades huc bone
Vir/de monte veni continuo: & caue
Ne quicquã timeas: homo
Nam sum passibilis/& similis tibi.
Sapphic9 Endecasyllabus iũcto adonio dimetro
Protenus verbis capit his salutem:
Colligit mentem meliora fidens:
Ad virum cursu celeri beatum/
Tendit ab inde.
Ad pedes cuius timidus volutus:
Sed senex passus minime hunc iacentem.
Surge: nam seruum scio te dei/Pa=
phnucius es tu.
Audiit postquã pater hic/loquentem:
Surgit: ac se ssus licet & stupescens:

Sedit ad sũmi famulũ tonantis:
Insuper infit.
Interrogat paphnucius Onophryũ de sua vita
Tricolon tetrastrophon ex duobus Asclepiadeis
& tercio pherecratio & quarto glyconio.
Votũ certe deus vsq; adeo meũ
Cõpleuit: nemoris atq; heremi loca
Qui me iussit adire:
Direxitq; meos pedes.
Neruos ecce vides deficere: & licet
Tu solacia nunc pręstiteris/tuis
Verbis dulcibus: at mens
Fraudis nescia plus sitit.
Iccirco senior corde precor pio:
Deuotoq; animo: dic age per deum:
Cuias? quis ve voceris?
Quando adueneris hunc locũ?
Refert Onophryus nomen & vitam
Dicolon distrophon ex heroico & elegiaco.
Quandoquidem o dilectedeo/sanctissime frater/
Nosse meę vitę longa pericla iuuat.
Atq; auidus quęris tulerim quos forte labores:
Ne dubites: repetam quicquid habere voles.
Nępe minus merito mihi nomẽ Onophryus: & iã
Septuaginta annis hęc loca sola colo.
Hermopoli nutritus erã: monachiq; cucullã
Atq; habitũ sumpsi corde animoq; pari.
Pabula doctrinę teneris me hausisse sub annis
Profiteor: normã/sanctaq; iussa patrũ.

Sed fratrum totiens Helyę nomen in ore
Audieram: & vitam cõmeminiſſe ſenis:
Qui ſanctum aſſiduo corpus macerando labore:
Ex heremo meruit ſcandere in igne polum.
Baptiſtamq; alii referunt mihi ſępe Ioannem:
Deſerta/ & nemoris accoluiſſe feras.
Militis officio functus qui pluribus annis:
Iordanis meruit tingere in amne deum.
Talia cõmemorans: placuit ſub nocte ſilenti
Pergere: & optata linquere cuncta fuga.
Ventum erat in montes/atq; in ſtabula alta ferarũ:
Obuia continuo/lux mihi facta noua eſt.
Qua viſa: extimui: ne fors veſtigia retro
Ferre deus iubeat/ſiue redire domum.
Exemplo aſpectu pulcherrimus aſtitit heros
Luminis horrendi: talia verba ferens:
Angelus a ſũmo cuſtos tibi miſſus olympo
Adſum: pone metum: me duce carpe viam:
Eſto humilis dño coram: lętuſq; labora:
Cor tibi cuſtodi: viue bene: effice opus:
Nuſquã abero: ęterno donec te limite ſiſtam.
Dixit & inceptum continuauit iter.
Vix ſextũ emonſi lapidẽ: cum forte ſpeluncam
Vidimus: vnde virum cernimus ire dei.
Accędo: atq; pater benedic/de more/ſonabam
Stratus humi: pacis qui mihi ſigna dabat.
Atq; ita/frater ait meus es/heremiq; ſodalis:
Ingredere o fili: fac requieſce parum.
Mox dedit ingreſſo mandata ſalubria: contra
Pellaces vafri dęmonis inſidias.

Sapphicus repetitus.

Poſt dies paucos inibi peractos:
Me ſenex verbis monuit benignis:
Surge fili inquit: nemora & capeſcas
Interiora.
Quattuor mecum ſpacio dierum
Pergit: & quinta veniente luce:
Vidimus longe ſcopulos ſacrati
Montis acutos.
Cuius ad vallem Synai ꝑpinquã:
Me ſenex ducens: locus hic ſacratus
Inquit: en palmas: Calydume dictus.
Siſte gradum nunc.
Hic iubet degas / dñs / ſe orſum:
Pro domo partus locus hic Onofri
Eſt tibi: ſerues monita / his relatis
Ille redibat.
Me tamen ſanctus pater is quot annis
Viſitat: qualis monachus futurus
Viuerem: donec moriens ſupernam
Scanderet aulam.
Tum nouus noſtris dolor eſt obortus
Mentibus: morti ſimilem peregi
Abſq; ſpe vitã: prope me relinquens
Spiritus ęger.
Per diem ſolis calor vſſit vrgens:
Rore per noctem / pluuia: aut pruina /
In ſiti ſęua: atq; fame madeſcens
Pene fatigor.

Nulla ter denos requies per annos
Non humo sedi: iacui nec vnquã:
Sed iugi vitam statione duxi:
Dura relatu.
Non tamen cunctos referam laboses
Quos tuli: quales tolerare plastum
Conuenit: dignavt capiat triumphis
Prȩmia victor.

Labores Onofryi Alcaycum
Aestum die/ac frigus: famis & sitis
Passus vices: & multigenas cruces:
Molestias tuli frequentes:
Dȩmonis arma fugans nephandi.
Panem ministrat quottidie Angelus:
Et fert aquas: ne deficiam cibo:
Reddatur & corpus labori
Vtile: ne pereat famescens.
Palmis fruebar. quȩ mihi dactylos
Sena/quotannis/bis vice proferunt:
Quos singulis legi diebus
Hic cibus assidue misello.
Hos herbidis mixtos foliis tuli:
Pro pane pastus carice marcida:
Fauum putaui mellis: ex quo
Dulcor in ore meo suauis.

De cõsione Onofrȩy & visione cȩlesti.
Trimetrum Iambicum.

Omní díe ſolís ſemel/vel Sabbato
Cõmunionẽ corporis domínicí
Sumẽs/refect⁹ azymis ab angelo:
Et ſanguínẽ chriſtí bíbens ſaluíficũ:
Sancta manu/donũ ſacrũ ꝑcipio:
Vitę meę ꝑ quod ſalus perpetua.
Quãdoqꝫ raptus ad ſuꝑna límína:
Fulgentíũ tuebar íllic ſpíritus:
Ceu ſol relucentes ín alto cardíne:
Inter beatorum vídens exercítũ
Anímã meã míris fruẽtem gaudíís:
Et poſſídere ſempíternã patríam.

Duxít Onophryus paphnucíum ín habítatíonem ſuam.

Sotatícũ a mínorí hñs Ioníũ trímetrũ acatalectícum

Sotatícũ a mínorí hñs Ioníũ trímetrũ acatalectícum
Tamen íſtec faciamus modo miſſa:
Bone fili veníamus prope caſam:
Tíbí monſtrabít amícus ſua regna:
Mea quę ſit domus & res vídeas nunc.

Sotaticũ hñs Ionícũ a maiorí
Et contínuo ſurge vení conſpice.
Illum prędeuntẽqꝫ ſequutus pater
Paphnucíus: íngreſſus íter per tría
Secum ſtadía: altam Calydumen venit.

Phaleuciũ ſíue archílochíum
Híc locus & palmís: & mõtíbus vndiquaqꝫ cínctus
Ornatus & fragrantíbus decenter
Arboríbus: íllíc dño prece cũ ſenes lítaſſent:
Multímodís grates deo ferentes.

Considũt pariter diuinaq; verba personabant:
Occideret phębus quo ad diuturnus.
Hesperus occeano cũ surgeret ecce panis/ vnda &
Affuit exiguo modo relata.
Hospitis officio functus senior/senẽ rogabat:
Vt sumeret potum parum cibiq;.
Nempe fatigatũ cognouerat & periclitari
Paphnucium: nisi spiritum focillet.
Esse recusauit tñ/& bibere/ aduena iste sanctus
Ni mox Onophryus simul cibetur.
Vix tamen impetrat q; sumeret/& parum gustaret
Panemq; frangens administrat illi.
Cũq; saturati fuerant simul: & satis relictum
Edentibus: noctẽ vigiles agebant.
Laudibus ęthereis: sacro eloquio simul vacantes
Immemores somni: & bonę quietis.
Narrat Onophryus instare diẽ mortis suę.
Iambicus alternus:

Aurora cũ cęlo extulit sacrũ caput:
Orationi tũ vacant.
Continuo vultũ videt Paphnucius
Pallore plenũ Onofryi.
Mox rogitat/ dicat quid illi acciderit?
Cur pallor ora inficeret?
Cui senex: non expauescas o pater
Lętus: ait nec metuas.
Omnipoteus recta deus duxit via:
Te nunc in hanc solitudinem.

Vt corpus hoc terrę meum committeres:
Et me ſimul fodias humo.
Hora nam hac carnis iugo reſoluitur
Anima hęc deum repetens patrem.
Et in ſupernam regiam lęta euolans:
Iucunda ſumet prędmia.
Frater ſed o chriſto in Ieſu dilectior:
Noſtri memor repatria.
Interę fratres quando eris forſan tuos:
Mei memento nominis.
Deſerta nam non hęc deus/loca vt colas:
Sed vt domum petas iubet:

Phaleucius endecaſyllabus iuncto pentametro Elegiaco Predicit Onofrius Paphnucium non in heremo manere debere.

Eſto nuncius & mei laboris
Videris & quicquid/fratribus oro refer.
Non te propterea huc deus remiſit:
Vt teneas noſtrum: ſiue heremo vſę locum.
Sed quo te exhilares/& gratuleris
Cum vel Anachoretis: fratribus atę bonis
Quos deſerta procul cauis cauerni
Paſſim habitare heremi per loca vaſta vides
Tu virtute pari/meum ſequeris
Ad pia cęlorum regna beatus/iter.
Perſiſtas: age & in fide virilis
Adę oculos tota dirige mente deum.
Sic ſic inuenies tibi quietam:
Et vitam prendes/percipieſę bonam.

Conſeruent precor angeli ſuperni:
Protegat & frater te pia dextra dei.
Prauo conſilio carens vt omni:
Purior ante dei conſpiciare pedes.
Vt non te feriat ſeuerus enſis:
Cum dabit extremi iudicis ira minas.

Quid Onofryus impetrauerit a deo.
Metrum heroicū iuncto trimetro Iambico

Pręterea & precibus multa impetraſſe fatebor:
Quę iam deus conceſſit & dabit meis.
Quiſquis enim intuitu diuini nominis offert:
Aut pauperi meo dabit elemoſynam:
Seu cremet incenſum: vel ſi dare tanta nequibit:
Dummodo ter dicat precem dñicam:
Illi ego cęleſtis regni ſpem protinus addam:
Vt dignus ad ſuperna migret atria.
Efficiam conſors vitę ſit vt ille perhennis.
Et liberabo hunc cordis a triſticia.

Onofrii mors.
Monocolon ex dactilico alemanio tetrametro hypercatalectico.

Cunq; hęc protulerat vir venerandus.
Surgens/ad dominum fletibus orat:
Incuruans genua &/protinus inquit.
Commiſſus tibi ſit ſpiritus iſte
In ſanctaq; manus ſuſcipę me rex
Et ſupreme pater/iam venio ad te.
Quo dicto emicuit lumen amęnum:

Et lux candidior corpus obumbrat.
Hoc splendore senis carne solutus:
In cęlum volitat spiritus altum.
Quę post mortem Onofryi gesta sint.
Distrophon/dicolon: ex heroico: & dactilico archilochio dimetro catalectico.
Continuo auditur concentus in aere dulcis:
Angelicusq; sonus.
Plurima vox/clamorq; deum sine fine salutat
Laudibus innumeris.
Hoc modulo/his hymnis intrat cęlestia regna
Spiritus Onofryi.
Gratanturq; sacer cęlorum exercitus omnis:
Commilitone frui.
Attamen interea mœret Paphnucius: alto
Corde ciens lachrymas.
In planctus/gemitusq; ruit: q; habere nequiuit
Quem vix compererat.
Deinde suam vestem mediam proscindit: eaq;:
Membra beata tegit.
Insuper inuoluens corpus venerabile: rupta
Contumulauit humo.
Cunq; senis cellam cupit/& spelęa tenere:
Corruit illa solo.
Quęq; illic steterant palmę: radice reuulsę
Procubuere simul.
Quo viso: Aegyptum petiit Paphnucius: illic
Singula mira refert.
Vndecima occubuit Iunii: colituq; sacratus
Christicola ille die.

Ad diuũ Onofryũ Suppli

catío.

Monocolon dímetrũ trochaícũ hypercatalectícũ

Ergo te precor beate Onofry
Sís memor tuí Sebastianí:
Quem nec ímpulit popularís aura:
Nec pecuníę precium cupitum:
Vt lyrę tíbí numeros referret.
Quín lybēs chelym resonat decentē:
Solíus tuí ductus fauore.
Sentíat tuas preces vbertím:
Líberosbonos: deum tímentes
Impetra: quíbus probe ínstítutís:
Gaudium símul ferat perhenne.
Fíat & boní comes laborís:
Consors & tuę tandem coronę:

Monocolon ex dactilíco adonío dímeto catalectíco.

Mítis Onofry
Sedulus ora:
Quí tua psallo
Facta decora: o
Fac loca vítans
Inferíora.
Par tíbí fíam
Mortis ín hora
Amen.

In diui Onophrii laudem

de variis heremi cultoribus. Sebastianus Brant.

Helyas

PRimus Helyas heremū petiuit:
Seculi diras fugiens procellas:
Spiritu post se duplici relinquens:
Deinde Helysęum.
Huius exemplar fuit ęmulatus
Iohānes baptista. Ille baptisans dominū Iohannes:
Quo fuit nullus muliere natus
Sanctior vsq̄.
Quid sacro dignū sed Hylarione
Hylarion Afferam? laudare mei/benigna
Quem satis nunq̄ potuere diui
Hieronymi ora.
Qui palęstinis generatus oris:
Abditas quęrens heremi latebras:
Proditur crebro/cupiens latere:
Dęmonis ore.
Curię pompam/sterilemq; honorem
Hieronymus Cardinis: spernens heremū subintrat:
Corpus & plagis macerat cruentis,
Hieronymusq;
Malleus durus fuerat maloꝝ: &
Hęresis fœdę populator acer:
Mira qui fecit memoranda longis
Digna libellis.
Non sinit sedem ꝑpriam draconi:
Beatus. Sed fugans illum/tenuit Beatus

Antra saxosi tenebrosa montis:
Et loca sola.
Hic ait cuidam: bonus esse visus
Qui fuit multis: age vel bonus sis
Qualis appares: habitū geras vel
Pectoris instar.
Regulę diuus positor minorū:
Multa Frācisscus monachus ꝑegit — Franciscus
Mira: cū cęllas habitaret: inter
Cōmoda fatrum.
At tamen solus cupiebat esse:
Posset vt sacrū Seraphyn videre.
Dignus vt solus crucifixa ferret
Stigmata christi.
Dum colit turbas hominū freq̄ntes — Maria mag-dalena.
Vrbe peccatrix mulier/Maria:
Audit insignē pietate christū:
Tangere noli.
Sepcies surſum tamen hęc leuat
Angelis: postq̄ nemora expetisset.
Vt sibi vere fuerint remissa.
Crīmina multa.
Cum foret multis precibus parentum — Euphrosyna
Parta: & a multis maribus petita:
Maluit sexum Euphrosyne negare. &
Viuere sola.
Et viros inter teneris in annis
Virgo degebat: fuit atq; nulli
Nota: nec patri voluit gementi
Prodere se se.

Paulus Anthonius

Dum colit longis heremū diebus
Paulus: & nullum sibi par putans An=
Thonius/ vitam senis expetisset:
Gaudet vterq;.

Pachomius

Addo conflictū variū: sacratus
Quē senex Pacchomius vsq; fęcit.
Quādo serpētes heremo reculcat:
Dęmone victo.

Macharius

Ne cubet solus Venerandus ipse
Mortuos Macharius vsq; quęrit:
Quicq; viuorū comes esse spreuit:
Funere gaudet.

ii. Macharij

Alter Aegypti fuit vrbe natus:
Feruidus semper heremi sequutor.
Alter extremas paradysi ad oras
Mira peregit.

Benedictus

Horrido specu Benedictus abbas
Pluribus solus latitat diebus.
Dignus vt lętum capiat superno
Pascha relatu.

Inde multorum pater esse fratrum
Dignus inuētus: viget inde nomen
Ac decus tāti patris: hinc repleuit
Sydera sanctis.

Bernhardus.

Et meus dulcis pater: & magister
Sępe Bernhardus loca destituta: &
Sola quęsiuit: strepitus forenses
Dū fugere optat.

Virginis laudes potuit sacratę
In locis solis melius sonare.

A edibus cellas ideo ſtruebat
Carthuſianis.
Linquit Athenas/patriã/parentes:
Dat ſuã veſtẽ Egydius petenti/ Egidius
Pauperi: nudis heremũ volebat
Quęrere mãbris.
Cerua nutricis ſibi lac miniſtrat:
Regii quam cũ canibus miniſtri
Impetunt: ſanctũ/tetigit ſagitta
Vulnere diro.
Publicã ſed quid referã Mariã:
Partis Aegypti maribus placentẽ:
Q̃ ſenex ſyluis Zozymas vagantẽ Maria egipti aca.
Vidit & audit.
Hanc fores primũ phibent ſacelli:
Panibus tandẽ tribus hæc cibata:
Per dies lõgos heremo: hĩc ſupnas
Migrat in aulas.
Et ſenex multis Abraham/Mariam
Laudibus dignã pater ille fecit. Maria abrahę
Qui male ablatã/rapuit colũbã/ex
Ore draconis.
Quę lenoni fuit attributa:
Corporis quęſtũ faciens nephandũ:
Dũ vetus cępit nemus hęc redire:
Cuncta aboleuit.

SEptuaginta ānis venerādus Onofryus/antrū
Dū colit: atq; heremū: ſyluiferaſq; domos:
Veſtibus abſumptis: corpus riget omne capillis:
Et membra hirſuta tecta fuere coma.
Ad genua vſq; fluit ꝑplixa/impexaq; barba:
Et qui nudus erat: corpora crine tegit.
Humana interea ſolacia nulla recepit.
Nil prꝫter ſolas vidit vbiq; feras.
Ter denos nunc̄ recubauerat ipſe per annos:
Sed ſtatione iugi triuerat vſq; dies.
Victus erat tenuis: ſylueſtri ex arbore poma:
Et folia: & radix/herbaq; lecta manu.
Attamē angelicis fruitur conſpectibus illic:
Crꝫbrius ꝫthereo paſcitur atq; cibo.
Nec pius ipſe tamen voluit deus: eſſe ſepultam
Et famam tanti forte latere viri.
Cunq; dies aderat mortis: Paphnucius Abbas
Per deſerta viros quꝫrit vbiq; ſacros.
Dumq; volente deo/Synai iuga montis adiſſet:
Inſtar quadrupedis viderat ire virum:
Quo viſo extimuit: Sed diuus Onophryus illum
Voce vocans: inquit huc ades oro pater.
Cunq; illi totam narraſſet ab ordine vitam:
Cras/ait o frater ſum moriturus ego.
Propterea ipſe tuos deus huc diſponere greſſus
Dignatus: quo me contumulare velis.
Nuncius vtq; mei ꝑ ſꝫcula longa laboris:
Et teſtis vitæ/nominis atq; fores.

Scito tamen/precibus me grandia multa benignis
Impetrasse: deus quę mihi firma dabit.
Nam quicūqȝ mea ꝑ laude cibabit egenum:
Offerat aut missę: supplíciter ve petet:
Crimínis hic veniam capiet/vitamqȝ ꝑhennem:
Vt sit in aduersis tutior efficiam.
Iamqȝ Vale: vndecimã Iunii mea fęsta sacrabũt.
Aeternam in patriam spiritus ecce volat.
Ergo te precor beate Onophry.
Sis memor tui Sebastiani.
Fiat vt boni comes laboris.
Partíceps tuæ símul coronæ. Amen.

Compatio laborȝ Onophryi: ad Herculem

Herculeos sí quis míret mílle labores:
Desínat: & nostros plegat ílle dies.
Comperiet studio Alcíden certasse ꝑphano:
Terrígenasqȝ semel ꝑdomuísse feras.
Mílle tuli/& totidẽ ꝑeundí sępe fíguras:
Cunqȝ sua victus ꝑuígil arte draco.
Ille sub Eurystheo: christo sub príncipe vixí.
Dura nímis illí mors: mihí grata fuít.
At sí quis meritum: sí premía dígna laborum
Poscat: fama illũ: me bona vita fouet.

De glorioso p miseris pec-

catoribus: apud iustū deū patrocinio. S. Brant.

Huc pperate senes/ pueri/ innuptęq; puellę:
Matronę/ atq; viri: turbaq; cuncta simul.
Tuq; adeo inprimis scelerum qui mole grauaris:
Et peccatoꝝ quē premit acre iugum
Aspice quanta salus: & gratia quanta misellis
Parta reis: o q̄ forte patrociniū.
O miseri gaudete nimis/ inopesq; clientes:
Causidicis agitur q̄ mala causa: bonis.
Hic pietas orat causam: clęmentia perstat/
Et miseratoris mitigat ora dei:
Vt veniam tribuat: sinat atq; abolere reatum:
Sint licet hæc inter nomina scripta reos.
Non hic Quintilii: Demosthenis: aut Ciceronis
Est opus arte noua: ręthorico ve modo.
Pro cinere atq; luto rogitat deus atq; creator:
Et pro sordidulis: virgo serena reis.
Supplicat hic nato genitrix: puer ipse parenti:
Et deus ipse deo: filioloq; parens.
Perdidit o/ causam quis defensoribus istis!
Quandoquidē partes Iudicis alter habet:
Altera apud solium/ seruat iūctissima/ sedē
Filioli: absoluens quos volet ipsa reos.
Quid nato posset genitor tamen vsq; negare!
Abnuere aut matri filius ipse suę!
Eia age sanguinibus squallens miserande/ vereri
Disce tuū saltē vermis & ymbra deum.

Confluito huc: miseros locus iste tuebitur omnes
Hæc facit ĩmunes a scelere ara reos.
Cunq; deo patri/satis haud facere/o miser: vno
Pro scelere: & minimo crimine vbiq; potes:
Vulnere squallentẽ: fluidũq; cruore/parenti
Exhibeas natũ/pignora chara/suum.
Et matrem exhibeas: cuius puer vbera suxit
Lactea: iudiciũ cui pater omnia dedit.
Ille satis pro te/mundi quoq; crimine fecit.
Cunq; sua pro te virgine matre rogat.
Huc reus appellet: iusti patris ante tribunal.
Moxq; pii vultum iudicis inueniet.
Hic miseris phas est rebus/sperare salutem:
Hic statio & quaſſę portus & aura rati.
Criminis in medio si quis natat ęquore: forsan
Naufragus: hoc speculũ/perfugiũq; petat.
Hęreat hoc scopulo quisquis submergier vndis
Incipit: aut rapido fortice sorbet aquas.
Pręcipue/ad matrẽ/tibi supplice voce p̃candũ est:
Plenaq; mysterii fundere verba velis.
Dicito. Cõmoneo te dulcis virgo Maria
Ante tuum quæ stas sedula filiolum.
Ostendisq; sibi pectus: sacra vbera pandis:
E quibus exsuxit lac/puer ille/tuum.
Filius atq; latus patri/& sua vulnera monstrat:
Vulnera: pro miseris quę tulit ipse reis.
Nulla quidẽ precibus poterit tandẽ esse repulsa:
Vota vbi cõcurrunt tot pia: tantus amor.
Ergo mihi impetra pacem/rogo/crimine ab omni:
Fac venia dignum me pia mater. Amen.

Salue regina. S. Brant

O regina / dei mater caſtiſſima / Salue.
Vitę dulcedo / ſpes quoq; noſtra vale.
Tenditur ecce ad te / p nos vel ad ęthera clamor:
Nos / quos prima parens miſit in exilium:
Ex hac / nos ad te / lachrimaq; ffemus abyſſo:
Et gemitus imo pectore proueniunt.
Eia age noſtra / tuos mediatrix verte benignos
Ad nos proſpectus. reſpice filiolos.
Et Ieſum / ventriſq; tui fructum venerandum
Oſtendas nobis poſt / precor / exilium hoc.
O clęmens / dulciſq; dei genitrix: pia mater:
Pro miſeris natum: virgo Maria roga. Amen

Pro Reliquiis Aquiſgra-

ni conſeruatis. S. Brant

Aduena ſiſte pedē: locus hic tibi (mira relatu)
Chriſtiferę oſtendet virginis induſium.
Sublígarem & pannū: quo noſtrę membra ſalutis /
In cruce carnigeri tecta fuere dei.
Panniculi & quibus eſt puer ad pręſepe volutus:
Factus & īmunis frigoris omnipotens.
Adde etiam pannum / Baptiſtę morte ſacratū.
Septenni ſpacio hęc cernere quiſq; poteſt.
Karolus a gręcis noſtram hęc aduexit ad vrbem:
Hoc poſuitq; loco: laus tibi ſumme deus.

Ad diuũ Valẽtinũ pręsulẽ Sanctissimum. Sebastianus Brant.

Audibus o pręsul iuuat indulgere parumper
Valentine tuis: dirige diue pedem.
Huc pater o memorande veni: tibi nępe canemus
Hymniferas laudes: huc pater oro veni.
Non tamen insistam pręcelsę nobilitati
Longius: omnigenis gentibus ista patent.
Nam quis Cęsareo genitũ te sanguine nescit?
Et quis te natum Cęsare forte neget?
Te Constans/caput imperii: materq; Beata
Protulit: o laudis noĩa magna tuę.
Nam constans meritis/virtute/amplisq; triũphis:
Nactus es ætherei regna beata poli.
Stẽmata spreuisti: pompasq;/& inania mũdi
Scęptra: deo soli viuere posse placet.
Et patriã temnens/ac sęuo Marte cruentam
Milicíam: christo sub duce signa geris.
Proq; luto & testa spretis: gẽmata subintras
Atria: & ob meritũ munera digna capis.
Id tibi quod viuo/rector monstrarat olympi:
Dum precibus curat languida mẽbra tuis.
Vtq; alia obticeam/mirandaq; plurima: per te
Gesta: quibus lustrat te pater omnipotens:
Est morbi genus/horrendũ/tetrumq;/ferũq;:
Hanc epilepsiam dorica lingua vocat.
Dicitur a nostris comprehensio rite latinis:
Nam sensus cunctos arripit atq; premit.

Hunc vulgo/a caſu/dicunt plęriq; caducū.
Qui cadit: eſt ſenſus: eſt quoq; mentis inops.
Concidit hic ſubito: ſpumęq; ex ore mouentur:
Alter & inflāmas incidit: alter aquas.
Diſſoluit quondam cōmitia cępta: cadebat
Si quis in hoc morbo: nomen & inde manet.
Non hunc phœbigena: nō hūc cū fratre Machaon
Sanat: & Hyppocrates: pharmaca nulla valēt.
Omnis enim medicas effundit inaniter artes:
Qui putat hoc herbis poſſe fugare malum.
Solius eſſe dei curam plęriq; fatentur:
Qui tibi conceſſit pellere poſſe malum hoc:
Eſt tua pęonia medicina ſalubrior herba:
Tu prece: nō granis: fers medicantis opem.
Et quē nec panacē curat: nec Media morbum:
Hunc prece cū modica tu venerande fugas.
Hinc quoq; pro meritis multū mortalia debent
Valentine tuis corpora preſidiis.

Ad diuū Iuonē aduocatū

pauperum. S. Brant.

VErborū exorſum/duce te ueneranbilis Iuo:
Inq; tuas laudes carmina noſtra feram:
Mitis ades doctor: cauſam defende benignam:
Cauſidicus proprio ſiſq; patrocinio.
En tua res agitur: tua quā dum vita ſuperſtes
Neglexiſti laudem: poſt tua fata foue.
Nam decet/vt cunctis/pateat mortalibus: illa
Quam bene pro meritis fers modo laureolam.

Huc Brito dulcis ades linguam rogo dirige nostrã
Ad causamq; tuã docte magister ades.
Sed tua quid referam studia: & mellita iuuentę
Dogmata: te puerũ quę didicisse ferunt?
Gratia nã/tibi tum lustrans/demissa superne:
Te facit electũ vas/placidumq; deo.
Hac duce/pontificũ/& legalia noscere iura
Est tibi concessum: largiter atq; datum.
Hinc fora pauperibus: fecisti lęta neglectis:
Iudicis aurilegas qui timuere manus.
Te iustam quisquis causam fortasse peregit
Patrono: sensit te duce iusticiam.
Quę res cũq; fuit/iuri/aut contraria honesto:
Mos tibi semper/eam nõ tetigisse fuit.
Ausus erat nemo/cui forte calumnia cordi:
Seu dolus vllus erat: te vel adire semel.
Te veritus iudex: timuitq; tabellio auarus:
Causidici expauit/te quoq; lingua loquax.
Improbulusq; cliens/importunusq;/repulsam
Qui semel expertus: non rediturus abit.
Instar erat facies/tua nã veneranda/leonis:
Et qui te vidit: iudicat esse virum.
Formidandus erat/veluti Catho sępe/theatris:
Sic tua verbosis/ora seuera foris.
O quotiens nũmos potuisses diuitis amplos
Sumere: sed miseri pręualuere preces.
O quotiens spretus dives: sua munera vana
Detestatus erat: rettuleratq; domum.
Spreuisti sęcli pompamq;/& inania mundi
Gaudia: sed nobis gloria vana placet.

Tu neqꝫ consilio (nostro de more) tulisti/
Nec scriptis/cuiquã prꝫuaricantis opem.
Tu bona pauperibus dispergis: parta labore/
Ingenioqꝫ tuo: pauper & esse cupis.
Lectus erat Codro: minor est tibi diue supellex:
Pro lecto liber est/dura silexqꝫ tibi.
Tu miseros quꝫris/per compita longa/viasqꝫ
Sponte tua: atqꝫ vltro his copia larga tui est.
Scilicet impendas his vt benefacta/misellis:
Officiumqꝫ decens/& miserantis opem.
Nos bona paupib⁹ rapimus: spolia ampla pupilli
Conuectare iuuat: phasqꝫ nephasqꝫ parum.
Quꝫrimus & lites: tu pacis semper amator.
Iurgia ridemus: tu malefacta doles.
Nobis prꝫda sapit: pulset nostra hostia nemo:
Pendula ni sibi sit/vel bene curua manus.
Astruimusqꝫ dolos: causasqꝫ extendimus: at tu
Imponis finem litibus/atqꝫ modum.
Hinc tibi cꝫlorum moderator maximus/& rex
Contulit: vt tibi sit nunc sine lite quies.
O decus/o virtus/o gloria magna Britannis
Iuo pater: fac te concomitare queam.
Aduocatorum tu gloria prima/vel vna:
Solus & e nostra/sydera gente tenes.

De sancto Iuone hymnus.

Iuo qui miles fueras togatus:
Miles & christi: bonus & sacerdos:
Perfidas turmas/superas duello:
Nocte dieqꝫ.

Inclytam vitā/ſimul & modeſtam
Inſtar in terris agis angelorum:
Non mero/nec tu ſatiaris vnquā
Carnis in eſca.
Veſtibus duris: capreoq; amictu
Vteris: corpus maceras: ieiunans
Abſtines: noctes/vigilans/precaris
Sępe perhennes.
Pauperem chriſtū/ſatis ęmulatus:
Pauperes ſemper inopeſq; turbas
Inſequens: nunquā miſeros ſinebas
Mente grauari.
Tu pater iuris/decus/atq; cuſtos:
Suetus es cauſas tuitare iuſtas:
Pauperis nunquā/viduę/aut pupilli
Deſpicis ora.
Iuo doctorum Venerande fautor:
Quē colit noſter chorus/& frequētat
Laudibus dignis: hodie fauentem
Reſpice cętum.
Impetra nobis veniam cupitam:
Fac pares vita/meritiſq; tantis:
Curię tandem comites ſupernę
Participeſq;.
Id quod excelſę moderator aulę
Cum ſuo pręſtet genito/ſacroq;
Spiritu: trinus deus/vnus omnis
Arbiter ęui.

Ad diuũ laurẽtiũ Precatio

O pie Laurenti/te flãma tyranníde ſęua
Craticula impoſitum torret/& ignis edax.
Cęſaris eduri ſpernis tormenta/minaſq;.
Pars prior aſſa inquis/verte tyranne latus.
Toſta ſatis caro noſtra/gulam ſatiare valebit
Inmanem ecce tuam: me cape/mande ferox.
Quos tibi theſauros quęris ſacri improbe templi:
Ad ſuperas ſedes duxit egena manus.
Da precor effugiam viciorum incendia dira
Omnipotens genitor/rexq;/deuſq; poli:
Qui quoq; contuleras diuo Laurentio: vt ignes
Sentiret nuſquã pectore flãmigeros

Diui Brunonis vite in

ſtitutio & de laude & exornatione ordinis
Carthuſienſis Carmen Sapphicũ S. Brant.

SPíritus ſancti mihi gratiam da
Summe cœlorum moderator o rex
Ordinis laudes valeam ſonare:
Carthuſiani.
Ecquis ad vitam leuius beatam:
Quis ve ſecure/cicius ve tendit?
Tucius quis nam ſua fata anhelat
Carthuſiano.
Bruno tu fœlix merito fereris
Qui viam latam fugiens ſiniſtræ:
Arripis dextram: prior atq; factus.
Carthuſianus.

Abdito quęrens/ſociis receptis/
Vt loco degas. heremũ legebas.
Hortus inſignis duce te rigatur
Carthuſianus.
Spernis hæc mundi/bona quę putant.
Pręteris cleri tumidos honores:
Quos queas plures habuiſſe: factus
Carthuſianus.
Tu ſacri iuris fueras peritus:
Paginæ ſanctæ/docilis magiſter:
Carus & multis: nihili iſta pendis:
Carthuſianus.
Inter amfractus: dubiaſq; mundi
Semitas: arctam peregre capeſcis/
Et viam certã propere inſequutus.
Carthuſianus.
Addo q; papam variaſq; pompas
Curię temnens: Calabros adiſti:
Hos doces normam: ſtruiturq; turris
Carthuſiana.
Nullus obſtabat labor/aut grauamen:
Quo minus ſemen iaceret ſalutis:
Corda fœcundans: bonus iſte miles
Carthuſianus.
Vt nec hunc ab re/ſciat eſſe pręſul
Hugo/pręclarum rutilanſq; ſydus:
Splendeãt quondã duce quo ſeq̃ces
Carthuſiani.
Scripta/ſolamen/monitum ſalubre/
Fratribus mittit heremi vetuſtis.

Stare quos gaudet veteri inſtituto.
Carthuſiano.
Bruno tum demũ Venerande claudis
Vltimã vitæ(peragiſq; metam:
Pace tranſmigrans ſuperas ad aulas.
Carthuſianus.
Regulã linquis ſatis eminentem:
Patribus multis placidam ſacratis.
Pontifex ſummus probat & decorat
Carthuſianos.
Arce nec celſa potuit latere
Ciuitas:lumen modio tegi nec:
Creſcit/& paſſim ꝓcul auctus ordo
Carthuſianus.
Nõ rigor quõdã Scythię/aut Canopi
Accolis maior/Nitriæ ve montis:
Quam ſeruant caſti modo/ ſobriiq;.
Carthuſiani.
Terminos certos ſtatuunt peculi:
Cura non auri grauat hos maligni:
Nam ſciunt paucis ſatis eſſe paucũ:
Carthuſiani.
Hactenus nunquã fluuio perhenni
Deſerit fontis veteris ſaporem:
Degener nunquã fuit ordo viſus
Carthuſianus.
Vos odor chriſti bonus:aggregatus
Ex cenobitis & anachoretis:
Plane baptiſtam tamen æmulantes
Carthuſiani.

Mundus haud dignus fuitvt teneret:
Abditos cellis heremũ colentes:
Pellibus cinctos capreis/melotis/
Carthusianos.
Inter arbustum nemoris/repertum
Non fuit:lignum sibi cõparandũ:
Sancta nã radix/pare fronde floret
Carthusiana.
Lugeant q̃uis spacio momenti:
Et licet semen iaciant gementes:
Attamen læti veniunt maniplis.
Carthusiani.
Inclytos fructus parit & suaues
Arbor:hãc vitẽ probat hortulanus
Palmites quę fert viridantis vuæ:
Carthusiana.
Sabbata & fędus domini tenetis:
Estis eunuchi domini volentes:
In domo vobis locus est herili.
Carthusiani.
Vnicus tecti tuguriq; custos:
Peruigil passer:meditans columba
Et pelicanus/heremi colonus:
Carthusianus.
Turtur o christi speciose:mœrens
Tu gemis sponso viduate caro:
Fronde non curas viridi cubare
Carthusiane.
Respuis quicquid iubeat voluptas:
Balneum vitas:teneros amictus:

Carnibus vesci fugis/abstinendo:
Carthusiane.
Ipse non quęris hominū diem: nec
Arrogas laudes populi caducas:
Glorię spernis stimulos inanes:
Carthusiane.
Vnius flocci patriam/parentes/
Liberos/fratres/facit & sorores.
Atq; fortunę bona cuncta temnit:
Carthusianus.
Sæculi sordes fugit & prophanas:
Et suam vitā: nihil ista curat:
Dulce nil christo sine: nil amęnum
Carthusiano.
Qui iugū lętus teneris ab annis
Pertulit: solus sedet & tacebit:
Se super gaudet fore se leuatū
Carthusianus.
Veste procędit cito nuptiali
Obuiam sponso: manibus nitētes
Lampades gestans/oleo decoras:
Carthusianus.
Excubat: longas meditatur horas:
Crastinæ/nullus labor est/diei
Quid ve/manducet/bibat/ac fruatur
Carthusianus.
Insuper carnē violant domando:
Incolunt cęllas/vigilant/precantur:
Abstinent: corpus macerant flagellis
Carthusiani.

Vnius iussum tolerant Prioris:
Quicqd hic mandat/pagūt volētes:
Præcipit si quid grauius: facescunt
Carthusiani.
Rarior casus: facile inde surgunt:
Paruulos petræ propere atterendo:
Baltheo lumbos/venerēq; strīngūt:
Carthusiani.
Id quod/elongans facit hos subire
Claustra deserti: fugiunt/ manentes:
Milites christi lachrymis vacando
Carthusiani.
Sint licet plures populo ferentes
Pabusum: pauci faciunt sed e heu
Quæ docēt: solus opere ista mōstrat:
Carthusianus.
Dat theoriis operam supernis:
Mentis excessu speculatur alta:
Raptus in cœlos/superos tuetur
Carthusianus.
Omne terrenū pedibus reculcans:
Transuolat nubes animi meatu:
Alloquens christū/fruitur loquēdo
Carthusianus.
Ciuium turbas/populi tumultus
Ridet/actoris cupidi & querelam:
Pascuæ montes propriq; tuetur
Carthusianus.
Tradit ad mensam domini talentū
Creditum: lucrum faciens honestū:

Quod ſuus tollat dominus reuerſus.
Carthuſianus.
Optimus vitę modus & probatus
Iure díceris: vtinam míſello
Spes ſít: athletam fore me palaſtrę
Carthuſianæ.
Recte fœlícem / penítus beatum /
Teq; perfectū / ſíne labe / dícam:
Iam Vale noſtrí memor ordo ſancte.
Carthuſíane.

Ad fontem gracie

ſupplicatío. S. Brant.

Quí rigas fontem puer effluentís
Gratiæ: fundens latíces ſuaues:
Fac tuí potem fluuíos amorís:
Fac tíbí víuam.
Verítas & lux veníens ſuperne:
Ipſa deducant penítuſq; ducant:
Ad tuum fontē ſítíbūda noſtrí
Pectorís ora.
Quí patres noſtros heremí colonos:
Dura feciſtí tolerare cuncta:
Partíceps horum rogo ſim laborís:
Símq; coronæ.
Sit lícet meſſís numeroſa chríſte:
Collígant paucíq; operū manípłos:
Me tamen faxís / populo laborís
Cōnumerandum.

Neglígens prímas fuerím ꝑ horas:
Tertías quãuís/símul atq; ſextas:
Peruígil ſaltem celeris peragrem
Sæcla ſenectæ.
Fœnorí tradã domíni talentum
Creditũ: lucrũ vt capiẽs trapezæ:
Me deus mẽſam iubeat ſupernæ
Sortís adire.
Símplícís vitã ꝑagens columbę:
Aſpidis ritu ſapientís/aurem
Obſtruam cauda: fugiens canẽtis
Demonís artes.
Prandíũ poſtq̃ ꝑaget ſupręmũ
Chriſtꝰ: ardentẽ manibꝰ lucernã &
Nuptiís aptũ/ſuperíſq; dignũ
Cernat amíctũ.
Occupem líttus vtínã cupítum:
Applícem tuta ſtatione lembum:
Ancoram fígam: fugiens ꝑcellas:
Et marís æſtus:
Nec quícq̃ affectem níſí te mea ſola voluptas
Chriſte Ieſu: ſummí gloría ſumma patrís.
Nempe creatúrã tua ſum: tua dícar oportet:
Tuq; deus ſolus/tu míhí ſolus eris.

Exhortatio ad lectorem

de vita ſolitaria. S. Brant.

De numero æthereę quíſquís cupís eſſe paleſtrę/
Príncipe ſub chríſto & milícię eſſe comes:

Huc precor obtutu fígas tua lumína/& ora:
Et propere hos ſanctos contueare viros:
Feruor apoſtolícus. & díſcíplína prioris
Eccleſię/hos fecit línquere cuncta fuga:
Hís perteſa quídem cõſortía chara parentum: &
Coníugia: ac mundí dulcía/& illecebrę.
Hos díuínus amor/fructus radíce beata
Ferre bonos fecit: & vígílare deo.
Hís crucífixus erat mundus: deſerta petebant:
Quo magís ímundí dęmonís arma fugent.
Hos deos omnípotens tua gratía míſſa ſuperne
Luſtrat: & írríguo creſcere fonte facit.
O bone chríſte Ieſu quãtos pępere tríumphos:
Hí tíbí delecti/mellífluíq; víri!
O tíbí quas grates horũ vice promít olympos!
Quas ve cohors laudes cõcínít angelíca!
Illorũ metuende pater prece/reſpíce vultu
Me míſerum placído: fac placeamq; tíbí.

Ad ſanctum appolina

rem martyrem ꝓpe baſileã. Sebaſtíanus Brant.

SVbuenis o prędſul puerís: ſpem matríbꝰ addís:
Gaudía conſeruas: Appolínaris Aue.
Martyre te gaudet/te prędſule díua Rauenna:
Sícq; tuo gaudent hęc loca prędſídío.
Nempe tuís meritís magnus cõceſſít olympí
Rector: vt exores/quícquíd vbíq; voles:
Tu mihí pęonía potes eſſe ſalubrior herba:
Cura epilepſíę/munus/ opuſq; tuum eſt.

Inclyte confessor templis votiua quotānis
Munera digna tuis: auxiliare / feram
Sit satis has primū memores posuisse tabellas.
Quas tibi pro puero fecimus Onophryo.

De vita humana bene instituenda. S. Brant.

Mane deo vitam cōmendet vir bonus omnem:
Prędicet & laudes / gratus vbiq; deo.
Nocte memor culpę: relegensq; errata diurna:
Pęniteat: veniā postulet: inde cubet.

Ad sanctum Nicolaum

Sebastianus Brant.

NAufragium passis qui subuenis inclyte pręsul
Te vocat in mediis nauita quisq; malis.
Tu mare veliuolū tranquillas / turbine pulso:
Hinc nautę cuncti te coluere patrem.
Illisam scopulis nostram Nicolae carinā:
Et pressam vitiis: ad loca tuta refer.
Scilicet a subita salues nos pęste misellos:
Qui cassas nunquā desinis esse preces.
Iueris & nisi nos mitis Nicolae: perimus:
Nec quisquā nostrum / te sine tutus erit.

Ad Sacramentum

Eucharistię. S. Brant.

Te bone christe Iesu pendentē corpore adoro
In cruce p famulis: spinea serta gerens.

O fidei thorax atq; insuperabile scutum:
Pro miseris moriens in cruce corpus aue.
Ecce viatorũ cibus/o celeberrime panis:
Spirituũ fueras qui prius æthereum.
Tu quoq; sanguis Aue/traiecto ex pectore manẽs:
Perq; creatoris inclyta membra mei.
Participes meritis fac nos pie christe precamur:
Fac socios mensę ciuibus atq; tuis.

De natali christianismo

Sebastianus Brant.

Sydus ex claro veniens olympo:
Virgo quod nobis peperit sacrata:
Orbis illustrat spacium rotundi
Nobile lumen.
Protulit nobis mulier salutem:
Filium summi patris edidit quę.
Et deum mater genuit: pudica
Virgo manensq;.
Qui maris/terreq;/hominũ/ac deorum
Temperat: laxatq; datas habenas:
Quo nihil maius generatur: ipso
Nascitur orbi.
Illius laudes pueri/sonabunt
Carminum nostrum moduli suaues,
Vocibus lætis feriamus astra
Rosida cœli.

Ad magni ingenii ꝛ doctri

nę virum Mathiam Samſuculum Sulgomeñ. in odas paſſionis chriſti per Sebaſtianũ Brant carminis quadã experientia decantatas: choriambica prefacio.

Vir pręſtans animi charior omnibus
Matthia: rogitas vt tibi concinam
Horas paſſiferas carminibus nouis:
Quę poſſis leuius/ſuauius aut loqui:
Quam proſas veteri ſcomate conditas.
Morem proinde libens/atq; volens geram
Votis chare tuis: carmine ſapphico
Sumas compoſitas: vel choriambico:
Seu malis potius forte trochaico:
Adiunxi his trimetrũ nobile iambicum:
Alternisq; pedis imparem elegiam
Quę cũ forte leges optime carmina
Frater: nos memori mente reponito.
Veloci veniã da calamo velim:
Et nobis faueas perpetuo: Vale.

Sapphicũ endecaſyllabũ.

Veritas ſũmi patris oſculatur:
Antelucanũ capitur/ligatur/
Nocte diſtractus: fugiunt amici:

Raptus ad Annam.

Tractus eſt hora Ieſus ad pylatum
Preſidem prima: reprobo frequenter
Teſte delatus: datur & flagellis

Diſcruciandus.

Terciis clamant: crucifige: cędunt:
Purpurant: plectunt capiti coronã
Spineã: regẽ genibus salutant.
Dant colaphosq;.
Baiulat sexta crucis onus ingens:
Ad locum mortis: spoliant amictu
Et crucí nectunt: sitibunda potant
Pectora aceto.
Spiritũ patris manibus remittit
Clamitans nona: moritur: nigratur
Sol: tremit tellus: latus ac cruorem
Fundit/aquasq;.
Vespera plãctu gemituq; multo
A crucis nexu capiũt: sinuq;
Matris apponũt: lachrymis lauaẽ.
Nobile corpus.
Balsamis vnctum dominũ benignũ
Mox sepulturę dedit hora cõplens.
In nouũ ponũt tumulũ: prius quo
Nemo sepultus.
Has tuę Iesu bone passioni
Gratias/horis canimus diurnis.
Per tuã mortẽ/miseris reatum
Terge precamur.
Amen.

Choriambicũ Asclepiadeũ

Matutina dei/tempora/filium
Tradunt pęstiferis hostibus in manus:

Conſtringũt miſere vincula venditũ:
Per noctẽ trahitur rex pius integram.

Ad primas.

Prima iudicio ſiſtitur innocens
Hora: per reprobos inuidię viros
Accuſatur: adeſt teſtis iniquior:
Prędes iudicium fert malus improbum.

Ad tertias.

Hora vociferant tollito tercia
Chriſtum / fige cruci: purpura mox dat:
Illuſus trahitur: plectitur alapis:
Imponunt capiti ſertaq; ſpinea

Ad ſextas.

Sexta Caluariam ducit: exuũt
Et nudum dñm: fortibus in crucem
Clauis conſolidant: torquet eum ſitis:
Carpit latro malus conuiciis deum.

Ad nonas.

Nona voce graui clamat hely pater
Quid me deſtituis: ſuſcipe ſpiritum:
Expirans: moritur: concutitur ſolum.
Miles vulnus agit: ſol niger emicat.

Ad veſperas.

Deponunt dominũ de cruce veſpere
Cum multo genitu: cum lachrymis piis
In terram miſerę ponit ad pedes
Et matris gladius pectora perforat.

Ad completorium.

Imponunt tumulo carnigerum in nouo
Completo dñm tempore: condiunt

Hunc myrrha: tenebras ſpiritus inferas
Accedit: veteres liberat hinc patres.

Horas canonicas has tibi pangimus
Ieſu noſtra ſalus/ vera redemptio.
Vt nos ſorde lauans: crimine liberos:
Tecum perpetuo viuere conferas.
Amen.

Tetrametrum trochiacũ Catalecticon

Ad matutinas.

Filius ſacri parentis matutino tempore
In manus ferocis hoſtis incidit ꝑ oſculũ:
Dire captus & ligatus: a ſuis relinquitur:
Integraq; nocte tractus: huc illuc retruditur.

Ad primas.

Ad pylatũ iudicandus hora prima ducitur:
Reprobis: malis: iniquis incuſatus teſtibus:
Voce iudicis damnaꝫ: & reus decernitur.
Innocens ouis luporũ morſibus retunditur.

Ad tercias.

Clamitant ſenes/ iuuentus: affigatur in crucẽ
Hora tercia diei rex amictus purpura:
In caput ſacrum coronam deprimũtq; ſpineã:
Baiulat crucẽ redemptor in caluarię locum.

Ad ſextam.

Sexta ſaucių cruore: veſte rurſus exuunt:
Clauis in crucem ligatur: acrius retenditur:
Altiuſq; ſubleuatur: fel/ acetũ/ exhibent:
Irrideꝫ a malignis/ & latrone peſſimo.

Ad nonam.

Tradit in manus parentis hora nona ſpiritū:
Sol nigratus obfuſcatur/& metu tremit ſolum.
Lancea latus foratur: vnda ſanguis effluit.
Filius dei probatur orbis omnis ingemit.

Ad veſperas.

Veſperis Ieſus refixus a crucis patibulo:
Ponitur cū dolore matris ad ſacros pedes:
Euilat/gemit Maria: luget vnigenitum
Pręparatur ad ſepulchrū corporis ſacrariū:

Ad completoriū

Rex ſalutis auctor vnus: hora completorii
Conditur nouo ſepulchro marmoris ſarcophagi.
Balſamatus: inuolutus albicante ſyndone:
Ad patres ſtygis ſub vmbras/it corona glorię

Chriſte noſtra vita/virtus/& redemptor optime
Gratus has horas diurnas ſumito piiſſime.
Fac tuę paſſionis vt fruar perhenniter:
Angelisq; conſodalis vt ſim poſco iugiter.
Amen.

Senarius Jambicus

Ad matutinas.

Iudas herum tradit in conticinio:
Ad hoſtium manus ſuum per oſculum:
Vinclis ligatus in domos pontificum
Conuiciis verberibuſq; ducitur.

Ad prímas.

Príma pylato prę̃ſidí remittítur
Culpatur/accuſatus a maliuolís:
Teſtes íníquos exhíbentq; íudicí:
Et ínnocens damnať abſq; crímíne.

Ad tercías.

Ad tercías vnanímes vocíferant
Hunc tolle tolle/fígito crucí Ieſum.
Cędunt flagellís & coronā capiti
Plectunt: ſalutant alapís regem ſuum.

Ad ſextas.

Sexta Ieſus pondus crucís gemẽs ſubít
Illamq; mortís ad locū defert ꝓcul:
Nudus crucí clauis lígatur acríbus.
Latro ſíníſter ímpetít probrís deum

Ad nonas.

Hely deus/nona clamā do: ſpirítum
Tradít Ieſus deo patrí moriens ſuū.
Tellus tremít: nígratur & ſolis decor.
Petręq; fractę: fínditur latus ſacrū.

Ad veſperas.

De crucís ara ad veſperas reſumitur:
Et a ſuís amícis ín mírū modum
Defletur: alba conuolutus ſyndone
Et ad ſepulchrum prępapaťvnguine.

Ad completorium.

Ad tumulū locatur & reconditur
Ieſus nouū: completa dū dies foret.
Lapís grauís ſibí ſuperq; ponítur
Heu íacet ín ſolo corona glorię.

Conclusio.

Iesu creator & redemptor inclyte
Has passionis offerens horas tuę
Grates ago tibi canāq; perpetim
Qui p tuis dignatus es seruis mori.
Amen.

Elegiacum.

Ad matutinas

Intempesta fuit nox: cū patris vnica proles
Venditur: hostiles traditur inq; manus.
Proditor oscula dat: fugiuntq; per auia noti
Distrahitur tota nocte benignus herus.

Ad primas

Ad primas subiit turba comitante: pylati
Iudicium: falso crimina teste serunt.
Innocuum prę ses virgis cędi atq; flagellis
Prę cipit: ingeminant sputa alapasq; deo.

Ad tercias

Voce graui resonant dum tercia fluxerat hora
Tolle hunc tolle procul in cruce fige Iesum.
Purpurea induitur: spinis diadema prementes
In caput: exclamant: rex age noster Aue.

Ad tercias.

Baiulat ad sextas humeris onus ad loca mortis.
Et clauis nectūt membra beata crucī.
Culpat latro deum: sitit: at fel dant & acetum:
Proq; malis orans / pallet & ingemuit.

Ad nonas.

Nona discipulo matrem cōmittit: & alta

Expírans aíam voce patrí exhibuít.
Terra tremít: ſol nígratur: petrę & monumenta
Rumpunť: ſacrí pectoris vnda fluít.

Ad veſperas.

De cruce deponunt chriſtū cognatí & amící
Veſpere: deplangunt/collachrymātq; deū.
O dolor a matrís cor luctifícabíle: quando
Vulnera tanta vídet: corpus & exanímū.

Ad completoríū.

Dum cōpleta díes foret: ad noua ſaxa ſepulchrí
Deportant dñm cum gemítu horríſono.
Tū caſiā/atq; aloe/nardū/thus/cyñama/myrrhā:
Balſamaq; vngentes: cōtumulantq; Ieſum.

Has tibí canonícas/dono cape/poſcímus horas
Quas canim? mortí maxíme chriſte tuę.
Et quos carne tua/quos dogmate /morte/ redemí
Partícipes facías hos quoq; ſorte polí. /ſti

Amen.

Fínit Baſileę Kť. Martii. 98.

Ad religiosissimū patrē

Arnoldū Bostiū Carmelitā Gandensem de laudibus & meritis glorioſiſſimi patriarchę Ioachī Elegiacū hecatoſtichon. S. Brant.

QVm patiar ſemp Ioachim venerabilis heros
Te minus a cunctis/parcius atq; coli?
Cū tot ꝓuideam paſſim ſine fine/recentes
At nouos ſanctos: per loca ſtare ſacra.
Nullus in orbe locus/pagus ve/aut vicus agreſtis
Qui ꝓpriū/atq; nouū non colat indigenā.
Miror/& indignor pater o Ioachime beate
Cur tua tam tenui delubra ab igne calent?
Quęritur extremis heremi de finibus: atq;
Rupibus ex Scythię/quē ſibi quiſq; colat.
Mentio rara tui: tua notio parua: neglectus
Vndiq;: nec digno cultus honore/iaces.
Anna licet colitur genitrix veneranda Marię
(Et merito) coniunx quę tibi chara fuit.
Huic tamen inferior nulla ratione: minor ve
Diceris o Ioachim: poſterior ve loco.
Te genitore quidem/carnē tua filia cępit:
Te patre nata ſimul diua maria fuit.
Tu fons/materies/tu tanti ſeminis auctor:
Plantator generis virginei: atq; ſator.
Principiū actiuū de te ſumpſiſſe Mariam
Nemo negat: de te ſemen & eſſe tenet.
Te patre virgo parens: ſacra te & diuina ꝓpago
Gaudet auo: gaudet coniugio Anna tuo

Cur ígitur populus tua non ſolemnia/cultu
Condígno celebret: miror/& índoleo.
Q7 nõ ęquali ſaltem cũ coniuge honore
Te colimus/pręſtans o Ioachíme/gemo.
Vírginís inuenio nuſq̃ cultũ genitorem:
Eſt honor índe minor vírgo Maria tuus.
Dedecus eſt puero/ignotos habuíſſe parentes:
Gloria natoꝝ eſt fama decusq; patrís:
Hactenus at Ioachím nulla eſt veneratus in ara.
Nulla etiã incoluit dígna ſacella pater.
Vírgineęq; parens natę: tanti q; nepotís
Sanctus auus: ſacro thure/& honore caret.
Inuocat hunc nullus: nemo quoq; numen adorat
Illíus: ignorat gens ꝓpe cuncta vírũ.
Cum tñ eximía fuerit virtute: nec Anna
Sanctitate minor: nec merito inferior.
Quícquid enī ſanctũ: quicq̃d pietatís/in Anna
Legímus: hoc Ioachím non caruíſſe putem.
Nec minus hunc Ioachím díuino numíne/lectũ
Crediderím/ín patrẽ prorſus ab ínitio:
Quam fuerít ſelecta parens venerabílis Anna/
Matrís ab ęterno príncípioq;/dei.
Fecerít Anna licet miracula multa: colatur
Et Ioachím: faciet plurima mira: ſcío.
Tot donís/tot muneribus ꝑuentus/& auctus
In cęlo & terrís: ille quoq;/vt illa fuit.
Cur ígitur non laudet/veneretur/ametur/
Et colítur Ioachim: laude & honore parí?
Culpam⁹ neq; enī: vício aut dam⁹ hos: q̃bus Anna
Fęmina ſancta placet: quí ſua feſta colunt.

Quín hos cõplacítum chriſto/matríq; ſacratę
Pręſtare: & factũ dicímus eſſe pĩum.
Tríſtamur tñ/ęquales quoq;/non Ioachímo
Pręclaro laudes/gloríolamq; darl.
Quoſq; pares deus ínſtituit/vita/meritíſq;:
Hos non aſſímíli cum pietate colı.
Cũq; locũ primũ Chriſtus: Materq; ſecundũ
Vírtute/& meritís/laureolaq; tenent:
Debeť Ioachím tíbí tertius: índe quaternũ
Anna: ſed ęqualí ſeruat ín arce/gradum.
Quę mare: quę tellus: quę ſydera/& ęthra/políq;
Concínere Anna tíbí carímína dígna ſolent:
Hęc quoq; íure/tuo ferimus/canímusq; marito:
Hęc ílli cęlum/& cuncta elemẽta canunt.
Nec mínus ípſe nepos Ieſus/pręconía auita:
Quam venerãdę auię vult tribuíſſe ſuę.
Proq; ſuí faciet tantundẽ Ieſus amore
(Credíte) auí: quantũ íuſſu auię/ílle facít.
Perpetuís ígiť maneat ne abſtruſa tenebrıs
Vírtus/vita/decus/gloría/ſancta fídes:
Hinc temtanda fuít vía pręſignís Ioachíme
Qua/tua tollať fama phennís/humí.
At ppe(ſpero) díem toti manifeſtıor orbí
Vt fías: multís pcelebrísq; vírís.
Nunc etenĩ íncípíũt cunctę clareſcere plębí
Facta ſacra/& laudes o Ioachíme tuę.
Te colít ecce hodíe Gandenſís plurima turba:
Fratrũ Carmęlí quã ſacer ordo tenet.
Te docti/ſanctíq; patres: te vulgus honorat:
Teq; puellarũ ſedula turma colít.

Qualis apud Grecos quondã tua gloria fulsit
Qui tibi sacrarũt plurima tẽpla quidem.
Quẽq; oriens primis cultũ seruauit in annis
Transeat occiduas nũc quoq; ad ecclesias.
Est operępreciũ templis modo habere latinis
Quẽ coluere patrẽ delubra gręca prius.
Huc fratrũ cõscripta cohors/cetusq; piorum
Confluat: auxilium poscat vt inde tuum.
Quos inter minimus (placeat precor o) Ioachime
Esse velim: nomen dedico iamq; meũ.
Fraternas acies duce te construximus: alas
Bostius erexit: Brant data signa sequar.
Sis modo carminibus centũ Ioachime receptis
Contentus: media scripsimus illa die.
Postmodo cũ dabitur maior (mihi crede) facultas:
(Quę modo parua subest) scribere plura iuuat.
Nempe ego quicq̃ ero/donec mihi vita superstes
Seruitio/obsequio &/sim/moriarq; tuo.
Nec tamẽ interea cessabo extollere laudes:
Virtutes: decus & mi Ioachime tuum.
Tu quoq; diue pater: natam exora/atq; nepotem:
Vt meriti consors sim Ioachime tui.
(Nãq; potes) neq; enim superis prex gratior vlla ẽ
Quam cũ filiola/quam facis/ista. Vale.

Joachinus Hymn⁹ Sap

phícus a Sebaſtíano Brant eodem díe ędítus: & a Boſtío cõcínendus.

QVíſquís expoſcís coluíſſe Chriſtum:
Vel ſuę matrí placuíſſe ſacrę:
Excolas patrem Ioachím beatum:
Laudíbus amplís.
Hoc ſíbí poſcit veneranda vírgo
Munus exoluí: preciũ referrí.
Vt ſuus dígno genítor decore
Concelebretur.
Ille p̃clarã genuit Maríam:
Ille díuinũ dedit & nepotem:
Hícauus magní/pater &/tonantís
Inclytus heros.
Huíus ín laudẽ/bona cõticeſcat
Lingua nullíus: modulos decoros
Concínẽs: hymnís/citharís/lyrísq;
Carmína promat.
Huc ſacrę muſę ꝓpius adeſte:
Caſtalí fontes fluítent líquores:
Aſſonet cętus/chorus & ſororũ
Huíc Ioachímo.
Pro tua poſcas patríarcha plębe:
Profer ín cęlum Ioachíme turbam:
Quę tibí lęto celebrat fauore
Fęſta quotannís.
Ille quí longos latuít per annos
Et fuít paucís Ioachímus arís

Cultus: emergat/ veneretur/ oret
Pro populo omni.
Fratribus multum Ioachime debes
Vrbe Gandensi: maris effluentis
Monte carmelo resident ad vndas.
Occiduas qui.
Bostius preco tuus & minister
Et prior fratrum: variis in oris
Excitat cunctos: Ioachimum laudent
Teq; colantq;
Ergo sis nobis Ioachime felix.
Mitis/ & clemens: capiasq; gratus
Vnius nostras operas diei.
Iamq; Valeto. Amen.

Joachina Panegyris cho

riambica. S. Brant.

QVis dignis valeat carminibus loqui
Laudes forte tuas o Ioachim sacras?
Nullis quandoquidem vocibus exprimam:
Quantum diue pater celicolis places.

Quis Christū dominum percolit optimū?
Et matrem generis virginei rosam?
Qui non & Ioachim diligat inclytum
Tantorumq; ducum/ proliferū patrem?

Quis preclara parens Anna/ tibi decor
Aut tam magnus honor? ni Ioachim foret?
Illo patre quidem concipis intumens:

Et tantam genítrix filiolam paris.

Quis semen potuit fundere tam sacrum?
Et quod perpetua sordis origine
Expers: labe carens: conciperet deam
Inmunem sceleris: num Ioachim fuit?

Quis/primus cecidit postq̃ homo/per nephas:
Occlusas potuit pandere ianuas:
Cęlorumq; fores? & dare liberam
Prolem criminibus? num Ioachim pater?

Quis post verbigenam virgine consitum:
Et matrem domini: Tercius/atrium
Cũ consorte thori: proximus incolit
Cęlorum: Ioachim num pater optimus?

Quis de christicolum qui populo: colet
Non hunc perpetuis obsequiis patrem?
Et laudes Ioachim concinere inclytas
Aeterno studeat carmine prosequi?

Quis nęuo veteris criminis innocens
Et qui de patrio semine prodiit
Intactus viciis: labe mala carens?
Num proles Ioachim? num sua filia?

Quis nobis miseris & trepidis reis
Imploret veniã/crimine conscíis?
Quis Christum poterit flectere iudicem?
Num tam sanctus auus? num Ioachim sacer?

Conclusio Joachime laudis. Ex sotatico Sebastiani Brant.

IOachimũ celebremus venerandum
Iubilis/& citharis/carminibusq;.
Genitor nam genitricis benedictę
Meritis illius vt nos/precibusq;
Valeamus patriam tangere dulcem:
Epulis cęlicolum consociari:
Capere & regna bonis pollicitata
Amen.

Ad Jacobũ Locher Philomusum: de digno q̃ tuor doctorũ ecclesię preconio: Elogiũ Sebastiani brant.

Q; modo doctores suaui modulamine pangis:
Dignũ opus inprimis mi Phylomuse facis:
Qui non spurcidicã in Venerẽ: neq; vana iuuentę
Ad studia/extendis carmina & ingeniũ.
Prędítem tribuit venã/tibi fausta Minerua:
Est nihil vnde mihi charior esse potes.
Pręsertim cũ te studio indulgere probato:
Et videam sanctos concelebrare viros.
Dulcius hoc vno/mihi nec iucũdius: a te
Nec potuit quicq̃ gratius vsq; geri.
Ecclesię q; enĩ doctores carmine lustras:
Hinc tibi doctorũ nectis amore choros.
Hi sunt quadrupedes iuga qui phębęia vectant:
Bis binisq; rotis lampada Solis agunt.

Hęc ſunt quę ſeruant animalia quatuor/Argi
Plena oculis: ſedem nocte dieq; dei.
Quattuor irrigant paradyſum/hęc flumina cūctū:
Atq; implent campos fructibus omnigenis.
Quicquid ab ingenio: potuit vel ab arte/vel vſu
Profluere: his ſcatebris fluxit abunde ſacris.
O ſtudium/o mores/o vita inſignis/& omni
Parte bona/& fœlix: o veneranda cohors:
Quis veſtras laudes: preconia digna: triūphos.
Premia deſcribet? munia veſtra canet?
Cornua vos ſummi/vos buccina clara tonantis:
Altiſonę cœli/vos vigileſq; tubę:
Efficite vt veſtra prece/preſidioq;: paretur
In terris bona pax: poſt pia fata quies.

Ad diuū Aureliū Auguſtinum. Sebaſtianus Brant.

IAm dudum libuit pater Auguſtine ſacrate
Carminibus laudes concelebrare tuas.
Et voluí fateor: ſed multa negocia/noſtras
Hactenus infirmas detinuere manus.
Nec tu diue pater: noſtro modulamine/maior
Efficiere: nec hoc carmine doctor eges.
Nec tibi q̄ laudem ſceleratus homūcio/forſan
Ferre velim: grata eſt: te neq; digna cano.
Atcape quicq; id eſt: calamū quoq; dirige nr̄m
Quo tibi condignū ꝓficiatur opus.
Aphrica te puerū tellus ꝓduxit: ibiq;
Sectatus ſtudia es/litterulasq; bonas.

Quas deinde in patria docuisti: & in vrbe potēti
Punica: mox Romā doctior vnus adis
Grāmaticen primo: dehīc rhętore digna docebas.
Tum Mediolanū per pia fata venis.
Hic sacer antistes: venerabilis ille sacerdos
Prętulis in solio p̄fuit Ambrosius.
Qui te mellifluis sermonibus/atq; salubri
Consilio: stabilem fecit in ire viam.
Id tua quod genitrix meruit lachrymis precibusq;
Te lucri vt faceret/Monica sancta/d eo.
Hęc te sollicitis curisq; animisq; sequuta
Per mare/per terras/fęmina digna coli:
Donec ad Ambrosii te prętulis ora reduxit:
Flumine te sacro & mergier obtinuit.
Dogmata mox linquis Manichęa pudēda: capisq;
Veram/illibatam/catholicāq; fidem.
In qua p̄fecit tua quantū industria: paruo
Tempore: testātur/scripta decora/libri.
Continuo mūdi pompas & inania vota
Deseris: inquirens semp vbiq; deum.
Cūq; tua Christū sequeris genitrice beata:
Viuendi & normā fratribus instituis.
Hactenus & durat/tua regula sancta/per orbē:
Quam monachi/fratres/canoniciq; tenent.
In patriā hinc rediens: mox presbiter auxiliaris:
Prętul & Hipponę factus es ecclesię.
O quot mira illic opera/& pia dogmata scribens:
Hęretícis laqueos/frenaq; dura struis!
Quotq; canes rabidos cōfundis/& ora latrantū/
Qui sanctam/nisi sunt/lacerare fidem!

Vt merito de te (quisquis fuit ille virorũ)
Dixerit: in solo te recubare fidem.
Tu sup egregios luces venerande magistros:
Ceu solis supat/astra minora/nitor.
Doctorum caput es: lux & clarissima mundi:
Atq; oculus p quẽ cuncta videre licet.
Quicqd ab ingenio potuit sublime parari:
Hoc instar fontis p tua scripta fluit.
Frugilega hęc fauos diuino nectare plenos
Fert apis: hinc nobis mella cupita fluunt.
Credimus/inq; dei positũ nil lege/probari:
Quod te contingat diue latere pater.
Tu fidei clypeus: virtutũ exemplar: & omnis
Doctrinę specimen: fulgida stella poli.
Pręsulis officiũ/dũ lustra p octo/ dierũ.
Plenus agis: nullo fata timore subis.
At tecũ vt creuit lybicę deuotio gentis:
Morte tua cecidit sic simul afra fides.
Sed tua adhuc durat/pater Augustine secũda
Fama/decus/perpes gloria/vita salus.
Equora si penetrat Cyclops: latera ardua nec dum
Tingens: oceanũ si breuis vrna capit:
Mirabor: sed si mortalia dicere corda
Ausint principiũ/viuere/& esse dei:
Mens stupet: horresćit racio: pauet inscia lingua:
Credula vix ea res: difficilis sed erit.
Quos ter quinq; igitur pater Augustine libellos
Pręscripsti a trino: legimus vsq; deo.
Ex his sublimem te aquilã dixisse pigebit:
(Aethera transcendunt nã tua scriptanimis)

Sed tibi/quicq̃d erit laudis sũmiq; volatus
Aligeri: his nostris versibus ecce damus.
Nulla etiã anteferã: quęcunq; volumina: sancta
Pagina vbiq; tenet vir venerande tuis.
Impare nẽpe deos numero gaudere ꝓbasti:
Orsus ab excęlso: singula trina facis.
Addo duas vrbes structas ab origine mundi:
Vna Chain: fratris altera facta manu.
Subdolus illam habitat: fraudis reus: improb⁹ oĩs:
Hanc pius/hanc simplex: pacificusq;/ pudens:
Illa luto torpet: viciis corrupta nefandis:
Hęc delecta manet charaq; sponsa dei.
Sed scelere implicitos manes petit illa ꝓfundos:
Hęc virtute micans ęthera lęta tenet.
Illa sinistrorsum/vel ad impia tartara tendit:
Hęc dextro innitens calle: vireta subit.
Hac iter Elysiũ/puri duce fronde metalli:
Illac ditis hiat pando vorago fatim.
Hos ter sex libris discreuerat atq; quaternis
Augustinus. opus forte magister agens.
Falsa etiã excussit cautus figmenta deorũ:
Confutans verbis dogmata stulta suis.
Quoq; modo primũ regalis machina mundi
Condita: nil falsis debeat illa deis.
Improbat atq; viros tenuit quos error auitus:
Spiritibus partẽ qui tribuere malis.
Vnius imperio regitur bene principis orbis:
Nec fortuna graui nos premit arbitrio.
Hęc & multa alias pater augustine/libellis
Pro nostro explanas dogmate diue tuis.

Ex quibus vtilitas: morũ lectori & honestas:
Iucundusq; labor crescit: amorq; tui.
Hinc nos diue precor: sancta prece/dirige: sũmo
Vt soli placeant pectora nostra deo.

In laudem sanctissimi patris Ambrosii. S. Brant.

Quas erat Ambrosi pater o celeberríme: vitã/
Vírtutes/meritũ me celebrare tuum.
Sed tibi quid canerem? diuo/puer/optíme pręsul
Non fuit ingenii prędita vena mei.
Conscíus & scelerum non sum tibi idoneus auctor
Laus tua maior ítem: q̃ mihi posse loqui.
Quid tibi sancta fides pater o memorãde repẽdet?
Quam/tua collustrant scripta decora/nimis.
Per te Cęsaribus víuendi norma beate
Pręscripta est: multis christicolisq; bonis
Pluríma/nostra tuis debet veneranda libellis
Rellígio: infractã q; facis esse fidem.
Hęretící exhorrent merito venerabile nomen
Ambrosii: quorum malleus ípse fuit.
Nec potuere quidẽ verbũ mutare malígni
Illíus ex scriptis dogmatibusq; víri.
Diuícias carpis/Nabutha sub Iezrahelíta:
Turpiter occídit quẽ Iezabel/vel Achab.
Pluríma habere cupit: quí possídet omnia díues.
Nẽpe inopes reddit copia magna víros.
Vnde habeãt/cura est paucís sed oportet habere/
Per scelus atq; nephas: paup vbiq; iacet.

Hoc pater Ambroſius Nabuthę teſtaꝫ in vmbra/
Quí pro rure ſuo/Rege volente cadít.
Deinde ſub Helię ſpecie/ieiunia ſacra
Prędicat. abſtíneat q̃ bene quíſq;/docet.
Quę bona ſobrietas: quales gula ſęua reatus:
Ebrietasq; ferant/cũ crapula/ípſe docet.
Abſtínet Hęlyas: vníusq; adit aſtra: Ioannes.
Eſurít: & meruít tíngere ín amne deum.
Ieíunans Moyſes legem capít: ídola adorat
Ebria gens: epulo díues ad íma ruít.
Miſteriũ hínc ſacrí fontíſq; & ínítia ponít:
Quęq; íllic fíant myſtica cuncta docet.
Et quanto pocíus/corpus venerabíle: manna:
Sanguis/& a petrę flumíne díſtet: habes.
Hoſtía panís erat: ſpecíes manet: & mõ carnẽ:
Et verum dñí corpus adeſſe ſcías.
Improbe quíd fídeí tunícã: quaſí ſutilis hęc ſít.
Arry: ſacrílego ſcíndere dente íuuat.
Eſſe alíquíd patrẽ/quod nõ ſít fíluís ęque
Qꝛ neq; conſubſtet de patre natus: aís.
Deq; deo/genítũq; deum/de lumíne lumen
Credere díſſímulans: dogmata falſa ſeris.
Quíd tutũ a morſu poterít gens ſęua canino
Eſſe tuo: ſí non fílíus ípſe deí?
Eternam verbí geneſím cũ tempore míſces:
Et male de Chriſtí dícere carne ſoles.
Qꝛ natura patrís: genítíq; ſít vna/eadẽq;: &
Pneumatís: hęretíco nequíter ore negas.
Audí ıgítur quíd te doceat pater ílle beatus.
Audí ínquã tíbí quíd ſuadeat Ambroſius.

Inclyta virginitas q̃ munia digna meretur:
Aemula q̃ Christi est/christiferęq; comes.
Illa replet meritis: & laude sua paradysum:
Et per eam in terris viuitur angelice.
Improbe quid laceras sacrata a virgine vittas?
Et violas sponsam: cõnubiũq; dei?
Vno eodemq; modo raptũ/incęstũq; nefandũ
Perfide adulteriũ/sacrilegũq; facis.
Quę te cõ deceat penitentia digna: beatus
Te docet Ambrosius: fac sua scripta legas.
Omnia p̃terea diuina opa: atq; labores
Lector amice colas. illius oro patris.
Longum eteni cunctos foret enumerasse libellos
Ambrosii: quorũ copia magna patet.
Hos tamen in primis p̃motus amore relegi
Diue tuo: p̃ me posce deum: atq; Vale.

Inuectiua contra mundi

delicias: p̃stantissimo theologię p̃fessori Iohãni Geiler ex Keisersperg Argentinen̄. concionatori dedicata per S. Brant.

MVnde tuis nũq̃ cultoribus esse fidelis
Mortalesq; iugi fallere fraude solens:
Munde nihil mundi/casti quoq; nil/vel honesti
Semper habens. cunctis perfide amice: vale.
Te tuus hospes ego linquã: ferus hostis ab omni
Parte mihi fueras: insidiator atrox.
Nulla mihi hospicii seruasti iura: nec vsq̃
Pręstiteras: spondes q̃ mihi sępe fidem.

Nec potis es: nam tu periturus tempore: firmi
Eterniq; nihil/perpetui ve tenes.
Omnia ꝓmittis: vitã quoq; sępe ꝑhennem:
Omnia vana facis/& caritura statu.
Offers Sardinios risus: lachrymas crocodyli:
Omnia vulpina fraude doloq; reples.
O quotiens a te mihi gloria/vita/salusq;
Diuicięq; leues pollicitę/atq; decus:
Omnia mentiris/fingis/fallisq; veneno
Atq; linis fuco cuncta creata tuo.
Plurima quę sub sole patent/vidi/atq; reuidi:
Et stabile/inueni prorsus in orbe nihil.
Omnia cognoui/vana/irrita/stulta/caduca/
Et labi in terras ꝓtinus instar aquę.
Nil solidũ/firmũq; nihil: durabile paruo est
Tempore/quicq̃d habes: hoc breuis hora rapit
Pręstes multa licet: pecora/aurũ/iugera/natos:
Coniugiũ/& quicq̃d stulta libido cupit.
Plus tamen in cunctis Aloe/quã melle/redũdas:
Ingeris & lętis tristia multa tuis.
Esto etiã extremã faueas licet vsq; sub horã:
Prosequere in cunctis: desq; cupita licet:
Num cras/siue hodie: seu iam: cicius vel abibo?
Cũ volet ille/mihi qui dedit esse deus.
Esto etiã viuã: videam quoq; Nestoris annos:
Aut vatis stygiũ qua duce pandis iter:
Vna tamen cunctis lex/esse homini moriendũ:
Tardius/aut citius mors q; statuta venit.
Iccirco q; refert modicũ: moriar vel in anno
Vel post mille etiã: mors quia semꝑ adest

Quodq; diu nobis tempus: vixisse putamus:
Instar momenti pręterit/atq; fluit.
Quid vero prodest: oculi exultasse subictum?
Dehinc capere in pęnis tempora longa malis?
Quantula p tantis cruciatibus (oro) rependis
Iucunda? hęc pereunt: perpetuo illa manent.
Cūq; abeam: quā (posco) diu tamen vlla sequet
Mentio de nobis? quis mea fata gemet?
Nimirū fratres: cognataq; turba nepotes:
Lugebitq; vxor: ne redeamq; timent.
Atq; ideo imponent saxū mihi grande sepulto:
Ne facile exurgat putre cadauer humo.
Proq; meis faciēt piuria multa relictis:
Iurgia: cū furtis: cędibus: atq; probris.
Vix mihi vile etiā/lacerūq;/& inane relinquent
Induſiū: quo cū corpora nuda tegam.
Purpureo ex capulo/imponarq; beatulus/vrna
Quę casiam/& myrrham/balsama/stacten olet.
Punicei flores: rosa/lilia rubra/sepulto
Spargant: crocus & rosmaris atq; thymū:
Hos pter ne graues allectus noster odores
Spiritus: ex erebi sede redire queat.
Apponant mihi cuncta licet: scythicoq; sepulchro
Contumulent: fletu Memnonidūq; gemant.
Effundant lachrymas quales phætontia turba:
Inoo ascisant seu sibi more necem:
Pyramidi imponāt si me: vel Mausoleo:
Dent pompas quales Marcia prata dabant:
Proderit hoc quid enim mihi: si mala vita pacta
Forsitan ad stygios fecerit ire lares?

Tum mihi cuncta: puto q̄ nūc p̄cioſa: nocebunt:
Pauperis ah vellem tum tenuiſſe ſtatum.
Tum vellem/in vita rebus caruiſſe iocundis:
Et lętis: mundi fortuit. ſq̄ bonis.
Nemo redire dabit: flāgris me dira fateri
Vera iubet: qua tiens tiſiphone angue grauí.
Portitor atq̄ vehens p̄ non redeunda fluenta
Quęſtori ſiſtet: mox ſcelera ille leget.
Ille etiā furiis/tortoribus & ſtygis e heu
Me miſerū tradens: ſoluere cuncta iubet.
Verbera ferte inquit ſibi tot/plagaſq̄ cruentas:
Quotquot delicias: lętaq̄ vana tulit.
O mūde in felix: erebo miſerandior: ah tum
Quod dabis auxiliū? quod mihi p̄ſidiū.
Quid tua tum p̄miſſa valent? tua dulcia verba?
Et ſpes: qua cunctos decipis: atq̄ tenes?
An non egregia hec tua munera munde cupiſcā?
Proq̄ illis paciar p̄petuo eſſe miſer?
Heu pereat quiſq̄s/mūdi tibi nomen ineptum/
Indidit: inmūda ſorde/lutoq̄ ſcates.
Appage/cęde/vale/fugias/pergaſq̄/abeaſq̄/
I procul: illecebras horreo nempe tuas.
Te fugiam/linquā/dimittam/& deſerā/ab omni
Parte: ita me ſuperi/me deus ipſe iuuet.
Quin potius/ſemp̄q̄ velim pater optime: ſolū
Te colere: & ſolū te bone chriſte ſequi.
Adſis o deus alme fauens: moriar/quoq̄ mūdo
Vt ſoli viuam/ tempus in omne/tibi.

Apostropha ad doctorē

keyserspergium. S. Brant.

Cum tua tangat opus pñs studia/atq; laborē
Hinc titulo assigno id/nominibusq; tuis.
Tu mihi p̄ceptor: mihi tu pater atq; magister:
Tu patrię nostrę gloria/fama/decor.
Te doctore/parens nostra Argētina/relucet
Hactenus: & fęlix teq; beata viget.
Declamare soles/tua verba salubria/discit
Plurima honestoꝝ/christicolūq; cohors.
Concio te plębis sequitur: tibi nomina ab inde
Fausta tenes: plębis tu pater atq; salus.
Proinde tibi tribuat vitā deus optimus illam:
Quā populū cunctū verbo/opere atq; doces.

De clementia piissimi patris in receptione filii prodigi. S. Brant.

Qui genus attendit/longa in regione/pfectū
Humanū: extorrē filiolumq; leuem:
Lectio quē nobis christiq; parabola monstrat
Prodiga quę pueri probra/nephasq; canit/
Inueniet quorsum pducat seua voluptas:
Et quid luxuries seruet iniqua mali.
Inueniet quantū sit linquere rura paterna:
Natalemq; domū: seu peregre ire procul.
Comperiet rursum pietas q̄ magna paterna:
Et q̄ filiolis sit pater ille bonus.

Ille reuertentis miſeret: reducemq; receptat:
Perducitq; domũ: feſtaq; lęta facit.
Aurũ etiã dygitos: corpus ſtola candida veſtit:
Nec patitur nudos illius eſſe pedes.
Quid plura accumulem? fuerat qui perditus olim.
Prodigus/atq; malus/ac ſcelere implicitus:
Nec qui dignus erat/cęlumq; patrẽq; videre:
Eſſe tamen cepit charus vt ante fuit.
Poſtq̃ pęnituit: poſtq̃ ſua crimina fleuit:
Seq; reum agnouit: dignus habere patrem.
Qui ꝓpere occurrat: qui chara det oſcula nato:
Gaudeat & puerũ iam rediiſſe ſuum.
Hinc tibi ſumme pater/tibi laus/tibi gloria ſoli:
Qui reduci clauſas non finis eſſe fores.

Collatio diui Conradi cũ beato Vdalrico. Sebaſtianus Brant.

Quandoquidem o frater/ſcripturã cõuenit omnẽ
Rimari: a trino quę bene ſcripta deo.
Inuenimus patrem ꝑ ſe/ſine temporis ortu
Subſtantem/ingenitũ/principioq; ſine.

Is ſibi ab ęterno/atq; ante oĩa ſęcula: natum
Aequalem generãs: quo ſibi cõplacuit.
Exq; deo genitus deus eſt: de lumine/lumen
Prodit: ab vtroq; ſpíritus ípſe fluit.
Eſt nati genitor pater: at proceſſit ab illis
Vno/eodem flatu/ſpíritus ille ſacer.
Principiis non diuiſis/ſed príncípio vno:
Inmenſo: ęquali/ꝑpetuoq;/manens
Nil minus eſt: maiuſq; nihil: tribus vna/eadẽq;
Maieſtas/deitas/gloria/vita/decus.
Filius eſt alius/licet a patre: ſpíritus atq;:
Non aliud quicq̃ eſt/ille/vel ille tamen.
Et qualis genitor/talis cũ pneumate/natus:
Quiſq; horũ ęternus: quilibet oĩpotens.
In patre filius eſt: pater in nato & veneratur:
E quibus egredit̃ flamine/pneuma ſacrum.
Quicquid agit genitus/totũ eſt operatio patris:
Fecit & in nato cuncta creata pater.
Iudiciũ omne dedit: nato pater: ille futurus
Luſtrabit cenſor ſęcula in igne graui.

Diui vdalrici reſponſio.

Verũ ais optime vir: ſeu te fratrẽ ve/patrẽ ve
Dicere collibeat: grandia cuncta refers.
A nullo pater eſt factus/genitusve creatus:
Filius a ſolo ſed patre progenitus.
Spíritus a ſolo nec nato/aut patre creatus:
Nec genitus: ꝑdit verũ ab vtroq; ſimul.
Nemo patrẽ vidit niſi quantũ ſe manifeſtans:
Conteſtata ſua gloria voce patet.

Filius humana lustrans sub imagine mundū:
Visus & in terris crimina nostra lauans.
Mensibus exactis cōclusus virginis aluo:
Claudere quē cęli/ sphęraq; nulla potest.
Et deus hanc fragilē carnē sibi sūpsit: in vno
Corpore verus homo/cum deitate latet.
Hoc solo inferior patre/quo caro nostra cohęret:
Cętera cōsimili cū patre lege tenet.
Quin & p nostra morte tulit ille salute:
Post triduū exurgens: regna paterna petit.
Spiritus in specie visus fuit ipse colūbę
Tingeret in flumen qñ minister herū.
Isq; paracletus cęlo delapsus ab alto:
Verticibus residens flāmea lingua fuit.
Personis tribus his deitas distincta: sed vnus
Est deus: & prius est/posteriusq; nihil.

Ad sepulchrum domini

cū in Maguntia per dominum Emchonē Breithart canonicū erectū epigrāma S. Brant.

Aspice sarcophagū tumuli/mansuete viator.
Quisquis adis: placuit cōdere nup eum.
Cędite cuncta velim mortalia corpora/longe
Cędite: non vobis cōgruit iste locus.
Immortale opus est: soliq; deo fabrefactū:
Exanimi/hęc seruant marmora/mēbra dei.
Sic fieri effecit/Breithart cognominis/Emcho.
Hunis canonicus dū foret ecclesię.

Cui pater omnipotens: natí p̄ vulnera/confer
Viuat apud ſuperos poſt ſua fata precor.
Is memorans chriſtí/mortēq; crucēq;/ſepulti
Hęc monumenta deo ſtruxerat athanatho.

Ad ſepulchrū beate Chriſtianę prope Baſileam S. Brant.

Poſteaq̄m meritis plena eſt tua vita probatis
Chriſtiana/o chriſtí ſponſa decora nimis:
Huc vel ab extremis/ſocias comitata/Britannis
Te Baſilęa rapít: nunc locus ille tenet.
Vrſula te portum Rhęni ſubitura/reliquít.
Martyrium petiít Sancta virago ſuum.
Hanc iaculo Gotthí manus impía morte peremít:
Vulnere non tactam te pía fata vocant.
Prępuít quia nā morbus te diua puella.
Martyr es ergo animo/dignaq; laureola.
Indomitęq; iugum pro te ſubíere iuuencę:
Ad montís donec te iuga pertulerant.
Non locus alter erat tanta te virgíne dignus:
Quā locus hic heremí: quā loca lecta tibí.
Alta fuít ſponſo cōiunctaq; mens tibí chriſto:
Alta igítur montis ſaxa ſepulta tenes.
Virginis inſtar habes Arabū q̄ collís inumbrat:
Monte ſuper Synaí quę Katherina cubat:
Q̄ nec Alexandrí dignum ſeruarier vrbe:
Sic neq; digna quidem te Baſilea fuít.
Scilícet aſſímilem deus ex hoc virginitatem
Indício monſtrans/íllius/atq; tuam.

Vtraq; ſed menſam/thalamos vel adíre deoꝝ
O ſecura nímís/o nímíumq; potens.
Milía quę comitum fuerant vndena tuarũ:
Iam tíbí colludunt gramine in Elyſeo.
More puellarũ legitíſq; hyacínctína ſerta:
Cunq; croco/nardum/líliaq;/& víolas.
Iam pater omnípotens nectar tíbí dulce míníſtrat:
Et ſímul Ambroſíam/grata alímenta deum.
Iamq; agnũ comítaris eũ/quẽ candída veſtít
Palla:ſuo ſparſa ſanguíne purpureo.
Vt vítæ fueras:ſíc nomínís ęmula chríſtí:
Síc quoq; cũ ſponſo/ſponſa beata cubas.
Dícere te ſanctam/ſí non lícet optíma vírgo:
Fœlícem modo te/chríſtícolamq; vocem.
Te fortunatã/patrííſq; ſororíbus ęquam
Credíderím:palma/laureolaq; parem.
Nil tíbí deeſt:níſí pontíficis manus/atq; volũtas:
Cętera dona tenes:cętera míra facís.
Scít tamen & patítur ſedes te ſancta/beatam:
Nomen abeſt:vírtus/& decor omnís adeſt.
Sís tamen o(quícquid deus & pía fata fauebũt)
Dum memor & noſtrí candída vírgo)Vale.

Vita diui Germani abba-

tis Grandisuallẽsis atq; martyris insignis p S.B.

Eraclio quondam sub Cęsare: nobilis heros
Optardus/Treuirũ sanguine cretus erat.
Qui vitę/& morum/tanto splendore nitebat:
Vt sua floreret fama decora nimis.
Germani clarus genitor fuit ille beati:
De radice bona/flos bonus ortus erat.
Tempore quo francis dagobertus rex venerandus
Pręfuit: Austerię/& gallica sceptra gerens.
Optomarus frater Germani/regis in aula
Primus erat: regi charior atq; suo.
Mundanis etenĩ rebusq;/& militis vsu
Clarior hic cunctis/nobiliorq; fuit.
Alter item iunior frater quoq; Numerianus
Germani: monachus postea factus erat.
Sed Germanus/adhuc puer/addictus Modoaldo
Qui Treuirũ pręsul religiosus erat.
Quem penes imbutus studiis/rebusq; pbatis:
Litterulis doctus/moribus atq; fuit:
Vsq; adeo vt magnam/de se daret/indolis amplę:
Et vitę cunctis indiciũ ille bonę.
Omnibus iccirco Germanus charus habeꝫ:
Quando ope/& verbis viueret angelicis.
Cunq; decem & septem puer euasisset in annos:
Linquere mundanas cogitat illecebras.
Hinc venia obtenta patris insignis Modoaldi:
Pauperibus sparsit grande patrimoniũ.
Atq; heremũ affectu/lęta quoq; mente petendo:
Cum sociis patriã liquerat ille tribus. K.i.

Audierat ſed enī patrē Arnolphū eſſe beatum
Ad ſuęuos: Horenbergī nemore/atq; heremo.
Hunc adit: atq; ab eo lętus monachi diadema
Suſcipit: indutus mox habituq; ſacro.
Inde monaſteriū Rhomarici in mōtibus altis
(Caſtellū vulgus quod vocat) ingreditur.
Deinde accerſiri fratrē quoq; Numerianū
Pręcipit: e puero hoc/tū monachū ille facit.
Cūq; illo/& ſociis/comite & ſancto Chumiano
Poſtea Luxouii clauſtra vetuſta ſubit.
Waltbertus/bonus huic abbas/de gente ſycābra
Virtute/& meritis pręfuit eximiis.
Ille ſacerdotē Germanū fecit: & inde
Aucta fuit fratrū/plurima turba/loco.
Gundonius terrę illuſtris princeps fuit huius:
Pro monachis habuit qui loca multa heremi.
Waltbertū rogat is/fratres ſibi deputet: illic
Obſequiū pręſtent qui famulando deo.
Hic ꝑpere accedens: loca concaua vallis amęnę/
Saxa inter reperit grandia: opima tamen:
Hic vbi iuraſſi latus vnū/e rupibus altis
Promínet: & grandi prędia valle patent.
Leucis quinq; fere diſtat locus a Baſilea:
Milibus a Solodro paſſibus vrbe decem.
Waltbertus pater/huc Germanū miſit/& illum
Abbatē monachis pluribus inſtituit.
Qui licet inuitus regimē capit/atq; laborē/
Pręſidis: abbati mox ſed obedit ei.
Proq; monaſterio villas/lapidoſa q; rura
Gundonius/montes cū nemore exhibuit.
Difficilem introitū montis Germanus apertum

Et gemínas portas parte ab vtraꝙ facit.
Cernitur vſꝙ hodíe/patefacta ꝑ ardua ſaxa
Per ſcopulũ/& petras/mírífícam eſſe víam.
Quam medíus gurges ínterſecat:índe per íma
Vallís/ad oppídulũ defluít vnda Delí.
Scílícet ad leucę ſpacíũ díſtare Delemon:
Conſtat: & hínc arcto tramíte Byrſa fluít.
Tum demũ enítuít vírtus/deuotío/feruor
Germani: & ſuperũ cultus/amorꝙ deí.
Nam monachís ſanctam/ieíuna mente/aĩoꝙ/
Víuendí normã/peruígíl ípſe dedít.
In prece contínuus fuít/ínꝙ labore fídelís:
Doctrína excellens: atꝙ opere aſſíduus.
Nec contenta fuít ſua ſollícítudo labore
Grandíſuallenſís ſolíus eccleſíę:
Quín Vrſícíní fratres quoꝙ/tum ſíne patre/
Cum Verdunenſí rexerat ílle domo.
Gundoníũ ínterea fato concędere duro
Contígít: & mortẽ dux venerandus obít.
Inꝙ ſua Cathícus ſucceſſít ſede tírannus
Atꝙ cathalmũdus dux malus atꝙ ferus.
Hí populũ & vílłas premere: & reuocare volentes:
Gundonius dẽderat quos prius eccleſíę.
Multímodís íllos clade afflíxere cruenta/
Nequíter ímponũt hís graue ſeruítíũ.
Inmanes ꝙ alemãnoꝝ gentesꝙ ferasꝙ
In ſocíos prędę/ſacrílegí ꝙ vocant.
Irrũpunt vallem/míſeros capíuntꝙ trucídant:
Chríſtícolas pecudũ more/modoꝙ necant.
Alter enĩ a Sornę ꝓrupít valle Cathelmund.
Fons vbí taxfelden ꝑ íuga ſũma ruít. k.íí.

Alter ab aurora Cathicus cũ mílite ſęuo/
Barbaricaq; manu/vallís ad íma cadít.
At pater ílle ſacer libertatẽq; hoíeſq;
Conſeruare ſtudens: fletq; doletq; nímís.
Prępoſíto aſſumpto ſecũ quoq; Randoaldo:
Pergít vbí Cathícũ/vír bonus/inueníat.
Ille quídem ad ſpacíũ leucę degebat/ab índe:
Rennendorff pagũ depopulatq; ſuum.
Quem mox cõtuítus: ínímíce deiq; hominũq;
Sanctus aít: noſtrã quid premís eccleſíam?
Curq; monaſteríũ manibus quod ſtruxímus íſtís
Deſtruere/& fęde tu violare ſtudes?
Chríſticolas cur non/dux o maledícte/vereris
Mactare: atq; meos nõ trucídare tímes?
Crede míhí/ tanget te mox vindícta tonantís:
Atq; tuos: pęnas ꝑ ſcelere íꝑe lues.
Poſtulat at Cathícus veníã ꝑ crímíne: & íllí
Facturũ ſímulat ſe ſatís: atq; deo.
Cunq; fídem Cathícus voluit ꝑmittere: eíq;
Ferre manũ: índígnũ ſanctus abíre íubet.
Mauricíí ſolus manſít Germanus ín ęde/
Cum ſocío: Cathícus/& Comes alter abít.
Nec tamẽ ínterea cędes/vallísq; rapínę
Ceſſarunt: flagrant vndíq; ab ígne domus.
Iccírco cũ voce/manus ad ſydera tendens
Germanus: largís fletíbus íngemuít.
Ne ſíleas ínquít dñe: en gens barbara noſtros
Deſtructura domos: nos ſuꝑ ecce ruít.
Cũq; monaſteríũ repetít/gens dęmone plena
Inſequítur: clamans vocíbus horríſonís:
Aggreſſíq; vírũ ſanctũ/ ſocíũq;: trucídant:

Perfoſſos ornant cuſpide/martyrio.
Nona ſacer Marci paſſus Germane kalendis:
Qui petri eſt/cathedram ꝓximus ante/dies.
Nunc epilepſię: podagrę: arteticęq; mederis:
Plurima & in Granualt/magna q; mira facis.

Hymnus i laudē beati Germani Choriambicus. S. Brant.

Abbatē recinant noſtra piiſſimum:
Germanū referant carmina martyrē:
Quem Granualt celebri valle reconditum
Inter celſa colit culmina montium.
Cui natale ſolum nobile Belgicū:
Ex claro Treuirum ſanguine ciuium.
Optardo q; ſatus de patre ſplendido
Tam dignus puer/& perplacitus deo.
Qui mundi ſtudium/vanaq; gaudia:
Sęcli diuitias: atria principum:
Linquens illecebras: regnaq; terrea:
Tota mente deum quęrit/amat/colit.
Waltbertus monachū ſuſcipit hunc pater:
Et mox Gundonio tradit eum duci.
Vt multos heremi colligat incolas.
Sed mortis Cathicus cauſa malus fuit.
Pro quo chriſte tibi laus/decus/& ſalus:
Qui per ſancta viri/mira/precamina
Germani/miſeris ſupplicibus facis.
Sit cū patre/ſacro gloria flamini. Amen.

De ſancto Ciriaco diacone & martyre hymnus S. Brant.

Magna diuini rutilat poteſtas
Nominis: teſtes fidei ſacratę
Martyres legit ſibi/militesq;
Dum venerandos.
Cum quibus ſęuos voluit tirannos:
Et feros hoſtes fidei fugare:
Dira confundens per eos maligni
Dęmonis arma.
Principem contra faciunt duellum
Sęculi: cuius ſuperant cruentos
Impetus: bellis acies refringunt
Hoſtis iniqui.
Hos deus palmas/hederas/coronas
Laureas fecit/duce ſe/referre:
Subſequi chriſtum patriam in cupitã:
Hoſte ſubacto.
Nec modo fraudes/dedit his/ doloſq;
Vincere occultos: laqueosq; ſęui
Dęmonis: verum procul hinc ferocem
Pellere prorſus.
Id quod inſignis Ciriace martyr
Indicas: qui dum fueras diacon:
Nobilis Romę bonus atq; ciuis.
Stemmata ſpernis.
Et pium chriſtũ ſequeris. crucemq;
Illius tollis: datur hinc facultas
Dęmones longe tibi perſequendi/&
Suppeditare.
Liberas primũ Dioclociani
Filiam: dęmon tenuit ferus quã:

Quē prius: nemo potuit mouere:
Diue fugabas.
Consecras illam domino benigno
Virginem sponsam: maledictus olim
Quā sibi dęmon rapuit ligatam/
Tempore longo.
Mox tamen dęmon ꝑfugus/ nefandū
Crimen exorsus: Saporis subintrat
Filiam regis: per eam ꝙ clamat
Horrisono ore.
Nemo me prorsus queat effugare:
Nemini cędam: Ciriacus adsit
Ni sacer: solus Ciriacus/ hinc me
Pellet abactum.
Quęritur terras igitur per omnes
Vadat vt persas Ciriacus oras:
Liberet regis veniens puellam/
Dęmone tanto.
Applicat Persas bonus is pater dum
Intonat dęmon: bene quā venis tu:
An satis fessum Ciriace tandē
Te quoꝙ feci?
Num prius dixi tibi: si repellas
Vrbe me thraci/ danaisꝙ terris:
Velle te longū ꝑ iter ciere/ ad
Regna remota?
Contice dęmon furibunde: sanctus
Infit: exito ꝑpere/ & relinquas
Virginē: mandat tibi christus: exi:
Protenus exi.
Dęmon abscędens gemitu frementi

Dentibus frendens: grauiores inquit
Mox dabis pęnas Ciriace /Romam
Sanguine sparges.
Attamen Romam rediens/relicto
Rege persarũ Ciriacus: illic
Filius sęui Dioclociani hunc
Carcere pegit.
Illitũ pręses pice: mox retendens
Affligi neruis iubet in catasta:
Atq; cum Largo/socio & Smaragdo
Gutture plecti.
In via passus fuit hostiensi
Septimo forsan lapide/hęc ab vrbe
Distat: Augusti celebratur Idus
Sexta beato.
Inclytũ seruat caput hui⁹/Altdorff
Qui vetus pagus/lapidẽ ad q̃ternũ
Adiacens vrbi Tribotũ: facitq; hic
Mira relatu.
Dęmone obsessos Ciriace cunctos
Liberas illic: redeunt soluti
Qui prius pondus nimis attulerunt
Grande/ferumq;.
Westualos inter/tua mẽbra dicũt
Certa seruari/Rodiense vico
Oppido distat modicis ab Olpe
Passibus is qui.
Labe nos ergo Cyriace ab omni
Expia: sanctis precibus repellas
A tuis longe famulis precamur
Dęmonis arma.

De corrupto ordine uiuẽdi

pereuntibus. Inuentio noua. Sebastiani Brant.

Q̃ inordinatõ cã fuerit de ſtructionis omnium rerum

STultoꝝ ingentes culpauimus hactenus auſus
Et ſtudia & mores interituſq; graues:
Qui cymbas/lintres/parcas/ſtlataſq;/liburna
Merſere/& gaulos/proſumiaſq;/mari.
Corbita non illos/horia/aut myaparo/phaſelus
Tutari/aut celox: nec potuere rates.
Q̃ ſi ſędulius cauſas fortaſſe periclí
Scrutemur: laqueos interituſq; ſuí:
Perſpicimus cunctos ſine lege atq; ordine/remos
Traxiſſe: & velis non poſuiſſe modum
Atq; ideo ĩ Scillã/Syrtes/breuia/atq; charybdim
Vortice detruſos: naufragiũq; pati.
E quibus/in ſumma/repetendo ab origine ſtultos
Inuenio cunctos hoc periiſſe modo:
Q̃ prętergreſſí legemq; modumq;/viam
Quam deus & rerum dictitat ordo decens
Oĩa quę in cęlo/aut terris/vel in ęquore viuunt:
Ordine ſeruanť: ſtantq; vigentq; ſuo
Quem ſi deſtituant: ſi viuere in ordine ceſſent:
Continuo intereũt/in nihilumq; ruunt.
Ordine infirmo ſtarent elementa/perirent:
Ordinẽ habent certũ/tempus/& hora/ſuũ
Ordo eſt naſcendi: & vitę certiſſimus ordo:
Eſtq; ſuũ mortis tempus/& ordo placens:
Ordinis hęc virtus: vt certa lege modoq;
Cuncta gubernentur: ſubpeditata deo.

Atq; vt quiſq; minor/maiorem obſeruet. & illi
Pareat atq; libens iuſſa petita ferat.

Ordo angelicę Ierarchię

Hunc primũ inſtituit rerũ pater atq; creator
Ordine dũ poſuit quęq; creata bono.
Principio per eum dũ condere cuncta parabat
Spiritibus ſupis ordo modoſq; datur.
Ipſi etiam inter ſe certa ſtatione/choriſq;
Cęlicolę ſtarent: maioris: ille minor.
Mox ſed in angelica ſenſit deus ipſe ruinã
Natura: ęqualis dum cupit eſſe deo.
Sic bonus ille prius dęmon: mox ordine rupto
Dum caput abiecit: truſus ad ima ruit.

Ordo humani generis.

At reparare volens lapſum deus optimus illũ
Condidit humanũ/cõſtituitq; genus:
Inq; voluptatis paradyſum deputat illud:
Ordine dum certo viueret/atq; modo
Vt caput agnoſcens ſummũ: pręcepta ſequendo
Illius: ipſe feris rex foret atq; caput
Omnia ſubiiciens hoīs quoq; ſub pede: ſaltem
Se quoq; ſubiectũ noſceret eſſe deo.
Indoluit ſed enim deſertor tranſfuga demon:
Inq; ſuũ inuidit poſſe hoīem ire locũ.
Protinus vt caderet pthoplaſtus ab ordine iuſſo
Suadet: vt excuteret frena iugũq; docet.
Sic heu prime parens: vix ſex tua regna p horas
Integra ſeruabas: pulſus abinde cito.

Quoq; die primũ factus: rebusq; creatis
Prefectus: regis nomen habere finis.
Vtq; tuo panem queras sudore: labori
Subderis assiduo: perpetuoq; iugo.
Causa fuit: recto quia cedis ab ordine: nec vis
Subditus esse deo: spernis habere caput.
Sic factũ: vt Sathanan celum retinere nequiuit.
Nec paradysus Adan: mox sed vterq; ruit.

Ordo regni vniuersalis.

Cunq; deus vidit celũ/terrasq;/relicto
Ordine pollutas: deseruisse modum:
Ierarcham celi: terre & cecidisse monarcham:
Seruasse & neutrũ/tradita in arce/locum:
Regna sibi soli deliberat orbis habenda:
Regaliq; sua velle tenere manu:
Nec deinde Adamo: nec cuiq̃ postea/mundi
Regia cõmisit sceptra/vel imperium.
Ceu belli dux: signa videns sub milite forti
Perdita: mox reparat: seruat & illa manu

Vsurpatio regnorum.

At noua regna Cayn/cũ posteritate maligna
Vsurpare sibi cogitat/atq; suis.
De quibus ipse deus testatus: penitet inquit
Me fecisse hoiem: perdere eũq; placet.
Dum violant capitis legem: & seruare recusant
Ordinem eum/statuit quẽ deus/atq; modũ:
Continuo cunctos homines/Neptunnus in vndis
Mersit: & absorbens corpora cuncta rapit.

Gentibus innumeris de milibus: vnus in archa
Octo animas Noe seruat ab interitu.
Hunc deus vt vidit seruantem ex ordine iussa:
Tutatur: natos incolumesq; facit.
Sed mox infelix Chamus/pudibūda reuelat
Dum patris: infregit iura paterna nimis:
Ordinem & egressus/meruit maledicier: isq;
A patre in exilium migrat ab inde ꝓcul.
Quo duce cęlipetę turrim struxere gigantes:
Seq; putant fluuiis subtrahere atq; deo:
Quos dein linguarum confusio facta: ꝓbabat:
Ordine corrupto non placuisse deo.

Assyriorū monarchia.

Hinc & in Assyriis/Belo duce/prima tiranni
Atq; monarchię sunt data principia:
Vsurpata tamen: neq; enī sumpsit sua Belus
Sceptra sibi/aut Ninus: cōstituente deo:
Quo moriente: fuit terrę corruptus iniquę
Ordo: modū & legem liquit homo/atq; deū.
Idola sculpebat: varia quoq; imagine mūdus
Errabat: placuit nec modus ille deo.
Sic quoq; mille/tricentenos: ter quiq; per annos
Hoc regnū/excreuit: sceptraq; lata tulit.
Subq; iugū illius misit deus omnia regna
Quę sine lege/datū deseruere modum:
Sed luxum sequit̄: dumq; ordine Sardanapalus
Neglecto viuit: desiit imperium.
Id quoq;: ceu fuerat primū: sic solis ab ortu
Proximius: finem regna leonis habent.

Huius enim euulſę ſunt alę: quando reliquit
Et domini abiecit iuſſa/iugumq; dei:
Tranſtulit Arbaces occiſo Sardanapalo
Impium in Mędos/atq; orientis opes:

Mędorū monarchia.

Sic vrſi incępit regnū/ſcęptrū/atq; poteſtas
Quę bis centū annis: ſex decieſq; ſtetit.
Terraq; interea/verum regnū/& ditio omnis
In manibus ſteterat ſolius vſq; dei
Qui patribus/moyſiq; ſuo: ſanctiſq; pphetis:
Iudicibuſq;/ſuas iuſſit habere vices.
Non reges: ſed tutores: iuriſq; miniſtros:
Atq; ſacerdotes hos iubet eſſe ſuos.

Iudeoq; regnum.

Qui licet iſtaheli regē populo vnxerit: & Saul
Legerit: at modici rex fuit ille ſoli.
Vniuerſalem neq; eni hunc iubet eſſe monarcham:
Sola paleſtinę his prędia parua dedit.
O quotiens reges illos quoq; mutat: acerbis
Dum leges ſpernunt/afficit atq; plagis.
Prętereo biſquinq; tribus: quę caſpia nūc gens
Clauſtra colens: fregit nup & illa fores.
Ordo his viuendi bene dū peruertit: atq;
Dum mandata ſui deſeruere dei:
Regali primū ſe ſubduxere coronę:
Durius & grauius mox ſubiere iugum.
Quin tracti in mędos/vbi ſeruitute moleſta: &
Perpetua: pecoris more modoq; iacent.

Vixq; quadringentis/octoginta simul annis:
Hoc regnũ iudę/quattuor atq;/stetit.

Regnũ persarum.

Sicq; sub hoc vrso regnũ Babilonis adauctũ:
Persarũq; sua lege modoq; fuit.
Ordo triplex oris sic creuit: & ordine terno
Hoc steterant dentes carniphagę vsq; ferę.
Sed Dariũ insignis vis/atq; potentia postq̃
Extulit: & fecit non sua regna sequi:
Victus/& occisus: vitamq;/& persica regna:
Ordinis euersor finit: & imperii.
Ante hunc & xerxes/dũ militat ordine nullo:
Fusus ab exigua/dispersiitq; manu.
Quiq; adiit graios fremebundi more leonis:
Instar mox leporis fugerat attoniti:
Et bis mille rates submersit in ęquore: gentes
Ordine dũ caruit/p didit innumeras.

Alexandri monarchia.

Mox sed Alexander victor/sic persica sceptra
Transtulit in grecos: Macedonũq; lares.
Et pardi erexit/duo bis diademata/in vno
Corpore: eiq; alas/bis dedit esse duas:
Sed nimis excędens legem: dũq; ordine viuit
Contempto: mortis pocula dira bibit.
Fertq; monarchiam dũtaxat quinq; p annos:
In duodena sed hęc postea regna cadunt.
Sic tria regna quidē hęc/fraterna morte sacrata
Principium & finem tunc habuere suum.

Nēpe Cayn primū fraterno ſanguine/regnū
Incępit: quod poſt migrat ad Aſſyrios.
Vltimus Aſſyrius per funera/Sardanapalus:
Imperio Mędo principia atra dedit.
Primus apud perſas Cyrus: ꝑpriaq; parentans
Cęde: dat horrendi principia Imperii.
Maximus & Darius/perſarum grandia regna
Tranſtulit in gręcos/morte ſua indecori:
Cognatis etenī a ꝑpriis/notiſq;/& amicis
Cęſus: Alexandro tradidit imperium.
Gręcus Alexander/ꝑpria num morte veneni
Cognata occubuit: interiitq; manu?
Fraterno primi maduere ſanguine muri:
Sic vrbs Roma ſuū/cęde habet/auſpiciū.
Deinde monarchiā qui Cęſar vendicat: an non
Cęde ſua: tanti culminis auctor erat?
In fatis (ſuperi auertant quod longius) atq; eſt:
(Principio vt finis par ſit vbiq; ſuo)
Q; Romanoꝝ rex vltimus/ipſe ſuorum
Funereas tandem ꝑluet inſidias.

Romanum imperium.

At medio/varia fortuna/tempore Roma
Extulerat ſeſe/principiūq; capit:
Regibus in primis: dein: conſule: Cęſare demū:
Ordine & in ſūmo creuit ad vſq; deos.
Fundamenta locans regno/ſceptriſq; futuris:
Atq; monarchię principia ampla ſuę.
Mox Romę regū diadema: decemq; viratus
Imperium extinctum eſt: ſpretus vt ordo fuit

Prębuerat primũ ſpeciẽq; tirannidis: vt ſe
In vetitũ Cęſar iecerat imperium.
Sic eteni ablata pardi ditione/& achiua:
Gręcorum Romã ſceptrũ/& habena venit.
Hęq; monarchię cunctę licet ordine certo:
Plurima ſub ſceptris regna habuere ſuis:
Nõ tamen in toto domatę ꝑtinus orbe:
Nec ſua tam late fluxit vbiq; manus.

Regnum chriſti.

Donec verbigena rurſus ſub principe chriſto:
Iure ſuo/rediit machina tota deo.
Qui cunctis regnis ceſſantibus/atq; monarchis
Ad ſolũ Chriſtũ regia ſcęptra tulit.
Totius eſtq; ad eũ mundi reuoluta poteſtas:
In cęlo & terris ſunt data cuncta ſibi:
Sic quoq; ceſſarunt regna vſurpata tirannis:
Cunctoꝝ regũ nam titulum ipſe tulit.
Et merito: domini terra eſt: ꝑ eumq; gubernant
Reges: atq; ad eũ ꝑtinet omne ſolum.
Hinc ſequitur: q̃ ꝑ'pręſcripſit ſibi nullus vbiq;
Cũ vitio/atq; mala/iura aliena/fide.
Siue igitur prima penſes ab origine regna:
Illa ſibi dederant principium abſq; deo:
Sic titulũ/iuſtãq; fidem tenuiſſe nequibunt:
Temporis excuſat nec bene curſus eos.
Siue a carnigero repetemus principe: chriſto
Soli debent regia ſceptra ſoli.
Rege ſub hoc potuit/regis nomen/titulum ve
Nemo alius iuſto: ſumere principio.

Nec nos cõmoueat Cęſar cũ poſteritate
Qui regna & terras detinuere diu:
Vſurpata etenī fuerāt: poſſeſſa nephande
Abſq; bono titulo: legitimoq; modo.
Siue ideo Auguſtũ repetes: omnē vel Iulī
Progeniē: aut flauios: Anthoniosve pios.
Hī conſtantinī magni vſq; ad tempora: chriſtī
Regna: vſu īllīcito pręripuere ſibī.
Chriſtus nempe fuit ſolus rex verus: eiq;
Debetur mundī fabrica iure ſuo.
Ipſe futuro⁹ faciens pontē: ipſe ſacerdos
Ordine Melchiſedech: pręgenituſq; deo.
Quo fit/vt ad chriſtũ/cęlī terręq; poteſtas:
Pertineant ſolī/regnaq; cuncta ſibī.
Qui petro/atq; aliis ſibī ſucceſſoribus: illas
Cõmiſit totas/tempus in omne/vices.
Quodcũq; in terris ait optime petre ligabis:
Hoc etiā in cęlis vincula firma geret.
Solueris & ſi quę nexu: nodũ ve relaxes:
Hęc eadē in cęlo (crede) ſoluta manent.

Conſtantinus magnus.

Id Conſtantinus cognouerat induperator:
Atq; bonā agnouit/cõſtituitq; fidem:
Dum capit/a pętrī ſibī ſucceſſore coronā: &
Imperium: regnī tum redit ordo bonī.
Tum vero effectu chriſtus regnare: caputq;
Cuncto⁹ cępit eſſe hominũ/atq; ducũ:
Tum cũ principio/finis quadrabat: & alpha
O mega coniuctum: lexq; modus redit.

Comptumq; fuit Christum caput esse: habituq;
Atq; actu/gladiū porrigere ancipitem.
Sic veri regesq; duces: quicunq; fuere
Interea: a petro sceptra tulere sua.
Q; si forte aliqs/petro sine/regna recepit:
Ille vsurpator. prędoq;/furq; fuit.
Non etenī intrauit ad ouile per hostia vera:
Ordine sed fœdo: more modoq; lupi.
Sic iam mille quidē/quingentenosq; per annos
Romana hoc steterant ordine sceptra modo:
Rex sit vt inferior papa: simul & fateat
Esse hunc cunctoꝝ spirituale caput:
Atq; ab eo imperium capiat: iuretq; fidelem
Tutorem Petri se fore/& ecclesię.
Vngitur iccirco: datur & gladius sibi/ab ipso
Pontifice: vt prauos cędat: ametq; bonos.
Hęc sunt illa/deus quę fecit/lumina bina
Magna: quibus mundū lustret & irradiet.
Maius quippe diem/ceu lampas solis/obambit:
Atq; aīam inflāmat lumine: resq; sacras.
Quodq; minus/noctē illustrat: terrena gubernat
Corpora: & a magno lumine lumen habet.
Hic ordo rerū est: modus hic: lex sūma tonātis:
Maiori/inferior subsit vbiq; suo.
Quiq; potestati seu contrait: siue resistit:
Displicet huic sūmus quē dedit ordo deus.

Romana monarchia.

Vir desiderii/Daniel sanctissimus/olim
Cuncta hęc prędidit: postq; futura canit:

Quando leam primũ: mox vrſum dentibus atris:
Deinde etiam pardũ regna priora/notat.
Quę tamen exiguo durarunt tpe: nãq; his
Ordo fuit nullus: lex neq;/cura dei.
Bęſtia quarta igitur mirabilis/horrida/fortis/
Viſa eſt: cuncta vorans: cõminuenſq; nimis:
Diſſimilis reliquiſq; feris: cui ferreus oris
Rictus erat: pedibus cuncta aiata terens.
Cornua magna decem capitis: cornuq; minutũ
E medio illoꝝ ꝓdiit horridulũ.
Idq; oculos habuit tur pes: contraq; tonantẽ
Verba loquebaꝫ grandia: dira nimis.
Hęc fera/Romanũ regnũ ſignabat aperte:
Atq; monarchiam/Cęſareumq; iugum.
Quod maris occidui poſuit ꝓpe littora ſedem.
Angulũ & Europę continet exiguum.
Id quoq; ſucceſſu diuiſum temporis: ex ſe
Regna decẽ fecit: ꝑticulaſq; decem.
Sic capiti abſtraxit ſua ſubdita mẽbra/fidemq;
Quilibet: & dominũ ſpreuit habere ſuum.
Ille armis: hic vi: ſeſe ꝑſcripſit & alter:
Hunc papa exemit prorſus ab imperio.
Cernimus hoc pacto nullã ſub Cęſare terram
Stare diu: paret rex quia nullus ei:
Atq; inſtar regũ: populiq;/vrbeſq;/fideles
Impio quondã: libera abire ſtudent:
Nemo magis curat regni defendere honorẽ:
Sed priuata magis cõmoda cuiq; placent.
Acephalos ſine fine vides. pedibuſq; leuatis
In cęlum: ſupra perplacet ire caput.

Ordíne peruerſo currus p̄cędít: equíq;
Poſtpoſíti/extremo ſubſtituere loco.
Proinde leuem voluít/agítatq; Germanía cancrū
More meant cancrí multa agítata retro.

Fígura cęlí. M. CCCCC. III.

Credíte Germaní mox tp̄a plena periclís
Ventura: & magnís cuncta replenda malís.
Heu quantū vereor ne nos fata ímpía tangant
Et ſceptrū a nobis ímperiūq; trahant.
Aſpíce hanc cęlí q̄ cernítis (oro) figurā.
Se cancro íungunt ſydera ſęua nimís:
Saturnū/Martē/atq; Iouem: variabile ſígnū
Cōiungens cancrí: fríget & humet aquis.
Indícat atq; ſenes/íuueneſq; & Martía corda.
Et clerū/ínſtabilí mobílitate fruí.
Quęq; agere íncípient: quícq̄d placet: ocíus íllud
Prorepet Cancrí more/modoq; retro.
Inde graues clades: patríę & cōís Erynnís
Et mala p̄uenient: díí p̄hibete mínas.
Multa quídē nobís aſtra/& fera fata mínanť:
Cogítat at nullus tam p̄pe adeſſe díem:
Tempus erít: ſceptrum a nobis tolleť/& íbít
Longíus: ah ſaltem theutona terra dole.
Quís mihí/quís lachrymas dabit: vt deflere ruínā
Communē poſſím: vel gemere ínterítum?

Cōſtantínopolítanū Imperíū.

Poſtea q̄ Romam veterem/pius ílle relíquít
Et Conſtantínus Thracía regna nouat.

Pontífices medío tulít ínclyta Roma beatos.
Intereaq; horũ paruít ímperío.
At Conſtatínus fírmat ſua regna: duobus
Circũ ſepta fretís/boſphoreoſq; marí.
Atq; arcẽ Europę poſuit fortẽq; bonãq;.
Et vallum/lybię contra/Aſíęq; mínas.
Nomíne de proprío vocat hanc: Byzãtía quondã.
Vrbs quę dícta fuit: clara potenſq; nímis.
Gręcorũ retínens ſceptrũ per tempora multa.
Hinc quoq; ad occíduũ ꝓſpícit ímperíũ.
Sed cũ pontífící ſũmo parere recuſat:
Tollít a gręca gente corona vetus.
At neq; ſic legem eccleſíę/ſeruare modũ ve
Curat: & íccírco fundítus ínteríít.
Nam ſua dũ capíti ſubducere colla putabat:
Brachía/colla/manus/ꝑdídít atq; pedes.
Hanc Scythica nup veníens Othomãnus ab arcto
Inſídíís cępít: ſubdídít atq; dolís.
Comperit & tandẽ gręcus/quíd ab ordíne ꝓſít
Cędere: vel propríũ nolle tenere caput.
Perdídícitq; graví fortuna/acríq; perícło.
Quo deus acephalos puníat exítío

Tranſlatío ímperíí.

Tranſlato ímperío a gręcís. Germana repente
Natío/ſuſcepít regía ſceptra/ & opus.
Germanus quía nam/noſtro quoq; natus ín orbe
Karolus: & vero ſemíne theuton erat:
Nempe oríentalís francus fuit: vnde recepít
Francía gallo ȝ/quod modo nomen habet.

Germani ſic nos annis ꝑpe ſeptingẽtis:
Sceptra ſacra/& vittas geſſimus imperii.
Quo liquido patet. in terris q̃ ſecula tanta
Nulla monarchię gens tulit imperium.
Nam Babel/Aſſyriis/Chaldęus/Parthus/Ache
Vltro citro inſtabili regna tulere loco.
At nos Romanũ nomenq̃: vrbemq̃ ſacratam
Continuo in noſtro reximus imperio.
Quodq̃ magis dignũ eſt: relíqui quia iure paterno
Hęrediſq̃ loco regna habuere ſua.
At rex Romanus/legitur ꝑ vota virorũ
Integra p̃ſtantũ/nobiliumq̃ ducum.
Elígit hunc nullus q̃ non ſit cęſare dignus:
Et qui nõ ſceptrũ iure ſuo ipſe ferat.
Traditus hic modus ẽ/ordo quoq̃ Cęſare Othonę
Quo regnũ melius conſtet & imperium.
Sępe eteni ignauus vel iners/vel inutilis excors
Naſcitur: at legit̃/frugi homo & eximius.
Sex ita principibus legitur rex: atq̃ Bohęmus
Rex paribus votis ſępe vocatus adeſt.
Karolus his quartus dedit electoribus/amplũ
Rheni vectigal/grandia dona ſatis.
Centũ mille quidẽ nummos capit inde quotãnis
Quiſq̃ horũ auratos: rex habet inde parum.
Vnde etiã imperiũ defendere iure tenent̃
Conſilio/atq̃ armis/corpore/prędidio:
Et merito: imperii penes hos ſubſtantia maior
Nam reſidet: ad eos cõmoda tota fluunt:
Imperiũ ſed eget: vix nunc Aquila illa decora
Pennigera eſt: rapiuut viſcera cuncta ferę

O míſer acteon: cuí nō tam dura fuít mors:
Quam lacer a canibus q̄ foret ílle ſuís.
Horum conſílio Rex ſingula facta ꝑegit
Semꝑ: & íllorum res ſtetít arbítrio:
Cunq̄ illís tractat cōmítía: cuncta reuoluens:
Quod ſa cro ínprímís ímmínet ímperío.
Sed quā prẽgnantes Germanía noſtra díetas
Semꝑ habet: bínas vna retenſa parít.
Quẽq̄ fuít prídem noua: íamq̄ puerpera: prolem
Parturít: hẽc eadem mox quoq̄ mater erít/
Dumq̄ díu trahímus cōuentus cōcíliando:
Nil relíquí: ní q̄ cōparuíſſe ſateſt.
Quícūq̄ huc veníunt: quẽ ſít concluſío/tandem
Scíre petunt: alío fertur abacta díes.
Inde etíam ínſultat nobís gens quẽq̄: díetas
Germanas grauídas: & ſíne fine vocans.
Cauſa patet: quaſí verbís effarier auſím:
Príncípibus noſtrís nā mora longa placet.
Queris aquas ín aquís ímprouíde Tãtale: ſed nos
Conſílio ex vno plurima ínire ſuuat.
Verum agít híſtoricus (quiſq̄s fuit ílle) príuſq̄
Incípías factū: conſule: deínde age opus.
Is non conſíliū ꝑſuaſerat eſſe perhe nne:
Sed quo conſíliís perfíciatur opus.
Hoc Fabius quíntus/dictator/fecerat: is quí
Tardus erat: ſed non ſic quoq̄ deſes erat.
Nec nos aut prẽceps factum laudamus: & expers
Conſílíí: ſuge nec conſílium vſq̄ placet:
Scís quíd forte velím: mediū tenuere beatí:
Quí poſt conſílium: facta ínere tamen.

At nos/ah miſeri ingenio/meritoq; gemendi
Germani: longas quęrimus vſq; moras.
Et nihil aut facimus: aut pręcipitanter aguntur
Res noſtrę: nec adeſt vllius ordo modi.

Thurci irruptio

Dum nos conſulimus: Thurcus ſua littora gręca
Poſthabet: Illyricos/Pannoniaſq; rapit:
Quiq; Iſtrum prius obtinuit: mox littora adibit
Rhęni: & Germanis inferet exitium.
Inde alio (timor eſt) regni traducere ſceptra
Cernemus: noſtrum & deficere imperiū.
Tradimus interea tam fortia corpora vino:
Et iuuat ignauę viuere luxurię:
Noxius obiectus ludus: iacta alea pnix.
Senio diplicuit: vnio ſęua cadet.
Dii melius: vates vtinam ſim falſus: at illud
Fata canunt: monſtrant tēpora/& aſtra docēt.
Nec mirū nobis ſi cancer forte minetur:
Iam nup Cancri cępimus ire viam.
Germanos/vero genitos de germine/quondam
Ac vere fratres/fama fuiſſe canit.
Nulla ſed o ſuperi eſt hodie concordia noſtris
Germanis: nec pax: lex nec amicitię:
Sed cuncti inter ſe graſſantur more leonū:
Raptoriſq; ſtudent viuere more lupi.
Heu quantū vereor bella horrida/bella nephāda:
Inteſtina ſimul ſurgere/& ire procul.
Nam rhęnū (metus eſt) vndandū ſanguie multo:
Neue Iſtri fontes/ſtagna cruoris agant:

Dii ſuperi/talem Germano auertite pęſtem:
Prędia pellatis Theutonicoq; ſolo.
Longius in Thurcos/Arabeſq;/& Achaica regna
Hęc bellona ferox pulſa/& abacta ruat.
Regna etenī diuiſa cadunt: aditus datur hoſti
Perfacilis: diſpar vertit aratra iugum.

Concluſio wormatienſis [97]

Sed quid noſtra quęror tā ꝓſpera ſęcula? quę nūc:
Vnanimes regi conſtituere duces:
Qui ſtabili imperiū: & cōcordi pace ligarunt.
Reddere iudiciū/iuſticiamq; parant.
Fęlix Vāgionū locus (vrbs fauſtiſſima Rhęni:
Cōcluſum hoc tandē q̄ penes/extat opus:
Per quod fama vetus aboletur/& incipiunt nunc
Ordine/Germanę res/coalere bono.
Iudicium deinceps inopi datur/atq; pupillis:
Iuſq; miniſtratur pauperi: & indigenę.
Prędertim cū tam iuſtus/doctuſq;/modeſtus
Prędideat princeps: iudiciūq; regat:
Qui iunior fuerit q̄uis ętate: latinus
At tamen: humanus: moribus atq; comis:
Illi/maturus/venerabilis atq; ſenatus
Aſſidet: & prudens/iuſta/ſenūq; cohors:
Turbaq; tam celebris: q̄ totus colligere orbis:
Inq; vnū poſſet vix ſtatuiſſe locū:
Roſtra putas Romę: ſeu vicū Martis Athenę:
Seu perlamentū Gallia quale colit.
Iudicio hoc/leges & plębiſcita vigebunt:
Atq; mali mores frena ſeuera ferent:

Quín & líbertas Germaní nóminís: ampla
Famaq; durabit perpetuanda díu:
Inde etiam fídei ſequíť tutela ſacratę:
Chriſticolęq; aderit preſídiū eccleſię:
Hínc propelluntť Thurci: atq; íniuría quęuís:
Sęua cohercentur crímina: víſq; ſilet.
Inde parens ſperet pueris conuíuere lętus:
Hęrebit coníunx cōíugís íncq; ſínu:
Agros quíſq; ſuos/reparareq; prędía/ſacro hoc
Iudício Camerę: iuſtícíaq; poteſt:
Omnibus hínc terris pax: & tranquilla parantur
Ocía: ſeruantur ſceptraq; & ímperium.
Hęc fortuna quídē tíbí enī tíbí Maxmílíane
Deſuper a ſūmo venít/adeſtq; deo:
Qz tam deuotos/claros vírtute/benígnos/
Pręſtanteſq; duces nactus es ímperíí:
Conſenſu parílí quí regní extollere honorē:
Iurandoq; volunt íure/ ſubeſſe tíbí:
Quís non tam ſancto/tam íuſto/tanq̄ beato
Propoſito faueat? pareat atq; líbens?
Certe aīam & corpus decet hís ímpendere rebus
Quę p íuſtícía/ſunt bene cępta/ſacra.
Det modo fœlícem fínem/optatūq;: probatis
Auſpícíís: íuſto príncípíoq; deus.
Vtq; palam vobís loquar/íllúſtríſſíma turba:
Conſcrípti patres príncípís: atq; duces:
Tempora veſtra deus fœlící ſydere obumbrat:
Irradíant veſtrū fata benígna díem:
Qz tam pręclaro: íuſtoq;: píoq;/ſubeſſe
Vos decuit Regí: magnanímoq; víro:

Consilio vestro regnũ tutabit ille.
Et vestro/extendet sceptra sua: auxilio.
Ille gubernator: vos remi/atq; anchora nauis:
Pręsidio vestro/portus & aura venit.
Vos quoq; Germanę gentes: populiq; potentes:
Imperii vobis sit rogo cura frequens:
Astra licet nobis contraria multa minent:
Dira simul: q̃uis sydera sęua micent:
Sydera vincemus: maneamus in ordine saltem:
Et capiti subsint/mẽbra minora/suo.
Parua licet nobis sit copia: vincere gentes
Possumus oĩgenas: assit vt ordo tamẽ:
Est aliq uid modico/bene viuere posse paratu:
Re quoq; de tenui posse leuare domũ.
Sępe vides modicas ex ordine pauperis ędes
Splendere: & nitidis crescere vbiq; modis.
Rursus cernis item sępe alta palatia regũ
Diruta: & e sũmo prorsus abacta loco:
In cinerẽq; suũ versa & disiecta/regunt
Ordine dũ nullo: dum sine lege meant.
Ordo est qui cunctas res crescere cogit in horas:
Ordo est qui paruos tollit in astra lares.
Horror adest: errorq; frequens: vbi deficit ordo:
Ordine peruerso: nil placet vsq; deo.
Theutones ad vestrã iccirco: patriq; q; salutem
Respicite: & regis suscipite imperium.
Sic eteni terrę/res/oppida vestra/domusq;
Tuta sub incolumi stant satis imperio.
Nec vos pturbent/moueantve indicta tributa:
Quę leuia/& facili sunt soluenda modo.

Fęlix pars: quota ſit/ſeu porcio quęq; ſeorſum:
Cõſeruet totũ/quę retinetq; ſuum.
Ille obulus bonus eſt/fauſtoq; exponit vſu:
Qui libram dño ſeruat ab interitu.
Nec primũ hoc vobis indicitur: antea multę
Soluerunt gentes/& populi armigeri.
Regibus/Aſſyrii ſemp ſoluere tributũ:
Sub dñis Babylon maxima cenſa fuit.
Indis dum voluit certare Semyramis: ante
Exegit: domuit ſicq; orientis opes:
Perſis lõgimanus Artaxerxeſq; tributa
Impoſuit: dictus nõ minus ille pius:
Quin & ſeruator patrię/pacifq;: & amari
A cuncto populo nõ minus emeruit.
Macedoneſq; prius q̃ gręcia victa/Philippo:
Deinde & Alexandro cõtribuere ſuo.
Exiit edictũq; a cęſare: mundus vt oĩs
Per capita hunc cenſum ſolueret imperio.
Quis vel apud Gallos (qui libertate fruunt
Franca) nõ cenſum pẽdere ſemp habet?
Adde vel hiſpanos: vel totum ptinus orbem:
Italiam/& calabros/Sarmaticoſq; lares:
Quos metus/atq; timor/regũq; potẽtia/adegit
Soluere cõpulſos: magna tributa nimis:
At nos liberius/noſtra quoq; ſpõte/volentes:
Rem ſimul in noſtrã: ſoluimus exiguum.
Id quod nec cenſus dici poterit/ve tributũ.
Libera ſed potius munera pręſidii:
Nec minor inde manet libertas priſca/decuſq;:
Quo ſemp fretus theutonus orbis erat.

Sed nos imperii rebus succurrimus: vt nos
Tutari imperiū ꝓtegere atq; queat.
Credatur nec enī parsum mihi: soluí ego pensum:
Perq; libens/dudum: nec rehabere velím:
Publica quo impediā tam sancta negocia regni:
Vnde salus patrię pendet/& imperii.
Theutona terra igitur capiti pacienter obedí:
Mandatis pare: & fer sacra iussa libens.
Sic tua stare diu poterūt fœlícia sceptra:
Sic virtute tua víncere cuncta potes.
Q; sí verba dei contemnís: subiicíeris
Qui tete oderunt: hísq; tributa dabís.
Cęsaris ílle iubet quę sunt: dare Cęsarí: & ípsí
Soluere deínde deo: sunt bona sí qua deí:
Ordíne sic currus noster procedet opimo:
Temonēq; trahent ordíne rursus equi:
Sic quoq; vertemus cancrí tam mobíle signū:
Vt cauda obtorta scorpío ꝓueníat:
Iupíter aspícíet vultu nos forte sereno.
Firmior Alcocothen Mars quoq; noster erit.

In Bethicũ triũphum: con

gratulatio Sebaſtiani Brant.

Si Fernande tibi poſſent mea carmina/laudis
Ferre aliquid: vel te concelebrare tamen:
Exigeres id iure tuo: ꝙ Bæthica nuper
Tu virtute tua/regna vetuſta capis.
Quę iam mille/minus paucis/amiſſa ꝑ annos
Machmeti dirũ ſuſtinuere iugum.
Subdita cunctꝫ tibi dũtaxat Tarracon eſſet:
Iam ſubit in titulos Bęthica magna tuos
Victa etiã ꝑ te Luſitania: ferre tributum
Cogetur: atꝫ tua ſunt tria regna manu.
Ordine tu certo/patriã prius eſſe fidelẽ
Feciſti: atꝫ duces ſponte ſubire iugum.
Deinde ſatiſfaciens titulocꝫ/bonocꝫ paterno:
Hiſpanos omẽs tu facis eſſe tuos.
Iamꝫ tenes quicquid pyrenęo claditur arcu:
Abluit & ſi quos magnus Iberus agros.
Quicquid ab extremis diſterminat oceanus vel
Gadibus: addo etiam regna reperta mari.
O patria/o fœlix Germania: ſi tibi reges
Aut fortuna pares: aut deus ipſe daret.
Credo equidem/cunctus noſtris ſub legibus orbis
Iam dudũ foret: & clymata cuncta ſoli.
Cõqueror ah qd enĩ? cũ rex modo Maxmilianus
Romani caput & ſit decus imperii.
Qui maiora quidẽ iam dudũ facta patraſſet:
Si ſibi tuta foret debita quęꝫ fides.
Et faciet maiora fide: modo fata ſecũdent
Et ſua diſponat proſpera quęꝫ deus.

Falcifer imperiũ terrę ante Iouẽ tenuisse
Fertur: & assidua pace stetisse solum.
Alter cęsareo sed semine missus ab alto
Maxmiliane quidẽ pacifer orbis ades.
Equior hic gnatus fueris q̃ Iuppiter olim:
Qui patrem regno nõ saturande fugas.
At nouus is modo rex cõcordi pace parentẽ
Diligat: obseruet: fata secunda iubent
Nunc tenet australis domus / hoc sub cęsare mundi
Totius imperiũ qua stat vterꝙ polus.
Filius atꝙ parens orbis moderanť habenas:
Regibus his redeũt aurea sęcla deum.

Aliud carmen. Anni. LXXXIX.

Sęcula fatales ad nostravenite sorores
Et finite huc largo stamĩe pensa fluant.
Bella quidẽ canimus totum sedata per orbem.
Arbitrio pacis regna ducesꝙ sedent:
Signa reponunť / mars horridus inuidet armis:
Templa coronanť frondibus ampla nouis.
Iuncta manent aquilę postq̃ tria lilia pullo:
Arma retractantes hinc socer inde gener
Nil modo Rhomano fas est obsistere regi.
Vnum eris imperii Maxmiliane decus:
Stẽmate prędelso nupta est tua filia: Gallí
Belgarũꝙ duces quẽ timuere deo.
Regnũ id Rhomanis ꝓ te reparabitur olim:
Alterius modo rex: mox tibi vtrũꝙ cadet.
Nec finẽ statuẽt tibi fata / vocabere felix:
Terminus imperii / sole ab vtroꝙ tui.

Ad diuum Maximilianũ

Romanoꝝ regem glorioſiſſimũ: in vitam & cõ-
uerſationem regũ Iſrahel & Iuda. S.Brant.

Epilogus Regum circa Hierosolymã couersantiũ. S. Brant.

HActenus ĩmensũ regnoꝝ enauim⁹ ęquor/
Ordine neglecto quę periere bono.
Et mala quę nostri ꝓauiq; patresq; tulere:
Cum causis quur sit nostra minuta fides.
Nunc age/principiũ regum/vitamq; probatam
Illorum: expedias carmine Musa velim.
Quo quisq; ingenio: sacra hac versatus in vrbe:
Pręmia quæ tulerit: qualia fata: doce.
Libertas primũ fuit intemerata per orbem.
Nec seruus quisq̃: rex quoq; nullus erat.
Sed fuit ęqualis/natura/vita magistra
Omnibus: expauit nullus vbiq; parem.
Cunq; meũ/atq; tuũ (proh nomina vana) vigere
Incipiunt: lites/iurgiaq; orta simul:
Regia tum cępit: tum principis esse potestas.
Pręstantemq; petit turba misella virum.
Postq̃ hoĩes sęuire aliis: cępere potentes:
Vt vim vi pellat/quęritur atq; potens:
Qui bene iusticiam seruans/inopes tueatur:
Et faciat regis/singula quęq;/manu.
Dictus & hinc rex est: ꝙ regia scęptra gubernet.
Vt reprobos/armis/legibus atq; regat.
Cõdita sic Nisybin. Mẽphis/Babylõq;/Corynth⁹:
Carra/Tyrus/Rages/Egbathana/atq; thanis.
Carthago/& Sardis: Arphaxata/Theba/Dama=
Ilion: atq; orbis/inclyta Roma/caput. (scus.

Legit enim regem gens quęq; : aut paſſa Tirannū:
Sub ſcęptro / aut diris deguit imperiis.
At regna hæc / nō iuſta : ſed vſurpata fuere.
Se quia pręfęcit quiſq; : ſed abſq; deo.
De quibus / O reges (inquit deus) ecce fuiſtis
Reges : nō ex me : me ve volente duces:
Non equidem intraſtis ad ouile / p hoſtia apta:
Sed clam / raptoris more / modoq; lupi.
Vnus enim / ſolus deus / & rex cuncta gubernans:
Sunt data & a ſolo regia ſcęptra deo.
Qui cœlum & terras / hoīeſq; / feraſq; creando /
Principio : atq; manu rexerat illa / ſua.
Deinde Noe rerum cunctax tradit habenas.
Cuius poſteritas ſcęptra tenere petit:
Regnox vſurpans nomen ſibi : condidit inde
Aeream turrim : ſtruxerat atq; Babel.
Cunq; orbis partes varia ditione premebant
Qua fortuna fauens quēq; / decuſq; tulit.
Rura palęſtinę Chanaan poſſedit amęna:
Deq; ſuo hæc proprio nomine regna vocat.
Poſt quē Melchiſedech / Solimax qppe ſacerdos
Incoluit (fama eſt) rex fuit / atq; Salem.
Rex tñ hic iuſtus fuit / & ſacer / atq; pbatus:
Inq; ſacerdotem hunc legerat ante deus:
Prima ſacerdotū venerabilis illa poteſtas /
Conſtituit reges : nam prior ipſa fuit.
Induperatorem facit & ſi exercitus armis.
Vnguine ſed regem dat ſacra ſacra ſola manus.
Inde ſacrū ſcęptrū : ſacer & rex / ſancta corona:
Inde ſacroſanctū dicitur imperium.

Vnde Abraham / velut inferior / dedit obtulit atq;
Melchisedech decimã: q; sacer ille foret.
Quin ab eo / velut a sacro / voluit benedici:
Abs q; illo panem / vinaq; sancta capit.
Hunc Abrahã iussit deus: atq; alios patriarchas:
Mosseum / atq; Aaron / & Iosue / esse duces:
Non reges: deus ipse etenĩ retinere volebat
In populo / hoc solus nomen vbiq; suo.
Hebręi iccirco fuerant sine rege beati:
Directiq; dei solius arbitrio.
Qui postq̃ Samuel curisq; annisq; grauatus
Consenuit: regem murmure sæpe petunt.
Rex datur a domino: populũ qui forte supbum
Imperio: atq; graui sub ditione premat.
Primus ita Hebręis / decies bis / regnat in annos
Saul: mandata tamen pręuaricando dei:
Perdere cõmeruit regnum / cum stirpe nepotum.
Nec Samuel poterat vertere verba dei.
Nempe ministeriũ deus / atq; holocausta / refutat:
Eligit & iustos / quęrit habere bonos.
Saul tamen vt vestem lacerat / Samuele vetante:
Sic ab eo regni scinditur imperium.
Hinc puer & Ionathas: quẽ iure gemit cytharędus
Ante diem patrio crimine / fata videt.
Hisboseth at binos / Abner duce / regnat in annos.
Regẽ sola Dauid / Iuda paterna tenet.
Vncte dei Dauid: rex optime / fortis / amator
Iusticiæ: medium senaq; lustra / regis.
Quem deus inuenit seruũ sibi corde placentem:
Contuleratq; viro / prospera quęq; / bono.

Ocía dum coluit: varío modulamíne pſalmos
Concínit: expromens cantica lęta deo.
Ille Iebuſęam prímus ſíbí comparat vrbem:
Príncípío Chanaan quã tenuíſſe ferunt.
Hunc ſequítur Salomon ſapiens/vereq; beatus:
Sí non fœmíneo verſus amore foret.
Hunc longe ante alíos: deus & natura locauit.
Sed cecídít: decíes cum quater/ípſe regít.
Quo ruít o Salomon tua nam ſapientía tanta?
Quíd ve deum línquens/quęrís habere deos?
Inmemor es quantũ/díuína potentía fęcit
Teq; patremq; tuũ: perdere regna paras.
Heu cadít a magna q̃ rellígíone ſacerdos.
Non potuít fœlíx tantus homo eſſe díu.
Deſeruítq; ſenes Roboam/ıunıorıbus vſus:
Confícít & vítulas: ſeptq; decemq; regít.
Iſrahel ínterea/denaſq; tríbus/ſíbí ſumít
Híeroboam: ín veteríq; vrbe ſebaſte ſedet.
Iuda & Bęnyamyn/domusleſt Dauíd: Solymęq;.
Iſrahel ín dena deficiente tríbu.
Bíſq; decem/atq; duos: quí cũ regnaſſet ín annos:
Nadab eum ſequítur: par fuít ille patrí:
Nã malus: vnde duos cũ ſcęptra tuliſſet ín annos:
Cędítur: atq; domus Híeroboam ínteríít.
Hunc Baaſa occídít: peíor tamen ípſe futurus:
Bís ſena/& totídem/tempora ſęua vídet.
Cui ſucceſſít Helan: anno tamen ípſe ſecundo
Cędítur: & regnum dux ſamaryas adit.
Ad ſeptemq; díes/regnans dũtaxat: aduſſít
Se met: & ın partes íſrahel íre facít.

Altera nempe Amarym: Teman cupit altera regē.
Victor sena Amary tempora/sexq; regit.
Filius huius Achab fuit: & sine coniuge forsan
Mansisset fœlix: cętera deinde canam.
Proximus a Roboam: iuuenis succęssit Abyas.
Qui mala multa facit: tempora terna regens.
Asa deum coluit: deus huic victricia/contra
Aethiopum gentes arma/fidemq; dedit.
Asa duos/quater & decies regnauit in annos:
Et bene dum vixit: dona cupita tulit.
Mox tamen Asa deum linquens: humana reposcit
Prędidia: hinc meruit fata subire cito.
Fędera cum Aegypti pepigit mala rege: ꝓphetā &
Carcere coniecit: sic moriturq; malus.
At natus/Iosaphat leges/prędeptaq; seruans:
Et pius atq; bonus: optima quędq; videt.
Nempe Palęstinos/Arabesq; onerare tributis
Ausus: pace fruens: quinaq; lustra regit.
Esset ab integro fœlix: socialia bella
Si fugeret: reges sperneret atq; malos.
Dissimilis patri/Ioram/mala multa peregit:
Et mala multa tulit: viscera fusa videns.
Auxit in hoc crimen coniunx sua: sæpius vxor
Causa mali est: annos bis quater ille sedet.
Rege sub hoc cessant/Dauid quę cęperat olim
Gentis Idumęe regia iura iugi.
Vinea nec Nabaoth: Iezabel nec ꝓfuit vxor:
Nec Iosaphat prędens: quin moreretur Achab.
Credere Michęe dum non vult: fata volebant
Qz falsis habuit vatibus ipse fidem.

Et ſuus eſt canibus cruor addítus: Iſrahel ex quo
Per bis dena regít tempora/praua nimís.
Filíus huíc fuerat. ſímilíſq; vtríq; parentí:
Vrbe Sebaſte annos ímperitando duos.
Flāmífero Helyas tranſuectus ad ęthera curru.
Fínem obitūq; ſuum noſcere nemo poteſt.
Sed bene q; víxít/lętus petít aſtra: ſuoq;
Candída díſcipulo pallia ſancta dedít.
Dum petis externos Ochoſya/oracula/díuos:
Vera tibí Hęlyas/& fera fata canít.
Quem ſequítur frater Ioram: mala cumq; peregít
Grandia: ter regnat/tempora praua/quater.
Crímíne pro patrío: Ioram/cū matre/ęmptū &
Semen Achab: meritís dígna tulere ſuís.
Sic deus ín ternam/quartāq; vlcíſcítur vſq;
Progeníem: iuíuſtus quæ mala fęcít auus.
Alter Ochoſyas Solymís víx regnat ín annum:
Materno ſed auo/vel patre deterior.
Cępíſtí melíus/q̄ deſínís Inclyte Híehu:
Contemtor ſuperum nempe ſuperbe ruís.
Te deus vltorem generís delegít íníquí:
Deſerís ecce deū: factus es atq; malus:
Patrum legítíma dum deſpícís: Iſrahel ann os
Septē/biſq; decem: te & tua ſcęptra tulít:
Impíus exíſtens Ioacham/regít Iſrahel/annos
Septq; decē: Syrí ſcęptra/iugūq; ſubit.
Pęnítuit poſtq̄ ſceleris: deus ípſe benígnum:
Pacatumq; ſibí ſe dedít/atq; píum.
Crímínís vt deus eſt/ſemper iuſtíſſímus vltor:
Sic quoq; dat veníam: ſíc míſeretur ítem.

Interea Solymis regnans Athalia ſuperba:
Per vim ſceptra annos detinuitq; duos.
Perdere dum quærit ſtirpem Dauid venerandam:
Perditur: & capitis fit rea ſupplicii
Inde domus Dauid/debet tibi Ioiada multum:
Q; Solymis Ioas/te faciente/regit.
Actum erat Hebræa de gente: & Dauidis aula:
Legitimiſq; dei: ni tua facta forent.
Iuſtus erat Ioas/donec vetus ille ſacerdos
Ioiada præceptor/viueret: inde ruit.
Inmemor officii: Zacharię in morte: paterni.
Iure quidem cęſus: luſtra p octo regens.
Iſrahel alter erat Ioas/fœlicior armis:
Vidit Helyſæum/rex bonus ille ſenem:
Atq; tribus Syros vicibus pugnando peremit.
Annos bis octo/ſceptra ſecunda gerens.
Verſus Amazyas ſimulachra ad vana deorum.
Perdidit ex merito ſe/Solymaſq; ſacras.
Sic deus vltor adeſt ſcelerum: ſequiturq; ſuꝑbos:
Viginti atq; nouem/tempora dura videt.
Iſrahel vndenos/fœlici tempore/ad annos
Hieroboam regnans: auxerat imperium.
Ionaſq; vt perhibent: illo ſub rege: marino
Piſce latet: Niuiuen dum fugit/atq; deum.
Proſpera ab initio tibi ſors arriſit Ozya.
Ipſa tribus Iuda te duce clara fuit.
Sed tua lęproſum te fęda ſuperbia fęcit:
Per binos annos denaq; luſtra regis.
Per ſeptem menſes Zacharias regnat: at illum
Sęlle dolo perimens: vinceris atq; dolo.

Quiq̃ domus Hiehu quarta cum ſtirpe peremit
Progeniem: menſis vix ſpacio/ille regit.
Iſrahel hinc Manahen tenuit/duo luſtra/Tirānus.
Et foris atq̃ domi ſęuior/atq̃ malus.
Attamen Aſſyriis ſua pendere magna tributa
Cogitur: atq̃ auri quos coluit vitulos.
Iſrahel ad binos annos Phaceías: at alter
Phacęias: decies bis/mala regna tenet.
Iſrahel hoc ſub rege/tribus tres perdit: & illud
Principiū ſeui cęperat eſſe iugi:
Q̃ pius & iuſtus Ioathan: pręceptaq̃ ſeruas:
Proſpera cuncta vides: ſexq̃ decemq̃ regis:
Gręcia olympiades hoc tpe computat: ingens
Naſcitur & Romus. Aeſaiaſq̃ canit.
Iura dei linquis: diuos veneratus inanes:
Tramite nec patrio concomitaris Achas.
Hinc mala multa vides: tēpli ornamenta ꝑphanās
Deſipis: ac Iudam/ſexq̃ decemq̃/tenes.
Pro ſcelere & patrio Zacharías: turbaq̃ Iuda
Cędit̃: at prohibet vincula gentis Obeth.
Tempeſtate illa: Roma eſt erecta: Sabinę
Sunt thalamis raptę: Remus & interiit.
Contemptor ſuperū/tu pendere cogis Oſęe/
Iſrahel/Aſſyriis dura tributa nimis.
Suntq̃/tribus ſeptem/tranſlatę ad flumina Gozę
Perſarum: & Mędis montibus impoſitę.
Carcere rexq̃ ſedet. Niniuen ductuſq̃ Thobías
Vrbſq̃ nouos cíues magna ſebaſte capit.
Purgat Ezechyas populum: & penetralía templi:
Legitima atq̃ dei. Sēnacheribq̃ cadit.

Pace tenet Iudam: ſex luſtra/anno minus vno:
Aeſaię fretus conſilio/atq; prece.
Q; tamen Aſſyriis/ſimplex/oſtendit opimas
Diuitias regni: grande malum inde tulit.
Pompilius fuit hoc ſub tpe Numa: Sibylla
Claruit Aerythrea: fit Capitoli opus.
Principio ſceleꝝ tranſit ſub calle Manaſſes.
Atq; deum linquens: captus ab Aſſyriis.
Quem deus exaudit: moxq; in ſua regna remittit:
Dum petit: vndena & luſtra quieta videt.
Samia tum vates fuit: vrbs quoq; facta Tarenti:
Hoſtilius latium Tullus in arma vocat.
Cum mala vita tibi fuerit trieteride regnas
Ammon: vis nec aui/nec patris eſſe memor
Qui licet ipſe fores coruus malus: attamen ouum
Nobile producis: diſſimile atq; tibi.
Sit decus & virtus Ioſię/& fama phennis:
Nam bonus: in patriis ambulat ille viis.
Hic ſtudii Dauid/& religionis amator:
Cęlſa tulit: lucos abſtulit/atq; deos.
Dum vetat Aegypti regem: ſibi funeris auctor
Extitit: anno vno/ſex quoq; luſtra regit.
Ancus erat Romę: & Priſcus Tarquinus: eiq;
Vates virgo dedit/carmina digna legi.
Impius es Ioacham: perdis tua ſcęptra/regis dum
Per bis quinq; dies: menſibus atq; tribus.
Sub ſpecie quem Niliacus rex cępit honoris:
Carcere ſed tandem Rębiata detinuit.
Huic quoq; ſuccędit Ioachym nequiſſimus alter.
Aegypti ſperans bella: tributa negat

Sæpe illum monuit Hieremias: scriba Baruchq.
Sed frustra: & monito reddita pęna grauis.
Igne quoq; absumpsit legem/diuinaq; verba.
Et causam interitus dat populo/atq; sibi.
Iuda/igitur migrat diram Babilonis ad vrbem.
Vndena at Ioachym tempora sęua videt.
Tercius/ad ternos menses/denisq; diebus
Cum Ioachym regnat: migrat in Assyrios.
Iechoniam hunc soluit Babylonis filius: atq;
Redditus est illi regius inde decor.
Pręfuit interea regno patruus Mathanias:
Qui penitus fratrum moribus assimilis.
Isq; Sedechias fœlicia regna teneret:
Cui vel Ezechiel: vel Hieremias adest:
Sed sua puertit pręcordia dura senatus:
Q; neq; veridicis credidit ille viris.
Perdidit iccirco regnūq;/oculosq;: regit dum
Vndenos annos: cęcus ab hoste perit.
Inde domus Dauid cessant regalia sceptra:
Gens Hebręa omnis migrat abinde procul.
Et patriam linquens ꝑmissam patribus olim:
Cogitur externos concelebrare lares.
Quem sibi maiorum dederat virtutibus orbem:
Hunc deus intuitu criminis abstulerat.
Nec sacra iussa dei: nec vult audire ꝓphętas.
Iure igitur patitur/dira flagella dei.
Diruta templa iacent: muri: turresq; cremant̃:
Aequanturq; solo: mœnia/tecta/domus.
Aurea vasa dei: sacra ornamenta: sacella:
Tolluntur placuit: perdere cuncta deo.

Et datus est terrę custos Godolias: at illum
Hysmahel occidens: pessima quęq; facit.
Vnde & relliquias Iuda/timor vrget inanis.
Aegypti & subeunt vincula/sponte sua.
Qui tamen & gladio/atq; fame periere: ꝓphętam
Qꝫ minus attendūt: quo sibi fata parant.
Roma suos reges ꝓfugos facit: incipit atq;
Consulibus Bruto/Tarquinioq; regi.
Sic factū est vt Roma simul: Iudęaq;: regem
Vno desineret tꝑe habere suum.
Causa sed in promptu est: scelus/atq; suꝑbia regū
Perdidit vtrinq; hæc regna: suosq; duces:
Rex tamen Assyrius Danielem/aliosq; sodales
Ingenio ornatos: ad studia apta dedit.
Optima ꝙ studia instituis Nabuchodonozor:
Qꝫ iuuenes tradis litterulisq; bonis:
Hinc tua adhuc durat fama/& durabit in ęuum.
Votum vtinam nostris regibus esset idem:
Vt potius doctos: potius nutrire poetas
Percuperent: picas q̃ colere/atq; canes.
Nam neq; sic canibus similes: picisq; putandi:
Cōmorerentur eis quas coluere feris.
Quam bene/ꝑpetua Ptholomęe moraberis aula
Qꝫ tua cū doctis tempora/& ęra teris.
Quiq; tua in templum domini donaria mittis:
Inmortale tibi creuit abinde decus.
Colligis & libros: doctoq; interpręte linguæ
Vis domini lex sit q̃ bene nota tibi.
Inde tibi nomen durans/& fama ꝑhenn is:
Temporibus nullis te sinit vsq; mori.

Iuda inmortalis te gloria iure sequetur:
Pro patriis mortem legibus/vnus obis.
Et facis Antiochi turbam tibi cędere soli:
Atq; alios/quibus est gens tua ludibrio.
Audenti tibi nempe deus tulit ipse salutem:
Fortiter & pugnans: fortia facta facis.
Bellator fortis Iudas: vir maximus armis:
Pro patria pugnans fortiter occubuit.
Illius hinc laudes: digna & monimenta: silebit
Nulla ętas: dignus carmine nempe graui.
O si Christicolis nostratibus/idem amor: o si
Afforet & fidei zelus: & ausus item:
Fortibus vt patriam defendere sanguine & armis
Auderent: nostri legitima atq; dei:
Sic neq; Thurce (tuis subituros legibus e heu)
Nos resides: somno comprimeresq; graues.
O Ionatha/insidias pateris Triphonis iniqui:
Hostilem expertus/per tua fata/fidem
Gens Iudęa iterum tecum perit inclyta: postq̃
Ah demens/sequeris verba dolosa viri.
Quid templũ Garisym? q̃d ꝑdest magna Sebaste
Cutthęi? ęquantur mœnia vestra solo.
Nec vos Anthiochus iuuit: nec vestra dolosa
Consilia: Hircanus vos misere ipse domat.
Qui tamen vt fratri inuidit diadema tenere:
Atq; sacerdotis vult solio ipse frui:
Destruit hinc fratrum discordia/nobile templũ:
Pompeio causa hæc obsidionis erat.
Perdita tum demum libertas/quæ fuit olim
Hebręis: Romam dura tributa luunt.

Ob ſcelus Hebręe gentis: ſunt regia ſcęptra
Sublata: & nunq̃ reſtituenda ſibi.
Cuiq; deus primũ/in pęnam/p̃miſit habere
Regem: ab eo/ob culpam/ſceptra cupita tulit.
Collígere inde lícet: fuerit quí regíbus olim
Exítus: & ducíbus/regnícolíſq; malís.
Turba quidẽ regũ magna ẽ: nũerus quoq; multus:
Sed tamen ex cunctís copía parua bona.
Multí iter ingreſſi p̃ Achab: vel Hieroboã ſunt.
Inq; Dauid paucí pręteriere víis.
Sic fit: vt in nullo/p̃ ſęcula longa/nepotes
Imperío ſteterint: progenieſq; díu.
Nam pater: aut malus eſt rex: ſine breuíq; fruetur.
Aut bonus: & natí non comítantur eum:
Scęptra íta non patítur/longo deus eſſe/malígna
Tempore: regna quídem tollít íníqua cíto.
Sic Saul: ſíc Salomon: ſíc Hieroboamq;/Hiehuq;:
Sic & Achab periit: turbaq; multa ducum.
Sic vel ab Aſſyríis/orbis defecit habena:
Quam Mędi/& Perſę nec tenuere díu.
Sic vetus Aegyptus/Sycionía/Troía/Latíní/
Syría: & ín lybico líttore regna cadunt.
Sic & Alexander ceſſauerat eſſe monarcha.
Iulía nec temnit/gens vetus ímperium.
Subdola Gręcoꝝ ſit ſcęptra ablata: nec orbis
Rhoma díu rectrix/nunc domína eſſe poteſt.
Claudía ſic ſoboles: ſíc Flauía: ſíc pía quondã
Anthoninoꝝ ſtirps/ſine prole/ruit.
Dat deus & prauís regem plęrũq; malignũ:
Eſt bene digna quidem/gens mala/rege malo.

Grecia sic rursum subiit iuga perfida Thurci:
Et sceptro/& regis nomine/victa caret.
Dum complere/dei Pharao precepta recusat:
Terra nimis patitur: mersus & ipse mari.
In luxu est passus muliebria Sardanapalus:
Inter fœmineũ cęditur atq; gregem.
Qz sibi Salmoneus diuinũ poscit honorẽ:
Fulminis expertus tela/faceſq;/cadit.
Qzq; sacerdotes occidit Saul: Iezabelq;:
Hinc tulerant meritis premia digna suis.
Qzq; deo dixit male Sennacherib/q; Nicanor:
Hinc bello & pęna mox periere graui.
Qz sibi diuinas laudes Nabuchodonosor
Arrogat: in formã transiit inde ferę.
Balthasar vt templũ dñi/& sacra vasa pphanat:
Mortem inter mensas & legit/atq; luit.
Hæc eadem fuerat pereundi maxima causa
Pompeio: vt titulum perderet: inde caput.
Cum fieri iniustus cupit/& sęuire: cruorem
Tum propriũ Cyrus mox sitit: inde bibit.
Lęsit Alexander vino furiatus amicos:
Hinc vino/& socia dignus obire manu.
Regibus exemplar cupidis/dat Cręsus auaris.
Et Mydas: sua quos copia perdiderat.
Regna aliena quidem Darius/ Xerxesq; potentes
Dum cupiunt: patriam destituere suam.
Dum tibi Crasse nimis placet auri splendor auaro:
Aurea Parthorũ iure fluenta bibis.
Dum sibi nõ potuit mentis secreta tenere
Candaules: regnũ perdidit ipse suum.

Iulius ingenio nimium confidit & armis:
Cęditur aſt armis/ingenioq; malo.
More Polycratis ſorti confiſus iniquę:
Fortunę meruit cernere iure rotam.
Occidit ꝓprios natos/cum coniuge ſęuus
Herodes: porcis parſerat atq; ſuis:
Hic tamen Herodes porca fęcundior alba:
Innocuos pueros: ſe perimitq; ſimul.
Diuinas alter laudes vſurpat Herodes:
Angelus hinc diro verbere cędit eum.
Q; Nero/q; Caius truculenti/& Domitianus:
Sęuitiam expertus crimine quiſq; ſuo.
Viciſti exclamat Iulianus apoſtata/tandem
O Galilee: licet te dominũ eſſe negem.
Virtutem multi tandem ingemuere relictam:
Purgari nequiit cum mora tarda tamen.
Multi hoſtem tenuere diu: & ſeruare putabant:
Qui per eum/hoſtili mox periere manu
Saul ſeruauit Agag: iram incidit inde tonantis.
Seruat Achab regem: quo perimẽte luit.
Deſidiaq; graui/multi torpere potentes
Maluerant: terras perdiderantq; bonas.
Inq; ſuis aulis pecoꝝ de more ruebant:
Dum poterant cęſos conſpicere ante/greges:
Ocia dum ſomnumq; petunt/& inertia vota:
In pęſtes varias: & fera fata cadunt.
Sic Aſia/& Chriſti tellus prius empta cruore
Perdita: tam fœdo nunc famulatur hero.
Et domina/& princeps terraꝝ: ferre tributũ
Cogitur: & patitur (proh miſeranda) iugũ.

O patría/o Solymę/díuū domus ínclyta: murís:
Turríbus/& foſſís/Regía dígna domus:
Tu ne manus Thurcí/pateris ſcęptrūqꝫ nephādū?
Tam ſacrum calcat/gens taminata/ſolum?
Conqueror ah qd enim? q̄ prima aut vltíma dicā?
Plangere multa iuuat: ſed lachrymę ímpediunt:
Nec reticere queo: pudet ah pudet: ílla deorum
Et regū genítrix/eſt data prędamalís.
Híc locus eſt: quē ſí verbís effarıer auſís:
Hanc ſedem/atqꝫ domū díxerís eſſe deí.
Hoc certe affirmare lícet: quoniā deus íllam
Dotauít ſemper munere prędpuo.
O quantū Dauíd/Salomonqꝫ/& cętera regū
Turba/vrbem coluit hanc/pcerūqꝫ cohors.
Atqꝫ Neęmías: quanta vírtute laborat
Vt pater: hanc patríam gentíbus ípſe ſuís.
Quot gemitus? vel quot ſuſpíría/traxit ab ímo
Pectore: vt hac poſſent vrbe habítare ſuí?
Iuuít ídem ſcríptíſqꝫ ſuís factū/bonus Eſdras.
Tantus amor patríæ: tantus amorqꝫ locí.
Magnus Alexander monítu pſuaſus ab alto
Abſtínuit: bello nec víolauit eam.
Dū leuat ípſe manū cōtra hāc: oculoſqꝫ/Nícanor:
Et línguā atqꝫ oculos perdídít/atqꝫ manum.
Hanc ſpolíare ferus dū vult temere Hęlíodorus:
Pertulít ín tergo díra flagella deí.
Deſtruit at Chríſtí necís vltor Vęſpaſíanus:
Et Tytus ínuítas íntulít ígne manus.
Hęlyus hāc Cęſar reſtaurans gręculus vrbem:
Maíorem fęcít mœnibus/atqꝫ gyro.

Quin & Caluarię muro circũdedit arcem:
Deq; suo nomen nomine tradit ei.
Quęq; salem primo: Iebus de hinc: Hierusalẽq;.
Et Solymę: tandẽ hæc Hęlia dicta fuit.
Insuper & ꝓhibet/ne quisq̃ intraret eandẽ
Iudęus: pateat sola ea Christicolis.
Vnus eis templũ concessit ibi Iulianus.
Quod terræ motu corruit inde cito.
Quin & relliquię ferri de fulmine flagrant.
Iudęisq; dedit: gentibus atq; metũ.
Cęsare sub Phoca: Persaꝝ Cosdroe rector
Occupat hanc/rursus sub ditione tenens.
Tẽplaq; destruxit/& relligiosa sacella:
Ac partẽ secũ duxit abinde crucis.
Mox tamen Hęraclyus/vrbisq; Crucisq; triunphũ
Egit: at euicta Perside/deses erat.
Hęresis illius: causam dedit: vt Machũmętus
Et Lybię/atq; Asiæ/fine potitus erat.
Quiq; Arabes primũ: mox cętera regna fefellit:
Ille Palęstinã &/Hierusalemq; capit.
Subq; iugo tenuit per tempora longa: sacratę
Et dominata vrbi est gens maledicta diu.
Donec magnus eã/re/nomine/corpore/gestis:
Carolus: ad priscum duxit vbiq; decus.
Oggerus hoc etiã sub tꝑe/vicerat Indos.
Atq; illis regẽ presbiterũq; dedit.
O q̃ grande opus hoc fuit: & ꝑ sęcula cuncta
Mirandum: o virtus q̃ bene digna viro.
Ille Indis regẽ/& Papam dedit: hactenus & qui
Durat: & in solio ꝑmanet vsq; suo.

Fama eſt/hunc ſummo nup ſcripſiſſe libellos
Pontifici: atq; fidem tum renouaſſe ſuam.
Nos patriam in patria: nos regna/vrbeſq; fideles
Perdimus: & nutat/vix retinenda fides.
Proinde fuit leuius/pauiſq;/atauiſq;/remota
Perdere regua/vrbes: q̃ loca auita tamen.
Sed nõ ſacra diu potuit tellus/Saracęnis
Obniti: tantis hoſtibus atq; malis.
Pręcipuo/quia Cęſaribus contraria noſtris
Mens: terrę illius regibus atq; fuit.
Quæ cauſa euertit/ceu regna potentia/& vrbes:
Heu cecidere etiam ſic orientis opes.
Sic Thurcus/bis ſena prius ſibi regna parauit:
Et duo (quæ nequeo flere ſat) imperia.
Sic ſibi Soldanus Babylonis: templa ſacrata/
Et tumulũ/atq; vrbem poſſidet ipſe ſacram.
Et nihil eſt Lybies: nihil eſt Aſię q; relictum:
Sublata Europę pars quoq; magna deo.
Vtq; alios taceam/quorũ mihi mentio/forſan
Tędia vel poſſet: vel parere inuidiam:
Sit ſatis id dixiſſe/iterũq;/iterũq; reſumptũ:
Nemo malus potuit regna tenere diu
In promptu cauſa eſt: deus eſt iuſtiſſimus auctor
Regnorũ: & cuſtos/& dator imperii.
Ille & zelotes fortis regumq; ducumq;
(Nempe ſua pendent regia ſceptra manu)
Is cui complacuit regnũ dedit: abſtulit atq;
Cui voluit: mutans illa vel illa cito.
Maximus ipſe deus: nobis qui nuper opimę
Regna Palęſtinę/& prędia Syra dabat:

Quando Godofrędum regno prędecit ameno
Et ſacrū voluit nos rehabere ſolum:
Ille tamen/poſtq̄ noſtra exegere/maligna
Crimina/mox patriam quā dedit abſtulerat.
Vix decieſq; nouem nobis conceſſit in annos
Terrā hāc: eiiciens nos ꝑcul inde cito.
Perfidā ibi potius gentē: & Mahumetica ſcęptra:
Quā nos chriſticolas vult tolerare malos.
Quiq; prius totiens ſceleratā abiecerat inde
Iuda: habitare diu nos neq; ſuſtinuit.
Nam deus eſt vltor ſcelerís/regūq; ducumq;:
Puniat vt prolem progeniemq; mali.
Rex igitur bonus obſeruet virtutis amorem:
Diſcat & in primis cōmeminiſſe dei.
Cōmunem ſi quid tangat fortaſſe ſalutem:
Hoc agat: & ſtabunt ſic ſua regna diu.
At quia ꝑ proauos/atauoſq;/in regna vocatus:
Per genus omne tuum Maxmiliane venís.
Continuata in te virtus deſcendit auita:
Degenerem neq; te credímus eſſe tuis.
Credímus ah quid enim? ſcímus te nempe fidelē
Eſſe deo: & dignū faſcibus imperii.
Integra conſilia & tibi ſunt: ſecreta tenere/
Tu potes: es viduis pauperibuſq; pius.
Tu pater es patrię: tu ſeruantiſſimus ęquí:
Tu decus imperii: tu fideiq; ſalus.
Cętera (blandiri videar ne forte) ſilebo.
Te ſolum/regem terra ſacrata cupit.
Deq; tuis eadem ſpes certa nepotibus: olim
Qꝫ regnaturi ſcęptra ſecunda gerent.

Ecce humeris defers/mundi rex fortis habenas:
Iure tibi paret: quicquid in orbe vides.
Creſcere nunc ſub te/potis eſt reſpublica Chriſti:
Iamq; augere ſacrū tu potes imperium.
Et facies: nam nec fruſtra te rector olympi:
Rectorem populo pręficit eſſe ſuo.
Inſita nec virtus patitur tua/ marceat in te/
Torpeat aut animus/nobile & ingenium.
Inq; tuo vultu reſidens energia: monſtrat
Te fore magnanimum/chriſticolamq; bonū.
Spes(ſcio)non fallet de te q̄ cępimus olim:
Auctorem canerem cū fore te imperii.
En tibi miſſa venit ſummo victoria cœlo:
Carolus hac frętus/digna trophęa tulit.
Cęſaris arma capis: animū cape cęſare dignū:
Et videant gentes Cęſaris arma procul.
Fac hoſtes videant: q̄ noſtro tradita regi
Deſuper: inq; ſua ſint fera tela manu.
Nec tibi forte putes Vulcanū hæc arma paraſſe:
Sed quē cuncta timent pręſtitit ipſe deus.
Quis nam igitur tua non metuet nō arma veretur?
Expectetq; procul horrida bella tua?
Rumpe moras: thurci nutant iā regna nephandi:
Atq; Aſia aduentus augurat eſſe tuos.
Te timet Aegyptus: Soldani & regia tellus:
Turbidior Nilus: q̄ ſolet ante: fluit.
Perge modo: exponunt en terga fugacia Thurci:
Dant iaculo/& telis/vulneribuſq; locum.
En trepidāt: poſt terga vidēt(tua gaudia)Thurci:
Quos deus in regis tradidit ipſe manus.

Quandoquidē o bone rex: talis te cura remordet:
Fac videant cuncti te properare tamen.
Addere milicíam poterit ibi & vbiq; Philippus
Filius: & patrię concomes esse vię.
O tibi Germani q̄ fortia pectora/& arma
Pręstabunt: multos Theutones atq; bonos.
Nec tibi defuerint Belgę: Hungaricíq; paratus:
Audiet & Gallus classica (crede) tua.
Sponte sua multos reges/populosq; potentes
Inuenies/tecum qui procul ire velint.
Prona est/vt tecū christi gens cuncta peragret:
Atq; adeat duras te duce turba vias.
Itala te tellus/cruce te signata sequetur
Gens multa: incepto sydera cuncta fauent.
Te pius expectat: Hispani gloria regni
Fernandus: Betym qui modo victor habet.
Gręcia te expectat iā dedignata tirannum
Thurcorū: gentis perfidiamq; suæ.
Te cupit Antiochi/cupit vrbs te magna Byzanti:
Tu facere vt tua sint hęc duo regna potes.
Iam facile est Gręcos reparare/& Achaica regna/
Macedonasq; leues: tu modo perge cito.
Te moueat tellus veneranda: & sanguine multo
Empta redemptoris: cū precio atq; graui:
Quæ ter centenos iam iam violata p annos:
Heu patitur durum/sustinet atq;/iugum.
Ne patere: hāc calcet pedibus Mahumętica turba:
Polluat & sacrum/gens maledicta/locum.
Heu blasphęma deo gens/incolit arua beata:
Et fruitur dulci/turba prophana solo.

Quín etiã hũc noſtrís hoſtẽ ín penetralíbus/e heu
Cernímus: Illyría/Dalmatíaq; fruí.
Et dormímus adhuc: ſi nõ íníuría chriſtí:
Nec mouet Europę íã periíſſe caput:
At ſaltem pudeat/ſęua hæc obprobría/fœdo
A populo: noſtrís facta fuiſſe víris.
I/ cito maxime rex: tíbí ſíc deus oro benígnũ
Pręſtet íter: faueat príncípiíſq; tuís:
Ecce Aſía expectat: te Gręcía poſtulat: & gens
Quæ colít Aegęos Ioníoſq; ſínus.
Addo Palęſtinę tam pinguía rura ſacratę:
Te fata & ſuperí/te deus ípſe monet.
Perge ígitur rex ſancte cito: te fulmen acerbum
Thurcorũ: voluit maxímus eſſe deus.
Quí ſtabílíe efficíat regnũ tíbí: ſcęptra beando
Sub pede dum teneas ſęcula cuncta. Vale.

Hoc Títionís opus/rex ínuictíſſíme: grata
Mente cape: & pueri/Brant/Epítoma tuí.

Ad cunctos Rhomano

ímperío ſubiectos: elegiaca exhortatío contra
pfidos & ſacrílegos flamingos. S. Brant.

ACcípíte o reges quã noſtrũ polluat æuũ:
Horrendũ dictu (dii meliora) nephas.
Eloquar: an ſileam: ſedenim reticere pigebit:
Mens licet hoc facinus cõmeminiſſe ſtupet.
Horreo: calliopes ſíne numíne/corde tremiſco:
Excutías pauidũ pectore muſa metum.

Nam ſine te calamus habet: ingeniumq; labaſcit:
Carminis exorſum te faciente traham.
Dicite crudeles: q̃ vos furialis erichtho
Impulit: anguicoma tiſiphone ve/bruges:
Dicite latrones cymbri: flamingica monſtra:
(Iam nimis hæc vobis noia vera manent)
Vos ne ducem veſtrũ: regẽq; in vincla petiſtis:
Rhomani ſpecimen & caput imperii.
Carcere vos ne pudet ſcapulos ſeruare ſacratos:
Vnctaq; membra dei: terra dehiſce velim.
Diis iuiſa herebi gẽs/ deuoluaris ad ima
Aſcalaphi ſedes: pallida regna Iouis.
Sequiat in cineres: vmbras/ maneſq; ſepulti
Flãmingi: phlegethon: cerbereuſq; triceps:
Aeterno premite accubitu conuiuia cymbri:
Harpyiæ: eumenides: tartareiq; canes.
Sub phlegiis: & ſalmoneo: aloi diſq; gemellis
Si quis erit claudat circulus ater eos.
Sit noua nec vulgaris adhuc: quã certe barathro
Gandaui expectent: pœna tremẽda quidẽ.
Effera quę lea vos: tygris/ vel inhoſpita ſyrtis
Progenuit: tales quæ rogo terra viros?
En documenta datis qua ſitis origine nati:
Quodq; ferus genitor dacus & hiſter erat/
Ipſe pater rerũ: mores vitãq; prophanã
Plurimus exundans non tulit oceanus.
Vos pepulit regno quondam: per littora rhęni
Tenditis in gallos: inde & in italiam.
Rhoma quidẽ prædæ fuit: & populantur agelli:
Rhomulidę a vobis cæde fugaq; ruunt:

Sternitis heu multos: ſed nulla potentia longa eſt:
Templa prophanant fœmina virq; lugent.
At mariana manus finem facit: ipſeq; cãpus
Raudi9: vſq; madet ſãguie cymbre tuo.
Cõſulis expertus pri9 es: nũc cæſaris arma
Victriceſq; aquilas iprobe cymbre feres.
Sentíes ecce iterum gens/ ſaucia milite noſtro
Quid Rhomana valent prœlia: tela: manus.
Fœmia filiolos iterum: & mactare maritos:
Et generos diſcet: perdere ſeq; cruce.
Nectetur pede q̃ drupedum laqueo tua coniunx:
Puluere qui verrant exagitent equi.
Exurge o cæſar: iuſt9 dolor: atq; prna
Te moueat pietas: filius ecce iacet.
Prodeat in campũ: bipatens iouis ales: apertum:
Cõmonefac vrbes: regna: duceſq; cie.
Dic coeãt tribotes. nemetes/ batauí atq; britãni
Et domus auſtralis: norica vallis item:
Tum belgę longiſq; leues ſaſſones in armis:
Baceni lucus: hercyniumq; nemus.
Ac rhœti: treuir: mediomatrices: hyberni:
Baiouari: Tungri. Vangioneſq;. Vbii.
Criníbus & tortis adeãt hæc bella ſicambri:
Nobilis expaſſis ſuęue venito comis.
Tenchateri: vſipetes: menapi. phriſiiq;: turigni:
Non haſſos lateat: non ea pugna monam.
Nãtuates: grũnes: magũcia: veſtfalus adſit:
Boii: ceracates: danubiiq; ſitus.
Surgat & arctoo ſpumãs a vertice rhenus:
Scalden: atax: iſara: & moſa: lemãnus: arar:

Et mogona atq; athesis: nabalia: sambra mosella
Neccharus / & varus: illiricusq; sinus.
Tuq; adeo antiquas vires Basilea: decusq;
Deprome: vt fidã cęsar adesse sciat.
Nanq; potes: solita es bello te offerre minacem
Rhomano inuisis gentibus imperio.
Primas sępe acies & prędia prima subisti:
Fac age te talem cęsar vbiq; probet
Rauracios cymbri cognoscant: flandria tota
Victa sub his: fortes sentiat esse viros.
Deniq; ad occiduũ quisquis iacet aut orientem
Audiat argutas cęsaris arma: tubas:
Cęsaris hostis erit / quisquis non cęsaris hostẽ
Occidit: perimit: persequiturq; fugat.
Quẽ nõ cõmoueat vetulus pater ille senexq;.
Grandęuus genitor: mœstaq; canicies.
Ille inq̃ cuius quatit æger anhelitus artus:
Spiritus effœto corpore vixq; sedens:
Illius vna salus: spes vnica: natus & hęres:
Qui solus patrium nomen & arma gerat:
Tentus in vrbe sua: serui periuria / vimq;
Passus: & a famulis heros acerba luit:
Supponunt alios chordis fidibus q; ministros
Regis in aspectu: membra q; fune trahunt.
Hi regi obiectant prædam: captumq; prehendũt
Et capto illudunt: probra q; multa ferunt.
Maxmilianus at hic lux orbis: gloria regni:
Tutor & imperii: prędidiumq; patris.
Quem vel in egregios mores animumq; virilem
Excitat insignis austria: clara: potens.

Integra nobilitas /& bello viuida virtus:
Quodq; decet regem nil ſibi nilq; deeſt.
Nemo igitur qui non miſeret natiq; patriſq;:
Quin velit vlciſci turpia facta manu.
Tam ferus inmaniſq;:agatherſus /acerq; gelonus:
Quin doleat: ſcithico nemo ſub axe manet.
Theutones hinc fortes: vltrix ꝑuicia:pelle
Pelle moram:nectū cęſaris hoſtis eat.
Ferro adeunda via eſt:ſcęlus exoluiſſe nephādos
Profuerit:pendant quod meruere bruges.
Non decet/ hoc ciues ſub caſu ducere ſomnos:
Rupta quies modo ſit:ſurgite in arma viri.
Perdite flāmingos:gandauos perdite diros:
Tollatur tanti fons & origo mali.
Cuſpide ꝑlonga veteres torquete cateias:
Sulphureos ſpargāt ænea vaſa globos:
Pectore romphęam cymbri ancipitem:iugulocq;
Condite:rumpantur guttura:colla ruant:
Angite tranſfixas:laqueo perſtringite fauces:
Subdantur celeres mortis ad omne genus.
In mare prȩcipites turbate:agitate rebelles
In freta latrones:ſanguine ſtagna fluant.
Caſtrenſis turres/ & mœnia flamma ſubintret:
Aclides & glandes:ſpicula tetra cadāt.
Fulminis acta modo:contorta phalarica currat:
Harpaga:falx:conti:ſcorpio:parma:ſparus.
Ariete ſacrilegos in terram ſternite muros:
Saxa cadant ſaxis:diſcutiatur humus.
Nulla fides his ſit:pereāt:hæc fœdera ſunto:
Supplicio pœnas quas meruere luant.

Phas & iura ſinunt vrbs hæc paciatur aratrū:
Aequeturq; ſolo terra nephanda ſuo.
Non alias ſtatuunt leges minoia regna:
Erygone hoc libripens virgo decora iubet.
Germani antiqui ſic ſic iuuat eſſe decori
Imperio: virtus priſtina: viſq; monet.
Arma duces ferte arma citi: paribuſq; timete
Poſſe capi a veſtris gentibus: inſidiis.

De fulgetra inmani iānup

Anno &c. xcii. prope Baſileam in agros Suntgaudię iaculata. Sebaſtianus Brant.

PErlegat antiquis miracula facta ſub annis
Qui volet: & noſtros cōparet inde dies.
Viſa licet fuerint portēta/horrēdaq; monſtra:
Lucere e celo: flamma/corona/trabes/
Aſtra diurna/faces/tremor & telluris hyatus:
Et bolides/Thyphon/ſanguineus q; polus.
Circulus: & lumen nocturno tpe viſum/
Ardentes clypei &/nubigenęq; ferę.
Montibus & viſi quondā concurrere montes:
Armorum & crepitus/& tuba terribilis.
Lac pluere e cęlo viſum eſt/fruges q; calybſq;
Ferrum etiam/& lateres/& caro/lana/cruor/
Et ſexcenta aliis/oſtenta aſcripta/libellis:
Prodigiis auſim vix ſimilare nouis.

Vísio dira quidem Friderici tempore primi:
Et tremor in terris/lunaq;/sol q; triplex:
Hinc cruce signatus Friderico rege secundo
Excidit inscriptus grandinis hymbre lapis.
Austria quẽ genuit senior Fridericus/in agros
Tercius hunc ꝑprios: & cadere arua videt.
Nẽpe quadringentos/ post milie ꝑegerat annos
Sol nouiesq; decem signifer/atq; duos.
Septẽ prçterea dat idus/metuẽda nouẽbris:
Ad mediũ cursum tenderat illa dies.
Cũ tonat horrendũ: crepuitq; per aera fulmen
Multisonũ: hic ingens concidit atq; lapis.
Cui species deltę est/aciesq; triangula: obustus
Est color/& terrę forma metalligerę.
Missus ab obliquo fertur: visusq; sub auris
Saturni qualem mittere sydus habet.
Senserat hũc Ensheĩ. Sũtgaudia sensit in agros
Illic insiluit/depopulatus humum.
Quí licet in partes fuerit distractus vbiq;:
Pondus adhuc tamen hoc continet/ecce vides.
Quin mirũ est potuisse hyemis cecidisse diebus:
Aut fieri in tanto frigore cõgeries?
Et nisi Anaxagorę referant monimenta: molarem
Casurũ lapidẽ: credere & ista negem.
Hic tñ auditus fragor vndiq; littore Rhęni:
Audiit hunc Vri ꝓximus alpicola:
Norica vallis eũ/Suęui/Rhętiq; stupebant:
Allobroges timeant: Francia mota tremit.
Quicq; id est/magnũ portẽdit(crede)futuꝝ
Omen: at id veniat hostibus oro malis.

Fulgetre immanis iamnnp

Anno: xcii. ſeptimo idus Nouembris: ppe Baſileã in agros Sũtgaudię iaculatę: in Nęniã mortis optimi imperatoris Friderici: conſolationẽq; & exhortationem Diui Maximiliani/explanatio. S. Brant.

MIrũ nup erat/ſaxũ cecidiſſe: tepenti
Sole: hyeme in media: pondere fulmineo
Quod libris pondo tercentũ: ruperat agros
Cęſaris: atq; Enſhein de ppe preſſit humũ.
Quid ſibi ſignet idẽ: docuit poſt exitus ingens:
Et ventura magis tempora noſtra ſcient.
Magnos magna notãt: lapis hic qui grãdis ab alto
Decidit: ingentes denotat atq; duces:
Hunc reor interitũ tibi pręſtantiſſime Cęſar
Portendiſſe: tui fata vel imperii.
Te friderice petens: omen tihi triſte reportans
Atq; importuna te quoq; morte vocans.
Abſtulit imperii caput vnum/caſus ab alto:
Terret & auſtrales: cęſare nempe carent.
Proſequar hic merito lachrymis/tua maxie Cęſar
Funera: & ingratas exequiaſq; tuas.
Viuere dignus eras Cęſar: iam viuis in aſtris.
Mors tua flenda licet: non moriere tamen
Nam tua te dignũ/ſuperorum tangere menſas
Optima vita facit: conregere atq; deo.
Qui iuſtus/clemens/qui ſeruantiſſimus ęqui:
Qui quoq; perpetuę pacis amator eras.

Heu nimis o fulmen/vates mihi verus: & auctor
Tristicię: ah finem Cęsari adesse canis.
Qui prius in longa Germanos pace regebat:
Et paci morem dux bonus impoſuit.
At modo morte ſua/ſcęptrum: & diadema reliquit
Tutori/ & nato Maxmiliane tibi.
Quo fit vt horriſono cũ murmure/cũq; tonanti
Voce cădens: regem te monet ille lapis:
Atq; tuam famam per ſęcula longa futuram
Nunciat: & Thurcis incutit ille metum.
En tibi/num pręſens/rex inuictiſſime/ſaxum
Intonet? & famam tollat in aſtra tuam?
Ecce humeris defers/mundi rex fortis habenas:
Iure tibi paret: quicquid in orbe manet.
Creſcere nunc ſub te potis eſt reſpublica chriſti:
Iamq; augere ſacrum tu potes imperiũ.
Et facies: nam nec fruſtra te rector olympi:
Rectorẽ populo pręficit eſſe ſuo.
Inſita nec virtus patitur tua/marceat in te/
Torpeat aut animus/nobile & ingenium.
Inq; tuo vultu reſidens energia: monſtrat
Te fore magnanimũ/chriſticolamq; bonum
Spes (ſcio) non fallet de te q̃ cępimus olim:
Auctorẽ canerẽ cũ fore te imperii.
En tibi miſſa venit ſũmo victoria cęlo:
Carolus hac fretus/digna trophęa tulit.
Tempus adeſt bone rex/redeant Saturnia regna.
Inq; tuas redeat fac ſacra terrra manus.
Cęſaris arma capis: animum cape cęſare dignum:
Et videant gentes Cęſaris arma procul.

Fac hoſtes videant: q̃ noſtro tradita regi
Deſuper: inq; ſua ſint fera tela manu.
Nec tibi forte putes Vulcanũ hęc arma paraſſe:
Sed quem cuncta timent pręſtitit ipſe deus.
Quis nã igitur tua non metuet/non arma vereť?
Expectetq; procul horrida bella tua?
Rumpe moras: thurci nutãt iã regna nephandi:
Atq; Aſia aduentus augurat eſſe tuos.
Te timet Aegyptus: Soldani & regia tellus:
Turbidior Nilus: q̃ ſolet ante: fluit.
Perge modo: exponũt en terga fugacia Thurci:
Dant iaculo/& telis/vulneribuſq; locum.
En trepidãt: poſt terga vident (tua gaudia) Thurci
Quos deus in regis tradidit ipſe manus.
Quando quidẽ o bone rex: talis te cura remordet:
Fac videant cuncti te properare tamen.
Addere miliciam poterit tibi nẽpe Philippus
Filius: & patrię concomes eſſe vię.
O tibi Germani q̃ fortia pectora/& arma
Pręſtabunt: multos theutones atq; bonos.
Nec tibi defuerint Belgę: Hungariciq; paratus:
Audiet & Gallus claſſica (crede) tua.
Sponte ſua multos reges/populoſq; potentes
Inuenies/tecum qui procul ire velint.
Prona eſt/vt tecum chriſti gens cuncta peragret:
Atq; adeat duras te duce turba vias.
Itala te tellus/cruce te ſignata ſequetur
Gens multa: incępto ſydera cuncta fauent.
Frigida Saturni ſtella accipietur in ędem
Belligeri Martis: pertimet arma tamen.

Mars tuus optíme rex: laqueo gladío q̃ fugabít:
Sub pede falcígerũ deprímet atq̃ ſenem.
Te pius expectat. Hiſpaní gloria regní
Fernandus: Betym quí modo victor habet.
Te vocat vt propere venías rex Sarmata Ruſſus:
Quí ſpondet terram velle aperíre ſuam:
Quę vía longa quídem / variíſq̃ ambagíbus ampla
Tuta tamen: mala nec ſuſtínet illa maris.
Gręcía te expectat íam dedígnata tírannũ
Thurcorũ: gentís perfídíãq̃ ſuę.
Te cupít Antíochí / cupít vbrs te dıua Byzantí:
Tu facere vt tua ſínt hęc duo regna potes.
Iam facíle eſt Gręcos repare / & Achaíca regna /
Macedonas q̃ leues: tu modo perge cíto.
Te moueat ſacra terra deo: quę ſanguíne multo
Empta redemptorís: cũ precío atq̃ graui.
Quę ter centenos íam íam vıolata per annos:
Heu patítur durum / ſuſtínet atq̃ / íugũ.
Ne patere: hãc calcet pedíbus Mahumętica turba:
Polluat & ſacrũ gens maledícta locum.
Heu blaſphema deo gens / íncolít arua beata:
Et fruítur dulcí turba ꝓphana ſolo.
Quín etiã hũc noſtrís hoſtẽ ín penetralíbus / e heu
Cernímus: Illíría / Dalmacía q̃ fruí.
Et dormímus adhuc: ſí nõ íníuría chríſtí:
Nec mouet Europę íam periíſſe caput:
At ſaltem pudeat / ſęua hęc obprobría / fœdo
A populo: noſtrís facta fuíſſe víris.
I / cito maxime rex: tíbí ſíc deus oro benignũ
Pręſtet íter: faueat príncípííſq̃ tuís:

f.í.

Sic precor in patriis: nati/charique nepotes
Sedibus insideant: cęsariis q; tui.
Vt decus egregium hoc veniat te Cęsare nobis:
Vt liceat terra/mel fluitante/frui.

Ad Reuerendissimũ pa-

trem & dominũ Iohannem Dalburgi Wormatien. pręsulẽ: de salutifera Sũmi pontificis Alexandri sexti: cum Serenissimo Maximiliano Romanorum augusto: Aliisq; nonnullis regibus prĩcipibusq; Christianis: Anno dñi. 1495. Kalẽdis aprilibus: facta confęderatione: congratulatio. Sebastiani Brant.

ET si Vangionũ pręsul venerande Iohannes
Dalburgi: doctum te/celebremq; scio:
Vsq; adeo vt cunctę: sint ad tua vota volentes
Castalides (genitę sunt tibi quippe domi)
Non tamen hanc crudã potui cohibere Thaliã.
Aut tibi non: leuibus ludere versiculis.
Pręsertim cũ te: nostras curare camęnas
Pertenues (fama sic referente) rear.
Quicquid id est: tua me dignatio sancta beabit
Cũ me: nec visum: maxime pręsul ames.
Quo fit: vt hęc subito mihi significata relatu:
Carmine currenti pręuolucriq; canam.
Accipe (parua licet) quę si fors antea: scripto
Noueris: at versu non modulata tamen.
Diuus Alexander/diuino numine/Sextus
Qui Petri sedem possidet/atq; locum:

Is memor: vt valeat ſponſam Chriſti/atq; colūbā
Seruare: hoſtiles & fugere inſidias:
Quoq; ratem eccleſię ſęuis defendere ab vndis:
Ducere & in portū: protegere atq; queat:
Cōuocat auxilium: regūq;/ducūq; potentum:
Qui chriſti: & proprias contueantur opes.
Centum oratores Venetū mittuntur in vrbem:
Qui legē exponant fœderis: atq; ligę.
Pacta placent: veteri iunguntur fœdera ritu.
Quinq; iuuat luſtris continuare ligam.
Primus ad id fœdus legitur/Rex maximus armis
(Vnde etiam nomen Maxmilianus habet)
Cuius ad arbitriū volat: & reuocatur ab alto
Illa biceps ales: quā Iouis eſſe ferunt.
Maxima Belgaꝝ pars quē: & Germania tota
Percolit: & quicquid Rhenus/& Iſter habet
Hic quoq; Alemānos/fortiſſima pectora/ſecū
Ducet: & expertos in fera bella viros.
His ꝓpere Italiā/Romāq; tuebitur: armis
Vt decet: inde hoſtes deprimet omnigenas.
Vnde tua nuper conuentum indixit in vrbe
Vangionū: noſter rex decus Imperii.
Atq; illuc vrbes: populoſq;/duceſq; coartans
Hortatur: ſanctam protegere eccleſiam.
Alter ab Hiſpanis rex illuſtriſſimus armis
Et virtute pari: victor & ipſe potens:
Ferdinandus adeſt: Bethym qui nup: & Afros
Sub forti domuit: detinet atq; manu.
Additur huic coniunx: flos & ſpecimen mulieꝝ
Helizabeth: animo non minor illa viri.

Ingenio quoꝙ gens victa dolet Saracęna:
Iudęi expulsi: pax quoqꝫ facta suis.
Ternū deinde locum/ Venetus tenet ille senatus:
Hadria cui seruit: Illyricūqꝫ fretum.
Qui virtute sua: regnū maris hactenus armis
Tutatus: longe sceptra secunda tenet.
Quartus itē seqt̄ quōdā Comes: at mō princeps
Qui Mediolanos: Angleriāqꝫ regit.
Quattuor his subnixa: manet bene tuta/ colūnis:
Mater apostolicę sedis: & alma parens.
Siue Gethę: Thurcus seu debellandus: Arabsve
Quattuor his: hominū vincit̄ omne genus.
Nescio quid fati diuina potentia monstrat:
O bona tēporibus ęcula nata meis.
Quis saltē a prima repetens vel origine mūdi
Talia cōmemoret? seu paria vlla ferat?
Sed faxint superi: pacēqꝫ hoc tempore: nostris
Dent rogo principibus: Christicolisqꝫ bonam.
Quo vel Thurcoꝙ rabiē/ Mahumętica qꝫ arma
Rex meus/ Europę pellere fine queat:
Rex inquā meus: & Cęsar. quo sospite: saluus
Semper ero: viuat Maxmilianus Amen.
Optemus Iuuenes/ pueri: innuptęqꝫ puellę:
Atqꝫ viri: mundo sit liga tanta diu:
Duret: & extremo donec sub Iudice: finem
Regia sceptra suum sint habitura: precor.
Tu tamen interea pręsul doctissime/ viuas
Aeternumqꝫ vale: vir memorāde vale.
Quēqꝫ tuo nup dignatus amore fuisti
Diuine Antistes me/ vehementer ames.

Sic tibi propicium videas sine fine tonantem:
Sic pateant cœli/post tua fata fores.

Ad Reuerendissimũ in chri

sto patrẽ & dominum/dñm Iohannem Antho: de sancto Georgio: Episcopũ Alexãdrinũ: Sanctęq; Rhomanę eccleſię Cardinalem dignissimum: De Inundatione Tybridis. Anno dñi. Millesimo quater centesimo nonagesimoquinto pridie Nonas Decẽbris/facta: Elegia/Sebastiani Brant Basilieñ.

AVdierant rapidi iampridẽ flumina Rhęni
Q; Tyberine furens intumuisses aquis:
Nec reperire viam qua te te euoluere rursus:
Tyrrhenũ & posses in mare tendere iter.
Sed per Romuleas grassans furibundior ędes:
Magna tuis reples męnia fluminibus.
Scilicet octenis cubitis per cuncta leuatus
Compita: per plateas ducis in vrbe rates.
Qualis ab aduentu troianę classis: aduscq; hęc
Tempora: non fueras tu vel/aquę ve tuę.
Nam neq; tantus eras quãdo vetus Albula nomẽ
Liquisti: atq; furens/regia scęptra rapis.
Nec te tam sęuũ psensit Amulius olim.
In te: cũ neptem mergeret inmeritã.
Nec tum tantus eras/cũ Phoca principe: secta
Machmęti pnix/mundo oriunda fuit.

Cęſare ſtagnabas Ludoico Tybri ſecundo.
Non tam dira tamen: tot ve pericla dabas.
An molem fors angelicam munire volebas?
Et dare foſſatis/flumina tuta nouis.
Fama eſt: tot villis te incluſum Tybris vtrimq;
Vt nulli liceat flumini abire minus.
Nunc tamen excretus/moles neq; reſpicis vllas.
Aggere nec potuit te retinere ſolum.
Qui prius Italicas merces placidiſſime vector
Duxiſti/& charũ quicquid in orbe manet.
Nunc o ſęue/domos: Romani & culmina recti
Abſtrahis: & quicquid Roma decoris habet.
Proh nimiũ tumido/ſpumoſo & vortice turgens.
Aſper & inmanis corpore Tybris eras.
Sis licet hybernis fluuiis cõcreſcere ſuetus:
Te tumidũ & faciant frigora ſępe niuis:
Nunc tamen excurrens/nimiũ auxiliaribus vndis
Fretus/ad inſolitas auſus es ire vias.
Tu Capitolini Iouis ędem aſpergine roras:
Tu fora Traiani/littoris inſtar habes.
Tuq; niuem rupis Tarpeię abducis: & intra
Eſquilias/vndis amphitheatra lauas.
Quiſquis in vrbe fuit: non ſe reputauit in vrbe
Tum fore Romana: ſed Venetũ eſſe loca hęc.
Nullus enim aſpectus fuit omni priſtinus vrbi.
Priſtina nec facies: nec decor vllus ei.
Nulla etiam florę campo ſpaciamina plębi.
Vix tuta in medio gens ſatis vrbe fuit.
Id nimis indoluit Boreę de vertice Rhenus
Cuncta videns: veritus Deucalionis aquas

Scilícet íd metuens/quod adhuc tímet ínclytus am
Ne Romã euertens Eñoſígęus aquís: nís:
Cętera mox rapíat Germanica líttora: ſęq;
Atq; alía Europę deínde fluenta foret.
Neu caput hoc mundí: ſedẽq; locũq; deoꝝ:
Fata ſua ꝓperent per dere lege cíto.
Neſcío quíd certe eſt: fuít atq; vndatío quondam
Quę pęſtem/atq; famem/ſeu fera bella tulít.
Sed non tantus erat furor vnq̃ Tybrídís vndę.
Quo fít vt ínferías vrbís adeſſe rear.
Sic repletus aquís Xantus: tulít Ilíon/& ſic
Excídiũ Thebís Inachus ínſínuat.
Comperío Euphraten ingẽtí vndaſſe tumultu:
Cum Babílon ſceptro/deſtítuenda foret.
Sic grauíter noua Roma/ſuís madefacta fluentís
Quando nonũ regem fato habítura fuít.
Flumina magna etíam/Syloe de fonte fluebant:
In cíneres Solymę dum cecídere ſuos.
Atq; vtínam ſínt vana/velím/quęcũq; mínarís
Tybrí pater: tua ſunt ſígna tímenda tamen.
Auctu Tybrí tuo/vates/monitorq; verendus
Semper eras: talem te tua Roma probat.
Plínius auctor vt eſt: ſemꝑ noua monſtra ſequunt
Horrída: cũ Tybrís íntumet/vrbs ve tremít.
Hínc te crediderím non fruſtra exíſſe/mínací
Gurgite: & vndantí ſic tumuíſſe manu.
O Roma. o díuũ domus: vrbs exercíta bello:
Me ne tuum fínem cernere fata iubent?
Cernere quí nunq̃ potuí tua męnía/portas/
Templa/theatra/domos: Dędaleũ vel opus.

Quam vereor ne te/Brenno duce/gallus adibit.
Sit capitolino iam tibi & anſere opus.
Prouideas ne fors molem Tarpeia/ſolutam
Prodat: & accipiat quę prius arma tulit.
Quí profugus latuit quondã Saturnus: apud te:
Piſcibus incuſſit/iam tibi/iunctus aquas:
Quíq; rate aduectus tecũ loca tuta recepit:
Afferet exitium falcifer inde tuum.
Proinde tuũ interitum/non tantũ Rhęnus amicus
Indolet: inſuper & flumina cuncta gemunt.
Tu caput orbis eras: tu ſacratiſſima mater
Imperii: & mundi tu veneranda parens.
Fęlix ha nimium fœlix: tot ab hoſte tuliſti
Quę ſpolia/& prędas/exuuiaſq; domum.
Quę tot nobilium natorũ/ſępe triumphos
Vidiſti: inq; hederę fronde/redire duces.
Quę tot cęlicolum perfuſa es ſanguine/Petri
Pręcipue/& Pauli corpora ſancta tenens.
Adde alios: quoꝝ numerũ ſi forte recenſes:
Qꝫ ſis cognoſces vrbs metuenda nimis.
Quis nam igitur: non Roma tuũ/doliturus in ęuũ
Defleat interitum? ſeu tua fata gemet?
Dii meliora/precor: terroremq; hoſtibus illum
Incuciant: valeas inclyta Roma velim.

Hęc Reuerende pater: fidei decus/atq; columen:
Accipe barbarico ſtamina texta colo.
Diceris ecce aliquid reputare meas fore nugas.
Inde/vtinam nugas/vana q; fata/leges.

Ad diuũ Sereniſſimũq̃ Maximilianum Romanorum regem inuictiſſi: mũ/ſemperq̃ Auguſtũ. Auſpicii Falconum ꝓpe Thann in comitatu Phirretarũ/de menſe Iunii Anno.1495 viſorum: explanatio. S. Brant.

SI libet optime rex/rurſum auſcultare canẽti:
Atq̃ pias aures his dare carminibus:
Vt quondã/vt nup/tua me iam ſępe poteſtas
Audiit illuſtris: ludere verſiculos:
Dicam mira quidem: ſed vera/& viſa ſereno
Aere: multoq̃ ſic bona fama refert:
Scit tua maieſtas/Phirreti de Comitatu
Oppida Thann/Balſvil: ſub titulo eſſe tuo.
Quę ſita Rauraciis auſtrotenus: hic vbi nuper
Miſſus ab ęthereo decidit axe lapis.
Annus erat quintus/poſt mille/q̃ter quoq̃ centũ
Adde nouem decies. Viti erat atq̃ dies.
Sol/gemínos línquens: lunę intraturus ín ędes:
Fecerat in Cancro mobile ſolſticium.
Fine regundoq̃ poſituri límitem in agris/
Ad ſua conueniunt prędia rurícolę.
Arbor erat patuĺ quę frondibus arua ſubumbrat:
Et ſola in mediis conſita ſtabat agris.
Hãc auibus plenã/& penitus nigreſcere/cernunt
Agrícolę: volucrũ copia magna patet.
Quiſquis adeſt: coruos putat: aut mylui genꝰ: illę
Circum nempe volant/mox reſidentq̃ ſimul.

Continuo quídam: cuí non vulgarís/earum
Turba vídebať: ad prope ceſſít eas.
Tum clare/horríſono Falcones eſſe volatu
Omníbus expertũ/íudícíoq; palam eſt.
Ad ſexagínta/hos alíí numerare volebant:
Quídam octogínta forte fuíſſe putant.
Quos ínter/maíor quędã & prędſtãtíor ales
Nígra: & procero corpore víſa fuít.
Hãc alię volucres/círcũ ſtípante caterua
Cínxere: vt domínã p̃cípuãq; tenent.
Perq; íter íngreſſę líquídũ: perq; aera curſu
Trans íuga/trãſq; Alpes: Itala rura petũt.
Auguríũ eſſe ſcías prędſtans/nec ínane notatu:
Quod tíbí portendít rex bone/míra bona.
Aſpíce Cancríſtis quíd denotet/ílle volucrũ
In cancro factus ímpetus: auſpícium!
Nec natura dedít Falconíbus eſſe gregales:
Quín bíní/aut terní/ſíc quoq; raro volant:
Nam volucres quęcũq; gerũt dígítoſve recuruos
Aut vncos vngues: cũ grege nemo vídet.
Nec ſocías faciunt turmas: nã pręda cupíta
Pro ſe cuíq; placet: ſíc quoq; ſola volat.
Quas ſí coníũctas quíſq̃ vídet: ílle profecto
Monſtrum: & ínſigne prodígium eſſe ſcíat.
Nobílís ílla cohors auíũ: eſt comítũq; ducũq;
Mílícía: Imperíí nobílítaſq; ſacri.
Vtq; ferę cunctę/damma ductore/ſequũtur
Quocũq; íngredítur: per nemora/arua/íuga:
Falconũ ſíc turba decens: ſíc nobílís ílle
Cõuentus: ſequíť: poſt Aquílamq; volat.

Vtq; Aqla inſtructa eſt acie: comitãte cohorte
Falconũ: & mediam ſe Iouis ales agit:
Sic tu Maxime rex/Aquila inſignite decora.
Inter nobiliũ es duxq;/caputq;/gregem.
Sic te Getmani: ſic & tua ſigna ſequentur
Illuſtreſq; duces/magnanimiq; viri.
Hi tecũ Italiam: tecũ & peragrare per alpes
Percupiũt: quorſum aut hos dare vela iubes.
Omnibus idẽ animus: mẽs vna: & ꝓna volũtas
Te decus Imperii/te domínũq; ſequi.
Hos cape fatoꝝ comites rex Maxime: & hoꝝ
Preſidio: atq; armis/in grege tutus eris.
Hoc volucres natura docet/volitare gregatim:
Per mare/perq; auras: in grege tutũ iter eſt.
Sic etenim ſecura magis: diſcrimínis expers
Eſt via: & infeſtat ſic minus hoſtis eas.
Preſertim ſi more gruis: duce & orthigometra
Ductorem propriũ/quẽ cõmitentꝰ/habent.
Tu caput/& ductor: tu manſuetiſſimus heros:
Ibis in illuſtri Maxmiliane grege.
Hoꝝ ope ſacrati capitis diadema reportas:
Eccleſieq;/parens/Italieq; venis.
I cito/iam multos rex expectate per annos:
Tempus adeſt mi rex: aſtra ſecunda vocant.
Italiam Italiã/Germani ſancta propago:
Diuorum & ſoboles Ite/ſubite cito.
Illic ſceptra quidem/veſtra atq; reſurgere regna
Fata iubent: illic gloria parta viris.
Principis & veſtri/regiſq; inſignis/obite
Dulce miniſteriũ: debitũ & obſequiũ.

Quín agíte & vobís/veſtríſq; nepotíbus: ãplũ &
Immortale decus/quęrite honore/manu.
Inſuper expectat/quę vos poſt fata/perhẽnís
Vos moueat primũ gloría: fama: ſalus.
Theutones o fortes: nomen retínete vetuſtũ:
Sitís Alemanní: fortíter ire decet.
Eſt alíquíd totíens monítos: totíenſq; vocatos
A ſuperís: fatís credere: & ílla ſequí.
Víctores deus ípſe facít: quí cauſa tríunphí:
Et dator eſt: ab eo gloría cũcta venít.

Ad ſacroſancti Romani

ímperíí ínuíctíſſímum regem Maxímílíanũ: de portentífico Sue. in Suntgaudía: Kalendís Marciís Anno &c. xcví. edíto: cõíecturalís explanatío. Sebaſtíaní Brant.

HEu Romana potens: heu ſacrí gloría regní:
Quíd portẽta ſíbí: tot quoq; mõſtra volũt?
Ecce ıterũ: & totíens oſtenta horrẽda pateſcunt:
Et noua naturę corpora vbíq; ſcatent.
Infans nup enī gemíno capíte: & duplícato
Pectore: apud ſuęuos natus ín hercynío.
Alter ítem Romę/ ſímílis huíc. Tercíus vna
Fronte: ad Vangíones corpora bína tulít.
Inde etíam volucrum noua monſtra: ıterũq; reuíſa
In Phyrretarũ pręcípítant agros.
Fama etiã: híc acíes armatas nocte ſílentí
In campís víſas: cõſeruiſſe manus.
Quíd prągrandís ítem lapís ílle tríangulus: íllíc
Qui cecidít nup fulmíne terrífico?

Quid quod prelongũ nostros vidisse comęten
Rhęnicolas fama est: qui trabis instar erat.
Ardentesq; sonos: & pila micantia pilis:
Armorum & crepitus audiit Italia.
Monstrosam taceo ceruam: quę Maxmiliano
Capta/sacro regi missa ꝓculq; fuit.
Huic demũ accessit terrę tremor horridus ille:
Qui fuit in februi fine notatus heri.
Omnia tanta quidem: tam crebra ostenta: minant̃
Nescio quid: monstrant ꝓdigiũq; latens.
Succulus in primis hodie mihi missus: eodem
Forte die genitus: terruit ille magis:
Quem mihi transmisit. ex Hatstat nobilis ille
Christoforus: patrię gloria magna suę.
Hunc cum porcellum tuerer: miratus habunde:
Vidi illi linguas sub capite esse duas
Et fauces binas: vnũ tantũ caput: & cor:
Quattuor auriculas: bis totidemq; pedes.
At duplices dentes sub rostro ostenderat vno:
Iunctus erat supra: sęctus ab vmbilico.
Continuo mecũ: quę nã hęc sic tristis imago?
Quid sibi vult/ facies terrica/& horridula?
Quã vereor ne fors non fausta tomacula: porcus
Hic portentificus porrigat imperio.
Audiat illius ne forsan Rhęnus & Hister
Grũnitũ/metus est. Italicumq; solum.
Sus noua monstra notat. ꝑbat hoc laurẽtia porca
Quę fęcunda nimis: regibus omen erat.
Fędera quin etiã/cęsa sue/ docta vetustas
Firmarat: Cereri victima porca fuit:

Neſcío quíd certe eſt: porcus fortaſſe placeret:
Ní tam monſtroſus per ſua membra foret.
Omnía díſpliceãt quãuis mihí: ſed magís íllud
Quod caput & collũ prętulít ílle Suis.
Mallem equídẽ (q̃uis muliebris forma) bímẽbrem
Progenitũ puerũ: ceu príus ortus erat.
Vno ſat placeat capití duo corpora iungí:
Dũmõ non porcí: nec Suís íllud erat.
Sat placeat línguas plures coniungíer/vno
Sub capíte: at porcí dũ mínus eſſet ídem.
Quam metuo: ne fors gens luxuroſa: Suíno
Cũ capíte írrũpat: & premat ore bonos.
Neu ſylueſtrís aper depaſcat amęna víreta:
Et ferus ímmítís deſtruat eccleſíam.
Bęſtía ſpurca quídẽ: cęnoſa: & amíca luto/Sus
Cuí requíes fetídis: & decus omne: locís.
Hęc ſubígít terras: quęrítq; alímẽta ſub íllís.
Prędía rímatur: depopulatur agros.
Hínc Mahumętanã: ſpurcãq; líbídine gentem
Hac deſígnatã/quís negat eſſe Sue?
Quę terrena ſíbí dũtaxat quęrit: amatq;:
Et luxu víuít: ſpurcícíaq; íugí.
Mutuus eſt porcís amor: auxílíaría ſemper
Alterutrũ audítís vocíbu s arma ferunt.
Síc gens íllа ſímul maledí cta: auctore ꝑphano
Dęmone: ꝑna ſíbí eſt mutua ín auxílía.
O vtínã/ínq; vicẽ Chriſtí plębs empta cruore
Tam ſíbí conferret/mutuaq; arma daret.
Tantus amorq; vtínã noſtrís foret vſq; cateruís
Quantũ ín ſacrílega gente vídere lícet.

Credo equidē: cunctos bello penetrasse p hostes
Nos dudū: & regnis frena dedisse nouis:
Sed beat hoc miserū: q non nisi vixit ad vnū
Porca diem pñs: morte pempta breui
Sic reor immanē populū: gentēq; nefandā
Deficere in primo limine posse cito.
Et si (quod sup̄i auertant) noua regna capescet
Gens mala: mox regnis destituenda/cadet.
Dii melius: quos̄ spe viuimus/atq; ope: & illū
Terrorē nostris hostibus incutiant.
Si nil forte aliud: tot monstra frequentia signent
(Quod nemo doctus diceret atq; bonus)
Num satis imperium: satis & Germania tota
Ingemeret magnū nunc obiisse ducem?
Cuius ob interitū: Dœck/Wirtenbergq; ducatus
Luget: Eberhardi fata seuera sui.
Qui post cęsareum decus: & regalia sceptra
Proximus a primo signifer Imperii.
Huius virtutes si pergā promere: versu
Deficiam: requies sit sibi/paxq; frequens.
O qualem amittis Rex inuictissime amicū.
Perdidit o quantū patria nostra ducem?
Totius Imperii damno: fideiq; sacratę:
Germaniq; soli: dux pius interiit.
Id quod compensent/rebus pia fata secundis.
Et patrię: & Regi p̄spera quęq; ferant.
Det deus omnipotens nostro (rogo) Maxmiliano
Quo gentes timeāt nomen vbiq; suum.
Et quę Romano capiti: sacręq; coronę
Insultant: videant arma seuera ducis.

Aſpice maxime Rex: mox inuictiſſime Cęſar
Quã tua dilanient regna decora Sues.
Aſpice (quod ſupeſt) quantũ grex fędus: ab omni
Parte: tuũ violet turpiter imperiũ.
Collige q̃ primũ vires: Germania quales
Ferre tibi potis eſt: & dabit illa libens.
Sic orientis opes: ſeptẽ ſubiecta trioni
Pinguia regna/colent ſic diadema tuum.
Sic facile oĩgenas gẽtes: ſic regna/tirannos.
Vinces: ſubq; tuis legibus orbis erit.
Quod cito regnoꝝ dator: & deus optimꝰ: ah mox
Conferat: & tribuat regna beata velim.
Dii tibi dent mi rex lęta & fœlicia ſęcla:
Porca dapes inter troica vt aſſa cubet.

Ad Reuerendiſſimũ ĩchriſto patrẽ Illuſtriſſi mũq; principẽ & dñm Albertum dei gra Epiſcopũ Argentineñ. De mõſtroſo Anſere: atq; Porcellis: in villa Gugẽhein: Anno. XCVI tercia nonas Aprił: a natura ꝓductis. Explanatio.

Si magus/Ariolus/Vates/vel Thuſcus aruſpex:
Somnorũ interpres: fatidicuſq; forem:
Non tamen his noſtris ſatis explanare diebus
Quid ſibi portendant tot noua monſtra queam
Opportuna foret mihi coniectnra ꝓfecto
Oedipodis: ſacer aut ſpiritus ille Ioſeph:
Quo prędare tibi princeps/mitiſſime prędul
Depromam: ſibi quid ꝓdigia iſta velint.
Quę modo cernunt Germana ꝑ oppida paſſim:
Perq; hęc (quod nollem) patria rura magis.

Monstriferi partus: geminata animalia: nunq̄
Qualia visa prius: nunc sine more patent.
Vt facile affirmem: quoniam nos alma creatrix
Natura/ostentis prodigiisq; monet.
Hac duce: quę fuerant/ quę mox ventura sequent̄
Noscimus: & quicquid fata seuera canunt.
Sic alias nuper geminos coniunxit in vna
Fronte: Alias duplici cū capite atq; duos.
Miraq; multa alias. Geminoꝝ sydere nasci
Qualia sępe quidē conduplicata vides.
Quę quāuis natura solet ꝓducere: monstra
Sunt tamen: & monstrant/ac noua mira ferūt.
Hinc ego/per geminū/puerūq; bicorporē: in vno
Vertice (ꝓgenitus qui ꝓpe Vangiones:)
Rebar adunari/nostrū & coniungier vno
Sub capite Imperiū fędere ꝑpetuo.
Sic quoq; fama fuit: sic & pius Induperator
Singula compegit vota/ fidem q; ducum.
Sic coniurarūt gentes in fœdera cunctę
Istricolę: & quotquot Rhęnus/& albis habet:
Sed tamen heu vereor/videor q; videre: seorsum
Tendere nonnullos: & violare fidem.
A quibus: o quantū metuo tam nobile fœdus
Dissolui: & nodū qui bene nexus erat.
Hi neq; iussa dei seruāt: neq; pacta bonorū
Christicolū: obniti iusticię q; volunt.
Quod sacrę ecclesię sed ineluctabile damnum
Afferet: atq; malū grandius Imperio.
Nēpe hinc sancta fides: nēpe hinc/virtute subactū
A nobis (timor est) decidet Imperium.

Hoc ſuperaet nephas ciues: hoc vincite crimen:
Hoc ꝓcul a vobis pellite quęſo ſcelus.
Per quod/ſolliciti Regis q̧ /ducũq̧ (quod abſit)
Conatus: labor & ꝑuigil intereat.
Ne populo demus ludibria forſitan hoſti:
Nobiſq̧ illudat gens inimica deo.
Neu tot conſumptos noctuq̧ dieq̧ labores:
Anſeris incęptũ/conſiliũq̧ ferant.
Id quod monſtroſa ſpecie nouus indicat Anſer
Miſſa mihi cuius nuꝑ imago fuit.
Quale m ſub duplici capite: vno gutture cernis:
Aliſq̧ & pedibus: corporeq̧ horridulo.
Hanc mihi perluſtris dignatio maxime pręſul
Tranſmiſit tua: quo pandere ſenſa velim.
Fluctuat in nobis princeps fauſtiſſime pectus:
Nec ſat ſcire licet: quid miſera auca canam.
Comperio Italiam Brenno duce: męniaq̧ vrbis:
Gallorum quondam depopulata manu:
Et Gallus victor capitolia ad alta iacebat:
Scanderat atq̧ arcem nocte ſilente ſacram:
Anſer erat cuſtos: vigiles ſuus excitat ingens
Clangor: & auertit ciuibus exitium:
Sic vtinam pręſens furibundos pelleret hoſtes
Anſer: & a nobis verteret ille minas.
Et potis eſt: duplicem linguã quia/bina vel ora
Ille gerit: clamor fortior eſſe valet.
Quod ſi dormierit: capita aut ſua diuidet horſum
Illorſumq̧ vagus: & ſine lege volans:
Heu q̃ Rhenicolis: heu q̃ noſtratibus/inde
Horrida ꝑuenient/ Imperioq̧ mala.

Nam quotiens ſparſim/miſſo grege/paſcua quęrit
Anſer: & in partes ſolus abire ſtudet
Mox aditus: pronus q̄ ſuis dat hoſtibus/ad ſe
Impetus: expoſitus dentibus ille lupi.
Sic grex ille boum periit per ſingula ſparſus
Conſilia: vt voluit cōmoda quiſq̄ ſequi.
Omnia regna quidē cōcreſcere iuncta videmus:
In ſe diuiſum mox ruit imperium.
Vera quidē canimus: ſed vana & inania multis.
Atq̄ vtinam vates/vanus vbiq̄ forem.
Sed venient (ita dii ſtatuūt) ventura ꝓfecto:
Quę/repetita quidē crebraq̄ monſtra notant.
Sunt qui ſe geminū ſolem obſeruaſſe fatentur:
Amborum & radios vix toleraſſe pares.
Idq̄ ferunt viſum Maii cum tercia nonas
De medio phębi duxerat axe diem.
Atq̄ ita/perq̄ diem totum inceſſiſſe: ſeorſum
Diſtantes ſenis paſſibus atq̄ tribus.
Quę ſi vera q̄dem fuerint/ſeu falſa: negare
Non auſim: grauibus hæc mihi dicta viris.
Id ſaltem liceat mihi dicere: ſciſma ſequutum
Antea: cū gemini ſolis imago fuit.
Sed tñ hęc alias: noſtri ad variabile corpus
Anſeris: ad pręſens iam rediiſſe iuuat.
Id ſi ſe ſcindet: parteſq̄ volabit in ambas:
Nil reſtat: ſuibus quin lacera: ambo cadent.
Quod mihi/tam vario porcoꝝ mōſtra/videnti
Omine: & auſpicio ſignificare ſuo.
Nempe eadem duplices/tibi/tempeſtate ſuilli
Sunt geniti o pręſul: vno eodemq̄ loco.

Quí pedíbus ſenís: variís multíſq; pateſcunt
Vnguibus: vt ſupra pícta tabella docet.
Nuper íunxerũt geminí capíta horrída porcí:
Nunc vngues monſtrãt: multífidoſq; pedes.
Díí prohíbete/ſues ne fors capíta ímproba íũgãt
Neu pedíbus greſſum perfícere íncípíant.
Nam ſíc (crede) cito díſcors lacerabítur anſer:
Síc ſua mutabunt regna vetuſta ferę.
Scímus enim porcos: ſyluis dominarier altis
Nobilíbuſq; diu concubuíſſe ferís.
Veſtrũ hoc auguríũ: ceruí: dãmęq; petulcę:
Capreolíq; truces: hínnuleíq; greges:
Ne ſíníte ímperíum ſacrũ: terraſq; paternas
Fœdarí íncurſu/perfídíaq; Suum.
Sít bona pax vobis: cõcordía ſancta: benignũ
Reſpícíte ad regẽ: facta vel ímperíí.
Síc facíle ínſultus/porcoꝝq; ora/pedeſq;
Víncetís: cygnus ſíc meus anſer erít.

Ad clariſſimũ Rhomano

rum Regís Cancellarium. domínum Conradum Sturtzel. Iurium ínterpretem prętantíſſimum. de monſtruoſo partu apud wormacíam: Anno domíní. M. CCCC. XCV. quarto Idus Septẽbrís edíto: Explanatío Sebaſtíaní Brant.

Qȝ te dígnaꝝ doctor celeberríme rerum
Conrade/expertum pcupídũq; ſcío.

Hínc noua quę noſtrís nup ſunt monſtra ſub oríſ
Viſa. tíbí primū carmíne nota velím.
Nec me prępediet ſí fors príus omnía noſtí:
Quod vulgus príus: hoc nunc mea muſa canet
Te ſcío factuꝝ hęc/regí noua cogníta noſtro:
Scríbímus ílla tíbí: pandímus ílla ſíbí.
Quęq latína tíbí mō ludímus: ílla vící ſſím
Materno/regí mittímus/eloquío.
Naturę genítor deus optímus/ordíne certo
Huíc dedít & certa lege víaq fruí.
Nec facíle ínmutat naturę íura: ſed íllam:
Quem dedít íncępto pergere calle ſínít.
Ní forte occulta cauſa: aut ratíone latentí/
Arbítrío ve velít hęc varíare ſuo/
Quo fít: vt omne/víam naturę p̄ter/obortum
Monſtrū/& portentū/p̄dígiūq ferant.
Maíoreſq ídeo noſtrí placanda putabant
Numína: ſí quando talía víſa forent.
Crediderāt quia nā/ſupos mala grādía terrís
Iratos: mōſtrís míttere velle nouís:
Vtq ea dífferrent mala: vel leuíora piando
Efficerent: placuit thura precesq dari:
Inde & Romaní poſuerūt ſcripta Sybíllę
In templū: addentes quínq decemq víros
Quí/víſo oſtento/líbroꝝ ıuſſa ſacrorum
Conſulerent: medícas edoceantq vías.
Quo pacto íratís condígna píacula díuís
Exhíbeant: íllís cura laborq fuít.
Nam fuít euentu compertū: monſtra plerūq
Res monſtrare nouas: exícííſq graues.

Sic ſeptẽ reges poſt viſa oſtenta periſſe
Carmine thebano Statius ipſe refert.
Sic Troię excidiũ portẽdere mõſtra volebant:
Nec Solymę niſi poſt horrida mõſtra cadunt
Sic equa/Caſtra inter Xerxis cõnixa: futuram
Signabat leporis more modoq; fugam.
Hannibal & luſcus qñ obſidione Saguntũ
Cinxerat: enixa eſt fęmina filiolum:
Qui ſimul vt natus: rurſum intra viſcera matris
Repſerat: & patrię p̃tulit interitum.
Quot portẽta etiã? quot monſtra horrẽda p̃ibant.
Cũ pœnus Romã flagrat/& Italiam?
Cęſaris ex Gallis aduentũ: monſtra docebant
Deinde eadẽ mõſtrant cęſaris interitum.
Cũ Totyla atq; Atila ducibus/ſęuisq; tyrãnis
Aphrica: mox Rhęnus: luxit & Italia:
Chriſticolũq; alię partes: tot mõſtra: tot atra
Prodigia: has clades p̃ docuiſſe ferunt.
Cũ fidei ille etiã Mahumet ſubuerſor iniquus
Naſcendus: mundum & diruiturus erat:
Illius & ſectam/mox & noua ſciſmata ſignant
Monſtriferi partus: miraq; ſęua poli
Sic & Thurcos; ſic cũ gens Tartara: clauſis
Montibus erupit: mõſtra preiſſe lego.
Vt vetera obmittã: quotiens iam vidimus eheu
Prodigia: & rebus mõſtra creata nouis.
Num puer ille biceps cũ regno tertius Ottho
Pręfuerat genitus: illius acta docet?
Ottho etenim imperii ducibus bona diſtribuẽdo.
Corpora diuiſit: p̃didit imperium.

Hactenus & raro ducibus concordia cunctis
Principibusq; viris/imperioq; fuit.
At nup cũ Vangionũ Rex maximus vrbem
Ingressus: cunctos iussit adesse duces:
Cuncta etiã imperii mẽbra: vt tractare salutem
Illoꝝ: & capitis: posset & imperii:
Principio pacẽ concordi fœdere fecit
Principibus: regno consulit inde sacro.
Quoq; mõ imperiũ deinceps consistere possit
Edocet: illoꝝ consiliumq; capit.
Consonat his animus: placet & mandata subire
Quęlibet imperii: cęsaris atq; sui:
Mox cũ fœlici clauduntur singula fine:
Monstra deus solidę pacis amica dedit
Nam ꝓpe Vangionũ vicina: bicorporis ortus
Est puer: hic vno vertice/fronte patet.
Cuius mẽbra quidẽ distincta: & plena seorsum
Officiũ ꝑagũt singula quęq; suum.
Sed qua parte solet frons esse adiuncta cerebro
Innexũ capiti hic hęret vtrũq; caput.
Atq; ita: bina licet sint corpora: sed tamen vnum
Coniunctumq; caput corpora bina gerunt.
Credo equidem voluisse deũ/signãter in illo
Hunc capite vnitũ ꝓgenitũ esse loco:
In quo se capiti tam subdita mẽbra sacrato
Iunxere: & fausta hęc vnio facta fuit.
Nimiꝝ amboꝝ: Papę q; & cęsaris alti
Denotat vnitum/tempus in omne/caput.
Esse etiam in fatis portendit: Gręca redire
Sceptra: & Rhomanũ consalutare caput

Quicquid id eſt: grator fidei: ſacręq; per ęuũ
Gratulor eccleſię: & Maxmiliane tibi:
Quẽ deus elegit/quo ſancta hęc vnio/ſub te
Principe ꝓgreſſum/principiũq; gerat.
Et faciẽt ſupi (ſcio) q; tam ſubditus orbis
Totus erit capiti mẽbraq; cũcta ſuo:
Ceu pueri illius caput obſeruãtq; coluntq;
Corpora bina modo: tot quoq; mẽbra ſimul:
Id quod principio /illuſtris comitũq; ducũq;
Turba ꝓbat: capiti tam bene amica ſuo.
Mox etiã imperii gentesq; vrbesq; ſequentur
Quę caput hoc iamiã numinis inſtar habent.
Q; ſi trũcũ aliquod mẽbrũ/fortaſſe rebelle/
Et capiti vnitũ nõ volet eſſe ſuo:
Id capiti abſciſſum ceu putre & iutile: marcens
Et miſere arebit: prędia digna luens.
Interea mi Rex videas rogo Neſtoris annos
Pacatũq; regas longius Imperium:
Te duce maxie Rex/niſi te duce/cũcta regãt
Heu vereor/ne ſtet non ſatis/alma fides.

Alia Interpretatio. S. Brant.

Principes ſummi decus imperantis
Eligunt quorum veneranda vota
Cęſarem mundo/fidei & ſacratę
Conſpicite oro.
Tangit hoc monſtrum capite implicato
Gloriam veſtram: vnanimemq; mentem
Quam ſacro regi modo dedicaſtis
Imperioq;.
Vnde Germanis honor & triumphus

Dignus & vobis parietur omni
Temporis cursu/decor & potestas
Fama/salusq;.
Sicut & vestro capiti fauetis:
Nup vnito dñoq; rerum:
Sic fide tuta/stabiliq; nexu
Pergite cęptis.
Hęreant primũ capiti sacrato
Corporis vestri latera: inde membra
Cuncta per terras/ hilari sequentur
Mente fideq;.
Inuicẽ sitis p̃cor o fideles:
Nã lupus surget ferus/haud putatus:
Hic oues vestras/stabula & vorare
Cum grege quęret.
Cũcta tũ quę nõ caput hoc verẽtur
Mẽbra: nec degũt aquilę sub alis:
Illa mox fęde truculentus hostis
Dilaniabit.
Credat astroꝝ/monitis q; diuum
Qui velit: voluunt fera fila parcę:
Mõstrat hęc sparsus puer in biformes
Corporis artus.
Auguror sęuas nimis ah futuras
Sęculo clades: patrięq; nostrę:
Quas deus/regis tamen ob salutẽ
Vertere tendet.
Monstra me terrent/totiens reuisa:
Vrget & cursus satis insalubris
Sydeꝝ: turbãt sceleꝝ manipli: &
Crimina multa.

Sis tamen mitis: deus o miſellis
Parce peccatis precor & reatu:
Da reis pacem & veniam mereri
Reſpice regem.
Et fidem ſacram: pater o tuere:
Tum ratem Petri: ſtabili guberna
Remigis clauo Palynurus eheu
Dormit in vndis.

De Inſigni Cerua Regie

maieſtati donata: Anno dñi. M. CCCCXCVI
Elegia. Sebaſtiani Brant.

PEr te nuper erat Rex inuictiſſime: Ceruę
Vngula: ad Auranię miſſa ferenda ducem
Quam vidi: vt noſtrā lator tuus iſſet in vrbem:
Mirari & tandē vix potui inde ſatis.
Huius pondo quidem: Semis fuit atq; trilibris.
Lata decem digitis: bis quoq; longa decem.
Credo eędem hanc genitā tum: cū Troiana iuuēt?
Illius in latio vulnere lęſit auum.
Seu tum: qñ huius ꝓauum/Tyrinthius heros
Cornibus auratis prenderat-ęripedem.
Magnus Alexander torques plęriſq; decoros
Addidit auratos: ſiuit abire feros.
Qui poſt centū annos capti: cute torque adopto
Rettulerāt ſcriptis tempora tota ſuis.
Vſq; adeo ceruis natura/& viuida virtus
Apta quidē multis viuere temporibus.
Id quod p̄clare Cerua hęc demōſtrat: obęſo
Pectore/quę & collo: ſęcula longa refert.

Digna quidē ꝑ qua nimiū cōmota Diana:
Res Agamēnonias verteret/atq; rates.
Nec quis forte putet: nō ceruā hanc esse: ferā sed
Qualē Cęsar ait degere in hercinio:
Cui cerui species: corpus pręgrande: bouino
Cū pede: cornua sed fęmina/masq; gerit.
Cornua nulla quidē nostra hęc gessisse ꝓbat:
Nec nisi ceruinus pes fuit vllus ei.
Quo fit: vt hanc quā tu rex inuictissime ceruā
Nosti: equidē ceruā iure fuisse feram.
Illam etenim in Scythicis nutritā mōtibus: aut in
Carpathio: aut pyndo: Menalioue putem.
Vnde & in Herciniū nemus hęc delata vagando:
Capta quoq; a canibus: & tibi missa ꝓcul.
Scilicet id credas/Rex & pater optime regū:
Plena sit ausspicii q tibi missa pecus.
Nobilius quid enī Ceruo? dabit ille ꝓfecto
Auguriūq; suū q̄ bene nobilibus.
Nup & optime Rex/cōuentū habuisse ꝓbaris
Nobiliūq; ducū/principū & imperii:
Qui tibi/& imperio/sanctū penituq; salubre
Consilium/& iustos constituere modos.
Inuenta est medicina quidē/qua vulnera sanet
Armiger ille Iouis: qui fuit hoste lacer:
Scilicet vngentū fabrefactū: emplastra parata
Atq; salutari/forte malagma/manu.
Ceruus vt egrotat: oleę sibi quęrere ramos.
Atq; ęsu illius sanus abire solet.
Extrahit afflatu serpentes ceruus ab antris:
Et prensos pedibus conterit atq; vorat.

Si tibi languor ineſt/angues excire latentes
Incipe rex fortis: contere: ſanus eris.
Frondibus vtaris ſemper virentis oliuę:
Bella moue: vt pacem poſſis habere bonam.
Nec timeas vulpis vocem Rex maxime: Ceruus
Vt ſolet: atq; canum quę nimis ora latrant.
Sed cito perge viam pedibus qua ſemita mõſtrat:
Quę tibi per medicos facta/reperta/bonos.
Quod ꝓpere vt facias celeri quoq; ſine capeſcas:
At te veloci hęc eſt fera miſſa pede.
Hanc imitare precor Ceruã: veſtigia recta:
Cui placet/humano & ſemita trita pede:
Nempe ſtagyrites: ſapientius eſtimat inter
Quadrupedes Ceruũ: mitius atq; pecus.
Felle cares/bone Rex: ceruoq; more modoq;.
Ne tamen excreſcat fel tibi in aure caue.
Apta fugę pecus hęc: multos fuge maxime victor
Qui tibi p̃tendũt/Imperioq; malum.
Ceruus enim ſequitur cantantẽ ſępius hoſtem:
Donec ab occultis deperit inſydiis.
Hinc rex diue velim/cantum/ſibilumq; maligni
Suaſoris fugias: nempe venena latent.
Tu delatores fuge/conſilium vel iniquum.
Artibus his quia nã maxima regna cadunt.
Admiratur itẽ pecus hęc: quęcunq; repente
Conſpicit: & gaudet rebus adeſſe nouis.
Tẽporis illecebras non admireris inanes:
Nã prope ſunt ſerio tẽpora plena graui.
Quod ſi delectẽt te fors noua: fortiter ito:
Et noua mox cernes grandia/mira/bona.

Sic tua sic virtus rex o celeberrime/longo
Tempore durabit: Cornua sume modo.
Cerua quidē fuit hęc/non ceruus: cornua nulla
Gesserat/& capitis non fuit vllus honos.
Cornua tu capiti sumes/sanctamq; coronam:
Cornua in aduersos dirige quosq; tuos.
Sic tibi contingent viuacis sęcula cerui:
Sic tibi ramosum nascitur Imperium.
Sępe solet ceruus cui non sunt cornua fronti
Ludere/& exercēt tela futura minis:
Sic tu maxime rex/frontem q; caput q; decorū:
Erige: ad insydias respice diue tamen.
Pensandū quia nam/q; p tot sęcula/cerua hęc
Vixerat: inq; plagas incidit illa tamen.
Illa quidē vidit multa: ast inpuida cuncta
Dum spernit/tetigit retia: capta luens.
Nam solet arrectis hęc bęstia cernere cuncta
Auribus/aduersum & percipere inde sonum.
Stat: fugit: & cursum natos docet atq; iuuētam.
Et saltus monstrat: pręcipites q; vias.
Sic tu maxime rex: populum pręrupta tueri
Montis: & ad scopulos confugere vsq; doce.
Tu mons/tu scopulus/rupes: fortissima petra:
Nec fieri saluus te sine quisq; potest.
Arrige quęso tuas: rex formidabilis: aures.
Percipe quę immineant sęua pericla tuis.
Percipe clamores/gemitus lachrymasq; tuorum:
Percipe q; Thurcus nos sine sine premit.
Is canis insequitur nostros/direq; trucidat
Christicolas/mortis concitat omne genus.

Percipe rex clemens/miſerę eccleſię q̄ ruinam
Catholicę: obmerſę nauiculę affer opem.
Fac mundo per te redeant bona ſęcula pacis:
Gaudeat & chriſtus te poſuiſſe caput.
Ille pedes regis ſuper alta cacumina montis
Inſtar ceruorum/perficiens/ ſtatuat.

Ad ornatiſſimum Impe-

rialium legum interpretem Iohannem Reuchlī al's Capnion: omnis litterarię tam gręcę atq̄ Latinę: q̄ Hebraicę diſciplinę profeſſorem acuciſſimū: de pęſtilentiali ſcorra ſiue Impetigine Anni. XCVI. Elogium. S. Brant.

QApnion illuſtres inter memorande poetas:
Germani ſpecimen/nobilitaſq̄ ſolí:
Fare age(nā memī tibi lyncea lumina)quo nam
Iam modo terrarum/forma/ſtatuſq̄ placet?
Cernis vt in toto/variiſq̄ tumultibus/orbe
Sit Bellona ferox irrequieta nimis.
Adq̄ pilam multis iam luditur vltro citroq̄:
Quęritur in ſcirpo(ſcis puto)nodus iners.
Nec ſat ſcire licet: cui ſit ceſſura vel olim
Herba: velit quo nam ſiſtere fine globus.
Imperio paucos iam cernimus eſſe fideles:
Vix modo/Germanis cęſarem habere/placet:
Pro ſe quiſq̄ ſtudet cęco regnare tumultu:
Detrectatq̄ ſuum gens modo queq̄ iugum.
Aetas nulla prius: neq̄ ſęcula cuncta tulere
Tot: modo quot paſſim cernimus acephalos:

Non placuit ranis pietas manſueta tonantis:
Pamphagus in pęnā rex datur Ibis eis
Quęq; nouū regem fatuę expetiere: columbis
Improbus atq; vorax rex datur accipiter.
Gręcia/ Romanas cupiens deſciſcere habenas
Perdita: Rectoris fert iuga dira malí.
Quęq; fidem capití ſubtraxit: acerbius e heu
Iam caput/ & dūm ſuſtinet illa trucem.
Optíme phorcigena: & diuū iuſtiſſíma cura
(Pegaſídū quía nam rura beata colis)
Inter multa quidem quę me neſcíre fatebor
Ingenue: hoc vnū deprope ſcíre reor:
Germanos vel adhoc ſummo conamine nití:
Quo ſibí pręcídant quod peperere caput.
Cum ꝑpe finís adeſt: ceſſare & equícía phas eſt:
Hippurím eneruat grex met equínus equís.
Síc ſcęptrū Aſſyríis: ſic Mędís: ſíc quoq; Perſís
Sublatū: & Macedum fortía regna iacent.
Inde adeo in terras mittit deus vltor/ acerbos
Iam tociens morbos: fębrıs & omne genus:
Tot noua mōſtra/ fera & portēta: oſtēta ꝑphana: &
Naturę ínuíſam multímodāq; necem.
Quís modo ſeptennē: vel ſaltem ad ſíngula luſtra
Non tímet horrendā/ mortíferāq; luem?
Addo alíos/ alíoſq; nouos/ concreſcere ín horas
Inq; díes morbos: quos ſíluíſſe velím.
Sunt ea tela deum: quíbus exitíale píatur:
Atq; flagellatur/ deprímiturq; nephas.
Fulmína & íccírco manibus fabrícata cyclopum
In Iouís íratí dícímus eſſe manu.

Cum quibus a mundi cõpressit origine gentes:
Atq; hominẽ docuit: viuere/& esse deos.
Singulaq; vt (quorũ me copia longa fatigat)
Subticeã: hoc vnũ sit meminisse satis:
Q; modo tã tetrum (quẽ dicere abominor) atq;
Horrendũ/& fędum (dii ꝓxibete precor)
Pęstiferũ in Lygures transuexit Francia morbũ:
Quẽ mala de franzos/ Romula lingua vocat.
Hic Latium atq; Italos inuasit: ab alpibus extra
Serpens: Germanos/ Istricolasq; premit.
Grassatur mediis iam Thracibus: atq; Bohęmis.
Et morbi genus id Sarmata quisq; timet.
Nec satis extremo tutantur in orbe Britãni
Quos refluum cingit succiduũq; fretum.
Quin etiã fama est Aphros penetrasse: Getasq;:
Vicq; sua vtrũq; depopulare polum.
Longius hoc vitiũ/q̃ par sit/ crescere vbiq;
Cernitur: e nostris corpora multa luunt.
Scorrã Galle vocas: a Scor/ quod grȩcus oletũ
Dicit: & impurũ/ rancidulũq; sonat.
Hic Thymius dici posset: si rupta cruorem
Verruca daret: at siccior illa sedet.
Condyloma foret: Cangrena ve: grandior his sed
Pustula ꝓserpit: sed numerosa minus.
Has a Variolis distinguit causa. q; istis
Frigidus humor inest: hisq; melancolicus.
Fit quotiens propriis Saturnus ab ędibus exit:
Inq; Iouis migrat morbifer ille domos:
Nam tum relliquias diri senis atq; maligni
Iuppiter expellit/ purgat/& euacuat.

Id quod ab octenis lustris contingere crębro
In terris vbi sunt corpora sicca solet.
Vnde frequens Gallis morbi genus id: vel Iberis:
Rarus apud gentes: frigus & humor vbi.
Non illi Chiron: nec item cũ fratre Machaon
Ferre salutarem posse fatentur opem.
Esto aliqui temtent medicinã adhibere/& inũgãt:
Corpus: & in saccũ culleolumq; suant.
Crede mihi nocuit p̃ceps medicina frequẽter.
Quodq; rep̃cussum est scabrius vlcus erit.
Sola iuuat pietas superũ: & mora longior: atq;
Cũ Mithridatis ope/phlębotomia frequens.
Mensibus vndenis quosdam intabuisse videmus:
Nec tandẽ ad plenũ cõualuisse tamen.
Multis lępra minor visa est: epidimia multis:
Exposci atq; aliis mors cita/sępe solet.
Sic putor incluſus pungit/premit/vrget/adurens
Inflammat: torquet/prurit & incinerat.
Poscamus veniam supos ideo: atq; per aras
Pacem a cęlicolis: vota precesq; petant.
Vt saltem inmunẽ seruet pia virgo/sub alis
Magnanimũ Regẽ/tam placidumq;: suis.
Qui modo scorrosos lygures agit inter/& ęgros.
Liber vt hoc morbo: Cęsaris arma ferat:
Cęsaris arma/simul sacrũ & diadema reportet
Rex pius: & sũmo dignus honore parens.
Quẽ cuncti vnanimes Christi de plębe sequamur.
Vt videant gentes nos populũ esse dei.
Vosq; Itali inprimis regem obseruate benignũ:
Ne vos deterior subruat: interimat:

Alea iacta quidem est pernix: Rhamnusia ludit:
Atq; indignatur nos voluisse minus.
Nolite o virtus Germana/& viuida corda
Desipere: atq; aliis linquere frena/& opes.
Est aliquid membris: caput orbis habere monarchã:
Quẽ timeãt gentes regnaq; cuncta soli.
Qualis magnanimus victor modo Maxmilianus
Qui fulmen belli est: pacis amator item:
Principis illius mallem iacuisse profecto
Sub pede? quã externi sceptra tulisse viri.
Simus io ciues capiti rogo subdita membra:
Sic patrius nobis manserit vsq; decor.
Egregias animas proauoq; : vmbrasq; sequamur
Maiorũ (neq; eni degenerare licet)
Qui virtute sua: sudore/armisq; pararunt
Fortibus/imperiũ: sceptrigerãq; manũ.
Sic Germana deus regna: atq; dei fera mater
Perpetuo obseruent: Teutonicũq; decus:

Ad illustrissimũ serenissimumq; Romanorum regẽ Maximilianum &c. de spectaculo conflictuq; vulpium alopekiomachia Sebastiani Brant.

Forsitan addubitas quid sit rex maxime: vulpes
Q; modo tam varias affero/agoq; procul?
Quid sibi venatus noster portendat? & illa
Que iacet in medio serta corona solo?

Accipe nam pedibus vulpes volet: hinc sibi nomen
Tractū habet: & volipes/prisca loquela fuit.
Illa etenim fraudes celeri pede versat/agitq;:
Apta fera: vt fugiat: fabricet atq; dolos.
Albicat ante pilis in ventre & pectore vulpes:
Sed sua sūmotenus terga/piliq; rubent.
Sic multi ostendunt ꝑbitatis fronte nitorem:
Sub cute qui rubra fraude/dolisq; calent.
Mutat sępe pilos: animū non mutat iniquum
Hęc fera: in innato stat sua vita dolo.
Intortam vulpes caudam tenet: est quoq; cursus
Illius intortus/subdolus/ambiguus:
Vnde etiā hoc nostro vulpes agitare theatro:
Venatūq; illa cū fera habere placet.
Heu quot habet mundus vulpes mō: ꝑdia cuncta
Rustica/& vrbana: vulpe doloq; scatent.
Vulpinus multis animusq;/& alopekis extat:
Versutum & vafrum hoc cernis vbiq; pecus.
Quis nam hodie: cordi cui vulpinarier vsq;
Non sedet: aut cuius pectora vulpe carent?
Tot fraudes/tot vbiq; doli/& mendatia: verum
Peruertunt: leges/iusticiam/atq; fidem.
Nusq̄ tuta fides: amor est extinctus vbiq;
Singula vulpino more modoq; patent.
Quid credas/aut cui credas circūspice: vulpes
Arua/domos/vrbes/cōpita/rura/tenent.
Sunt quibus inuersa est cauda: atq; in fronte locata
Quiq; pilis oculos/crinibus atq; tegunt:
Est cui cauda duplex/frons & geminata nitescit:
Et duplices linguas simplici in ore gerit.

Eſt quę diſtribuit caudas ſine fine nocentes:
Spargit/& in partes/diuidit omnigenas.
Has agitant binę quas fœdera ficta ligarunt:
At nihil efficient: pręda cupita fugit.
Eſt quę pene caret: ſed fraude imbuta maligna:
Mox capiet caudam/perfidiamq; trahet.
Eſt cui cauda facem flagrantē protrahet: eheu
Quę rapido flāmas euomet ore truces.
Quę cū prodierit/lucemq; miſerrima tanget:
Comburet ſegetem/cū ſtipula/atq; ſolo.
Ad tempus ſedenim hęc/a venatore ligata eſt:
Detracta eſt non dum copula tota feris.
Illa canem illudet tractu caudę: illa ſequentē
Excipiet: mulcens credula corda dolis.
Illa iacens ſulcis lepores fallet/volucreſq;:
Muribus inſidias/cuniculiſq; dabit.
Os illi impurum: rabie fera guttura pandet:
More canum latrans gāniet illa fame.
Se ſimulat fingetq; bonam/iuſtamq; piamq;:
Dum cadet in fauces pręda petita ſuas.
Hęc foueam daxi taminabit ſtercore fœdo:
Mox tamen inde ſibi contrahet atq; necem.
Incidet in foueam q̄ polluit improba vulpes:
Quoq; aliis nocuit: hoc peritura modo.
Hęc ſibi quid pictura velit: vel inane poema:
Qui legis hęc aures arrige queſo pias:
Plus tibi nam pictura feret: q̄ carmina noſtra
Rauca: improuiſus me lupus ecce videt.
Conteſtor quia nam mi Rex: me exponere totum
Nolle: ſub hac vulpis quod latet effigie.

Quiſq; animi captu/motu & rationis: eo plus
Diuinet: vulpes quid ſibi/linxq; ferant.
Quid ſibi congeſtus caudax: & veles in alta
Arbore: quę ſertum callida ſola trahit.
Sit labor optime rex/cura & tua maxime cęſar
Pręcipua: vt capias de ꝑpe vulpeculas
Linx ſatis aſtuta eſt q̃ vulpē vulpe prehendit:
Altera enī alterius callet/abitq; dolum.
At poſitę caſſes/ſunt & ſua retia vulpi:
Inq; ſcrobem & ſaccum ſubdola turba ruet.
Aeſtatem timet. ęſtiuus calor inſidiatur
Vulpibus: inde cadunt de cute nempe pili.
Sed beat hoc vnum: pullis in imica ꝙ hęc ſit
Beſtia: gallinas decipit atq; vorat.
O qui terrarū mundi & moderaris habenas
Maxmiliane ſacri ſceptriger imperii:
Et lincem vulpeſq; time: nec crede doloſis
Illox inſidiis/teq; caputq; ſacrum.
Si tibi quę aduerſa eſt neq̃as gentem ve/feras ve
Prendere: in illarum figere carne pedem.
At ſaltem vulpes imitare: illude ſuperbam
Illarum rabiem: clamq; palamq; dolis.
Sis memor inſignem quondā dixiſſe magiſtrum:
Induperatorem: belligerumq; virum:
Deficiet pellis duri ſi quando leonis:
Vulpina eſt illuc inq; ſuenda cutis.
Auditus ſolers vulpi eſt: nocumenta doloſq;
Pręſentit: ſero & magna pericla ſubit:
Qui ſibi pellaci prouidit ab hoſte/feroq;:
Illius inſultus inſidiaſq; cauens:

Qui bene certarit christi pro legibus/atq;
Iustitia: meritū/laureolamq; feret.
Opposita ad glaciem cōiectat vulpecula aure
Frigora si crasso/stent tenuive gelu:
Sic tu maxime Rex: vulpes imitare: caue sed
Ne te decipiat bestia vafra. Vale.

Marcialis hoīs tumultua-

riiq; militis & mortem contemnentis iactatio.
Sebastiani Brant.

Improba quid verbis mortē mihi imago minaris?
Participemq; tuę me fore sortis ais?
An ne vides quantus cōsurgo in prelia miles:
Qualis in incessu: q̄ mea vita ferox?
Nil tua perterrent me dira/& inania verba:
Te didici dudū spernere/adire/sequi.
Indicus vsq; adeo placidā vix gymnosophista
Fronte hilari ad mortē: vt nostra caterua ruit.
Nonne vides lęto nos cuncta pericula vultu
Suscipere: & mortis quęrere vbiq; locum:
Nec pro iustitia: neq; enim virtutis amore:
Pro patriis nec itē legibus oppetimus.
Sed nos nummus edax: funesta pecunia/cogit
Linquere rura. focos: sacrificasq; domos.
Nos pridē expertus lybico sub sydere maurus:
Sarmata: nos dacus: nos getha sensit atrox.
Flandria nos vidit: maris accola/nostra britannus
Arma tulit: gallis cognita sępe viris.
Nos procul hispanos quos diuidit acer Iberus
Iuuimus: atq; aias fudimus innumeras.

Appuliã/& belgas: ligures quoq; ſanguine multo
Sparſimus: Italia eſt mox adeunda mihi.
Proinde minas: monitus: ſuadelã: verba: ſuſurros
Deſine: non timor eſt/nec mihi cura necis.
Quin etiam ante aciẽ propinans pocula mortis
Nudus in arma ruo: vulnera pulchra ferens.
Sic vitã inſtituí: pacẽ horreo: temno quietem:
Et pręceps mortis tranſeo in omne genus.
Spes modo ſit lucrí: thurcos ſequor/& ſaracęnos:
Bellorum quia nam gaudia ſola iuuant.

Mortis increpãtis hũanã

fidutiã cõtra tumultuarium quẽdã ſatellitem altercatio Sebaſtiani Brant.

Quid tibi vita procax: quid gloria vana iuuentę:
Corporis aut prodeſt robur inane tibi?
An vagus inceſſus: veſtis tua & impia: noſtros
Terrebit vultus: legitimaſq; vias?
Penſa alios: qui forte pares tibi viribus olim
Sub noſtra tandẽ ſed cecidere manu.
Si numerũ poſcis? lybicas reputemus ariſtas:
Succida Sarmatici quę vel harena maris:
Quot cõuexa poli rorãtia ſydera paſcunt:
Quotve atamos ſolis verſat agitq; calor.
Ad mea deproperant vitalia corpora regna:
Serius aut citius cuncta creata ruunt.
Quid rogo ſtulta cohors: mortem mercede caduca
Quęritis: & vitam vendere ſtipe iuuat?
Vos regum nummi: vos ſęua pecunia perdit:
Sponte iuuat ſtultos currere ad interitum.

Dum ſolitū fugitis mannūq; operūq; laborem:
In mortem ruitis/prȩcipitemq; necȩm.
Vos mihi tum pȩnas datis/& ſtipendia digna
Sumitis: in promptu ſoluere cuncta queo.
Si prȩſciretis quȩ prȩmia/qualia dona
Largior emeritis: militibuſq; meis:
Vos ligo/& incuruū magis oblectaret aratrum:
Quam bellum horrendū/& prȩlia iniqua ſequi.
Milia quot veſtrum modicis periere ſub annis?
Dum nimis externus motus: & ȩra placent:
Sedibus in propriis potuiſſent ducere vitam
Tranquillam. & patriȩ qui ſupereſſe ſuȩ:
Quos omnes rapui ante diē: tu deinde ſequeris
Proximus: vt primus quiſq; tumultus erit.

De cauſis deprauationis

rerū omniū. Sebaſtianus Brant.

POſteaq; impuberes cunnos gens ſtulta petiuit
Et data militibus vetus eſt reuerētia mancis.
Conſule & imberbi regitur res publica quȩuis:
Et paſſim indocti ſūma ad faſtigia ſcandūt.
Virtutiſq; viam pauci ſectanť: & artes:
Perq; nephas leges/ius/phas/violanť: & armis:
Et ſcelus & crimē virtutis ſede locantur:
Ilia/mēbra dei probris laceranť apertis:
Inq; dies dolus augetur/fraus/ꝑfidiȩq;
Et madet humano/ſine cauſa/ſanguine tellus.
Et lachrymas inopis cauſam quoq; nemo tuetur
Contigit extremā ſtatus/& gradus oīs abyſſum:
Aſſidue & patimur multa flagella dei.

Sidt bludte meytlin wurden wertt
Vnd rytter/die nit bruchen swert
Vnd rattes herren one berdt
Prelät vnd pfaffen vngelert
Der kunst vnd tugend nyemans gert
Vnd recht mit vnrecht wurt versert
Vnd sund fur tugend wurt geerdt
Vnd man all glyder gotts verswerdt
Beschyss vntruw sich täglich mert
On nott wurt menschlich blüt verrert
Des armen nott nyeman verhört
Hant sich all stät vnd grad verkert
Vnd würt mit plag/die welt verzert

De piculoso scacorũ ludo

Inter mortem & humanam conditionem.
Sebastianus Brant.

Angelus habens horologium.

Vitę sũma breuis: vigili circũspice mente:
Signifera extremã denotat hora diem.
Kurtz ist die zyt/lüg für dich gnott
Die stund ist vß/es nahet der dott

Mors loquitur.

Adsũ nulla mora est: patere inuiolabile schach matt
Nec facit in munẽ te/pedo/siue senex.
Kein zyt ich beitt/schach matt/ich sprich
Kein alter noch venden fristen dich

Cęsar in persona humanę conditionis loquitur.

Omnipotens genitor/ludi si talis acerbi
Conditio est: aiam respice/tolle meam.
Herre gott wie ist diß spiel so herb
Begnad myn sel daß sie nit verderb

Mors inferius loquitur

Quid tibi mortalis cordi est homo: qd ve supbis?
Cũ rapiam iuuenes quotidie/atq; senes.
Non ducis imperium: nõ regia mitra coronę:
Pontificis sũmi/cardineus ve chorus.
Sceptra nec orbis item: nec prẽsulis insula sancta:
Mortis ab extrema conditione vacant.
Omnia disturbans mortalia iura resoluo:
Et cadit ante meos: quicqd in orbe/pedes.
Arbitrii nostri est/campo mactare vel albo
Vel nigro: tute ludite/victor adest.
Mensch war vff ist din hochfart gstalt
Du siechst das ich nym iung vnd alt/
Ich ker mich nit an dheinen gwalt
Babst/keiser/künig/hertzogen gfalt
Hab ich bischoff vnd kardinal
Fry/graffen/ritter vber al.
Vor mynen füssen braht zů fal/
Ich klär all kilchen/höff vnd sal/
Vnd trib eyn gmeynlich/vff recht speil/
Eyn yeglich feld mag syn myn ziel
Ich achten ouch der hüt nit vil
On fir büß matt ich wen ich will/

Conuerſio cuiuſdã ſęcularis hoīs ad cognitionẽ
ſui ipſius Gnoti ſeauton Sebaſtiani Brant.

Heu quid tandẽ agitãt: inopes/diteſq;/hebeteſq;?
Cũ pueros paſſim mors rapit atq; ſenes.
Et terrenus amor cũ mille doloribus/omnis
Terminat: ac tutũ nil ſine fraude manet.
Quę me cunq; tenent terrę: quo me quoq; verto
Illic nulla fides: mors quoq; cuncta rapit.
Ach gott wo mit gont ſie doch vmb
Die armen/ſampt den richen/
Sidt akkt vnd iung ſchön wiſe vnd tumb
Teglich von hynnan ſlichen
Zytliche lieb mit leid zergat/
War ich mich ker vnd wenden
So fünd ich vntruw vnd den dott
Die welt dût ſich ſo enden

Delicíis affluens loquitur morti.

An generi. aut opibus/an moribus/an ne iuuentę.
Parcitur o mors?
Mag adel/gůt/zůcht/dugents zier
Han friſt vnd růw o/dott von dir?

Mortis reſponſio.

Lege parí rapío quicq̃d mortale creatum eſt:
Ibitís omnes/
Mit glicher moß/on růw vnd friſt
Nym ich als das geboren iſt/

Es iſt ein boum der hat zwölff äſt
yeder aſt hat by tryſſig näſt
Ein näſt hat vier vnd zwentzig ey
Zwey vnd ſechtzig der vogel geſchrey/
Dis nagt eyn wiſſ vnd ſwartzer ratz
Boum/näſt/ey/vogel/friſſt die katz
O gott wie ſorglich iſt diß weſen
Wer mag vor diſer katzen gnäſen

In ſolis eclypſim Elegia

Sebaſtiani Brant.

O Phæton phætō quo nūc tua cādida ceruix?
Quo rutilę fugiūt gaudia noſtra comę?
Quis deus obiecit tot nubila ſęua: tot imbres
Iamiam mellifluis crinibus vſq; tuis.
An pater oīpotens diſiecit fulmīe/currus
Forte tuos. lauit mēbra vel erydanus?
Sume animū fractasq; rotas lege: dirige lora
Quadrupedū: mundo clarior oro redi.
Huc ades: oīgenam videāt pia ſęcula lucē:
Et radiis luſtra mitibus alme tuis.
Pluríma thura tuis ſacris adolebimus aris:
Et bellator equus/ad tua templa cadet.
Phębe pater monſtra radios hyperione claro
Et tibi p meritis hoſtia digna cadet.
More ſuo perſę mactant celerem phætontí
Bellígerāq; feram: nos tibi thura damus.

De laudibus Thermarū

Marchię Badenſis. ode Sebaſtiani Brant.

Vrbs Baden quōdā mihi chara Salue:
Salue Thermarū decus inclytarū:
Quę tuos vnda refoues ſalubri/&
Flumine viuo.
Rupibus cęlſis tibi murus horret:
Montiū circum iuga te coronant:
Arborū vertex: nemorū & cacumen
Te vel inumbrant:
Te/licet Thermę fuerint Neronis:
Gordius vel quas precio parauit
Maximo: nullus ſuperabit vnq̄
Angulus orbis.
Tuſculo quondam/meus/ex agello
Tulliius termas fluitare fecit:
Quas ferunt lippis/oculo & mederi
Cęcucienti.
Dędalus pennis fugiens ſeueri
Carcerem regis: peragrauit omnē
Aeris callem: tamen in cumarum
Colle reſedit.
Cuius ex venis calidi reſudant
Fluminis fontes: voluit lauacris
Mēbra tam ſanis operū magiſter
Aegra leuare.
Tu Baden cūctas ſuperas calentes
Balneas: cędit tibi Tuſcularum

Gloria: & Baiis data fama quondam.
Sedula priſcis.
Addō multarum loca balnearum:
Quę tamen noſter facile antecellit:
Fert ſuis palmā merito & triūphum.
Marchia thermis.
Exageratio laudis & inductio originis Marchionum. Carmen elegiacum.
Quin etiā his aruis poſuiſſes dędale templa:
Celte tuo/ & torno: te quoq; digna forent.
Sed veritus/ne te Minoia vela requirant:
Et tibi ne rheni littora iniqua forent.
Cunq; tibi placuit regio hęc/bona/dulcis/amęna:
Diceris his terris abſtinuiſſe tamen.
Nam tibi nota quidem cognatio noſtra vetuſta:
Et ꝙ ab Antiquo Marchio gręcus erat/
Quippe agemennonię fertur prognatus auitę
Stirpis: & Atridę ſanguinis eſſe nepos.
Deinde per hadriacū veniēs mare: ad Auconitana
Littora: & hęc miſit Marchia prima ducē.
Quippe locauit ibi/poſuitq; ingentia primū
Fundamenta loci: traximus vnde genus:
Iuncti nempe duces: quē Mantua: quēq; Ticinū:
Et qui noſtra procul Marchio rura tenet.
Dędalus id metuens cognata hęc regna refugit:
Maluit externo poſſe latere iugo.
Quo fit vt obſcuro per tempora longa fuere.
Balnea noſtra loco: quę modo lata vigent.
Principe ſub tanto creuere: & ad vltima mundi
Huius aquę/atq; loci credula fama volat.

Carmen epodon ex iambo alterno.

Si mille laudē versibus locum Baden:
Vires & omnes exprimam:
Laudabo digne non tamen satis Baden.
Suumq; diuū principem.
Sufficient nec vlla forte tempora
Laudes decentes in tuas

Continuatio carmis Sapphici

O ego optaui quotiens redire
In tuas sedes: veterem videre
Posse nutricem: mihi lactis olim
Quę dedit escam.

Filios nutris genitrix benignos.
Et bonos: vitę quibus est honestas
Et decor famę: ꝓbitasq; morū: &
Sedula virtus:

Apostropha ad dominos de capitulo Badēsi. Et quedā perexigua gratificatio carmen Elegiacum.

Vos igitur dñi insignes: nostręq; magistri
Vite: huius facitis qui caput ecclesię.
Vos mihi non digno: quantū exhibuistis honorē:
Vos mihi non merito: munia quanta viro?
Pro quibus officiis/si qua est mihi vita/studebo
Esse quidem gratus: ac memor obsequii.

Quę me cumq; vocant terrę: quaſcunq; per vrbes
Ibimus/aut gentes: nomina veſtra canam.
Iure quidem: quid enī optati mihi defuit vſq̄:
Vos penes: exegi dum modo nando dies?
Digni ſub tanto vt degatis principe veſtro:
Marchia quem & totū percolit imperium:
Digni qui binas habuiſtis ſorte peritos:
Decanos: quorū nomina morte carent.
E quibus vnus erat doctor meus: at modo caſſum
Lumine: deflerūt carmina noſtra virum.
Alter adhuc viuus Sygwart Nicolaus: & omni
Dignus honore nimis: gaudeat vſq; velim.
Qui reparare poteſt quicquid deperdidit olim
Marchia: pręceptor cum meus interiit.
Non illi eloquiū: non experientia rerum:
Nec quicq̄ culti deficit ingenii.
Adde q; humanus. mores quoq; principe dignos
Ille habet: & quicq̄d patria ſancta petet.
Da veniam te non palpamus amice: nec aures
Demulcere velim pręcipitantis equi:
Te mihi munificum: mihi teq; fuiſſe benignū
(Certe homini ignoto) dum mihi vita. loquar.
Quicq̄d ero: mortis q̄uis detentus in hora:
Non tamen vſq; tui non memor eſſe queam.
Viue ideo incolumis: tranſi quoq; Neſtoris annos
Et Cumea vide ſęcula longa: Vale.

Sapphica peroratio.

Ibimus lares repetendo noſtros:
Liberos dulces: patriamq; viſam
Iam vale nri memor vrbs Badenſis.
Ibimus e heu.

Ad egregiũ ꝛ nobilẽ virũ

dñm. Hieronymũ de weiblingẽ Canonicũ eccle sie Basilien sis. De natura & moribus aduocato-rum cõsistorialiũ Sebastiani brant experientia.

Si te causidicũ mores studiũq; laterent
(Quod neq; crediderim (perlegere ista potes.
Nempe solent lites ꝑquirere/iurgia vana:
Coruus vt assequit sparsa cadauera humi.
Hi postq; admissi sunt: causas sponte morantur:
Quo magis amplaga ferãt cõmoda: lucra: stipẽ
Quos ꝑmittas si forsan/spes quoq; lucri
Nulla sit: impediũt quo magis efficias.
Lerneũ virus fundũt: furiasq; lacescunt:
Et stimulant/mussant: pars inimica placet.
Consultor causę sine munere/nemo salutet
Hos: vacuas spernũt nempe videre manus.
His quia greca fides: nec mercem credere norũt
Ni preciũ videant: nanq; oculata manus.
Quicq; d agũt dygitis prędam populãt aduncis
Harpyę volucres/hi stygis atq; canes.
Hos si sollicites: fastidia tanta: manentq;
Immemores causę: des nisi semp eis.
Si causas recitant. videas & Anubidis ora:
Et Scyllę scopulos vociferasse putes.
Consiliũ si forte petes: placet ampla litura:
Actaq; ꝑsuadent: scriptaq; multimoda:
Cerea mons horę/Mydas cũ litigat hyro:
Seu cũ Tersiti prędia Croese moues.

Vt truculenta ſolet/furiunt/lea: fęta vel vrſa: aut
Tygris vt hyrcana/línx/aper/atq; lupus.
Corq; lycaoniũ facilem exardeſcit in iram:
Nec veníam nouit/nec pietatis opus.
Luxuriant: luduntq; clienti/trux quaſi thaurus
Omnia conſumunt vt Minothaure ſoles
Contíngatq; nares auri ſi forte rubígo
Illorũ: vígiles Arge moues oculos.
Laomedontęa hinc piuria/amore faceſcun
Auri: Narícii cõcipiuntq; dolos.
Inſidíaſq; locant (modo nũmi ſpes comitet)
Pergama apud quales interitura Sinon.
Conſilía Achitofel promunt: Ionathęq; ſagittas:
Illí Abſolonis oſcula ad inſtar habent.
Mendacis vaní/vafrí/aſtu/fraude doliſq;/
Verſutí/obſcurí: hęc ſua vita víris
Parcite patroni cauſax: parcite lítis
Cauſídici: experto credite. docta loquor.
Noſter adhuc alíos expectans Iuo ſodales
Ante fores cœlí tempora longa ſtetit:
Stabit item: donec iuſtus/pius/atq; fidelis
Cauſídicus illi forſitan obueniat.

In venerandi patris Jo-

hannis Tritęmii abbatis Spanheymẽſis opuſcu lum de miſeria pręlatorum clauſtralium/epigrã ma ſapphicum Sebaſtiani Brant.

QVí meas nuper pater Abba venit
In manus multi precíi libellus.

Is tuū nomē tulít: huncq; lętā
Fronte relegí.
Nēpe condígnus fuit ílle víſus
Quí meas lectus penetraret aures:
Quando p̄ſcríptos títulos Trytęmí
Patrís habebat.
Addo q; ſanctos docet ílle mores.
Regulam ponít: ſtudiūq; vítę: &
Cuncta quę fęlíx Benedictus olím
Prodídít abbas.
Hunc tuum patres vtínā laborem
Quí ſtudent ſomno/canibus/caballís
Perlegant: maíor foret hís p̄fecto
Cura ſalutís.
Hí ſtruunt ędes/ſtabula/atq; turres
Nulla líbro; ſtudíí ve cura eſt:
Scorta conducunt: famulos ſup̄bos:
Ventrís amící.
Turgídís buccís: capíte atq; craſſo
Abſtínent quantū/facíle eſt vídere:
Aeſtuant baccho: venerēq; putrem
Venter íneſcat.
Tu doces ſolo ſtudío beárí
Poſſe: prelatos míſeros reformas:
Deſídes pungís monachos: íubeſq;
Víuere chríſto.
Hí vel ęquales calíces/repletí
Hauriunt: horas totíens díurnas
Neglígunt: ludo vígíles nefando
Non ſua perdunt.

Sęculi pompas agitant inanes:
Principes quęrunt: simulant forenses
Sępius causas: iuuat hosq; / soli
Viuere mundo.
Sobriam vitam tua scripta suadent:
Carnis & monstras vicium domandum.
Vota quo seruent modo: fratricelli
Dogmate tradis.
Noctibus totis vigilas legendo:
Deseris nunq̃ studium diurnum.
Comparas amplam / struis atq; dignam
Bibliothecam:
Hi sinunt fratres lepores fugare:
Insequi ceruos / volucres / sagenas:
Fornices cunctos / male peruagare:
Veste reiecta.
Tu iubes sanctas legitare fratres
Litteras: cęllis habitare clausis:
Sęculi sordes fugere / & maligni
Dęmonis arma:
Iure te totus sacer ordo fratrum:
Iure te clerus colit vndiquaq;
Teq; doctorum celebret virorum
Turba / choruſq;:
Viue Vale memorande pater / qui dogma sacratũ
Tãq; bonum: vita: litterulisq; doces.
Tu decus es rhęni: monachorum gloria. nostris
Germanis / celebri semper honore parens.
Carmina quę nostros inter / cape cruda / labores.
Lusimus: ah tanto vix bene digna viro.

De franciſci petrarche lau
de & prę̃ſtantia S. Brant.

Gloria petrarchę tanto eſt cumulata decore:
Vt ſibi nil addi/nil minui ve queat.
Quicq̃d enī humanis potuit cōplectier vſq̃
Vſibus excultis: arte/vel ingenio:
Hoc meus ingenue nouit bonus ille poeta:
Calluit hic cunctas funditus hiſtorias.
Omnibus his ſpretis: ſed enī hęc fucata veneno
Sęcula mortifero: liquit & illecebras.
Et nemora/& montes habitās colit atq; frequētat:
Secreti calles/& loca ſola placent.
Proinde ſibi obtinuit famāq;/decusq; perhenne
Et fieri meruit charior inde deo.
Illic ſolus enī tot digna volumina ſcripſit
Quę vicíata quidē/& ſparſa fuere prius.
Preſſimus hęc nup: ſed adhuc nonnulla ſupſunt
Tangere quę noſtros nō potuere manus.
Pluríma Amorbachio debes Franciſce laborí:
Multa etiā nobis q; bene terſus abis.
Sed tua te virtus: tua te prę̃ſtantia dignū
Reddidit hoc noſtro (crede) labore. Vale.

Ad prestātissimū iuris pō tificii doctorē: dn̄m Marcum decker/ecclesię beatę Marię virginis Ertfordeñ. Decanū/de Gloriosę campanę eiusdē ecclesię: nuper de anno dn̄i. 1497 Nonis Iuliis instauratę pręstantia & sonoritate: Harmonilogia S. Brant.

PArua fuit quondā Nolę experientia cunctis:
Dictaq; res/paruo noīe/parua fuit.
Quin hodie multis quoq; gentibus/illius vsus
Nullus adest: nolę noīa/resq; latent.
Hac Arabes: persę: parthi: thurcę/& Saracęni
Cum Mahumętana gente: Scythisq; carent.
Soli christicolę primū inuenere: sacratis
Aedibus: addiderant nomen abinde nouum.
Nam quę nola prius: demū campana vocata:
Nomen ab vrbe vetus: de regione: nouum:
Vtile certe opus est: & quod iuuat: idq; ꝓphanis
Rebus: & vrbanis: vtimur atq; sacris.
Diuinos illo sonitu celebremus honores:
Hoc superis canimus fęsta decora sono.
Tinnitu hoc hoīm thalamos: lętosq; triūphos:
Ciuiles q; foros/ꝓmimus atq; iocos.
Quin etiam inferiasq; ferales: exequiasq;
Funebres/Nolę pandimus officio.
Temporis hinc factū est successu: vt maior vbiq;
Cresceret: atq; aucta est/pondere/voce/sono.
His ego Pariseos/inter pręcellere Gallos
Audieram: ingenti pondere habere sonos.

Inter Germanos: Nemetũ celeberrima Spyra
Quondã erat: a nolis nomen habere ſtudens.
At nunc fama volat/noſtras quę cõtingit aures:
(Credula vix paucis nec memorata viris)
Nuper in egregia Germani nominis vrbe
Thurignę gentis quę caput/& domina eſt.
Hic vbi Marce ſoles doctor clariſſime ſedem
Atq; beneficii nunc habitare domũ.
Prorſus inauditę molis κώδωμά refuſum.
Sic etenim gręco noĩe nola ſonat
Igniuoma hanc miſere campanam flãma reſoluit:
Vrbs prius incenſo quando inopina perit.
Nunc multo grauior/vociſq; ſonorior extat:
Quã fuerat quondã: diſſimiliſq; ſibi.
Quadraginta etenĩ. & bis centenaria centum
Fertur habere ſuo pondere multiſono.
Vt plane affirmare auſim/mundũ ꝓpe totũ:
Huic neq; maiorem: nec tenuiſſe parem.
Haud facile inuenies/quę pulchrior/aut melior ſit:
Accentu altiſono nulla ſonora magis.
Hęc vbi pulſat̃: cum verberat aera clangor:
Fulmina de cęlis mox cecidiſſe putes.
Concutitur tellus: tremit aer: & intonat ęther
Stridorẽ & fremitũ/tacta dat aura/grauem.
Cerneret hanc ſi docta Iubal: mox diceret/o he
Quantũ ars excreuit pondere noſtra graui.
Gloria nolaꝝ: campanarũq; per orbem
Gloria ſola manens: nomen abinde tenet.
Tris aliaſq; addo: quartũ tenet Anna ſecundũ:
Tertia nomen habet/dicta/Maria quidem.

Quartá minor voce & ſonitu/vocitatur Oſanna:
Vt prima: altera mi: tercia ſolq; canit.
Quę ſimul vt reſonant: concentus in ęthera dulcis
Exilit: & ſuaui ſydera voce tonant.
Quod quōdā Eurotas ſacer: & parmyſſus amęnū:
Hoc audit tuus en nunc quoq; Gera melos.
Gaudia quę Ladon placidus/doctusq; Cayſter
Cepit ab accentu: nunc quoq; Gera capis.
Quēq; helicon dulcē: argutū quē Męnalus hauſit:
Mons Petri excelſa captat in vrbe/ſonum.
Hac ego/Marce reor/tanta dulcedine motū:
Illectūq; ſono/te bone amice/nimis.
Vt prętercunctas vrbes: patriaq; relicta:
Ertfort ſola tibi/perpetuoq; placet.
Fors merito: princeps tua nēpe Ertfordia: ſupra
Germanas vrbes: theutonicosq; lares.
Illa quidē agroꝝ bonitate/atq; vbere glebę:
Cunctis rhęnanis anteferenda locis.
Addo q̄ eccleſias habet/atq; inſignia templa
Plurima nobilis vrbs: vt tibi iure placet.
Et placeat: noſtrę dū ſis minus inmemor vrbis:
Duſmq; velis patrii comminiſſe ſoli.
Ni facias: ſonitus Curetum (crede) ciemus:
Ere repercuſſo noſtra vocetur apis.
Dulichiū inuenio cera obturaſſe/miniſtris
Aures/& ſociis: ne ſonitu intereant.
Ne ve Acheloiadū cantus: vocesq; soroꝝ
In patriā reditū blandiſonę impediant.
At ſi te oblectant campanę: attende canoros
Nolarū ſonitus quos Baſilea tenet.

Illa etenī nup/crepitantiaqꝫ ęra/nouauit.
Campanasqꝫ bonas fecit & altiſonas.
Pondere diſſimiles licet: at dulcedine vocis
Non aſpernandas: ſuauiſonasqꝫ ſatis.
Siue Syringa ideo: te ſiue melodia mulcet:
Hic dabimus/qualē pan quoqꝫ habere volet.
O vtinā vſqꝫ adeo noſtrę tibi dulce ſonarent.
Campanę: quatū/doctor amate/mihi.
Crede mihi paruas cū delectamine magno
Audires: rhęni & murmura dulciſoni.
Sępe etiā paruę volucres/modulamina promūt
Dulcia: dant ſonitū cymbala parua bonū.
Proinde tuę patrię non ſis oblitus amęnę.
Facqꝫ olim redeas: inclyte Marce vale:
Me quoqꝫ fraterno dignabere amore phenni
Diligere: & charū ſemp habere. Vale.
Plus quippe abſentē te ſuſpiro/atqꝫ gemiſco:
Quam natale ſolum poſt habuiſſe. Vale.

Ad Campanā Baſilee di

ctā Felicis papę. verſus infuſi. S. Brant.

INclyta dulciſono tinnitu digna maria eſt
Cuius ad obſequiū ſuperas it clāgor ad auras.
Tēpore cōcilii Fęlix dedit/improba fregit
Pulſantū manus: inſtaurat pia fabrica fractā.
Si numeꝛę poſcis: mille & quater accipe/centū &
X nouies priſcū nomen & arma gero.

K.i.

Suo weiblingero.

Sebastianus Brant.

Qꝛ me cõuiuam comiti dignaris herili:
Iussisti & mensę ꝑticipem esse tuę.
Grator in inmẽsum: placet hęc tua rara voluntas:
Parce tamen: magnus me quia papa vocat
Ille quidẽ noster venerabilis & bonus Abbas
Cui modicũ atqꝫ parũ/nomẽ inane dedit
Nomine sed nostro iubeas: saluere Iacobum
Hospiti ei vultũ fac hylarẽ atqꝫ bonum.
Nec solito rugas tua frons de more seueras
Contrahat: infundens pocula larga. Vale.

In laudem Rosuide muli eris poetridos. S. Brant.

GLoria Germani debet tibi Rosuitha multũ
Nominis: illustrant q̃ tua scripta nimis.
Carmine nã polles: effingis verba latine:
Comica sancta refers: historiasqꝫ canis:
Quis non miret ꝙ fęmina docta/poema
Nobile: barbarico scripseris inqꝫ solo?
Contulit Otthonũ vix tantũ gloria/laudis
Saxonibus: quantũ fœmina sola suis.
Hinc tibi quicquid habet meriti Germania reddet
Cui post te nulla est docta virago. Vale.

Ad reuerendiſſimū in chri-

ſto patrē/Illuſtriſſimūq; dñm Hermannū Colo nię Agrippinę Archiantiſtitē: Sacri Romani im perii principē electorē: atq; per Gallias archican cellariū Lantgrauium Haſſię. Weſtualię & An= garię ducem: Eccleſięq; Padeborneñ. coadiuto= rem magnidecentiſſimū: dominū ſibi perpetuo obſeruādū Sebaſtiani Brāt: in libellos Fęlicis hē merlin Cantoris Thuriceñ elegiacū Epiſodion.

Venerat in mēſem dudū illuſtriſſime prīceps
Velle tuum totū me dare in obſequiū.
Nec voluiſſe pudet: ſed multa negocia partim:
Me partim & longę prępediere vię.
Vnde etiam inceptū tenui calamū: auſpiciūq;
Hactenus: & ſiluit muſula noſtra diu.
At tandē mecū: miſer ah. tam principi honeſto: &
Illuſtri: ignotum num pudet eſſe viro?
Hinc tentanda fuit via qua dignarer amore:
Quaq; ſacro fruerer principis alloquio.
Incideram interea dum forte/opus: atq; libellos
Fęlicis noſtri ſcriptaq; malleoli:
Continuo excuſſum: certe hęc ſunt principe docto
Atq; Agrippino pręſule digna legi.
Auctor enī illorū Germanis natus in oris.
Germanus merito pręſul eumq; leget:
Inueniet quia nam: ludoſq; ſaleſq; modeſtos
Mordaceſq; iocos: vafraq; dicta virī.

Dícacem offendat lector cynícumq; magíſtrum:
Quíq; hoſtes lacerat mordícus vſq; ſuos.
Vnde et iure ſuo poterit dící ílle Cícada
Que ſemel vt tacta eſt: murmura longa canít.
Temporís ílle ſuí carpít: varioſq; reprendít
Indecores actus: ſcandala multa notans.
Ipſe ſtílus ſcríptí: q̃uis leuís atq; humílís ſit:
Nec ſatís incudí traditus eloquíí:
Plautíno q̃uís redolet minus ílle nídore:
Eſt tamen et ſalíbus plenior atq; íocís.
Quę tíbí ſcrípta quídem. prínceps clarísſíme: preſul
Magnífice exhibeo: dedíco & ílla tíbí:
Et ſí quando vacet: noſtros percurre líbellos
Atq; manu voluas: ílla vel ílla: ſacra.
Compíes (q̃uis vultu grauís atq; ſeuero
Sis pater) vt rísum vix retínere queas.
Cunq; leges: noſtrí memor íllustríſſíme prínceps:
Nō donū aſpícías: verū animū atq; fídem.
Meq; tuos ínter ſeruos numerabís ínanes:
Quí mihí ꝑpetuo tēpore numen erís.
Te mona: Leodiū: colít: Herbípolíſq;: tríbus nam
Ornaſtí has vrbes íam modo pręſulíbus:
Hínc patrís inſtar amat te quíſquís epíſcopus harū
Te faciente quídē culmína tanta tenent.
Te caput atq; patrem Germana Colonía ſeruat:
Te dominū atq; ducē weſtualus acer amat.
Haſſonibus prínceps: Padeborn tua dextra guber=
Esq; coadíutor íllíus eccleſíę. nat:
Líttera docta tíbí nota eſt: tíbí bellícus vſus:
Conſílío atq; armís/cuncta decora facís.

Vtq; alios ſileam titulos: laudiſq; triumphos.
(Quorũ me feſſum copia longa premit)
Nuſſiam ſolus ſeruaſti/ſplendide princeps:
Quę fuit hoſtili iam laceranda manu.
Pertuleraſq; tuis virtutibus obſidionem
Annalem: fortis magnanimiq; ducis.
Feciſti atq; hoſtem tibi cedere: menia q̃uis
Ariete contorto decutiebat humi.
Tum vere enituit quantũ virtute: potenti
Corpore: conſilio: preſidioq; vales.
Senſerat imperium tum dignũ prorſus honore
Te celebri: & tanto iure ſedere loco.
Inde pii elector regis quoq; Maxmiliani
Factus: eum innato diligis officio.
Rex quoq; te rurſus pre cunctis diligit vnum:
Teq; patres ſeruat: percolit atq; loco.
Te cuncti venerantur: amant: te principe gaudẽt:
Cõmunemq; vocant te patrię eſſe patrem:
Tu decus es rheni: tu gloria prima: ſenatus
Imperii: & terre ſplendor es omnigenę
Iccirco dignũ eſt: longos vt Neſtoris annos
Maximus ille tibi det deus atq; parens:
Quo regi: & patrię: valeas prodeſſe/paterno
Conſilio: atq; armis preſidioq; tuo.
Diue tibi faueant/precor/o pia munimina pręſul:
Meq; pater (placeat ſi tibi pauper) ames.

Ex Baſilea Idibus Auguſtis. M. cccc. xcvii.

Ad lectorem

Fœlicis si te iuuat indulsisse libellis.
Malleoli: pręsens dilige lector opus.
Illius ingenium variis scabronibus actum
Perspicis: & stimulos sustinuisse graues.
Casibus aduersis (aurũ velut igne) probatus:
Hostibus vsq; suis malleus acer erat.
Hinc sibi conueniens sortitus nomen: vt esset:
Hemmerlin dictus: nomine: req;: statu.
At fœlix tandẽ: vicioq; illęsus ab omni
Carceris e tenebris sydera clara subit.

Illustrissimo antistiti. Re

uerendissimoq; patri & dño Iohãni Dalburgio:
Vangionũ pręsuli ornatissimo. Sebastian⁹ Brãt
omnifariam salutem.

Q⁷ me Dalburgi generis/celeberrime pręsul:
Germanũ/& Rhęni: Vangionũq; decus:
Diligis inmeritum: grates tibi soluere dignas
Vt nequeo: peragant sic superi (oro) vices.
Dignus enĩ optime vir capere ex helicone coronã
Quę tua perpetuo tempora flore tegat.
Iure quidẽ: nam Castalio de gurgite venas
Hausisti: & quicq;d Cyrrha liquoris habet.
Hinc tua mellifluo sunt illita pectora rore:
Per tua labra fluit nectar Apollineum.
Vix tua te digna est sedes: tam pręsule iusto:
Tam sancto/atq; pio/doctiloquo q; viro.

Vtq; decus formę: & prędnobile ſtemma parentum
Subticeam: & quicqd corpora dotis habent:
Quis rogo librorū veterum ſtudioſior vſq;
Queſitor: lector: bibliopola: parens?
Quis nā eque Hebreę prędclara volumina legis:
Grecorūq; petit prędſul habere libros?
Veneris ad quaſcunq; vrbis: mox queſtio prima ē:
Si quod ibi priſcum comperiatur opus.
Idq; ita miraris: memoriq; ita mente recondis:
Vt tibi tempus edax eximat inde nihil.
O vtinam in cunctis (quot habet Germania ſaltē)
Eſſet epiſcopiis par tibi docte pater.
Nam ſic (crede) domi melius res cuncta/foriſq;
Eccleſiis/tali ſub duce/proueniat.
Hinc factū/vt nup Lupoldi forte libello
Mandarim/limen mox vel adire tuum:
Optet vt incolumem/noſtro & te nomine ſaluū:
Et vultū ſubeat/iuditiumq; tuum.
Et data digna quidē eſt occaſio: nēpe Iacobus
Vimpflingus: fratrem hunc iuſſit adire tuum.
Huncq; adeat: cędo: noſtris dū te quoq; verbis:
Capniona & noſtrum fronte ſua/exhibeat.
Non fumum ex fulgore. ſed ex fumo dare lucem
Capnion ille ſolet: lux patrię vna ſuę.
Accipite hanc vultu noſtrū ſed vterq; ſereno
Lupoldum: veſtras pulſat enim ille fores.
Continuo hiſtoriam placet & ſubmittere Othonis
Friſingi: & barbę principis arma rubrę.

Herastichon in Beben-

burgium: Sebastiani Brant.

Religiosa ducum/regum quoq; catholicorum
Noscere si zelū vis fideiq; sacrę:
Seu q̄ chara illis fuerit respublica christi.
Ecclesięq; salus: & decus imperii:
Theuthona tu inprimis gens/& Germana ꝑpago:
Perlege Lupoldi dignū epitoma tui.

Ad Lupoldū operis hu-

ius auctorē parua quędā elegiaca S.B. suppletō

QAndida ꝑlustras regū Lupolde bonorum
Et germanorū facta decora ducum
Ingens vnde decus fidei/christoq; sacratę
Ecclesię excreuit: prębiterisq; suis.
O tua si nostros vidissent tempora reges:
Quos domus Australis religiosa tulit.
Deuotū inprimis regem modo Maxmiliannm:
Cum patruo: & proauis: cum genitore pio.
Per quos templa deum: cultus quoq; religionis:
Plurimus enituit ecclesięq; decor.
Addo ꝙ ille meus Rex: mox quoq; Cęsar: amore
Religionis: addit iam noua regna procul:
Quęq; fuit longis tellus sacra perdita ab annis:
Hoc duce: nūc animo: mox reparāda manu est.
Grandius illud opus/maiori & voce canendum
Quam factū a cunctis regibus atq; viris.

Karolus ille ingens/armis/virtute/manuq.
Plurima pro christi prelia honore tulit:
Multa etiam obtinuit regna: externosq; subegit
Quos fidei populos adderet ipse sacre:
Sed non tantus erat/nec tam ppe regna tenebat
Hostis: in immensum qui modo creuit atrox.
Ille quidē gentes christi ad baptisma quietas
Impulit: adiiciens regna aliena sibi.
At noster modo rex/Greçosq; & Achaica regna:
Illyricosq; suos iam repare studet.
Cogitat ille vrbem Constantini: Antiochiq;:
Atq; emptū christi sanguine habere solum.
Hic labor/hoc studiū/mens principis atq; volūtas:
Vt reparet fidei membra: caduca leuet.
Non aliena sibi sceptra hic: non regna: nec vrbes
Affectat: sua sed perdita habere petit.
Quin etiam somno/sua si quandoq; relaxat:
Et/procul a curis/regia membra iacent:
Cōtinuo ante oculos morpheus/sub imagine/ terre
Christiferę: Solimas monstrat: & illyriam:
Prefert atq; nouam Romam/Bizantia que nunc
Regna/Othomanoꝝ gens malefida tenet:
Roma recurrit item vetus: & profusus vbiq;
Christicolum gemitus: flebilis atq; status:
Vt dies tristi sic nox abit anxia regi:
Corq; sacrū ad curas mens agit innumeras.
Donec (quod superi citius date) regius ille
Conatus/finem sorte bona accipiat.
Atq; vtinā tandem/possit parere inclytus heros:
Pectore quod dudū parturit ille sacro.

O prẽstans animi rex: inuictíſſime Cẽſar:
Vnica Germanis ſpesq; ſalus q; tuis:
Afforet o vtinam ſi nunc ſocer ille Philippus
Quondam Burgundis gloria ſola tuis:
Si Fredericus item qui ſancta palatia rhẽni
Dux olim tenuit/magnanimusq; comes:
Si vel Eberhardus Comes olim/poſtea prínceps
Suẽuorum: & rhẽni gloria magna ducum:
Cuius ab ingenio Sophos & prudentia fluxit:
Barbatus ſceptri quiq; magiſter erat.
Longa per Europam fuit horum fama virorum:
Theutonici fuerant/portus & aura ſoli:
Hi tibi conſilio: tibi confidentibus armis:
Confectam audenti pectore remq; darent.
Sed quid ego hos memoro? q̃d fata reuellere p̃go?
Tantorũq; ducũ conqueror inferias?
Prẽſule cũ frueris quẽ clara Maguntia ſedes
Berchtholdũ ingenio conſilio q; fouet.
Cũ tibi Agrippinũ veneranda Colonia/diuũ
Hermannũ mittit/prẽſulẽ & eximiũ.
Is tibi conſiliis/armis/vel amore parentis
Inſtar vt eſt: tibi ſic p̃petuo ille manet.
Cũ tibi Saxoniẽ domus/& p̃pe iuncta propago
Mittit Adelberthũ cũ patruele ducem.
Cũ tibi Chriſtoferus ſit marchio ſanguine iunctus
Badenſi: inuicta bellígeraq; manu.
Eſt tibi baiouarum tã pluríma turba potentũ
Príncipũ: & imperii ſtemmata clara ſacri:
Prẽcipue inſignis clarus q; Georgius: hic quem
Volueras belli nunc caput eſſe tui.

Horum ope & auxílio poteris quęcũq; (licet sint
Grandia) adoriri: perfícere atq; cito.
Tu quoq; Maxime rex/hos inter splẽdide prĩceps:
Sol velut illustrans astra minora/nites.
Est tibi consílium: tibi mens/tibi conscía dextra:
Experiensq; animus: sunt tua tela manu.
Tu potes imperium terras deducere in omnes.
Pãnonias q; tuo numine vtrasq; trahes.
Dalmata te sequitur: te rhęti: vindelícíq;:
Noricus: atq; albis/vistula/rhęnus: atax.
Atq; loco soceri veniet tibi sponte Philippus
Filius: & gentes afferet inmodicas.
Forte etiã Gãlli teq;/& tua signa sequentur:
Cunq; Aquila incipient ire/volare sacra.
Certius id certo: quoniã Fernandus Iberus
Magnanimus cupiet cõcomes esse vię
Itala q̃d memorẽ? q̃d regna lygustica? & vrbes
Apulię: & calabros: Cicíliam: atq; rhodũ?
Te q; sequi cupiet quicũq; ardescit amore:
Carnígeri: flagrat siue timore dei.
Ne patere optime rex: vulnus: saniemq;/ malumq;
Longius/inq; dies serpere continuo.
Affer opem/medicasq; manus: incendia per te
Sedentur: christi te duce nauis eat.
Da rex díue tuis pacem rogo gentibus: aufer
E medío plębis scandala sęua tuę.
Te moueant lachrymę: gemitus/suspíría/fletus:
Quos passim fundit grex tuus interiens.
Sic inmortalis te gloría: fama: decusq;:
Sic tibi proueniant optima quęq;: Vale.

Ad rhenardum ſuum

Gaudeo tandem Venerande vates
Quod meos fors concilias amores
Quodq; ludis carmina digna phœbo
Siue helicone.
Charius quicq̃ mihi crede non eſt
Quod magis demulceat hos ocellos
Quã tuas hippocrinides puellas
Sæpe videre.
Quare non ſuetas reſonare muſas
Cogor: & ſi non mihi ſit facultas
Nec lirę: neruos moduloſq; norim
Plectrave geſſi
Cognitus diſpar mihi iambus ante
Non fuit: claudus neq; pes trocheus
Facta ſed regum: Veneriſq; curas
Dactylus egit.
Deniq; heroo pede noſtra Clio
Quod tulit mens luſit aduſq; diuos
Et modis forte imparibus thalia
Noſtra cucurrit.
At gerens morem ſociale carmen:
Ob tuas doctas: fidibus canentes
Nunc ſorores Pegaſides ſonabit
Sapphica chorda.
Quid tamen verſu calamo ve agreſti
De tua ſcribam facili Minerua
De tuis ſeu dulciſonis puellis
Accipe paucis.

Carminũ tantus decor est tuorũ:
Tanta visq; est ingenii modesti
Nesciat laudes canere vt decenter
Musula nostra.
In tuis nã versibus approbatis
Vidimus scriptũ nihil esse frustra
Quod queri posset cryticus seuerus.
Nil vel abesse.
Tãq; nos oblectat amice carmen
Quod mens gentilis habet sacratus
Editũ per te: vt mihi nil in omni
Gratius orbe.
Quo fit hercle vt te/nisi nos amęm?
Haud potis demũ sumus: īmo toto
Prosequi te corde iuuat per ęuum:
Atq; ita habeto.
Cęterũ nobis veniã petitã
Maxime o vates dabis & libenter:
Nosq; ames nobisq; fauebis: oro.
Iamq; valeto.
Quos Rheynarde tibi mitto sine pondere versus
Oro absq; inuidia plege. & inde Vale.

Ad eundem.

Quã tibi regnator supũ Rheinarde salutẽ
Ferre potest: optat nostra thalia quoq;:
Felicesq; dies: fatalia tpa opima
Dent tibi dii magni: lanificęq; deę.

Ad īmemorē bñficiū.

Quid precor tentas bone nā magiſter
Aonas noſtras tociens ſorores?
An iuuat te pierides fugare
More pirenei?
Tantalus num te monet: aut ſeuerus
Ixion/quē culpa rotat colubris:
Siſyphus vel ſaxa mouens moleſta
Temnere diuos?
Gaudeas noſtris merito vt periclis
Neſcio quis te deus hoc iubebat:
Non Thalia id te docuit ſacrata/
Calliope ve.
Si quid vſq; fecimus ob fauores
Nos tuos: ſęuis facibus Megęra
Triſtis accendit: vocat atroncꝫ/
Teſiphonencꝫ.
At nec aduerſabor ego petitis/
Quin geram morem tibi vir ꝓbate
Cū nihil vatem deceat negare /&
Maxime amāti.
Quos petis verſus tibi noſtra arundo
Ludat: a nobis igitur benigna
Mente q̄ primū capias: tuū me
Rurſus amacꝫ.
Ceterū verſus tibi ſi placebunt
Forte noſtri: ſignificabis iſtoc
Nuncio: ſeu certe alios magis vis
Sum bene gratus.

Pro amenitate Stube

Scribarum Basilien. S. Brant.

Si te forte iuuat lapidosos visere montes.
Rhœteasq; arces: pergameasve domos:
Menaliũq; nemus: simul & pineta lycei:
Vimbriferas siluas/chare viator habes.
Si quas forte niues pater apenninus: & alpes
Syderee teneant dulcis amice vides
Flumia vel varias subter labẽtia terras
Piscososq; lacus: squamigeras q; feras:
Nauita vel veniens/vel iens: mercẽ applicat istis
Quomodo littoribus hic bene cernere erit.
Decipit atq; alius illic lino/calamove:
Piscibus obiciit hic era recurua cibos.
Hic tepidus volucrum resonat cõcentibus aer
Que modulis mulcent ethera dulcisonis.
Hinc potes alcinoi pomeria cernere & hortos
Inde theatralis atria lata fori.
O fœlix nimiũ locus hic/ nimiũq; beatus
Qui tociens tanti iudicis ora videt:
Ille & iusticiã reddit: legemq; ministrat.
Solatur timidos epe vel illi reos:
Huc fluit ex omni numero pia turba viroꝝ:
Ius quibus est charta: ius calamove frui.
Viuite vos igitur placida sub pace quieti.
Vos quibus huc aditus introitusq; patet:
Vos pia pax foueat: cedat thaumancia proles
Grande loco nostro (credite) numen inest
Sexto idus Februarii. 1486.

Execratio contra fortunã

quę p electionẽ fabę regem fecit. S. Brant. 82

Ludís in humanís sors fallacíssíma rebus
Et cõtemta venís: sępe vocata fugís.
Eligis índignos pietatís ímagine: dignos
Supprimís: & nullí tempora longa faues:
Me regem statuís quía comoda nulla supsunt:
Quem neqꝫ pastores /nec sua rura colunt.
Sed quía sic placitũ est: sís o fortuna secunda
Auspícioqꝫ tuo per mare tutus eam.
Nam gerís ímperíum mundí: scęptrũqꝫ voluntas:
Orbis te dominã dícímus atqꝫ deam.
Te penes arbítriũ: regem regína ínuato
(Nãqꝫ potes) remís fracta carína natat.
Scílícet edíscas tandẽ esse benigna mísello:
Quęqꝫ diu monstras/da rogo regna díu
Tange sínus nostros nũq̃ patíere repulsam:
Et modo quę fíngís regna futura scíam.
Rex ego sum fateor/tenue & síne munere regnũ
Omnía cũ desínt: carmína sola manent.
Quę sí munífícũ possent portendere regem:
Dítíor Ante senex/te quoqꝫ Croesę forem:
Iam fortuna vale cursa sursumqꝫ deorsum.
Non secus atqꝫ soles: fac ímítare pílam.

Quęrela pauptatis regis.

Prępetibus plantis ceruũ mihi nulla remittit.
Sylua: pererrat item nec mea rura lepus.
Venatorẽ adeo fallunt hoiesqꝫ feręqꝫ:
Nec canibus noſtris inguĩa rumpit aper.
Nec fluuialis anas: nec perdix gloria menſę:
Nec q̃ ficus alit: nec mihi turdus adeſt.
Sintqꝫ niues q̃uis: q̃uis ſint frigora rhęni.
Noſtra tamẽ quęuis retia vitat auis:
Quę cũ ita ſint/carnes ſatis eſt p̃ſtare ferinas.
Quas mihi ſęcuris cęperat abſqꝫ cane.
Si tamẽ interea regem fortuna iuuabit.
Fors cadet in laqueũ pręda capita ſuum:
Carminibus ſolis polyphemus triuit amorẽ:
At galathea ſui gloria amoris erat.
Oblectauit item totiens ſua phyſtula pana:
Dum fugit amplexus nympha Syringa ſuos:
Spe minor atrides tot circũ męnia troię
Forcia caſtra locat/ſpes neqꝫ vana fuit.
Carmina ſunt regi numero q̃ gramina vincunt:
Eſt qꝫ ſonora ſibi phyſtula: ſpesqꝫ frequens.
Carmina/vel calamus/vel ſpes ſua regna tuentur:
Quęqꝫ tribus fuerat gloria: ſolus habet.
Inferior tamen his: ſi ſpe fruſtratus abibit.
Spe rex viuo quidẽ: ſors licet inuideat
Cũ regẽ fortuna potes feciſſe poetam:
Non tamẽ efficies rex ſit vt ille diu:
Nec variare potes: vt poſt tua numina: nymphę
Pierides abeant caſtalidesqꝫ deę:
Oĩa cũ demes: forſan tamen ille manebo.
Pauperibus vates: paup vt ante fui.

Ad accuratissimū medici

narum doctorem Georgiū oluierii: Sereniſſimi dñi noſtri regis Romanoꝝ phyſicum: de admiranda quadam vermiū & ſanguinis ſcaturigine nobilis cuiuſdā matronę domīe Annę de Endingen/vxoris validi Ludouici Sturm Argentineñ. elegiaca percunctatio Sebaſtiani Brant.

PHyſice quiſqs ades: dic ſi fors noueris vllam
Naturę cauſam quę ſatis eſſe queat:
Quo factū hoc aliqua ſaltem ratione patenti
Quod ſequitur monſtres/ingenio ve ꝓbes?
Fęmina apud tribotes/bene nobilis/atq; marita:
Vermibus horrendis/ſanguinibuſq; ſcatet.
Illa quidem paſſa eſt anno iam circiter octo
Grande doloris onus: pharmaca multa ꝓbans:
Sed tamē incaſſum: nec enī ſanguis ve/dolor ve
Ceſſarunt: vteri cū crepitu horriſono.
Ventris enī interdum ſonitus/denis bis/ab ipſa
Paſſibus auditus: murmuris inſtar erat.
Vndē verecūda hęc mulier/plęrūq; coacta eſt
De turba fugere/& męſta redire domū.
Proximus (vt fama eſt)nō dū tranſfluxerat annus
Cum ꝓpe mille libras ſanguinis euomuit:
Plus etiā q̄ mille quidem cū ſanguine vermes:
Ore ſuo eiecit/lumbriculisq; pares.
Hos taceo innumeros ſi quos medicina reſoluit
Viq; ſua fregit/cōminuitq; frequens.

Nec tamen interea facietenus illa colorem
Mutauit: validi corporis atq; statum
Quin eadem virtus: nisi bis vomuisset/eodem
Forte die libras sanguinis illa decem.
Physice dic igitur: vnde hi vermesq;/cruorq;/
Prouenit? & cur nō exeat inferius?
Nam tua scripta: libris bis denis sanguinis/vna
Emissis: hoiem viuere posse negant:
Ter centū vicibus libras tris illa profudit:
Et modo viuit adhuc sanguine plena scatens.
Prętereo assiduas q̄s passa est phlębothomas
Tam crebras: vt vix credere & ipse queam.
Quinquagīta etenī vicibus/per solius anni
Tempora: cōscissa est vena repleta sibi:
Q; si forte aliquo dilata est phlębothomia
Tempore: sponte sua/rapta Saphena fluit:
Menstrua sed taceo ꝑpe quottidiana: cruorē
Hunc quoq; quem egessit ventre leuata graui.
Nec fors credideris hanc indulgere lyęo:
Aut crapulę vt studeat/inmodicęq; gulę:
Quin potu atq; cibo/tam parca/adeoq; modesta
Vt nihil hanc dicas sumere/siue parū.
Nam datur a medicis cibus hic dūtaxat eidē:
Qui generat chymū procreet atq; bonū.
Et qui cōseruet fragile a putredine corpus
Nec saniē excrescí/vermiculosq; sinat.
Quo fit: vt inter tot/iam milia monstra reuisa
Hoc quoq; portenti credimus esse loco.
Infantem quia nā geminū natura creare:
Et duplicē potis est hęc generare suem.

Attamen humano de corpore/ſanguinis vndas.
Effluere: impleri totq; cruore cados:
Tot quoq; Cantharides/ſeu vermes/naſcier vno
Corpore fęmineo: ꝑdigiũ eſſe reor:
Nulla equidẽ natura ſolet tam tetrica/vermes
Tot facere innumeros: ſanguineosve lacus.
Vt plane affirmẽ: fugit omnes cauſa peritos:
Et latet illius fons & origo mali.
Nempe hoc phębigene podalyrius atq; Machaon
Pęſtiferũ morbi pręterire genus.
Nec Galenus item/princepsq; Auicenna/medelã
Huic pręſcripſerunt: hippocratesq; malo.
Linquitur iccirco dubiũ/medicisq; ꝑbandũ.
Quid ſibi tot vermes: quid cruor ille velit?
Quoq; loco ſanguis tantũ ruat? vnde creetur
Materia hęc putris/caſta ꝑ ora/fluens?
Nutriat hanc quid enī matronã/alat atq;/cruoris
Profluuio in tanto: viuat & vnde tamen?
Hęc tibi ꝑſtantis doctrinę/artisq;/Georgi
Doctor olyueri/ſcribere complacuit.
Carmina ꝑceptor ſubito pro tempore ſcripta
Suſcipe (cruda licet) ſint tibi grata velim.
Tu mihi materiam ſcribendi nępe dediſti.
Proq; tuo/hęc ſcripſi carmina/amore. Vale.
Tu mihi: teſtis eris quantũ labor ille cucurrit.
Et q̃ veloci ſint ea ſcripta manu:
Interea fęlix cũ rege/& principe noſtro
Romano valeas: ſęcula fauſta videns.
Amen.

De armis ⁊ insignibus nobilis familie d̄ Rotperg elogium. Sebastiani Brant.

Rotperg clara tuę gentis descripsimus arma:
Arma pelectronio digna ferenda viro.

QVem iuuat o diue iucundo extollere cantu
Castalides: dignū cōmemorate virum?
Dicite Io musę? fidibus resonate canoris:
Et sinite Aonio vertice flumen eat.
Efficite vt celebrem scutum hoc: insigne decorū:
Cornua phębeę lampadis instar habens.
Aegidi & assimilis Tritonidos: vndiq; totus
Candidior pario marmote campus adest.
Cęreus obliquo hunc trames mediotenus ornat:
Ceu decorant niueas aurea tecta domos.
Cernimus hoc clypeo geminos splendore colores
Quos natura/sua ducit ab arte/parens.
Auri pallor inest medio: circūq; niualis
Candor: habēs rutilū & Sphęra serena globum
Quo fit: noctilucam/nō ab re hanc dicere/ peltam:
Fundit enī radios gens ea/prole virū.
Et patriū illustrat Rotperg stirps inclyta rhęnū:
Ac velut astra inter luna minora micat.
Nobilitas aliis obscura/& noctis in vmbra:
Quos inter/Rotperg splendida luna patet.

Adde ſuper galeam: complentis cornua lunę
Cęrula: creſcentes hoc notat ecce viros.
Cornua bina quidem tergū vertentia tergo:
Quę medio findit tramite temo niger:
Virtutē oſtendunt cōiunctam laudibus altis:
Quoq; modo vinctū ſit pietate genus.
Hęreat atq; vtinā per ſęcula longa/per ęuum
Et fortuna domus/fama/decuſq;/velim.
Et qui naſcentur iungant ſua terga viciſſim:
Quo facilem hoſtilem vimq; dolumq; ferant.
Mitis Adelberus dux/auctor/gloria gentis
Rotperg: Neſtoreos tranſeat/oro/dies.
Calliope/hunc patrię ſat erit dixiſſe parentē.
Ergo age & ad ſacrū nunc helicona redi.

Canon mutetiex clipeo

Rotperg.

Noctilucam recubās exurge age reſpice peltā.
Par ſomno labor hic/orſuſq; parypatomeſon
Sed fuge ſtare loco ſurſum verſumq; deorſum:
Perſtrepe: maternā tandē reuolutus in aluum:
Inſtar & in mediis ſtatio curſuſq; viciſſim
Sit duce trytedieceugmenō cornibus arquis.
Sed cōpleta tñ luna: e q̄drante trientē:
Semiſſemq; dabit: dū luxq; vigorq; ſuperſit.

Ad preſtantiſſimũ diuina-

rum humanarũq; rerũ interpretẽ doctorẽ Ioannem de Lapide Chartuſianũ: in logicã p eundẽ explanatã Elegía cõmendaticía S. Brant.

QVí cupít aut verí / falſí ve índagíne: nodos
Soluere fallacís ſubdolí & íngenií:
Hanc ſíbí pręcípue logícã díſponat: & íllã:
Vera cíto ex falſís ſedulus mueníet.
Illa modum tradít díſcendí íter atq; docendí:
Sola quidẽ omníbus eſt artíbus íllã parens.
Quę bona vel mala ſínt: hac índice cernímus apte:
Símus ín offícío / aut qualíbet arte / lícet.
Hęc doctrína ſenes: pueros docet: atq; íuuentam:
Hęc docet ex omní conditíone víros:
Hanc Lapídane pater dum fœlíx Parıſíorũ
Gymnaſíum íncoleres: doctor amate paras:
In qua vírtutẽ explanas logícęq; medullam:
Vſq; adeo vt facílís / te duce facta / patet.
Tempora multa bonís illíc ſtudiíſq; probatís
Tríuíſtí: ínſígní pręfueraſq; ſcholę:
Sed tíbí plus placuít chríſtí ſchola / dogma ſalutís
Sectatus: línquís dogmata vana ſcholę.
Tu logícam explodís quam non mediocríter olím
Callebas: pręſens quod líber íſte docet.
Spreuíſtí & pompas quas ſępe theologus alter
Quęrít: & ín craſſís pínguía multa malís.
Quas tíbí prębendas plures fortuna ſecunda
Obtulít: has temnís / & bona cuncta ſolí.

Tu ſinis artiſtas q̄ inania murmura rodant:
Proſtituat vocem legulus ipſe foro:
Verbaq̄ det medicus: promittat & alter ab aſtris
Longęuum mortis fatidicumq̄ diem:
Hic maris & metas terręq̄ habitabilis oras
Ponat: & in bibulo puluere ſigna notet:
Verbaq̄ fucato diſponat: vt alter hiatu:
Vtq̄ alius muſas/pierides ve canat.
Cognita quę fuerant tibi cuncta: ſed omnia chriſti.
Linquis amore: ſuam ferre crucemq̄ ſtudes.
Quę ſua ſũt coruis: quod groccitet iproba cornix:
Ranarũq̄ loquax deſeris omne coax.
Et logicam quęris quã mors concludere neſcit:
Et quę ſine carens/gaudia vera dabit.
Proinde p̄cor p me rogites pater optime: quo ſim
Et vita & meritis par tibi. Iamq̄: Vale.

Epigrãma eiuſdem doctiſſimi ſanctiſſimiq̄ viri: a Sebaſtiano Brant. editũ.

QVid Lapidane pater/potuit iucũdius vſq̄?
Contigiſſe tamẽ/lętius atq̄ tibi?
Quam q̄ poſt totidem fallacis tempora ſęcli:
Erũnasq̄ graues/ſydera lętus adis:
Morte tua pręſens: te nõ timuiſſe profecto.
Audiui mortẽ: fatiferumq̄ diem.
Tu quęcũq̄ deus tecũ diſponeret ipſe/
Ferre etiam patiens cuncta paratus eras.
O q̄ dulce fuit cum relligione beata?
O q̄ ſuaue tibi cum pietate mori?

Proínde tíbí invíta dederat deus eſſe quíe t a:
Tp̄a: apud ſuperos íam melíora dabít.
Cuíq; bonus fueras ſeruus/frugí/atq; fídelís:
In patría ſtatuít te modo/multa ſuper.
O vtínā líceat fato míhí fungíer íllo:
Quo te conſpexí cū morıbundus eras.
Tu míhí/egoq; tibí. q̄ plurıma verba loquutus:
Quís ſtabílí ſenſí te pede: teq; animo.
Tū vere agnouí Lapidē te: & nomen babere
Cōueníens rebus: ſaxeus omnis eras.
Iudícío extremo teſtís tuus ípſe ciebor:
Q; mortē amplexus ſís bene/ſponte/líbens.
Hínc te dígne pater p̄cor/ín cęleſtíbus aulís
Fílíolí abíecti q; memor eſſe velís.
Sic tíbí (qua merítus) cōtíngat gloría/perpes
Víta: ſalus/vírtus/gaudía/læta quíes.

De ſingularitate quorūdā

nouorū fatuorum addítío Sebaſtíaní Brant.

Te noſtram accępí vertíſſe Iacobe carínam:
Atq; íllam latíum nunc ſapere eloquíum:
Gaudeo: Lolhardos quos pretermíſímus olím:
Beguínaſq; íuuat hís nec abeſſe ſuas.

Eſt operę precium non ignorare Beguttas/
Bęgardoſq; ſuos. hippocritūq; genus.
Quos nimis arta prius cōplexa eſt cymba: liburnū
Nunc ꝑpriū: & laxis tranſtra parabo foris.
Currite Lolhardi/Bęguinę/ſiue Beguttę/
Currite bęgardi: ſpiritus ire iubet.
Vos hominē/ex toto pręſenti in carne putatis
Perfectū: & ſummū tangere poſſe gradum:
Vſq; adeo/vt nūq̄ deinceps mortale patrare
Crimen: & vt nequeat proficere vlterius.
Perfectos igitur tantos quoq;/claſſis abacta
Expectat comites: ſtultiuagoſq; viros.
Currite nauis eat: fatuoſq; ſequamur euntes:
Ne ſine beguinis tanta caterua ruat.
Cernitis vt ſtulti totū mare & ęquora complent:
Nec modus aut numerus nauibus atq; viris.
Sępe oculos hominū morientū claudítis: ante
Q̃ mortis tempus vel necis hora venit.
Claudite pręſentis perituręlumina turbę:
Atq; operi noſtro ponite quęſo modum.
Sit ſatis hunc feciſſe prius vobis vel honorē:
Q̃ non vulgari vos rate compoſui.
Ne populus ſi veſtra notet mala crimina: forſan
Non prauos modo/ſed pellat ab orbe bonos:
Nec vos de populo vultis/neq; plębe videri:
Nec cleri in ſortem vos deus ipſe vocat.
Iccirco dignā vobis ſedem ipſe nequiui:
Theutonica in noſtra ponere naue prius.
Cū tñ in patria Germana/& theutonico orbe
Pullulet/& vigeat veſtra ea ſecta nimis.

Colligere attempto turbam dumtaxat iniquam:
Este procul fratres/quos bona vita tenet.
Qui normam vitęq; modū/sanccitaq; patrum
Seruatis: non vos lędere pergo bonos:
Sed turbā indoctam: quę cū nil discere possit:
Nec voluit: longam quęrit habere togam.
Ne si vulgus erit: cogatur ferre laborem
Artificū: & manibus quęrere forte cibū.
Inde est q; quęrunt tranquillam habuisse quietē:
Atq; vacare graui posse labore tamen.
Non is est animus/non mens/sint vt Madalenę:
Verum vt bufonem lęna suum inueniat:
Ocia sectantur/torporem &/desidiamq;:
Hinc hosti antiquo nequitię arma parant.
Proinde sibi reputant/credunt quoq; cuncta licere:
Humano neq; sub viuere & esse iugo.
Libertas (aiunt) vbi spiritus esse probatur:
Spiritus at spirat/liberiora licent.
Inde putant nulli capiti se subdere posse:
Acephali cupiunt viuere & esse palam.
In grege conueniunt: viuunt sine rege locustę:
Puniat vt nemo corrigat atq; nephas.
Quin etiam interdū laico sua crimina fratres
Cōfitentur: agunt alterutrūq; vices.
Oscula mortali dicunt damnanda reatu:
Officium carnis sed veniale ferunt.
Hinc passim fratres per cōpita cuncta: sorores
Quęrunt/solantur/cōcrepitantq; fores.
Signaq; dant dygitis pulsantibus: atq; recępto
Responso: admittit ianua quęq; suum.

Tum procul abiectis mātellis/atq; cucullis
Lolhardi in turpi veste/breuiq; patent.
Grandibus exutis sotularibus atq; cothurnis:
Beguinę incędunt: calceolosq; mouent.
Tunc opera incipiunt cōmunia: tunc labiorum
Hos operit labor: & facta sororia agunt.
Si qua casta soror velit/atq; pudica videri:
Et quę fraternos abnuit accubitus:
Carpitur: & normę violatrix dicitur: extra
Sit numerum: & careat funditus alloquio:
Illi cōmunes neq; enī venię ve/preces ve
Subueniunt: vnam hęc fregit/& vrceolum.
Quin etiam arguitur maiori crimine: pęnam
Quo ferat/& subeat fratris ad arbitrium.
Hunc ego peruersum Lolhardū seu goliardum
Dicam: qui ventri viuit & vmbilico.
Nequitiam illorū carpunt mea carmina: sanctos
Atq; bonos fratres carpere nemo volet.
Quos vel apostolicę sedis mandata probarunt:
Vel quos cōmendat vita laborq; bonus.
Ast quidam bullas producunt sępe/quibus sint
Absq; opere: humanis delitiisq; vacent:
Et quibus impune possint quęcunq; patrare
Non bona: & a nullo vindice habere metum:
Seq; pares faciunt monachis! Vestęq; sacratis
Virginibus: quibus est regula grata deo:
Canonicos habitus/nomen/vestemq; pudicam
Vsurpant: sedenim sub cute vulpis inest.
Sic habitus simulant multi sanctosq; bonosq;:
Intus qui rapida tygre/lupoq; scatent.

Nomine diuorum ſubiere cubilia multi
Caſta: ſed incęſto mox rediere gradu.
Quis rogo ſumme pater/valet explicare: nefanda
Crimina: quę fiunt ſub ſpecie vſq; bona?
Liberius poterit nemoq; licentius: vſq̃
Fallere credentes quã genus hippocritũ.
Introitu Curios ſimulant: ſed Clodius exit.
Sub chriſti ſpecie/dęmon inique lates.
Ve tibi ve maledicta cohors: quę nomen inane
Relligionis habes: quod tua facta negant:
Nempe opera effingis ſathanę: q̃bus eſſe ꝑbaris
Progenitus ſathanę: luciferiq; puer.
Quiſquis enĩ eſt genitus ſummo a genitore/deoq;:
Hic mandata dei ſeruat/& efficiet:
Qui vero e terra genitus: terraq; ſepultus
Semper erit: quęuis terrea ſola placent.
Quem ſemel arripuit fatuorum claua: cucullus:
Mitraq;: vix veterem deiicit ille togam:
Hinc p̃cor/exhortor/moneo/rogo/ flagito cũctos
Pręuideant: linquunt qua ſtatione ratem.
Noſtri etenĩ portum quęrunt lyntreſq; faſeli:
Cędo libens: meritum docte Iacobe feres.
Qui mea vertiſti vulgaria plauſtra/reuidi
Illa ego: perlegi: ſat placet atq; labor.
Nota magis fuerat nobis inuentio noſtra:
Quo quęq; excerpſi dicta decora loco:
Iccirco aſcripſi loca concordantia: lector
Noſcere quo valeat: ſingula quęq; cito.
Qui tamen & veniam dabit impreſſoribus oro:
His quia feſtinũ nil ſatis eſſe poteſt.

Nempe manu ꝓpria ſemel atq; ite; illa reuidi.
Signaui: inuerſa multa ſubinde manu:
Sed tamen illo; pręceps labor: atra reliquit
Plurima/quę nollem: quę mihi diſpliceant.
Quę ſi forte videt lector bonus atq; peritus:
Det veniam: erratum nec putet eſſe tuum.
Criticus at ſi quis (cui ſueta calumnia cordi)
Perleget: in ſannas incidet ille: ſcio.
Sufficiet ſed eni doctis feciſſe laborem
Complacitum: ſtultis nil ſatis eſſe poteſt.
Nec mihi principio mens ſubfuit/atq; voluntas
Scribere: vel ſtultis cōplacuiſſe viris.
Nec tibi ꝓpoſitum fuit: vt ſatis eſſe putares:
Prudenti: & fatuo tam bona ſcripta viro.
Iccirco ſtultis linguam linquamus inanem:
In cuius manibus vitaq; morſq; ſedet:
Singula qui carpunt/cupiunt doctiq; videri:
Nec quicq̄ norunt/ſed ſua ſola placent:
Ille ferus/multos agros depaſtus amęnos.
Huncq; Ioſeph patri ſurripuiſſe ferunt:
Hos operis noſtri ſtatui mihi ſiſtere finem
Omnia qui carpunt: cum nihil efficient.
Nil ſatis egregium/dignum/pręſtanſq; bonumq;
Quod cunctis poſſit (crede) placere viris.
Victiſti precibus (fateor) ſuauiſſime frater
Me: tua quo videam/carmina peruideam:
Quod potui effeci: gaudet tuus ille magiſter:
Diſcipuli ingenium tam valuiſſe ſui.
Perge bonis ceptis: rogat id tuus atq; Ioannes
Olpigena: fauſto fine/diuq; Vale.

Ad dominũ Johannem

Bergmã de Olpe. de p̃stantia artis Impreſſorię a Germanis nup̃ inuentę Elogium S. Brant.

QVid ſibi docta cohors/ſibi q̃d ſtudioſa cater
Grati⁹/vtilius/cõmodius ve petet? ua
Quam ſanctũ/& nup̃ compertũ opus/atq; litturas
Quo premere edocuit grãmata multa ſimul.
Quodq; prius ſcriptis vix vllus mille diebus:
Nunc vno ſolus/hac aget arte/die.
Rara fuit quondã librorꝫ copia doctis:
Rara inq̃ & paucis bibliotheca fuit.
Singula perq; olim vix oppida/pagina docta:
Nunc p̃ quaſq; domos multiplicata iacet.
Nuper ab ingenio rhęnanę: gentis & arte:
Librorũ emerſit copia larga nimis:
Et qui diuitibus/vix regi obuenerat olim:
Nunc liber in tenui cernitur eſſe caſa.
Gratia diis primũ: mox impreſſoribus ęqua
Gratia: quoꝫ opera hęc/prima reperta via eſt.
Quę doctos latuit grękos/Italoſq; peritos,
Ars noua/Germano venit ab ingenio.
Dic age ſi quid habes lacialis cultor agelli:
Quod tali inuento par ſit/& ęquiualens?
Gallia tuq;/adeo: recta ceruice/ſuperbam
Quę prękfers frontẽ: par tamẽ exhibe opus:
Dicite ſi poſt hac videatur barbara vena:
Germanis: quoꝫ hic p̃diit arte labor?

Crẽde mihi/cernes(rũparis Romule q̃uis)
Pierides rhẽni mox colere arua sui.
Nec solum insigni ꝓbitate excellere & armis:
Germanos orbis sceptra tenere simul:
Quin etiam ingenio/studiis/musisq; beatis:
Prestare: & cunctos vincere in orbe viros:
Iampridẽ incepit doctos nutrire Platones:
Theutonia: inuenies mox quoq; Mẽonidas.
Mox tibi vel Celsum dabimus: iurisq; peritũ
Messalam: aut quales Roma vetusta tulit:
Iam Cicero in nostra repitur gente: Maroq;:
Nouimus ascrei: & cẽcucientis opes:
Nil hodie nostrã prolem latet/atq; iuuentam:
Rhẽnus &/Eurotẽ fert modo noster aquas.
Cyrrha/heliconq; sacer/nostras migrauit ad alpes.
Hercyniũ/ingressa est delphica sylua/nemus.
Iurassi/pineta ferunt/laurũq;/hederamq;:
Rhetica tellus habet nectar/& ambrosiam.
Idq; impressoꝝ ꝓcessit ab arte/operaq;
Nostroꝝ: hoc fruimur quippe beneficio:
Nãq; volumina tot: totq; exemplaria: libros
Prestiterant nobis: gracia multa viris.
Magna tibi hos inter debetur gratia: nostra
Fragmina qui multis fors placitura premis.
Rellígiosa cohors: grates aget vsq;/pudicis
Plus elegis nostris/carminibusq; piis:
Luxuriosa procum dederit q̃ turba Catullo.
Vel tibi quẽ pepulit/musa petulca/Gethos.

Ad nobilem et splendidissimū virū/ dñm Heinricū de Büno: equitem auratū/ omniūq; diuinaꝝ atq; humanaꝝ rerū interptem ornatissimū: Illustrissimi ducis Friderici principis electoris: Saxonię: &c. oratorē prestātissimū Explanatio Sebastiani Brant: de anticipatione Horologii Basilienſiū.

EXigis vt referam causas prenobilis heros:
Horas anticipet cur Basilea nimis?
Accipe quę vetus est ratio: noua deinde: recensq;:
Posterior fidei fors habet illa magis.
Vel si nulla satis suberit ratio: vna voluntas
Sufficit: vt moris sit Basilea noui.

FErunt qui mythologiam canūt/ magnificētissime miles: Herculem cū in Hispanias ad rapiendum candida tricorporis Gerionis armēta proficiscereturː ab Eurystheo/ eam recepisse vadimonii sui conditionē: vt legali prefinitione / viginti milia diurna/ singulis diebus pficeret. Is vero postq̄ amplissima sua prēda/ spolioq; opimo honustus: per pyrenęū in Gallias reuertisset: & in Bracatę Gallię (quę nūc Narboneñ) alpibus/ viam nōdum patefactam offendisset: quippe quam longo tempore post/ Hannibalem apperuisse legimus: quando videlicet Getula ducē portabat bęlua luscum: qui rupem fregit aceto. Ingressus igitur Thyrinthius heros iter /ex Aquitania/ in belgicam galliam: per vosagi montis cacumen: viam iampridem a Dionisio siue libero patre (quo tēpore vitibus Tribotes hel-

m

uetiorum populos locupletauerat elaboratã inue-
nit. Transmisso itaq; vosago: ad quartũ lapidẽ vi-
cum quendã/etiam tũ vini nobilitate illustratũ/ &
ob id ab hercule expetitũ/adiit. quę tum Argẽtua
ria ferebatur: non ea scilicet Tribotũ regina ac pro-
uintię domina/quę Argẽtorati vocabulum habet:
vnde nobis patria ẽ: Sed ꝑfecto illa quę tẽporis re-
rũq; mutatione/postea (siue a colũbarum auspitio:
siue a canũ venaticorum myllo: quod ex corio fac-
tum/cõfixumq; clauis ferreis eminẽtibus/ aduersus
Colũbaria luporum impetum: collare dicitur) columbarię no-
men accepit. Illic quidem Hercules noster & amo-
re bacchi & bonitate vini illect⁹ & forsan plus ęquo
potus: vnam/somno correptus/ ꝑfectionis suę di-
urnę/neglexit horam. ab inexpletoq; dormiẽdi be-
neficio/tanta importunitate excitus: festinã di quo-
q; celeritate impulsus: vt post se clauam suam qua
semper hactenus victor euaserat relinqueret: quam
& diuino quasi donatã munere: nobilis ille colũba-
rię vicus/in herculis sempiternã memoriam: sibi ar-
morum loco vsurpauit: vrbis insigne decorũ. qua-
ꝑpter & a nõnullis/locus ille/herculis claua appel-
Claua her culis. latur: Vsq; adeo aũt eo vino (quod ego Rangeticũ
fuisse/siue Riceuillariũ credíderim) ab instituto iti-
nere remoratus hercules extitit: vt reliquo diei spa-
cio: neq; viginti sua milia diurna explere: neq; Basi-
leam/ad vicesimum distantẽ lapidẽ/contingere: ni
si tardius admodũ: clausisq; portis potuerit. Vter-
go horę intermissę/memoriã sibi cõstitueret ꝑhen-
nem: simul etiã hesterno vesperi neglectam horam

sequenti luce supplere: p̄mature quoq; iter arripere posset: Basiliensibus mandauit: vt vnam/ pręter omnium aliarum regionum & vrbium morē & consuetudiuem anticiparēt horam. ob cuius rei & beneficii remunerationē/eam vrbem /Basileam/ hoc est superioris Germanię reginam/appellauit ciuitatē βαϛιλεὺϛ. etenim a pud gręcos rex: & βαϛιλεία. regia dicit. Non igitur hęc solemnia nobis Vana supersticio/veterū ve ignara deoꝝ imposuit. Sed iussi facimus: meritosq; nouamus honores: herculis ob meritumq; vnam pręuertimus horā. Sunt pręterea qui arbitrantur Basiliū/vnum fuisse ex romanis senatoribus nobilibus (id quod nomē indicat) qui cōtra indomitam Ręthorū gētem: ab Augusto: vna cū Tito ennio prętore/& Varro tribuno ad expugnandam Vindelicorum vrbem Augustā missus: cū vidisset prętorē cum marcia legione interemptū: Varranam quoq; legionem cęsam ꝓfligatamq;: ipse cū parte exercitus: legione videlicet decima: tumultuarioq; milite: Augustam aliā adortus: eā videlicet quę in gallia belgica/quondā sequanis ascripta: haud longe a Vesuntione/Rauraciorū caput: & sub Treuirorum eo tum metropoli/vrbs insignis rheni intersecabatur fluento: Augustaq; rauricum/ vt ptholomeo: siue rauraciorū vt Cęsari in cōmentariis placet appellabatur. Arbitratus igitur Basilius tanta Romanorum strage atq; internetione/ totum Augusti deperiisse & nomen & imperium: volens nominis sui memoriā. q̄ post acceptam cladē bellico triūpho/claram facere nequiuerat: vrbis sa-

Ratio Secunda.

tem vocabulo reddere perpetuam. omnes Augustę rauricum vrbis colonos/ & gazas: ad terciũ emi grans traduxit lapidem: Inuentaq; inter egregios in collibus positos burgos: iuxta rhęni littora/ valle amęna. vrbis suę prima iecit fundamenta. vbi & hacten⁹ maior & kathedralis eccl'ia/ a prętactis castellis/ vulgo In burgo appellatur. eã quoq; vrbem

Basilea

a ꝓprio suo nomine basilius/ basileam dixit. Et ne mora diuturnior: inchoato suo ꝓposito/ retardationis forte pareret obstaculũ: veritus quoq; ne Augustus comperta tum loci tum nominis mutatiõe/ rem imperfectam interciperet: mandauit Basilius: multa in ea vrbe noua erigi horologia: horas q; ipsas anticipari iussit: non quidẽ solis errore/ aut horoscopi vmbris/ ecliptica ve ratiõe decept⁹: sed quo celerius p̃maturiusq;/ atq; vt ita dicam antelucanius singulis diebus opus inchoatum cresceret/ surgeretq; in horas. Quo q; suorũ opificum labor: aliorum vicinorum/ diurnum per vnius horę spaciũ exuperaret laborem. sciẽs quia scriptũ est: nemo pauco tempore cuncta cõplebit. Et rursus Cuiusq; diei maior pars est horarum septẽ/ primarum diei/ non sup̃marũ. in. l. ii. de ver. sig. id quod deinceps ad hęc vsq; tẽpora/ ita cõtinuatũ fuisse/ opinari licet.

Ratio. Tercia.

Addunt Basilieñ. tempestate quadam/ litteris suis nõ vsq; quaq; diligenter annotata: ꝓditionẽ quandam vrbi suę fuisse machinatam: atq; intus a quibusdã fidefragis ciuibus: foris vero ab hostibus ad certam horologii pulsationẽ conuẽtum fuisse. Adueniente autẽ tẽpore pręsignato: forte fortuitu ꝓ=

ſperoq; fato: nolã ipſã horologii: q̃ ad duodecimã noctis horam ordinata erat: in hoſtium aduentu primam pulſaſſe horam. Credentes itaq; hoſtes q̃ ante portas erant: ſe a ciuibus/ p̃ditionẽ antea promittentibus deceptos: ſibiq; illuſum: infecto negotio/ cum bonaq; vrbis pace/ vnde digreſſi erant reuerſi ſunt. Baſilieñ. vero in perpetuam horarũ gloriam: & mutati horologii cõmemorationẽ: talẽ horę anticipationẽ: & quaſi diuinitus eis auſpicatã: hactenus obſeruarunt.

Aſſerunt deniq; qui de magnis maiora loquuntur. q̃ cum beatiſſimus chriſti vicarius petrus/ hoim piſcator: in Germaniam ſuperiorẽ: ad rhenanas ciuitates/ diuũ Maternum/ tribotũ apoſtolum: vna cũ Euchario & Valerio diſcipulis deſtinaſſet: diutius quidẽ apud Tribotes/ venerãdũ patrẽ Maternũ/ ſuis miraculis & prędicatiõib⁹ inſudaſſe: prius q̃ dure ceruicis argentorati populos ad xp̃i fidem p̃ducere potuiſſet. Interea vero loci: cum eius diſcipuli rhęni aſcẽdẽtes ripas/ multa p̃ambulaſſẽt oppida: ad facilem eorum p̃ſuaſionem/ primosq; p̃dicationis eorum aduentus: Baſilienſes ſiue naturę bonitate: ſiue credendi facilitate: ſeu anterioris alicui⁹/ prę deſtinationis fato: ante omnes alias vicinas vrbes & gẽtes/ catholicã ſuſcepiſſe fidẽ: & ob id ſingulari dono/ ad p̃petuę prioritatis indiciũ obtinuiſſe horarum ſuarum prioritatẽ & anticipationẽ. vt qui p̃mature xp̃i p̃feſſi forẽt religionẽ: cęteroſq; vicinos fidei agnitione pręueniſſent: etiam cãpanarũ/ horarumq; pulſu (quod pręcipuum & ſingulare xp̃ianiſ-

Ratio. Quarta.

mi insigne ē) reliq̄s anticiparēt p̄uenirētq̄ natōes.

Ratio. Quinta. Ego vero posthabitis omnibus antea recitatis persuasionibus: vnicam & veram huius cōmutationis causam arbitror fuisse singularitatem: cui cum omnes omniū regionū nationes passim studere innitiq̄ videamus: tū vel maxime alpicolę altiorisq̄ germanię populi/ plurima inenarrabiliq̄ rerū nouitate exquisita quoq̄ singularitate gaudent. Vnde & Basilienses nostri: ꝓpter locorum forte vicinitatē: & finitiorū cōmertium/ aerisq̄ cōmunionē/ inducti: eam horologii anticipationem singulari quadā nouitate instituere. quatenus quibuscūq̄ orbis in oris existētes: si horologii alieni tinitum audierīt: inquirentes quę nam pulsa sit hora: si responsum receperint/ pulsatam/ puta secundā: mox inquisīt: Apud nos tercia hora nunc existit. quibus solis verbis absq̄ etiam alterius basileorum noīs mencione/ Basilienſis/ hoc est singularis horologii homo: iudicari potest Qua quidem singularitate moti vt reor basilieñ. gladiū centū propelibrarum/ bicipitem/ siue bis acutum mirę magnitudinis ad vsum bellicū fabricauere. Eū videlicet quē insignis tua magnificētia hodierno vesperi/ biiugis rotis/ turbinis īstar de currentē: integrasq̄ arbores frustillatī duplici volubiliq̄ sua lamina detruncātem: suis profecto oculis coram aspexit. Atq̄ ita deprope illum tua dignatio intuita admirataq̄ fuit: vt ferme gladii ipsius superexagitati partem/ impetu prosilientem: corporis etiam obiectu suscepisset. Magnum ensiferi tui

principis illustrissimi omen/ cuius oratori quoq; tibi viro humanissimo/truculētissimus ille/violentissimusq; cędere/& caput inclinare non erubuit ensis exinanitus: in partes quoq; duas proruptus.

Has tibi/non causas/p causa/splendide miles
Suscipe: q̄s fictas scis medio esse die.
Postea cum dabitur scribendi vera relatu
Facultas: calamo te quoq; digna canā.
Magnanimo interea regi me maxmiliano
Cōmenda: illustri & principi/vbiq; tuo.
Et comiti insigni de Nassow dicito Adolpho
Q7 sua me virtus/vita/saluſq; beat.
Tu bonitate tua miserum me dilige re vnum
Cępisti: & dignum ducis amore tuo:
Inde ego Iure quidem non gratus dicar: & expers
Consilii si non te quoq; rursus amem.
Sum tuus/atq; velim dici tuus inclyte doctor:
Qui patrię es splendor/Militięq;. Vale.
Ex basilea IX Kl' Maias. 98.

De diluuio aquarū Inti-

matio ad eccl'iam. Basilieñ.. Anno dñi. 1480.

O Eucaleoneas quisquis timet impbus vndas
Huceat: & veniam criminis ille petat.
Ecce super segetem vites q; & pabula cuncta
Ibit aqua: & sternet gradinis instar ea.
Quid pater o neptune paras? cur exeris ora
Vsq; adeo? ima tui regna teneto maris.

Non dryades/faunos/non ruſtica numina panes
Syluanos ve premas: lędere parce deos.
Exigís a patria cererē/Bromiūq; /palemq;:
Incubat externo vís tua ſęua ſolo.
Aequoríș impellís pecuaría víſere montes:
Protheaq; in fagís paſcere cete iubes.
Non pudet inſontes fremitu populąrier agros
Et rapere armentís cū ſtabula alta ſuís.
Affore crede diem pęnas dabis ignibus olim:
Et tua ſiccabit littora flamma vorax.
Ardebitq; tuus fluor vndiq;: ſcís fore tempus
Vltrix cū veniet illa timenda díes.

Deeadem Invndatíone aquarum max
íma. Annò. 1480. quęre per litteras nu/
merum repręſentantes.

In pręceps ęſtas cecidit/cum rhenus invndat:
Deuaſtans agros: te quoque día pales.

De vniuerſalí ſolis eclipſí die xvi marcíí
Anno. M. CCCC. LXXXV.

Bís dedit octo díes/forte & tot marcíus horas:
Verſus ad occíduas ſol tenebroſus aquas.

Nach zehen ſeyß Mertz ſtuno ouch tag
Vil kleines ſchins die ſunn hie pflag

De corruſcatōe grādínís maxīa anno 1487.

Perfída quíd populas grando ſíne fíne miſellos:
Sena calas Iulí/tecta/ſeges que ruunt.

Vel ſic

Iulí ſexta fuít tíbí certe horrenda Kalendas
Grandíne nam lateres/tectaq; trita cadunt.

Thurcorum terror et potentia

Ad cuiusdam Leonhardi Clemẽ

tis in Thurcũ inuectiuã: Sultat Othomanidę responsio: per Sebastianũ Brant in honorem / exhortationẽq; Serenissimę regię maiestatis diui Maximiliani &c. conficta. Anno 98. kl': septembribus.

Quid mihi q̄ rigido fuerim ſub ſidere natus.
Et bone vir Scythicas obiicis(oro)niues!
Quod vicio dare conaris mihi/gloria ſūma eſt
Ex nihilo/in tantum p̄ripuiſſe gradum.
Maiores colerent noſtri dum prorſus inertem
Deſidiam: & ſomno gens mea torta foret:
Caſpia nos tenuit rupes/& inhoſpita teſqua:
Arua colebamus vix bene digna feris.
At poſtq̄ noſtrum nomen/gentēq̄/voluntas
Tollere erat: vigili cępimus arma manu.
Gens mea ſeruicio fugitiua/ergaſcla ſcytharū
Liquit. & in Mędos/perſidaq̄ arma tulit.
Latronem q̄ ferum Bocchanū: Iuſtiniani
Temporibus/turba eſt dira ſequuta ducem.
Excurſus fuerat noſtris clamdeſtinus olim:
Arte hac/finitimis multa mala intulimus.
Caucaſea egreſſi tum clauſtra/aquilonis ab ortu
Cappodocas/pontū/cępimus & Galathas:
Bebriciam: phrygiasq̄ duas: aſiam q̄ minorem:
Quęq̄/malo veſtro/regna alia obtineo.
Opportuna ſimul nobis/noſtroq̄ parenti:
Et proauis noſtris eſt data condicio:
Socordes habuit dominos quia Roma frequētes:
Ignauiq̄ orbis ſceptra tulere viri:
Additur huic ſcelerum veſtroq̄ grandis aceruus
Et cumulus: ſuperi quem neq̄ ferre valent.
Nulla fides/p̄bitas/pudor/aut reuerētia veri:
Eſt polluta modis relligio innumeris.
Principibus placuit veſtris diſcordia ſemper:
Chriſticolę genti pax quoq̄ rara fuit.

Quíq; laborantí populo / dare opem / atq; petentí
Debuerant: populí / nec ſua / damna vídent.
Dum deeſt componat quí / concílíetq; furentes:
Hoſtí aditus veſtro pandítur atq; vía.
Atq; hínc perfídię luitís pęnaſq; / plagaſq; :
Deſídię & veſtrę carpitis exítium.
Phęnícem amíſſam veſtrí índoluere parentes
Atq; Arabas olím / perſica regna ſímul.
Aegypto / atq; Aſía / ſe pulſos quíppe ſolebant
Sępe querí: & lybícos deſeruíſſe focos.
Quín etiã híſpana ín medía Mahumętus harena
Sub título quondã cępít habere Betym.
Integra ſed vobís / Europę regna manebant
Cętera: quę mundí ſceptra tulere díu.
Illa íntq; Europa: cuí pręda aſía / omnibus ante
Temporíbus fuerat: nunc data pręda aſíę eſt.
Propter Heleſpontum nobís fuít angulus olím
Neſcío quam paruus / prorſus & exiguus:
Inde aſtu ſenſím / nõn armís / perfídía ſed
Protulít ímperium gens mea Thurcígenum.
Laudatur Xerxes q̃ pontum ponte lígauit /
Atq; Aſíam Europę fecerat attíguam.
Tum q̃ remígíum cęlo cõmíſit: ad Athon
Per terras íuſſít dum trahere ípſe rates.
At noſter genítor / traducta claſſe per agrum
Boſphoreum: applícuít líttora threícia:
Donec Gręcorum ſedem / Bízantía aperto
Marte capít regna: & ſuſtulít ímperium.
Macedonas / thraces / acarnaneſq; / tríballos
Vícerat: Etholos ſede ſua expulerat

Mœsia vestra fuit: pelopis quoq; nesus: at ambas
Cęperat: eiectis regibus inde tribus.
Nil pater optauit: quod non meus aggrederetur
Nil fuit aggressus: quin superaret idem.
Fregit heleſponti fauces/& clauſtra reſoluit.
Deiecit q; Iſthmi mœnia turrigeri.
Pulſus ab imperio Trapezuntius induperator:
Et Synopis ceſſit ſub iuga noſtra locus.
Deinde rhodū innumero cū milite: fortib⁹ armis
Obſidet: inuito ſed fugit inde deo.
Moldauiam/& Balachos adiecimus: Ioniū q;
Inter & Aegęum quicquid vbiq; iacet.
Phocidē & Epyrum: theſſalonicā: illyrios q;
Euboiam/& peram: cepimus atq; Capham.
Boſphorus eſt noſtrę dicionis vterq; : lyburnos:
Iſtricolas: dacos: dalmaticosq;/premo.
Męotis paret nobis/phaſisq;/hypaniſq;
Cūq; Boryſtene/Rhas/tanais q; thyras.
Ecce eciam in fędus noſtrum modo trāſit/vterq;
Tartarus: & Muſco dux patre nomē habens.
Iunximus europes Scythicos: cū gente Scytharū
Quos Aſia/Imaum ſtringit aduſq; iugum.
Iam prope Lituanos: prutenos: atq; polonos/
Liuonięq; agros/depopulare iuuat.
Veſera noſter erit. viadus q;/Tibiſcus/& albis:
Iſtula: mox rhenus: tybris/& Eridanus.
Vos ſi chriſticolū tangimini honore: feretis
Quo ne animo veſtrāſic ruitare fidem?
Q; ſi negligitis diuina: pudere at oportet
Vos homines: noſtris ſuccubuiſſe feris.

En ſeruí vobís veſtrí dominamur: ínermí
Fęmínea q̄ manu cepímus ecce víros.
En nomades/nudíq̄ Gethę/prídē arma polonís
Abſtulerant: currus/bellíca caſtra ſímul.
Iamq̄ armís pugnare íllos/clypeís quoq̄ veſtrís;
Torace/& gladíís/cuſpídíbuſq̄ íuuat.
Vos mox relíquías/Chriſtí & patrímonía: bello
Tollemus: prona eſt nam patefacta vía.
Parte alía aggrediar q̄ mox ímbelle tarentum:
Hínc Romam: Italíam: regnaq̄ cuncta ſolí.
Nec quíſq̄ audebit nobís oppedere: more
Fluminís vndantís ſternere cuncta líbet.
Nobílís ín manibus noſtrís noua Roma: ſequet̄
Quę mundí domína eſt Roma vetuſta cíto.
Nec quemq̄ tímeo: regem níſí Maxmilianū
Quí modo romani frena habet ímperíí:
Prę̄cípue quía nunc Germanía veſtra: ducesq̄
Conſenſu vnanímí mutua ín arma ruunt.
Audío enim p̄ceres modo coniuraſſe potentes
Nos contra: & regí porrígere arma ſuo.
Q̄z ſí firma manet fama hęc/ & vera relatu:
De thurcís noſtrís actum erít/atq̄ Gethís
Auſcultate tamen: regíq̄ hęc dícite veſtro
Germaní: & ducíbus/chriſtícolís q̄ vírís:
Ne paſſím/aut temere nobís fera bella mínentur
Aut ínferre parent prę̄lía ſęua mihí.
Sít pacata níſí Germanía: Gallía: veſtra
Regnaq̄: non terras antea adíte meas.
Tantę etením víres: ęríſq̄ potentía tanta
Et locuples belli copia tanta míhí:

Vt ſi contigerit vos veſtro errare paratu:
Soluendum id veſtro ſanguine/ſtrage/nece.
Proinde laceſſitu non me irritabitis hoſtem:
Nec facili incurſu nos prouocare iuuet.
Copia ni vobis terraq; / mariq; / virorum
Suppetat: & vires militis inmodici.
Cum quo / non ſolum cohiberi noſtra putetis
Verum eciam pelli prelia / tela / manus.
Penſanda hec moles: contractis vndiq; belli
Viribus inmenſis: conſilioq; graui.
Ceu quondam danai / phrygiam non ante adeũdã
Bello decernunt / Iliacos q; lares:
Quam prius auxilii ſocios / ſimul arma / bienni
Colligerent ſpacio. ſic bene ceſſit opus.
Sic vos Chriſticole veſtro quoq; Maxmiliano
(Belligero inprimis magnanimoq; viro)
Viribus / ingenio / nummis / ope / conq; meatu:
Nauibus atq; armis: ere q; adeſte graui.
Huic ſi Gallorum rex: hiſpani: atq; britanni:
Germani q; duces: Italiq; aderunt:
Heu q̃ plenus erit thurcorum ſanguinis Iſter:
Baltheicus atq; ſinus: boſphoreumq; mare.
Inuenient illinc Hunos: Boemos q; / polonos:
Cruciferoſq; patres: Lituaniq; ducem.
Eſt Caramãnus item Cilicũ rex / ſanguine noſtro
Progenitus: nobis ſed tamen hoſtis adhuc.
Armeni: Albani: greçorũ & plurima vbiq;
Que chriſtum occulto pectore turba colit:
Que partim abſolui de ſeruitute moleſta
Aſpirat: noſtrum & linquere poſſe iugum.

Partim indignatur christo caruisse: virisq;
Catholicis tanto tempore: & ecclesia.
Hi mala in aduentu vestro mihi multa parabunt:
Suppetias vobis: & socia arma ferent.
Heu timeo ne nos Germana per oppida/circū
Maxmilianus eo more modo q; ferat:
Quo quondam Thamberlanes ꝓpauū quoq; nīm:
In cauea incluſum: duxit ad instar auis.
Impendent quia nam mihi fata nouissima: certe
Contigit extremum Thurcia nostra gradū.
Ille ego sum ramus dignus resecarier: olim
Quem vidit/factus rex fera/gramina edens.
Palma hęc a superis seruata est Maxmiliano:
Cui soli thurcos vincere posse datur:
Solus conficiet: q; multi concupiere
Sępe duces: potuit nec facere vllus idem.
Id metuo: quod vos speratis: omnia vobis
Rege sub hoc miti prospera prouenient.
Fęlicem reddet vestra hęc victoria regem:
Dignum inmortali laude & honore virum.
Nec dedignetur rex tantus/forsan ab hoste
Laudari: laus est integra ab hoste quidem.
Mallem equidem illius posse arma: & pręlia ſęua
Effugere: at capiar: sic quia fata iubent.
Ante sed o liceat vestrum baptisma subire:
Et veram christi suscipere ante fidem:
Tum facile & leue erit: tantis cecidisse sub armis
Atq; a magnanimo rege viroq; capi.
Qui cunctos reges multo superabit honore:
Par sibi nemo prius: nemo futurus erit.

Sebastianus Brant ad le-

ctorem carminum suorum.

Carmina nostra prement multi (scio) lector/ab illis
Posco caue quę non vidimus ante satis.
Et q̃cunq; carent nostra hac lima/atq; litura.
Quam tibi cum thurcis pressimus (oro) legas.
Hęc etenim excellit bonitate characteris omnes:
Et fuit a nobis sępe reuisa prius.
Quę licet inuenies aliquando errare/reatu
Pressoris: nostrum crimen abesse scias.
Vidi ego nō semel hęc: mendā tamen esse fatebor
Multiplicem: quid si: nō mihi visa leges?
Respue cuncta velim quę nō Basilea reuisit:
Quęq; carēt Olpes nomine/null? emat. Vale lector

Finis Carminū Sebastiani Brant.

Hoc Titionis opus/dulcis Wynmare peractum
Suscipe: amore quidē pressimus ista tuo.
Siue igitur superū laudē: p̄conia: vitas:
Aut merita inquiras: hic facile inuenies
Seu te magn animi virtutē Maxmiliani
Audire oḅlectet: perlegere ista potes.
Auditu inuenies q̄plurima digna decoro:
Crede animū poterūt quę recreare tuu m.
Iamq; Vale optie vir: veterēq; fauore benigno
Prosequere Olpigenā me rogo semper ames.

Carminū Sebastiani Brant tā diuinas q̄ humanas laudes decātantiū opus: fœlici fine consūmatū Basileę opa & impensis Iohannis Bergman De Olpe Kl'. Maiis Anni &c. xcviii.

Registrū carminū S Brāt

A

Io. Bergman de Olpe Archidiaconi grādisuallē.
Epistola ad dñm w. de Ercklens decanū Aqueñ.
De cōceptione virginis glorioſę inuectiua contra maculistas.
De salutatione angelica
Contra Iudeos & hereticos partum virginalem fuisse possibilem Argumentatio.
Querimonia virginis in passionē christi
Consolatio christi ad matrem.

B

Rosarium ex floribus vitę passionisq; dñi nri iesu christi consertū sanguinolētis quoq; rosis cōpassiōis quiq; gladiorū virgis itemeratę intertextū cū singulis angelicis salutatōibus cōtinuandū
Elegiaca exhortatio in cōpassionē virgis Marię
In laudē deiferę virgis hecatostichon
De locis mirificis beate Marię virginis

C

De numero & ordine festiuitatum virgis Marię
Elegia christi collaphis cesi.
De māna celesti & ingratitudine oim illud edētiū.
De sancto Sebastiano.

D

Vita sanctissimi Onophrii
De variis heremi cultorib⁹ in laudē diui Onophrii

E

Vita sancti Onophrii

Compatio labo⁹ Onophrii ad herculem
De glorioso ꝑ miseris peccatoribus apud iustum deum patrocinio.

E

Salue regina
Pro reliquiis aquisgrani conseruatis

F

Ad diuū Valentinū presulem
Ad diuum Iuonem aduocatum pauperum
De sancto Iuone hymnus
Ad diuum laurentium precatio
Diui Brunonis vitę institutio & de laude & exornatione ordinis Carthusieñ.
De vita solitaria exhortatio
Ad sanctum Appollinarem
De vita humana bene instituenda
Ad sanctum Nicolaum
Ad sacramentū Eucharistię
De Natali christianismo

G

Coriambica prefatio in odas passionis christi & varia generis carmina passionis christi.

H

De laudib⁹ & meritis sanctissimi Ioachim pr̄iarchę
Ioachinus hymnus sapphicus
Ioachina panegyris choriambica
De digno p̄conio quatuor doctorū ecclesię
Ad diuum aurelium Augustinū
In laudem sanctissimi patris Ambrosii
Inuectiua contra mundi delicias

I
De clementia piissimi patris in receptione filii prodigi
Collatio diui Conradi cũ beato Vdalrico
Diui Vldalrici responsio.
Ad sepulchrũ dñicum in Maguntia.
Ad sepulchrum beatę Cristianę ppe Basileam
K
De martyrum preconio. & meritis sancti Cyriaci diaconi & martyris.
De sancto Germano abbate Grandisuallensi & martyre: prope Telsperg.

a

De corrupto ordíne víuendí pereuntíbus.

bc

In bethícū tríumphū congratulatío.

d

De víta & cōuerſatíone Regū Iſrahel & Iuda.

e

De captíuítate Regís Romanoꝝ cōtra flamíngos.
De fulgetra īmaní ín agros Suntgaudie prope Baſileam Anno &c.xcíí. Iaculata.
De morte ímperatorís Fríderící.ííí.

f

De cōfederatōe ſūmí pontífícís/cū ſereníſſímís Romanorum & Híſpanię Regíbus/duce Medíolaneñ & venetís.
De ínundatione Tibrídís Anno &c.xcv.
Explanatío Falconū ppe Thann ín comítatu phírretraꝝ. Anno &c.xcv. víſorum.
De portentífíco Sue ín Suntgaudía edíto
De monſtroſo Anſere atq; porcellís ín vílla gugenhein Anno &c.xcvi. productís.

g

De monſtroſo partu apud Wormatíā Anno &c. xcvi. edíto.
De ínſígní Cerua Regię maieſtatí donata Anno &c.xcvi.
De pęſtílentíalí ſcorra ſíue ímpetígine.

g

De conflíctu & ſpectaculo vulpíum
Iactatío martialís hominís cōtra mortem
Mortís reſponſío.

h

De cauſis deprauationis omnium rerum
De periculoſo ſcacorũ ludo
In ſolis eclypſim
De laudibus thermarũ Marchionis Badeñ.

i

De natura & moribus aduocatoꝝ ex expiẽtia
Epigrãma ſaphicũ in venerandi Iohãnis Tritemii Abbatis Spanhemeñ. opuſculum de miſeria p̃latorum clauſtralium.
De francíſci petrachę laudibus & p̃ſtantia
De preſtantia & ſonoritate Campanę eccleſię btẽ marię virginis Ertfordeñ.

k

Ad Campanã Felicis papę Baſileę
Suo weiblingero
In laudẽ Roſuidę mulieris poetridos theutonicę
Ad reuerẽdiſſimũ & illuſtriſſimũ dñm hermannũ archiepiſcopũ Coloñ. &c. de libellis Felicis hẽmerlin.
Ad reuerẽdiſſimũ epm wormatieñ. in libellos Lupodi Bebenburgeñ de religione & laudibus germanorum principum
Ad Lupoldum operis auctorem
Ad Renardum ſuum
Ad īmemorem beneficii
Execratio contra fortunam

l
Qrerela pauptatis eiusdem.
De admiranda quadā vermiū & sanguis scaturigi ne nobilis dominę Annę de Endingen Argeñ.
De armis & insignibus nobilis familię de Rotperg
Canō mutetę ex clypeo.
Ad egregium virum dominū Iohannem de lapide Carthusianum de logica per eum explanata
Epigrāma eiusdem doctissimi virí
De singularitate quorundē nouorum fatuoꝝ
Ad dominū Iohannē Bergman de Olpe Archidiaconum Grandisualleñ. de prestantia artis impressorię a Germanis inuentę
m
De Anticipatione horologii Basilieñ.

41-374